

Digitalizálta
a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár
és Információs Központ

508.667

1843

M. TUDÓS TÁRSASÁGI

NÉVKÖNYV,

ASTRONOMIAI NAPLOVAL

ÉS

KALENDÁRIUMMAL

1843-ra.

LB

M. TUDÓS TÁRSASÁGI

NÉVKÖNYV,

ASTRONOMIAI NAPLÓVAL

ÉS

KALENDÁRIOMMAL

1843-ra.

BUDÁN,

A' MAGYAR KIR. EGYETEM' BETÜIVEL.

25

M. TUDOS TARSASAGI

NEVAKONYA

ASTRONOMIAI NAPLOVAL

MATEMATIKAI

1845

BUDAPEST

NY. M. TUDOS TARSASAGI

TARTALOM.

I.

ASTRONOMIAI NAPLÓ.

J egyek és rövidítések	3
Idő és ünnepszámítás	4
Időszakok (1843-nak megfelelő)	5
Török kalendáriom	6
Zsidó kalendáriom	7
Keresztény kalendáriom	8
Évi napok	I. 8
Évnek részei	I. 8
Közép idő délben	I. 8
Hold' kora	I. 8
Nap' felkelte és lement	II. 9
Nap' elhajlása	II. 9
Csillagidő- délben	II. 9
Hold' felkelte, delelése és lement	II. 9
Fő planéták' felkelte, delelése és lement	III. 10
Égi jelenetek	IV. 11
A' budai observatorium' távola időben	56
Vesta' naplója	57
Juno' naplója	58
Pallas' naplója	59
Ceres' naplója	60
Nap' és hold' sugára	64
Ecliptica' ferdesége	65
Fő csillagok' helyei	66
I. Tábla. Fő observatoriumok' helyei	68
II. „ Csillagidőt közép időbe változtatni	71
III. „ Közép időt csillagidőbe változtatni	72
IV. „ Órák és perczek, naprészekben	73
V. „ Év' tizedes részei napokban	74
VI. „ Egyenlítő' részeit vagy ívet időbe változt.	75

VII. „	Időt ívbe változtatni	79
VIII. „	Planeták' vagyis naprendszer' elemei	80
IX. „	Égi testek' félnapi iveri	84
X. „	Némely ásvány's mesters. testek' különisége és kiterjedése	85
	A' föld' főbb magasságai, ezek közt a' magyar hegyekéi .	86
	Az astronomiai napló' elrendelése	130

II.

NÉVKÖNYV.

Pártfogó	151
Elöljáróság	152
Igazgató tanács	152
Titoknok	155
Tiszteletbeli tagok	155
Rendes tagok	157
Levelező tagok a) honiak	161
— — b) külföldiek	168
Tudománytár' szerkesztői	169
Nyelvemlékek' szerkesztője	169
Tisztviselők	169
Hozzáadás.	
I. A' m. t. társaság' rendszabásai	171
II. A' m. t. társaság' utasító határozatai	177
III. Az igazgatóság' jelentése a' társaság' 184 $\frac{1}{2}$ -beli munkálódásairól's pénztára' mibenlétéről	194
IV. Életrajzok a' társaság' elhunyt tagjairól	221
50) Farkas Sándor, lt. † febr. 2. 1842	221
51) Gr. Dessewffy Aurél, lt. † febr. 9. 1842	222
52) Kassai József, lt. † mart. 15. 1842	223
53) Vass László, tt. † mart. 24. 1842	224
54) Körösi Csoma Sándor, lt. † apríl. 14. 1842 . . .	225
55) Kolossváry Sándor ig. és tt. † dec. 7. 1842 . .	226
V. Elhunyt tagok' sora	227
VI. A' m. t. t. tagjai földirati rendben	229
VII. A' m. t. t. személyzete' száma	232
Névmutató	233

ASTRONOMIAI NAPLÓ

ÉS

KALENDÁRIOM

1843ra.

SZERKESZTÉ

NAGY KÁROLY, RT.

Jegyek és rövidítések.

n.	Nap.	AR. v. α	Egyenes emelkedés.
ór.	Óra.	D. v. δ	Elhajlás.
o	Fok.	●	UH. Új hold.
,	Percz.	○	EN. Első negyed.
"	Másodperc.	○	HT. Hold' tölte.
+	Éjszaki elhajlás.	○	UN. Utolsó negyed.
	Nyugoti hossz.	♂	Egybeköttetés.
—	Déli elhajlás.	♂	Átelleni állás.
	Keleti hossz.	□	Mérnégszüglés.

Az állatkör' jegyei.

0	♈	Kos	0°	VI	♎	Mérleg	180°
I	♉	Bika	30	VII	♏	Skorpió	210
II	♊	Ikrek	60	VIII	♐	Nyilas	240
III	♋	Rák	90	IX	♑	Bak	270
IV	♌	Oroszlán	120	X	♒	Vízöntő	300
V	♍	Szűz	150	XI	♓	Halak	330

Nap', Hold' és Planéták' jegyei.

☉	Nap.	♃	Juno.
☿	Mercur.	♃	Pallas.
♀	Venus.	♁	Ceres.
♁	Föld.	♃	Jupiter.
♂	Mars.	♄	Saturnus.
♁	Vesta.	♅	Uranus.

☾ Hold, a' föld' satellese.

Idő és ünnepszámítás 1843.

Számok és ünnepek	Gergelyi v. új kal.	Juliusi v. ó kal.
Aranyszám	I	1
Epacta	XXX	XI
Napkör	4	4
Római adószám	I	1
Vasárnapi betű	A	C
Septuagesima	Február 12.	Február 7.
Hamvazó szerda	Martius 1.	Február 24.
Husvét vasárnap	Aprilis 16.	Aprilis 11.
Áldozó csütörtök	Május 25.	Május 20.
Pünkösdi vasárnap	Junius 4.	Május 30.
Első advent vas.	December 3.	November 28.
I Kántor	Martius 8.	Martius 3.
II Kántor	Junius 7.	Junius 2.
III Kántor	September 20.	September 15.
IV Kántor	December 20.	December 15.

1843. közös. évnék megfelelnek,	Év
Világ' éve Bizantiumi számítás 7351.....	7352
Alexandriai	7234
Eusebius szerint	7042
Juliusi időszak.....	6556
Zsidó régiebb	6022
„ újabb 1-ső Tisri	5604
Calijuga, Poos v. Margaly	4944
Abrahámi időszak 4. hó.....	3858
Római év Varro szerint 655. Olympiás 3-dik	2596
Nabonassari 4-dik Pharnuti.....	2591
Aegyptusi, Cohiac 24.....	2589
Seleucidáké v. Görög. Audinaeus	2154
Nagy Sándor halála 3 hó	2166
Tyrusi szak, Audinaeus	1967
Antiochiai, Görög, Audinaeus	1891
Syriai; antiochiai Caesaroké Canun II	1890
Spanyol, Caesarok' szaka	1881
Vikramadyta, Poos v. Margaly	1899
Salivehana, Poos v. Margaly	1765
Diocletian v. Martyrok' szaka	1559
Örmény, közös. év. 1. Kaghots	1292
Hegira 1 Moharrem.....	1259
Fuslee. Bengal számítás. Poos	1250
Fuslee, Telinga számítás „	1252
Bengalee..... „	1249
Persa Jedzegird' szaka VI. Persa számítás.....	1212
Collam' szaka. 4. hó	1016
Chinai év. 71. Cyclus 7-dike	
Brihuspotee, Bengál szám. 84. Cyclus 48.....	
„ Telinga „ 83. „ 37	
Grahaparwrithi 21. Cyclus 67. év	

1258 Dsu-l-kade	1.	1842 Decem. 4.
Dsu-l-hedse	1.	1343 Januar. 3.
" " "	10. Kis bairam	" 12.
" " "	22. Béke' ünnepe	" 24.
" " "	25. Ali gyűrűje	" 27.
1259. Moharrem	1. Új év	Februar 1.
" " "	10. Asura	" 10.
" " "	19. Asura' végé	" 19.
Safer	1. Safer	Martius 3.
" " "	29. Egek' ünnepe	" 31.
Rebi el awel	1. Rebiulewel	Aprilis 1.
" " "	11. Szent éj.....	" 11.
" " "	12. Muhammet' születése	" 12.
" " "	23. Muhammet' halála	" 23.
Rebi el acher	1. Rebialachir	Május 1.
Dsem. elawel	1. Dsemadiulawel	" 30.
" " "	8. Ali' születése.....	Junius 7.
" " "	15. Ali' halála.....	" 14.
" " "	20. Konstantináp.bevétele	" 19.
Dsem el acher	1.	Junius 29.
" " "	20. Fatima' születése.....	Julius 17.
Redseb	1.	Julius 28.
" " "	4. Titkok' éje	" 31.
" " "	29. Égbe szállat' éje	August 25.
Shaban	1.	August 27.
" " "	3. Hussein' születése	" 29.
" " "	15. Vizsgálat' éje	Sept. 10.
Ramadan	1. Böjt' hava	Sept. 25.
" " "	3. Ábrahám' könyve	" 27.
" " "	4. Korán' küldése.....	" 28.
Schewwal	1. Nagy bairam	Octob. 25.
" " "	7. Hamsa' halála	" 31.
Dsu-l-kade	1.	Nov. 23.
Dsu-l-hedse	1.	Decem. 23.
1260 Moharrem	1.	1844 Januar. 22.

ZSIDÓ KALENDÁRIOM. 1843.

7

5603 Tebeth	1.	1842 Decem. 4.
„	10.	„ 13.
Schebat	1.	1843 Január. 2.
Adar	1.	Februar. 1.
„	14.	„ 14.
Veadar	1.	Martius 3.
„	13.	„ 15.
„	14.	„ 16.
„	15.	„ 17.
Nisan	1.	April 1.
„	15.	„ 15.
„	16.	„ 16.
„	21.	„ 21.
„	22.	„ 22.
Ijar	1.	Május 1.
„	18.	„ 18.
Sivan	1.	„ 30.
„	6.	Junius 4.
„	7.	„ 5.
Tamuz	1.	„ 29.
„	18.	Julius 16.
Ab	1.	„ 28.
„	10.	August. 6.
Elul	1.	„ 27.
5604 Tisri	1.	Septem. 25.
„	1.	„ 26.
„	2.	„ 27.
„	3.	Octob. 4.
„	10.	„ 9.
„	15.	„ 10.
„	16.	„ 15.
„	21.	„ 16.
„	22.	„ 17.
„	23.	„ 25.
Marchesvan	1.	Novem. 24.
Cisleu	1.	Decem. 18.
„	25.	„ 24.
Tebet	1.	1844. Január. 2.
„	10.	

A* * jegyes ünnepek szorosán megtartatnak.

Héti napok	Hónapi napok	Évi napok	Évnek részei	NEVEK ÉS ÜNNEPEK	Középidő délben	Hold kora
Vas.	1	1	•00274	<i>Kis kar. Újév.</i>	ór. 0 3 43	1
Hétfő.	2	2	•00548	Abel, Béla, Eug.	0 4 11	2
Kedd.	3	3	•00822	Genována, Dán.	0 4 39	3
Szer.	4	4	•01096	Titus, Izabella.	0 5 7	4
Csöt.	5	5	•01370	Simon barát, Edv.	0 5 34	5
Pént.	6	6	•01644	<i>Vízkereszt</i> , Anast.	0 6 1	6
Szom.	7	7	•01918	Nikita, Bálint püs.	0 6 28	7
Vas.	8	8	•02192	Szörény.	0 6 53	8
Hétfő.	9	9	•02466	Julián.	0 7 19	9
Kedd.	10	10	•02740	Remete Pál.	0 7 44	10
Szer.	11	11	•03014	Hygin.	0 8 8	11
Csöt.	12	12	•03288	Erneszt.	0 8 31	12
Pént.	13	13	•03562	Vidor (Hilarius)	0 8 54	13
Szom.	14	14	•03836	Boldog pap.	0 9 16	14
Vas.	15	15	•04110	Mór apát.	0 9 38	15
Hétfő.	16	16	•04384	Jézus N. N. Géza.	0 9 59	16
Kedd.	17	17	•04658	Remete Antal.	0 10 19	17
Szer.	18	18	•04931	Piroska.	0 10 39	18
Csöt.	19	19	•05205	Marius, Martha.	0 10 58	19
Pént.	20	20	•05479	Fáb. Sebestyén.	0 11 16	20
Szom.	21	21	•05753	Ágnesz.	0 11 33	21
Vas.	22	22	•06027	Vincze.	0 11 50	22
Hétfő.	23	23	•06301	Mária' elj. Rajm.	0 12 6	23
Kedd.	24	24	•06575	Timoté, Surán.	0 12 21	24
Szer.	25	25	•06849	Pál' fordulása.	0 12 35	25
Csöt.	26	26	•07123	Polykarp.	0 12 49	26
Pént.	27	27	•07397	Arany száju Ján.	0 13 1	27
Szom.	28	28	•07671	Nagy Károly.	0 13 13	28
Vas.	29	29	•07945	Salesi Ferencz.	0 13 24	29
Hétfő.	30	30	•08219	Adelgundis szüz.	0 13 35	30
Kedd.	31	31	•08493	Marcella, Ludov.	0 13 44	1

Hónapi napok	N A P'			Csillag- idő délben	H O L D'		
	felkelte	lemente	elhajlása		fel- kelte	dele- lése	le mente
1	ór. / 7 50	ór. / 4 16	—23 3	ór. / 18 41 47	ór. / 8 25	ór. / 13 4	ór. / 17 4
2	7 50	4 17	22 58	45 44	8 56	13 52	18 13
3	7 50	4 18	22 52	49 41	9 19	14 37	19 23
4	7 50	4 19	22 46	53 37	9 38	15 19	20 31
5	7 50	4 20	22 40	57 34	9 56	16 0	21 37
6	7 50	4 21	—22 33	19 1 30	10 13	16 40	22 42
7	7 49	4 22	22 26	5 26	10 29	17 21	23 46
8	7 49	4 23	22 18	9 22	10 47	18 3	— —
9	7 49	4 24	22 10	13 19	11 78	18 47	0 52
10	7 48	4 25	22 1	17 16	11 52	19 35	2 0
11	7 48	4 27	—21 52	19 21 12	12 2	20 27	3 9
12	7 47	4 28	21 43	25 9	12 40	21 22	4 17
13	7 47	4 29	21 33	29 5	13 29	22 20	5 21
14	7 47	4 30	21 22	33 2	14 30	23 18	6 18
15	7 46	4 32	21 12	36 58	15 42	— —	7 5
16	7 46	4 33	—21 1	19 40 54	17 2	0 16	7 43
17	7 45	4 35	20 49	44 51	18 24	1 11	8 13
18	7 44	4 36	20 37	48 47	19 47	2 4	8 38
19	7 44	4 37	20 25	52 44	21 9	2 56	9 0
20	7 43	4 39	20 12	56 41	22 30	3 47	9 22
21	7 42	4 40	—19 59	20 0 38	23 51	4 37	9 44
22	7 41	4 42	19 46	4 34	— —	5 29	10 6
23	7 40	4 43	19 32	8 30	1 10	6 23	10 33
24	7 39	4 45	19 18	12 27	2 28	7 18	11 7
25	7 38	4 46	19 3	16 24	3 42	8 14	11 49
26	7 37	4 48	—18 48	20 20 21	4 47	9 11	12 41
27	7 36	4 49	18 33	24 17	5 40	10 5	13 42
28	7 35	4 51	18 17	28 14	6 22	10 57	14 49
29	7 34	4 52	18 1	32 10	6 55	11 46	15 50
30	7 33	4 54	17 45	36 7	7 21	12 31	17 9
31	7 32	4 55	—17 29	20 40 3	7 43	13 15	18 17

Januariusban a' nap 57'-czel nő.

PLANETÁR

Hónapi napok	felkelte	delelése	lemente	Hónapi napok	felkelte	delelése	lemente
♿ MERCURIUS				♃ JUPITER			
	ór. /	ór. /	ór. /		ór. /	ór. /	ór. /
0	20 37	0 12	3 46	0	21 22	1 25	5 29
4	20 46	0 24	4 3	4	21 8	1 13	5 18
8	20 52	0 37	4 23	8	20 55	1 2	5 7
12	20 54	0 50	4 45	12	20 42	0 50	4 57
16	20 53	1 2	5 9	16	20 29	0 38	4 47
20	20 51	1 13	5 34	20	20 16	0 26	4 37
24	20 44	1 21	5 57	24	20 3	0 14	4 26
28	20 34	1 25	6 17	28	19 50	0 2	4 15
♀ VENUS				♄ SATURNUS			
0	18 19	22 43	3 4	0	20 36	0 30	4 23
4	17 57	22 23	2 48	4	20 22	0 16	4 10
8	17 36	22 6	2 33	8	20 8	0 2	3 57
12	17 21	21 51	2 20	12	19 54	23 48	3 43
16	17 9	21 39	2 8	16	19 40	23 35	3 30
20	17 0	21 30	1 58	20	19 26	23 21	3 17
24	16 56	21 22	1 49	24	19 11	23 7	3 3
28	16 51	21 16	1 41	29	18 57	22 53	2 50
♂ MARS				♅ URANUS			
0	14 21	19 22	0 22	0	23 16	5 2	10 48
4	14 18	19 15	0 11	4	23 0	4 47	10 33
8	14 15	19 8	0 0	8	22 44	4 31	10 18
12	14 12	19 1	23 49	12	22 29	4 16	10 3
16	14 10	18 54	23 38	16	22 13	4 1	9 48
20	14 7	18 47	23 27	20	21 57	3 45	9 33
24	14 4	18 39	23 15	24	21 42	3 30	9 18
28	14 1	18 32	23 5	28	21 26	3 15	9 3

Hónapi
napok

ÉGI JELENETEK.

	ór.	
1	22 40	♂ ☾ ARben.
2	22 11	♀ ☾ ♄ ARben
6	15 59	♂ ☾ ☾ ARben.
6	16 24	☾ földtávolban.
7	5 22	♄ ☾ ☉
8	9 26	☉ EN.
9	17 58	♀ l. n. déli szélessége.
12	5 48	♀ ☾ ♄ ARben.
13	19 46	♀ napközelen.
15	21 42	☉ HT.
18	13 24	☾ földközelen.
22	14 16	☉ UN.
22	17 32	♀ ☿ ☉ világa I, 137.
23	15 6	♂ ☾ ☾ ARben.
24	21 1	♄ ☾ ☉
26	12 52	♀ ☾ ☾ ARben.
28	9 30	♄ ☾ ☾ ARben.
28	17 37	♀ ☿
29	18 41	♄ ☾ ☾ ARben.
29	22 44	♀ l. n. keleti kihajlása.
30	1 16	☉ U H.
30	6 4	♀ állóban.
31	18 46	♀ ☾ ☾ ARben.

Héti napok	Hónapi napok	Évi napok	Évnek részei	NEVEK ÉS ÜNNEPEK	Középidő délben	Hold' kora
Szer.	1	32	•08767	Ignác püs. Brigit.	ór. 0 13 53	2
Csöt.	2	33	•09041	Gyertya sz. B. A.	14 1	3
Pént.	3	34	•09315	Balás püsp.	14 8	4
Szom.	4	35	•09589	Rembert.	14 14	5
Vas.	5	36	•09863	Ágota.	14 19	6
Hétfő.	6	37	•10137	Dorottya.	0 14 24	7
Kedd.	7	38	•10411	Rikárd.	14 27	8
Szer.	8	39	•10685	Mathai János.	14 30	9
Csöt.	9	40	•10959	Apalin sz.	14 32	10
Pént.	10	41	•11233	Scholastica.	14 34	11
Szom.	11	42	•11507	Derzső.	0 14 34	12
Vas.	12	43	•11781	Eulalia.	14 33	13
Hétfő.	13	44	•12055	István püs., Katal.	14 32	14
Kedd.	14	45	•12329	Bálint vértanu.	14 31	15
Szer.	15	46	•12603	Faustin, Jovita.	14 28	16
Csöt.	16	47	•12877	Juliana.	0 14 25	17
Pént.	17	48	•13151	Elek hitv. Donát.	14 21	18
Szom.	18	49	•13425	Simon püs. és vt.	14 16	19
Vas.	19	50	•13699	Gabin. Susana.	24 10	20
Hétfő.	20	51	•13973	Eleuther.	14 4	21
Kedd.	21	52	•14247	Eleonóra.	0 13 57	22
Szer.	22	53	•14521	Üszögös Sz. Péter.	13 50	23
Csöt.	23	54	•14794	Lázár, Marg.	13 42	24
Pént.	24	55	•15068	Mátyás apost.	13 34	25
Szom.	25	56	•15342	Nicef., Valpurgis.	13 24	26
Vas.	26	57	•15616	Sándor püsp.	0 13 15	27
Hétfő.	27	58	•15890	Leander.	13 4	28
Kedd.	28	59	•16164	Román. Hushagyó	12 53	29

Hónapi napok	N A P'			Csillag- idő délben	H O L D'		
	felkelte	lemente	elhajlása		fel- kelte	dele- lése	le- mente
1	ór. / 7 31	ór. / 4 57	ór. / " -17 13	ór. / " 20 44 0	ór. / 8 3	ór. / 13 56	ór. / 19 22
2	7 30	4 59	16 55	47 56	8 20	14 37	20 29
3	7 28	5 1	16 37	51 53	8 36	15 17	21 33
4	7 27	5 3	16 20	55 49	8 55	15 58	22 38
5	7 25	5 5	16 2	59 45	9 12	16 41	23 44
6	7 24	5 7	-15 43	21 3 42	9 34	17 27	— —
7	7 22	5 9	15 25	7 38	10 1	18 16	0 51
8	7 21	5 11	15 6	11 35	10 33	19 8	1 58
9	7 20	5 13	14 47	15 31	11 15	20 3	3 1
10	7 18	5 14	14 28	19 28	12 12	21 0	4 0
11	7 17	5 15	-14 8	21 23 25	13 21	21 57	4 52
12	7 15	5 16	13 48	27 21	14 36	22 54	5 35
13	7 14	5 18	13 28	31 18	15 54	23 50	6 9
14	7 12	5 19	13 8	35 14	17 17	— —	6 37
15	7 11	5 20	12 48	39 11	18 42	0 43	7 2
16	7 9	5 22	-12 27	21 43 8	20 6	1 36	7 25
17	7 8	5 23	12 6	47 5	21 30	2 29	7 47
18	7 6	5 25	11 45	51 1	22 54	3 22	8 10
19	7 5	5 27	11 24	54 58	— —	4 17	8 37
20	7 2	5 28	11 2	58 54	0 17	5 13	9 10
21	7 0	5 30	-10 41	22 2 50	1 33	6 10	9 50
22	6 58	5 32	10 19	6 47	2 40	7 6	10 38
23	6 56	5 33	9 57	10 43	3 36	8 1	11 36
24	6 54	5 35	9 35	14 39	4 21	8 54	12 41
25	6 52	5 36	9 13	18 36	4 57	9 43	13 50
26	6 50	5 38	— 8 51	22 22 33	5 25	10 29	14 59
27	6 48	5 40	8 28	26 30	5 49	11 13	16 6
28	6 46	5 41	8 6	30 26	6 9	11 55	17 12
29	6 45	5 42	— 7 43	34 23	6 27	12 35	18 18
30	6 43	5 43	7 20	38 20	6 43	13 15	19 23
31	6 41	5 45	— 6 57	22 42 16	7 0	13 56	20 27

Februariusban a' nap 1° 29'-czel n^o.

PLANETÁK							
Hónapi napok	felkelte	delelése	lemente	Hónapi napok	felkelte	delelése	lemente
♿ MERCURIUS				♃ JUPITER			
ór. /	ór. /	ór. /		ór. /	ór. /	ór. /	
1 20 19	1 24	6 28	1	19 37	23 50	4 4	
5 19 59	1 12	6 26	5	19 23	23 39	3 54	
9 19 35	0 51	6 7	9	19 9	23 27	3 44	
13 19 8	0 21	5 34	13	18 55	23 15	3 34	
17 18 42	23 48	4 53	17	18 41	23 3	3 24	
21 18 22	23 18	4 14	21	18 28	22 51	3 13	
25 18 7	22 56	3 44	25	18 15	22 39	3 3	
29 17 58	22 41	3 24	29	18 2	22 26	2 52	
♀ VENUS				♄ SATURNUS			
1 16 52	21 11	1 32	1	18 43	22 39	2 36	
5 16 50	21 7	1 26	5	18 28	22 25	2 22	
9 16 48	21 6	1 22	9	18 14	22 12	2 9	
13 16 48	21 4	1 20	13	18 0	21 58	1 56	
17 16 48	21 4	1 18	17	17 46	21 44	1 42	
21 16 48	21 4	1 19	21	17 31	21 30	1 28	
25 16 48	21 4	1 20	25	17 17	21 15	1 15	
29 16 47	21 5	1 21	29	17 2	21 1	1 1	
♂ MARS				♅ URANUS			
1 13 57	18 25	22 54	1	21 11	3 0	8 48	
5 13 53	18 18	22 43	5	20 56	2 45	8 34	
9 13 49	18 10	22 32	9	20 40	2 30	8 19	
13 13 45	18 3	22 22	13	20 24	2 15	8 4	
17 13 40	17 55	22 11	17	20 9	2 0	7 50	
21 13 35	17 48	22 0	21	19 54	1 45	7 36	
25 13 30	17 40	21 50	25	19 38	1 30	7 21	
29 13 25	17 32	21 39	29	19 23	1 15	7 6	

Hónapi napok.		ÉGI JELENETEK.
	ór.	
2	6 58	☿ napközben
3	1 40	♂ ☾ ARben.
3	13 —	☾ földtávolban.
4	23 25	☾ l. n. északi szélessége.
5	6 4	* ♂ ♄
7	0 44	♀ l. n. fénye (ragyogása).
7	5 47	☉ EN.
9	14 55	☿ ☉ világa 0,867.
12	14 56	♀ l. n. északi szélessége.
14	9 10	♀ alsó ♂ ☉
14	9 25	☉ HT.
15	14 —	☾ földközéle.
16	9 11	♂ ☐ ☉
20	21 26	♂ ♂ ☾ ARben.
20	24 1	☉ UN.
24	14 33	♀ ♂ ☾ ARben.
24	21 5	♄ ♂ ☾ ARben.
26	14 14	♄ ♂ ☾ ARben.
26	21 22	♀ ♂ ☾ ARben.
28	6 22	♀ l. n. nyugati kihajlása 46° 44'.
28	9 6	♀ ♂ ♄ ARben.
28	19 18	☉ UH.

Héti napok	Hónapi napok	Évi napok	Évnek részei	NEVEK ÉS ÜNNEPEK	Középidő délben	Hold' kora
Szer.	1	60	16438	Abin p.h. (Ham.†)	ór. ' " 0 12 42	1
Csöt.	2	61	16712	Simplic., Január.	0 12 30	2
Pént.	3	62	16986	Kinga.	0 12 18	3
Szom.	4	63	17260	Kázmér.	0 12 5	4
Vas.	5	64	17534	Adorján vértanu.	0 11 51	5
Hétfő.	6	65	17808	Fridrik.	0 11 37	6
Kedd.	7	66	17082	Aquin. Tamás.	0 11 23	7
Szer.	8	67	18356	Istenes J. (Kánt.†)	0 11 8	8
Csöt.	9	68	18630	Francisca assz.	0 10 53	9
Pént.	10	69	18904	Attala apát. †	0 10 38	10
Szom.	11	70	19178	Kosza hitvalló.†	0 10 22	11
Vas.	12	71	19452	Gergely pápa.	0 10 6	12
Hétfő.	13	72	19726	Krisztina szűz.	0 9 49	13
Kedd.	14	73	20000	Matild.	0 9 33	14
Szer.	15	74	20274	Matróna szűz.	0 9 16	15
Csöt.	16	75	20548	Heribert.	0 8 58	16
Pént.	17	76	20822	Gertrúd	0 8 41	17
Szom.	18	77	21096	Sándor püsp. vért.	0 8 23	18
Vas.	19	78	21370	József (Isip.)	0 8 5	19
Hétfő.	20	79	21644	Joakim.	0 7 47	20
Kedd.	21	80	21918	Benedek apát.	0 7 29	21
Szer.	22	81	22192	Octavián.	0 7 11	22
Csöt.	23	82	22466	Victorin. Nikon.	0 6 52	23
Pént.	24	83	22740	Gábor.	0 6 34	24
Szom.	25	84	23014	Humb. Gy. olt. B. A	0 6 16	25
Vas.	26	85	23288	Ernő vért. Emán.	0 5 57	26
Hétfő.	27	86	23562	Sándor.	0 5 39	27
Kedd.	28	87	23836	Vilmos.	0 5 20	28
Szer.	29	88	24110	Eustasi.	0 5 2	29
Csöt.	30	89	24384	Kvirin.	0 4 43	30
Pént.	31	90	24657	Benjámín vértan.	0 4 25	1

Hónapi napok	N A P'			Csillag- idő délben	H O L D'		
	felkelte	lemente	elhajlása		fel- kelte	dele- lése	le- mente
1	ór. / 6 45	ór. / 5 42	— 7 43	22 34 23	ór. / 6 27	ór. / 12 35	ór. / 18 18
2	6 43	5 43	7 20	38 20	6 43	13 15	19 23
3	6 41	5 45	6 57	42 16	7 0	13 56	20 27
4	6 39	5 47	6 34	46 13	7 18	14 38	21 33
5	6 37	5 48	6 11	50 10	7 38	15 23	22 39
6	6 35	5 49	— 5 48	22 54 6	8 3	16 10	23 44
7	6 33	5 50	5 25	58 3	8 34	16 59	— —
8	6 31	5 52	5 1	23 2 0	9 12	17 52	0 48
9	6 29	5 53	4 38	5 57	10 0	18 46	1 48
10	6 27	5 55	4 14	9 53	10 59	19 42	2 41
11	6 25	5 56	— 3 51	23 13 50	12 8	20 37	3 26
12	6 23	5 58	3 27	17 47	13 25	21 32	4 3
13	6 21	5 59	3 4	21 44	14 46	22 26	4 34
14	6 19	6 1	2 40	25 40	16 9	23 19	5 1
15	6 17	6 2	2 16	29 37	17 33	— —	5 25
16	6 15	6 4	— 1 43	23 33 33	18 59	0 13	5 48
17	6 13	6 6	1 29	37 30	20 25	1 7	6 11
18	6 11	6 7	1 5	41 26	21 50	2 3	6 37
19	6 9	6 9	0 42	45 23	23 12	3 1	7 9
20	6 6	6 10	0 18	49 19	— —	4 0	7 47
21	6 4	6 12	+ 0 6	23 53 16	0 26	4 59	8 34
22	6 2	6 13	0 29	57 12	1 27	5 56	9 30
23	6 0	6 15	0 53	0 1 9	2 18	6 50	10 33
24	5 58	6 16	1 17	5 6	2 58	7 41	11 41
25	5 56	6 18	1 40	9 2	3 28	8 28	12 49
26	5 54	6 19	+ 2 4	0 12 59	3 52	9 12	13 58
27	5 52	6 21	2 27	16 56	4 13	9 54	15 4
28	5 49	6 22	2 51	20 52	4 32	10 34	16 8
29	5 47	6 24	3 14	24 49	4 49	11 15	17 13
30	5 45	6 25	3 38	28 45	5 7	11 55	18 18
31	5 43	6 27	+ 4 1	0 32 42	5 25	12 37	19 23

Martiusban a' nap 1° 45'-czel nő.

PLANETÁK

Hónapi napok	felkelte	delelése	lemente	Hónapi napok	felkelte	delelése	lemente
♿ MERCURIUS				♃ JUPITER			
3	ór. 17 54	ór. 22 36	ór. 3 18	1	ór. 17 54	ór. 22 20	ór. 2 47
7	17 48	22 30	3 11	7	17 40	22 8	2 36
11	17 44	22 27	3 10	11	17 26	21 56	2 25
15	17 40	22 28	3 16	15	17 12	21 43	2 14
19	17 37	22 31	3 25	19	17 58	21 31	2 3
23	17 33	22 35	3 38	23	17 44	21 18	1 52
27	17 28	22 41	3 54	27	17 30	21 6	1 41
31	17 23	22 48	4 13	31	17 16	20 53	1 29
♀ VENUS				♄ SATURNUS			
3	16 48	21 6	1 25	3	16 54	20 53	0 54
7	16 47	21 8	1 29	7	16 40	20 39	0 40
11	16 46	21 10	1 35	11	16 25	20 26	0 26
15	16 44	21 11	1 40	15	16 10	20 10	0 11
19	16 42	21 13	1 46	19	15 45	19 56	23 57
23	16 38	21 16	1 54	23	15 40	19 41	23 43
27	16 34	21 18	2 1	27	15 25	19 27	23 29
31	16 29	21 20	2 10	31	15 10	19 12	23 14
♂ MARS				♅ URANUS			
3	13 22	17 28	21 34	3	19 15	1 7	6 59
7	13 16	17 19	21 23	7	19 0	0 52	6 45
11	13 10	17 11	21 12	11	18 44	0 37	6 31
15	13 4	17 2	21 1	15	18 28	0 22	6 16
19	12 56	16 53	20 50	19	18 13	0 7	6 1
23	12 48	16 42	20 39	23	17 58	23 52	5 46
27	12 40	16 32	20 28	27	17 43	23 37	5 32
31	12 32	16 23	20 16	31	17 27	23 22	5 18

Hónapi
napok.

ÉGI JELENETEK.

	ór.		
2	11 5	♂	♂ ☾ ARben.
2	23 —	☾	földtávolban.
8	3 4	♀	♂ ☾ ARben.
8	14 52	♀	♂ *
8	23 4	☉	EN.
12	19 13	♀	l. n. nyugati kihajlása 27° 35'.
15	19 14	☉	HT.
16	1 —	☾	földközeli.
18	5 52	♀	naptávol.
19	1 41	♂	♂ ☉
20	19 23	☉	♂ Tavasz' kezdete.
21	1 22	♂	♂ ☾ ARben.
22	11 49	☉	UN.
23	4 48	♀	☐ ☉
24	5 53	♀	♂ ♄ ARben.
24	7 13	♂	♂ ☾ ARben.
26	8 16	♄	♂ ☾ ARben.
26	12 46	♀	♂ ☾ ARben.
28	16 45	♀	♂ ☾ ARben.
29	19 59	♂	♂ ☾ ARben.
30	1 16	♀	napközeli.
30	3 —	☾	földtávol.
30	13 4	☉	UH.

Héti napok	Hónapi napok	Évi napok	Évnek részei	NEVEK ÉS ÜNNEPEK	Középidő délben	Hold kora
Szom.	1	91	24931	Hugo püsp.	ór. ' "	2
Vas.	2	92	25205	Paulai Ferencz.	0 4 7	3
Hétfő.	3	93	25479	Pongrácz vért.	0 3 49	4
Kedd.	4	94	25753	Izid., Ambrus.	0 3 31	5
Szer.	5	95	26027	Ferrarai Vincze.	0 2 55	6
Csüt.	6	96	26301	Marcellin, Celest.	0 2 37	7
Pént.	7	97	26575	Hermán.	0 2 20	8
Szom.	8	98	26849	Dezső püsp.	0 2 3	9
Vas.	9	99	27123	Demeter vért.	0 1 46	10
Hétfő.	10	100	27397	Ezekiel.	0 1 29	11
Kedd.	11	101	27671	Arszlán pápa.	0 1 12	12
Szer.	12	102	27945	Gyula pápa.	0 0 56	13
Csüt.	13	103	28219	Justin. Ida. (N.cs.)	0 0 40	14
Pént.	14	104	28493	Tiborc. (N.pént.)	0 0 24	15
Szom.	15	105	28767	Neszte.	0 0 9	16
Vas.	16	106	29041	Lambert. Husv.	23 59 54	17
Hétfő.	17	107	29315	Rudolf. Husv.	23 59 39	18
Kedd.	18	108	29589	Apollonius. Geréb.	59 25	19
Szer.	19	109	29863	Timon.	59 11	20
Csüt.	20	110	30137	Sulpicz.	58 58	21
Pént.	21	111	30401	Anzselm.	58 45	22
Szom.	22	112	30675	Szotér. Cajus vért.	23 58 32	23
Vas.	23	113	30949	Adalbert.	58 20	24
Hétfő.	24	114	31223	György.	58 9	25
Kedd.	25	115	31497	Márk ev.	57 58	26
Szer.	26	116	31771	Kilit pápa.	57 47	27
Csüt.	27	117	32045	Peregrin.	23 57 40	28
Pént.	28	118	32319	Vitályos.	57 27	29
Szom.	29	119	32593	Péter vértanu.	57 18	30
Vas.	30	120	32877	Senásb. Katalin.	57 10	1

Hónapi napok	N A P'			Csillag- idő délben	H O L D'		
	felkelte	lemente	elhajlása		fel- kelte	dele- lése	le- mente
1	ór. , 5 42	ór. , 6 28	+ 4 24	ór. , , 0 36 39	ór. , 5 46	ór. , 13 21	ór. , 20 20
2	5 40	6 29	4 47	40 36	6 8	14 7	21 36
3	5 38	6 30	5 10	44 32	6 37	14 56	22 39
4	5 36	6 31	5 33	48 29	7 13	15 47	23 39
5	5 34	6 33	5 56	52 26	7 57	16 40	— —
6	5 32	6 34	+ 6 19	0 56 22	8 50	17 33	0 34
7	5 30	6 36	6 42	1 0 19	9 54	18 27	1 22
8	5 28	6 37	7 4	4 16	11 5	19 20	2 1
9	5 25	6 39	7 26	8 13	12 20	20 12	2 33
10	5 23	6 40	7 49	12 9	13 40	21 4	2 59
11	5 21	6 41	+ 8 11	1 16 6	15 3	21 56	3 23
12	5 20	6 42	8 33	20 3	16 26	22 50	3 46
13	5 18	6 44	8 55	24 0	17 50	23 44	4 9
14	5 16	6 45	9 16	27 57	19 16	—	4 34
15	5 14	6 47	9 38	31 54	20 42	0 43	5 3
16	5 12	6 48	— 9 59	1 35 51	22 3	1 43	5 39
17	5 11	6 50	10 21	39 48	23 13	2 44	6 24
18	5 9	6 51	10 42	43 44	—	3 44	7 18
19	5 7	6 53	11 3	47 41	0 10	4 41	8 21
20	5 5	6 54	11 23	51 37	0 55	5 35	9 30
21	5 3	6 55	— 11 44	1 55 33	1 30	6 24	10 41
22	5 1	6 56	12 4	59 29	1 57	7 10	11 49
23	5 0	6 57	12 24	2 3 25	2 19	7 52	12 55
24	4 58	6 59	12 44	7 22	2 38	8 34	14 1
25	4 56	7 0	13 4	11 18	2 56	9 14	15 6
26	4 55	7 2	13 24	2 15 15	3 13	9 54	16 10
27	4 53	7 3	13 43	19 11	3 31	10 36	17 14
28	4 51	7 5	14 2	23 8	3 51	11 19	18 20
29	4 49	7 6	14 21	27 4	4 13	12 4	19 26
30	4 48	7 8	14 39	31 0	4 39	12 53	20 31
31	4 47	7 9	+ 14 58	2 34 56	5 11	13 43	21 34

Áprilisben a' nap 1° 35'-czel nő.

PLANETÁK							
Hónapi napok	felkelte	delelése	lemente	Hónapi napok	felkelte	delelése	lemente
♿ MERCURIUS				♃ JUPITER			
	ór. ' "	ór. ' "	ór. ' "		ór. ' "	ór. ' "	ór. ' "
4	17 17	22 56	4 35	4	16 3	20 46	1 17
8	17 12	23 5	5 0	8	16 49	20 27	1 5
12	17 6	23 16	5 25	12	16 34	20 15	0 53
16	17 0	23 27	5 54	16	16 20	20 1	0 41
20	16 55	23 41	6 27	20	16 6	19 47	0 29
24	16 50	23 56	7 2	24	15 51	19 34	0 17
28	16 47	0 13	7 39	28	15 36	19 20	0 4
32	16 45	0 30	8 16	32	15 22	19 6	23 51
♀ VENUS				♄ SATURNUS			
4	16 24	21 22	2 20	4	14 55	18 57	22 59
8	16 18	21 24	2 30	8	14 40	18 42	22 44
12	16 12	21 25	2 40	12	14 24	18 27	22 29
16	16 5	21 27	2 50	16	14 9	18 12	22 14
20	15 59	21 29	3 0	20	13 54	17 56	21 59
24	15 52	21 30	3 10	24	13 38	17 41	21 43
28	15 44	21 32	3 21	28	13 22	17 25	21 28
32	15 37	21 34	3 31	32	13 7	17 9	21 16
♂ MARS				♅ URANUS			
4	12 23	16 12	20 3	4	17 12	23 7	5 4
8	12 13	16 2	19 51	8	16 56	22 52	4 49
12	12 3	15 51	19 37	12	16 40	22 37	4 35
16	11 52	15 38	19 24	16	16 24	22 22	4 24
20	11 41	15 25	19 10	20	16 9	22 7	4 6
24	11 30	15 12	18 54	24	15 54	21 52	3 55
28	11 17	14 57	18 38	28	15 39	21 37	3 40
32	11 2	14 40	18 21	32	15 23	21 22	3 25

Hónapi
napok

ÉGI JELENETEK.

	ór.		
2	1 0	♂ ♂	
6	7 5	♀ ♂ ♂ ARben	
7	12 21	☉ EN.	
7	17 15	♀ l. n. déli szélessége.	
11	16 40	♂ ☐ ☉	
13	12 —	☾ földközben.	
14	3 44	☉ HT.	
15	9 51	♂ ♂	
17	23 44	♂ ♂ ☾ ARben.	
20	16 34	♂ ♂ ☾ ARben.	
21	1 40	☉ UN.	
21	18 1	☾ ☐ ☉	
23	0 44	♀ ♂ ☾ ARben.	
24	15 3	♀ felső ♂ ☉	
25	20 12	♀ ♂ ☾ ARben.	
26	5 11	♂ ♂ ☾ ARben.	
26	10 —	☾ földtávola.	
26	16 53	♀ ♂	
29	5 34	☉ U H.	
29	20 52	♀ ♂ ♂ ARben.	
29	21 1	♀ ♂ ☾ ARben.	

Héti napok	Hónapi napok	Évi napok	Évnek részei	NEVEK ÉS ÜNNEPEK	Középidő délben	Hold' kora
Hétfő.	1	121	33151	Fülöp. Jákó.	ór. 23 57 2	2
Kedd.	2	122	33425	Zsigmond.	56 54	3
Szer.	3	123	33699	Sándor.	56 47	4
Csöt.	4	124	33973	Florián.	56 41	5
Pént.	5	125	34246	Gothárd.	56 35	6
Szom.	6	126	34520	János' ol. főzetés.	23 56 29	7
Vas.	7	127	34794	Szaniszló. Gizela.	56 25	8
Hétfő.	8	128	35068	Mihály' jel.	57 20	9
Kedd.	9	129	35342	Nazianzi Gergely.	56 16	10
Szer.	10	130	35616	Izidor.	56 13	11
Csöt.	11	131	35890	Beatrix., Mamert.	23 56 11	12
Pént.	12	132	36164	Pongrácz.	56 9	13
Szom.	13	133	36438	Szervác.	56 7	14
Vas.	14	134	36712	Bonifác.	56 6	15
Hétfő.	15	135	36986	Zsófia.	56 6	16
Kedd.	16	136	37260	N. János.	23 56 6	17
Szer.	17	137	37534	Bruno. Zalkán.	56 7	18
Csöt.	18	138	37808	Boldog	56 9	19
Pént.	19	139	38082	Ívó.	56 14	20
Szom.	20	140	38356	Bernardin.	56 13	21
Vas.	21	141	38630	Valent püsp. vér.	23 56 16	22
Hétfő.	22	142	38904	Jul. Baz. } <i>ker.</i>	56 20	23
Kedd.	23	143	39178	Dezsér püs. } <i>járó</i>	56 24	24
Szer.	24	144	39452	Janka. } <i>nap.</i>	56 29	25
Csöt.	25	145	39726	Ald. Cs. Orbán.	56 34	26
Pént.	26	146	40000	Eleuter, Fülöp.	23 56 40	27
Szom.	27	147	40274	Mária Magdolna.	56 46	28
Vas.	28	148	40548	Emil.	56 53	29
Hétfő.	29	149	40822	Makszim püsp.	57 0	1
Kedd.	30	150	41096	Ferdinand.	57 8	2
Szer.	31	151	41370	Petronilla.	23 57 16	3

Hónapi napok	N A P			Csillag- idő délben	H O L D		
	felkelte	lemente	elhajlása		fel- kelte	dele- lése	le- mente
1	ór. / 4 47	ór. / 7 9	+14 58	ór. / 2 34 56	ór. / 5 11	ór. / 13 43	ór. / 21 34
2	4 45	7 10	15 16	38 53	5 54	14 36	22 36
3	4 43	7 11	15 34	42 49	6 46	15 29	23 19
4	4 42	7 13	15 51	46 45	7 47	16 22	23 59
5	4 40	7 14	16 9	50 42	8 55	17 14	— —
6	4 38	7 15	16 26	2 54 38	10 8	18 5	0 33
7	4 37	7 17	16 43	58 35	11 24	18 56	1 0
8	4 35	7 18	16 59	3 2 31	12 42	19 46	1 25
9	4 34	7 19	17 16	6 27	14 2	20 36	1 49
10	4 32	7 21	17 31	10 24	15 23	21 29	2 11
11	4 31	7 22	17 47	3 14 20	16 46	22 24	2 34
12	4 30	7 23	18 2	18 17	18 10	23 23	3 0
13	4 29	7 24	18 18	22 13	19 33	— —	3 31
14	4 27	7 25	18 32	26 10	20 50	0 24	4 10
15	4 26	7 27	18 47	30 6	21 55	1 26	5 1
16	4 25	7 28	19 1	3 34 3	22 46	2 26	6 2
17	4 23	7 29	19 15	37 59	23 26	3 23	7 10
18	4 22	7 31	19 28	41 56	23 58	4 15	8 22
19	4 21	7 32	19 41	45 52	— —	5 4	9 34
20	4 20	7 33	19 54	49 49	0 22	5 48	10 44
21	4 19	7 34	20 7	3 53 45	0 42	6 31	11 50
22	4 18	7 35	20 19	57 42	1 0	7 12	12 15
23	4 17	7 37	20 31	4 1 38	1 18	7 52	13 59
24	2 15	7 38	20 42	5 35	1 37	8 33	15 4
25	4 14	7 39	20 53	9 31	1 56	9 16	16 10
26	4 13	7 40	21 3	4 13 28	2 17	10 0	17 17
27	4 12	7 41	21 14	17 24	2 42	10 48	18 22
28	4 12	7 43	21 24	21 21	3 14	11 38	19 25
29	4 11	7 44	21 34	25 18	3 53	12 31	20 24
30	4 10	7 45	21 43	29 15	4 41	13 25	21 16
31	4 9	7 46	21 52	4 33 11	5 40	14 19	21 59

Majusban a' nap 1° 14'-czel nő.

PLANETÁK							
Hónapi napok	felkelte	delelése	lemente	Hónapi napok	felkelte	delelése	lemente
♀ MERCURIUS				♃ JUPITER			
	ór. ' "	ór. ' "	ór. ' "		ór. ' "	ór. ' "	ór. ' "
2	16 45	0 30	8 16	2	14 22	19 7	23 52
5	16 44	0 48	8 52	6	14 7	18 54	23 39
10	16 45	1 4	9 22	10	13 52	18 40	23 26
14	16 48	1 17	9 45	14	13 37	18 25	23 12
18	16 52	1 27	10 1	18	13 22	18 11	22 58
22	16 56	1 32	10 8	22	13 7	17 56	22 44
26	17 0	1 34	10 7	26	12 52	17 42	22 30
30	17 2	1 30	10 0	30	12 37	17 27	22 16
♀ VENUS				♄ SATURNUS			
2	15 37	21 34	3 31	2	13 7	17 10	21 12
6	15 29	21 35	3 36	6	12 51	16 55	20 56
10	15 21	21 37	3 47	10	12 35	16 39	20 41
14	15 14	21 39	4 3	14	12 19	16 23	20 24
18	15 6	21 41	4 14	18	12 3	16 7	20 8
22	14 59	21 43	4 25	22	11 47	15 50	19 52
26	14 52	21 45	4 47	26	11 31	15 34	19 35
30	14 48	21 47	4 49	30	11 15	15 18	19 19
♂ MARS				♅ URANUS			
2	11 2	14 42	18 21	2	15 24	21 22	3 21
6	10 47	14 25	18 4	6	15 9	21 7	3 7
10	10 32	14 8	17 45	10	14 54	20 52	2 52
14	10 16	13 50	17 27	14	14 38	20 37	2 37
18	9 57	13 32	17 6	18	14 23	20 22	2 22
22	9 40	13 12	16 45	22	14 7	20 6	2 7
26	9 21	12 52	16 24	26	13 51	19 51	1 52
30	9 7	12 32	16 2	30	13 36	19 36	1 37

Hónapi
napok.

ÉGI JELENETEK.

	ór.	
1	5 30	☿ naptávol.
5	1 16	☾ napközel.
6	3 26	☿ naptávol.
6	21 40	● EN.
9	16 8	☿ ☐ ⊙
11	14 12	☿ l. n. északi szélessége.
12	1 —	☾ földközel.
13	11 49	○ HT.
14	20 48	☿ ☐ ⊙
15	10 33	♂ ♂ ☾ ARben.
17	6 34	♂ ☐ ⊙
18	1 16	♂ ♂ ☾ ARben.
20	14 52	♂ ♂ ☾ ARben.
20	17 10	○ UN.
23	14 46	♂ ♂ ☾ ARben.
23	22 —	☾ földtávol.
24	1 54	☿ l. n. keleti kihajlása 22° 46'9.
26	1 53	♀ ♂ ☾ ARben.
28	20 33	♀ l. n. déli szélessége.
28	20 10	● UH.
30	15 46	☿ ♂ ☾ ARben.

Héti napok	Hónapi napok	Évi napok	Évnek részei	NEVEK ÉS ÜNNEPEK	Középidő délben	Hold' kora
Csüt.	1	152	41644	Firmus, Gaudenti.	ór. 23 57 25	4
Pént.	2	153	41918	Rézmán, Blandina	57 34	5
Szom.	3	154	42192	Klotild.	57 43	6
Vas.	4	155	42466	Quirin. Pünk.	57 3	7
Hétfő.	5	156	42740	Bonifác. Pünk.	58 3	8
Kedd.	6	157	43014	Norbert püsp.	23 58 14	9
Szer.	7	158	43288	Robert ap (+Kánt)	58 24	10
Csüt.	8	159	43562	Medárd püsp.	58 35	11
Pént.	9	160	43836	Gibárd. +	58 46	12
Szom.	10	161	44109	Margit királyné. +	58 58	13
Vas.	11	162	44383	Barnabás. (Sz. H.)	23 59 10	14
Hétfő.	12	163	44657	Fac. János.	59 22	15
Kedd.	13	164	44931	Páduai Antal.	59 34	16
Szer.	14	165	45205	Vazul.	59 46	17
Csüt.	15	166	45479	Vidos. Úrnap.	59 58	18
Pént.	16	167	45753	Juditta assz.	0 0 11	19
Szom.	17	168	46027	Rajner. Adolf.	0 24	20
Vas.	18	169	46301	Mark. Marcellian.	0 37	21
Hétfő.	19	170	46575	Gyárfás és Protáz.	0 50	22
Kedd.	20	171	46849	Szilvér pápa.	1 3	23
Szer.	21	172	47123	Alajos.	0 1 16	24
Csüt.	22	173	47397	Paulin.	1 29	25
Pént.	23	174	47671	Szidonia.	1 42	26
Szom.	24	175	47945	Iván.	1 55	27
Vas.	25	176	48219	Prosper.	2 7	28
Hétfő.	26	177	48493	János és Pál.	0 2 20	29
Kedd.	27	178	48767	László király.	2 33	30
Szer.	28	179	49041	Arszlán pápa.	2 45	1
Csüt.	29	180	49315	Péter és Pál.	2 58	2
Pént.	30	181	49589	Pál' emlék.	3 10	3

Hónapi napok	N A P'			Csillag- idő délben	H O L D'		
	felkelte	lemente	elhajlása		fel- kelte	dele- lése	le- mente
1	ór. 4 9	ór. 7 47	+22 1	ór. 4 37 7	ór. 6 48	ór. 15 11	ór. 22 35
2	4 8	7 47	22 9	41 4	8 0	16 3	23 4
3	4 7	7 48	22 17	45 0	9 14	16 53	23 30
4	4 6	7 49	22 24	48 56	10 30	17 41	23 52
5	4 6	7 49	22 31	52 53	11 46	18 31	— —
6	4 5	7 50	22 37	4 56 50	12 5	19 21	0 14
7	4 5	7 51	22 44	5 0 46	14 25	20 13	0 37
8	4 4	7 52	22 49	4 43	15 47	21 9	1 0
9	4 4	7 53	22 55	8 40	17 8	22 7	1 27
10	4 4	7 53	23 0	12 36	18 25	23 8	2 2
11	4 3	7 54	23 4	5 16 33	19 36	— —	2 47
12	4 3	7 55	23 8	20 30	20 34	0 9	3 42
13	4 3	7 55	23 12	24 26	21 19	1 8	4 47
14	4 3	7 56	23 16	28 23	21 54	2 3	5 58
15	4 3	7 56	23 19	32 19	22 21	2 54	7 12
16	4 3	7 57	23 21	5 36 16	22 45	3 41	8 24
17	4 3	7 57	23 23	40 12	23 5	4 25	9 34
18	4 3	7 58	23 25	44 9	23 23	5 7	10 41
19	4 4	7 58	23 26	48 5	23 40	5 48	11 46
20	4 4	7 58	23 27	52 2	23 59	6 29	12 50
21	4 4	7 59	23 28	5 55 58	— —	7 11	13 54
22	4 4	7 59	23 28	59 54	0 19	7 55	15 1
23	4 4	7 59	23 27	6 3 51	0 44	8 41	16 8
24	4 4	8 0	23 26	7 48	1 13	9 30	17 14
25	4 4	8 0	23 25	11 44	1 50	10 22	18 16
26	4 5	8 0	23 24	6 15 41	2 35	11 17	19 11
27	4 5	8 0	23 22	19 38	3 20	12 11	19 58
28	4 5	8 0	23 19	23 35	4 34	13 6	20 36
29	4 6	7 59	23 16	27 31	5 45	13 58	21 8
30	4 6	7 59	23 13	31 28	7 1	14 55	21 35
31	4 7	7 59	23 10	6 35 24	8 19	15 39	21 59

21-ik Juniusig a nap 19'-cel nő, ezután végéig 4'-cel elfogy.

PLANETÁK							
Hónapi napok	felkelte	delelése	lemente	Hónapi napok	felkelte	delelése	lemente
♿ MERCURIUS				♃ JUPITER			
	ór. /	ór. /	ór. /		ór. /	ór. /	ór. /
3	16 59	1 21	9 44	3	12 21	17 12	22 2
7	16 53	1 7	9 21	7	12 6	16 56	21 47
11	16 42	0 48	8 54	11	11 51	16 41	21 31
15	16 26	0 25	8 23	15	11 35	16 25	21 15
19	16 8	23 59	7 51	19	11 19	16 9	20 59
23	15 47	23 35	7 22	23	11 3	15 53	20 42
27	15 27	23 13	6 58	27	10 47	15 37	20 25
31	15 8	22 55	6 42	31	10 31	15 20	20 8
♀ VENUS				♄ SATURNUS			
3	14 39	21 50	5 0	3	10 59	15 1	19 2
7	14 33	21 53	5 12	7	10 42	14 45	18 45
11	14 27	21 56	5 24	11	10 26	14 28	18 28
15	14 23	21 59	5 36	15	10 10	14 11	18 11
19	14 19	22 3	5 48	19	9 53	13 54	17 55
23	14 16	22 7	5 59	23	9 37	13 37	17 37
27	14 14	22 12	6 10	27	9 21	13 21	17 20
31	14 13	22 16	6 20	31	9 4	13 4	17 2
♂ MARS				♅ URANUS			
3	8 41	12 10	15 40	3	13 20	19 20	1 22
7	8 21	11 48	15 18	7	13 4	19 5	1 6
11	7 59	11 27	14 56	11	12 49	18 49	0 52
15	7 37	11 6	14 35	15	12 33	18 34	0 36
19	7 16	10 45	14 13	19	12 17	18 19	0 20
23	6 56	10 24	13 53	23	12 2	18 3	0 5
27	6 36	10 4	13 33	27	11 46	17 47	23 50
31	6 17	9 45	13 15	31	11 30	17 31	23 34

Hónapi
napok

ÉGI JELENETER.

	ór.	
4	1 29	♀ ☿
5	3 50	☉ EN.
6	1 29	♂ ☿ ☉
8	18 —	☾ földközeli.
11	7 52	♂ ☿ ☾ ARben.
11	20 25	☉ HT.
14	5 7	♀ naptávola.
14	8 47	♂ ☿ ☾ ARben.
17	1 35	♂ ☿ ☾ ARben.
18	17 14	♀ alsó ☿ ☉
19	9 45	☉ UN.
19	23 47	♂ ☿ ☾ ARben.
20	16 —	☾ földtávola.
21	16 10' 34"	☉ ☾ Nyár' kezdete.
24	0 8	♂ ☐ ☉
25	4 44	♀ ☿ ☾ ARben.
26	11 9	♀ ☿ ☾ ARben
27	— —	☉ sötétedés. Budán nem látható.
27	8 36	● U H.

Héti napok	Hónapi napok	Évi napok	Évnek részei	NEVEK ÉS ÜNNEPEK	Középidő délben	Hold' kora
Szom.	1	182	49863	Tibolt. Áron.	ór. 0 3 22	4
Vas.	2	183	50137	Sarl. B. A.	3 33	5
Hétfő.	3	184	50411	Heliodór.	3 45	6
Kedd.	4	185	50685	Udalrik.	3 56	7
Szer.	5	186	50959	Vilmos apát.	4 6	8
Csöt.	6	187	51233	Ézsajás.	0 4 17	9
Pént.	7	188	55507	Vilibald.	4 29	10
Szom.	8	189	51781	Erzsébet királyné.	4 37	11
Vas.	9	190	52055	Bereczk püsp.	4 46	12
Hétfő.	10	191	52329	Amalia. Rufina.	4 55	13
Kedd.	11	192	52603	Pius pápa.	0 5 3	14
Szer.	12	193	52877	Nábor., Jázon.	5 11	15
Csöt.	13	194	53151	Margit., Ödön p.	5 19	16
Pént.	14	195	53425	Bonaventura.	5 26	17
Szom.	15	196	53699	Apostolok' oszl.	5 32	18
Vas.	16	197	53972	Faust vér. Hilarín	0 5 38	19
Hétfő.	17	198	54246	Elek.	5 44	20
Kedd.	18	199	54520	Arnulf. Emilián.	5 49	21
Szer.	19	200	54794	Aranka.	5 54	22
Csöt.	20	201	55068	Illés próf.	5 58	23
Pént.	21	202	55342	Dániel próf.	0 6 2	24
Szom.	22	203	55616	Mária Magdolna.	6 5	25
Vas.	23	204	55890	Libor.	6 7	26
Hétfő.	24	205	56164	Krisztina.	6 9	27
Kedd.	25	206	56438	Jakab apost.	6 10	28
Szer.	26	207	56712	Anna.	0 6 11	29
Csöt.	27	208	56986	Pentele.	6 11	1
Pént.	28	209	57260	Incze pápa.	6 11	2
Szom.	29	210	57534	Márta.	6 10	3
Vas.	30	211	57808	Abdon.	6 8	4
Hétfő.	31	112	58082	Ignác hitvalló.	0 6 6	5

Hónapi napok	N A P'			Csillag- idő délben	H O L D'		
	felkelte	lemente	elhajlása		fel- kelte	dele- lése	le- mente
	ór. /	ór. /	ór. /	ór. /	ór. /	ór. /	ór. /
1	4 7	7 59	+23 10	6 35 24	8 19	15 39	21 59
2	4 8	7 58	23 5	39 21	9 36	16 28	22 20
3	4 8	7 58	23 1	43 17	10 54	17 18	22 42
4	4 9	7 58	22 56	47 14	12 13	18 9	23 5
5	4 9	7 57	22 51	51 10	13 32	19 2	23 31
6	4 10	7 57	22 45	6 55 7	14 51	19 58	— —
7	4 11	7 57	22 39	59 4	16 10	20 56	0 3
8	4 12	7 57	22 33	7 3 0	17 25	21 56	0 42
9	4 13	7 56	22 26	6 57	18 23	22 54	1 32
10	4 14	7 56	22 19	10 54	19 12	23 51	2 30
11	4 14	7 55	22 11	7 14 50	19 52	— —	3 38
12	4 15	7 55	22 3	18 47	20 22	0 44	4 51
13	4 16	7 54	21 55	22 44	20 45	1 33	6 4
14	4 17	7 53	21 46	26 40	21 8	2 18	7 15
15	4 18	7 52	21 37	30 37	21 26	3 2	8 23
16	4 19	7 51	21 28	7 34 34	21 44	3 43	9 30
17	4 20	7 51	31 18	38 30	22 3	4 25	10 36
18	4 21	7 50	21 7	42 26	22 23	5 6	11 41
19	4 22	7 49	20 57	46 33	22 45	5 49	12 47
20	4 23	7 48	20 46	50 19	23 11	6 34	13 52
21	4 24	7 47	20 35	7 54 16	23 44	7 21	14 57
22	4 25	7 46	20 23	58 12	— —	8 12	15 59
23	4 26	7 44	20 11	8 2 9	0 24	9 5	16 57
24	2 28	7 43	19 59	6 5	1 15	10 0	17 49
25	4 29	7 42	19 46	10 3	2 15	10 55	18 32
26	4 30	7 41	19 33	8 13 58	3 26	11 49	19 7
27	4 31	7 40	19 20	17 55	4 41	12 42	19 36
28	4 33	7 39	19 6	21 51	6 0	13 34	20 1
29	4 34	7 38	18 52	25 48	7 20	14 24	20 25
30	4 35	7 37	18 38	29 44	8 40	15 15	20 46
31	4 36	7 35	18 24	8 33 41	10 0	16 6	21 10

Juliusban a' nap 55'-cel fogy.

PLANETÁK							
Hónapi napok	felkelte	delelése	lemente	Hónapi napok	felkelte	delelése	lemente
♿ MERCURIUS				♃ JUPITER			
	ór. ' "	ór. ' "	ór. ' "		ór. ' "	ór. ' "	ór. ' "
3	15 0	22 48	6 37	3	10 24	15 13	20 1
7	14 46	22 39	6 32	7	10 8	14 57	19 44
11	14 37	22 36	6 35	11	9 52	14 40	19 27
15	14 33	22 38	6 44	15	9 36	14 23	19 9
19	14 35	22 46	6 57	19	9 19	14 5	18 51
23	14 46	22 59	7 12	23	9 3	13 48	18 33
27	15 4	23 15	7 27	27	8 47	13 31	18 15
31	15 29	23 34	7 39	31	8 30	13 13	17 56
♀ VENUS				♄ SATURNUS			
3	14 13	22 19	6 25	3	8 57	12 56	16 55
7	14 13	22 24	6 34	7	8 40	12 39	16 38
11	14 15	22 29	6 42	11	8 23	12 22	16 21
15	14 19	22 34	6 49	15	8 6	12 5	16 3
19	14 24	22 40	6 55	19	7 50	11 48	15 45
23	14 30	22 45	6 59	23	7 33	11 31	15 27
27	14 38	22 50	7 2	27	7 16	11 14	15 10
31	14 47	22 56	7 4	31	7 0	10 57	14 53
♂ MARS				♅ URANUS			
3	6 7	9 36	13 5	3	11 22	17 24	23 27
7	5 50	9 19	12 48	7	11 6	17 9	23 11
11	5 34	9 2	12 31	11	10 51	16 53	22 55
15	5 18	8 46	12 15	15	10 35	16 37	22 39
19	5 4	8 32	12 0	19	10 19	16 21	22 23
23	4 49	8 18	11 46	23	10 4	16 5	22 7
27	4 37	8 5	11 32	27	9 48	15 49	21 51
31	4 27	7 53	11 19	31	9 32	15 33	21 35

Hónapi napok.		ÉGI JELENETEK.
	ór.	
1	9 18	☉ l. n. távola. '
4	8 18	☉ EN.
4	16 31	☿ l. n. déli szélessége.
5	4 —	☾ földközeli.
8	5 27	♂ ♂ ☾ ARben.
9	2 27	♄ ☿
11	6 21	☉ HT.
11	14 18	♄ ♂ ☾ ARben.
11	17 22	☿ l. n. nyugati kihajlása 20° 48' 8.
14	7 50	♄ ♂ ☾ ARben.
15	6 31	♄ ☿ ☉
17	7 58	♄ ♂ ☾ ARben.
18	12 —	☾ földtávol.
19	2 54	☉ UN.
23	16 7	☿ ☿
24	4 14	♀ ☿
25	8 16	♀ ♂ ☾ ARben.
25	18 15	☿ ♂ ☾ ARben.
26	19 0	☉ UH.
28	5 29	☿ napközeli.
30	12 —	☾ földközeli.

Héti napok	Hónapi napok	Évi napok	Évnek részei	NEVEK ÉS ÜNNEPEK	Középidő délben	Hold' kora
Kedd.	1	213	•58356	V. sz. Péter.	ór. 0 6 3	6
Szer.	2	214	•58630	Portiuncula.	6 0	7
Csüt.	3	215	•58904	István' talált.	5 56	8
Pént.	4	216	•59178	Domonkos.	5 51	9
Szom.	5	217	•59452	Havi B. A.	5 46	10
Vas.	6	218	•59726	Ur' színvált.	0 5 40	11
Hétfő.	7	219	•60000	Kajetán. Alb. hit.	5 33	12
Kedd.	8	220	•60274	Czirjék.	5 26	13
Szer.	9	221	•60548	Román.	5 18	14
Csüt.	10	222	•60822	Lőrincz.	5 10	15
Pént.	11	223	•61096	Zsuzsánna.	0 5 1	16
Szom.	12	224	•61370	Klára.	4 51	17
Vas.	13	225	•61644	Ipoly vértanu.	4 41	18
Hétfő.	14	226	•61918	Osi (Eusebius).	4 31	19
Kedd	15	227	•62192	Nagy Bold. Assz.	4 18	20
Szer.	16	228	•62466	Rókus. Arszaak.	0 4 8	21
Csüt.	17	229	•62740	Liberatus.	3 56	22
Pént.	18	230	•63014	Ilona.	3 43	23
Szom.	19	231	•63288	Lajos püs. Sebald.	3 30	24
Vas.	20	232	•63562	István király.	3 17	25
Hétfő.	21	233	•63835	Bernát.	0 3 3	26
Kedd.	22	234	•64109	Filibert.	2 48	27
Szer.	23	235	•64383	Benicz. Filep hit.	2 33	28
Csüt.	24	236	•64657	Bertalan.	2 18	29
Pént.	25	237	•64931	Lajos kir.	2 2	30
Szom.	26	238	•65205	Sámuel.	0 1 46	1
Vas.	27	239	•65479	Cal. József.	1 29	2
Hétfő.	28	240	•65753	Agoston.	1 12	3
Kedd.	29	241	•66027	János' fővétele.	0 55	4
Szer.	30	242	•66301	Róza. szűz.	0 37	5
Csüt.	31	243	•66575	Rajmond.	0 0 19	6

Hónapi napok	N A P'			Csillag- idő délben	H O L D'		
	felkelte	lemente	elhajlása		fel- kelte	dele- lése	le- mente
1	ór. , 4 38	ór. , 7 34	+18 9	ór. , 8 37 37	ór. , 11 21	ór. , 16 59	ór. , 21 36
2	4 39	7 32	17 54	41 33	12 43	17 54	22 7
3	4 40	7 31	17 38	45 29	14 0	18 50	22 42
4	4 42	7 29	17 23	49 25	15 12	19 48	23 27
5	4 43	7 28	17 7	53 22	16 15	20 46	— —
6	4 44	7 26	16 50	8 57 19	17 9	21 43	0 23
7	4 46	7 25	16 34	9 1 15	17 51	22 36	1 26
8	4 47	7 23	16 17	5 12	18 25	23 26	2 36
9	4 49	7 21	16 0	9 9	18 51	— —	3 49
10	4 50	7 20	15 43	13 5	19 14	0 13	5 0
11	4 51	7 18	15 25	9 17 2	19 33	0 57	6 9
12	4 53	7 16	15 7	20 59	19 51	1 39	7 16
13	4 54	7 15	14 49	24 55	20 10	2 20	8 23
14	4 56	7 14	14 31	28 52	20 29	3 2	9 28
15	4 58	7 12	14 12	32 48	20 49	3 44	10 33
16	4 59	7 10	13 54	9 36 45	21 14	4 28	11 38
17	5 1	7 8	13 35	40 41	21 44	5 14	12 43
18	5 2	7 7	13 15	44 38	22 21	6 2	13 46
19	5 3	7 5	12 55	48 35	23 5	6 54	14 44
20	5 4	7 3	12 36	52 31	— —	7 47	15 38
21	5 5	7 1	12 16	9 56 28	0 0	8 41	16 25
22	5 6	6 59	11 56	10 0 24	1 6	9 35	17 3
23	5 7	6 57	11 36	4 21	2 18	10 29	17 38
24	5 9	6 55	11 16	8 18	3 36	11 22	18 3
25	5 10	6 53	10 55	12 15	4 56	12 14	18 28
26	5 12	6 51	10 35	10 16 11	6 18	13 6	18 51
27	5 13	6 49	10 14	20 7	7 40	13 59	19 45
28	5 14	6 47	9 53	24 4	9 2	14 52	19 40
29	5 16	6 45	9 31	28 0	10 26	15 48	20 9
30	5 17	6 44	9 10	31 57	11 47	16 45	20 44
31	5 18	6 42	8 48	10 35 53	13 2	17 44	21 27

Augustusban a' nap 1° 31'-cel fogy.

PLANETÁK							
Hónapi napok	felkelte	delelése	lemente	Hónapi napok	felkelte	delelése	lemente
♿ MERCURIUS				♃ JUPITER			
	ór. /	ór. /	ór. /		ór. /	ór. /	ór. /
4	16 0	23 53	7 47	4	6 14	12 55	17 38
8	16 32	0 11	7 51	8	7 57	12 38	17 19
12	17 3	0 27	7 51	12	7 40	12 20	17 0
16	17 33	0 41	7 48	16	7 24	12 2	16 41
20	18 1	0 52	7 42	20	7 7	11 44	16 22
24	18 27	1 1	7 36	24	6 50	11 26	16 3
28	18 51	1 9	7 27	26	6 33	11 9	15 45
32	19 12	1 15	7 18	32	6 16	10 51	15 26
♀ VENUS				♄ SATURNUS			
4	14 57	23 1	7 4	4	6 43	10 40	14 36
8	15 8	23 6	7 3	8	6 26	10 23	14 19
12	15 20	23 10	7 1	12	6 10	10 6	14 2
16	15 32	23 15	6 58	16	5 53	9 49	13 45
20	15 44	23 19	6 54	20	5 37	9 33	13 28
24	15 57	23 23	6 50	24	5 21	9 16	13 11
28	16 10	23 27	6 44	26	5 5	8 59	12 54
32	16 23	23 30	6 37	32	4 49	8 43	12 38
♂ MARS				♅ URANUS			
4	4 17	7 42	11 7	4	9 16	15 17	21 19
8	4 8	7 32	10 56	8	9 0	15 1	21 3
12	3 59	7 22	10 45	12	8 44	14 45	20 46
16	3 51	7 13	10 35	16	8 28	14 29	20 30
20	3 43	7 4	10 26	20	8 12	14 13	20 13
24	3 36	6 57	10 17	24	7 56	13 56	19 56
28	3 30	6 49	10 8	28	7 40	13 40	19 40
32	3 23	6 42	10 1	32	7 24	13 24	19 23

Hónapi
napok

ÉGI JELENETEK.

	ór.	
1	1 16	☿ l. n. éjszaki szélessége.
2	12 42	☉ EN.
4	17 19	♂ ☿ ☾ ARben.
7	4 12	♀ felső ☿ ☉
7	13 26	♀ l. n. éjszaki szélessége.
7	18 13	♂ ☿ ☾ ARben.
9	18 9	☉ HT.
10	9 47	♂ ☿ ☾ ARben.
13	14 40	♂ ☿ ☾ ARben.
15	6 —	☾ földtávola.
15	16 10	♂ ☿ ☉
15	16 41	♂ ☿ ☉ világa 1,358
15	17 —	☐ l. n. éjszaki szélessége
17	20 4	☉ U N.
23	2 0	♀ ☿ ♀
24	12 35	♀ ☿ ☾ ARben.
25	3 51	☉ UH.
26	12 34	☉ napközel.
26	13 41	♀ ☿ ☾ ARben
27	3 35	♂ ☿ ☿
27	4 —	☾ földközel.
31	0 41	♀ ☿
31	18 38	☉ EN.

Héti napok	Hónapi napok	Évi napok	Évnek részei	NEVEK ÉS ÜNNEPEK	Középidő délben	Hold' kora
Pént.	1	244	66849	Egyed.	ór. ' " 7	0 0 1 7
Szom.	2	245	67123	Zeno vt. Igaz pü.	23 59 42	8
Vas.	3	246	67397	Albert.	59 23	9
Hétfő.	4	247	67671	Rozália.	59 3	10
Kedd.	5	248	67945	Victorin. Dónát. v.	58 44	11
Szer.	6	249	68219	Zakariás.	23 58 24	12
Csöt.	7	250	68493	Regina.	58 4	13
Pént.	8	251	68767	Kis Asszony.	57 44	14
Szom.	9	252	69041	Gorgon.	57 23	15
Vas.	10	253	69315	Tolenti Miklós h.	57 2	16
Hétfő.	11	254	69589	Emilia.	23 56 42	17
Kedd.	12	255	69863	Tóbiás.	56 21	18
Szer.	13	256	70137	Morily püsp.	56 0	19
Csöt.	14	257	70411	† felmag.	55 39	20
Pént.	15	258	70685	Nicomed.	55 18	21
Szom.	16	259	70959	Cornél és Cyprian	23 54 57	22
Vas.	17	250	71233	Lombert püsp.	54 35	23
Hétfő.	18	261	71507	Tamás érsek.	54 14	24
Kedd.	19	262	71781	Január.	53 53	25
Szer.	20	263	72055	Eustach. († Kánt.)	53 32	26
Csöt.	21	264	72329	Máté ev.	23 53 11	27
Pént.	22	265	72603	Móricz. Emmer. †	52 50	28
Szom.	23	266	72877	Tekla. †	52 30	29
Vas.	24	267	73151	Gellért.	52 9	1
Hétfő.	25	268	73425	Kleofás.	51 49	2
Kedd.	26	269	73698	Justina.	23 51 28	3
Szer.	27	270	73972	Kozma és Demj.	51 8	4
Csöt.	28	271	74246	Venczel.	50 48	5
Pént.	29	272	74520	Mihály.	50 27	6
Szom.	30	723	74794	Jeromos.	50 9	7

Hónapi napok	N A P'			Csillag- idő délben	H O L D'		
	felkelte	lemente	elhajlása		fel- kelte	dele- lése	le- mente
1	ór. 5 19	ór. 6 40	+ 8 27	ór. 10 39 50	ór. 14 10	ór. 18 42	ór. 22 19
2	5 20	6 38	8 25	43 47	15 7	19 38	23 20
3	5 22	6 36	7 43	47 43	15 51	20 32	— —
4	5 23	6 34	7 21	51 40	16 26	21 22	0 28
5	5 25	6 32	6 59	55 36	16 54	22 9	1 37
6	5 26	6 30	6 36	10 59 33	17 18	22 54	2 48
7	5 28	9 28	6 14	11 3 29	17 39	23 36	3 57
8	5 29	6 26	5 52	7 26	17 57	— —	5 4
9	5 30	6 24	5 29	11 22	18 15	0 18	6 11
10	5 32	6 22	5 6	15 19	18 32	0 59	7 16
11	5 33	6 19	4 43	11 19 16	18 55	1 41	8 21
12	5 35	6 17	4 21	23 12	19 18	2 24	9 26
13	5 36	6 15	3 57	27 9	19 47	3 9	10 31
14	5 37	6 13	3 35	31 6	20 21	3 56	11 36
15	5 39	6 11	3 12	35 2	21 1	4 45	12 34
16	5 40	6 9	2 48	11 38 59	21 49	5 37	13 28
17	5 42	6 7	2 25	42 55	22 49	6 29	14 16
18	5 43	6 5	2 2	46 52	23 55	7 22	14 54
19	5 45	6 3	1 39	50 49	— —	8 15	15 32
20	5 46	6 1	1 15	54 45	1 10	9 7	16 2
21	5 48	5 59	0 52	11 58 42	2 28	9 59	16 28
22	5 49	5 57	0 29	12 2 39	3 49	10 51	16 52
23	5 50	5 56	+ 0 5	6 36	5 11	11 44	17 15
24	5 51	5 54	— 0 18	10 32	6 34	12 39	17 41
25	5 53	5 52	0 42	14 29	8 0	13 36	18 10
26	5 54	5 50	— 1 5	12 18 26	9 24	14 35	18 43
27	5 55	5 47	1 29	22 22	10 43	15 35	19 20
28	5 56	5 45	1 52	26 18	11 59	16 35	20 15
29	5 57	5 43	2 15	30 15	13 0	17 33	21 15
30	5 58	5 41	2 39	34 11	13 50	18 28	22 22

Septemberben a' nap 1° 39'-czel fogy.

PLANETÁK							
Hónapi napok	felkelte	delelése	lemente	Hónapi napok	felkelte	delelése	lemente
☿ MERCURIUS				♃ JUPITER			
	ór. ' "	ór. ' "	ór. ' "		ór. ' "	ór. ' "	ór. ' "
1	19 12	1 15	7 18	1	6 16	10 51	15 26
5	19 32	1 20	7 8	5	5 59	10 33	15 7
9	19 49	1 24	6 58	9	5 42	10 16	14 49
13	20 5	1 26	6 47	13	5 26	9 59	14 31
17	20 18	1 27	6 36	17	5 9	9 42	14 13
21	20 28	1 26	6 24	21	4 53	9 25	13 56
25	20 34	1 22	6 11	25	4 37	9 8	13 39
29	20 34	1 15	5 57	29	4 20	8 51	13 22
♀ VENUS				♄ SATURNUS			
1	16 23	23 30	6 37	1	4 49	8 43	12 38
5	16 37	23 34	6 31	5	4 32	8 27	12 21
9	16 50	23 37	6 24	9	4 16	8 11	12 5
13	17 2	23 39	6 17	13	4 0	7 54	11 49
17	17 16	23 42	6 9	17	3 44	7 38	11 33
21	17 28	23 45	6 1	21	3 28	7 23	11 17
25	17 42	23 47	5 53	25	3 13	7 7	11 1
29	17 55	23 50	5 45	29	2 57	6 51	10 45
♂ MARS				♅ URANUS			
1	3 23	6 42	10 1	1	7 24	13 24	19 23
5	3 17	6 36	9 54	5	7 8	13 7	19 6
9	3 11	6 30	9 48	9	6 52	12 51	18 49
13	3 5	6 24	9 42	13	6 36	12 35	18 33
17	2 59	6 18	9 37	17	6 20	12 18	18 16
21	2 53	6 13	9 33	21	6 4	12 2	18 0
25	2 46	6 8	9 30	25	5 48	11 46	17 43
29	2 40	6 3	9 27	29	5 32	11 29	17 26

Hónapi napok.		ÉGI JELENETEK.
	ór.	
1	18 57	♂ ♂ ☾ ARben.
3	21 40	♂ ♂ ☾ ARben.
6	9 46	♂ ♂ ☾ ARben.
8	8 12	○ HT.
9	19 49	♂ ♂ ☾ ARben.
10	5 7	♀ naptávol.
11	20 —	☾ földtávol.
12	15 41	♀ ♂ ☿
16	12 28	○ UN.
17	16 10	♀ l. n. északi szélessége.
20	5 54	♀ l. n. keleti kihajlása 26° 20' 4.
20	17 1	♂ l. n. déli szélessége
22	11 19	♂ ♂ ☉
23	6 18	☉ ☿ Ősz' kezdete.
23	12 8 6	● UH.
23	12 57	♀ ♂ ☾ ARben.
23	14 0	♂ ♂ ☉
24	10 —	☾ földközeli.
25	8 0	♀ ♂ ☾ ARben.
29	1 16	♀ ♂ ☉
30	3 25	○ EN.
30	7 3	♂ ♂ ☾ ARben.
30	15 46	♀ l. n. déli szélessége.

Héti napok	Hónapi napok	Évi napok	Évnek részei	NEVEK ÉS ÜNNEPEK	Középidő délben	Hold' kora
Vas.	1	274	75068	Remigius.	ór. 23 49 49	8
Hétfő.	2	275	75342	Leodegár.	49 30	9
Kedd.	3	276	75616	Kandid.	49 11	10
Szer.	4	277	75890	Szer. sz. Ferencz.	48 53	11
Csöt.	5	278	76164	Placid., és Donát.	48 35	12
Pént.	6	279	76438	Bruno.	23 48 17	13
Szom.	7	280	76712	Ágost. hitvalló.	48 0	14
Vas.	8	281	76986	Brigitta assz.	47 43	15
Hétfő.	9	282	77260	Dénes.	47 26	16
Kedd	10	283	77534	Borg. Ferencz.	47 10	17
Szer.	11	284	77808	Burkard. Plac. sz.	23 46 54	18
Csöt.	12	285	78082	Miksa püsp.	46 39	19
Pént.	13	286	78356	Kálmán vértanu.	46 24	20
Szom.	14	287	78630	Calixtus.	46 10	21
Vas.	15	288	78904	Teréz.	45 56	22
Hétfő.	16	289	79178	Gál apát.	23 45 43	23
Kedd.	17	290	79452	Hedvig.	45 31	24
Szer.	18	291	79726	Lukács ev.	45 19	25
Csöt.	19	292	80000	Ferdinand.	45 8	26
Pént.	20	293	80274	Vendelin.	44 57	27
Szom.	21	294	80548	Orsola.	23 44 47	28
Vas.	22	295	80822	Kordula.	44 38	29
Hétfő.	23	296	81096	Capistráni János.	44 29	1
Kedd.	24	297	81370	Ráfael.	44 21	2
Szer.	25	298	81644	Krizsán és Daria.	44 14	3
Csöt.	26	299	81918	Demeter.	23 44 8	4
Pént.	27	300	82192	Szabina.	44 2	5
Szom.	28	301	82466	Simon Júdás.	43 57	6
Vas.	29	302	82740	Narczisz.	43 52	7
Hétfő.	30	303	83014	Kolos.	43 49	8
Kedd.	31	304	83288	Farkas.	† 23 43 46	9

Hónapi napok	N A P'			Csillag- idő délben	H O L D'		
	felkelte	lemente	elhajlása		fel- kelte	dele- lése	le- mente
1	ór. 6 0	ór. 5 39	— 3 2	12 38 8	ór. 14 28	ór. 19 19	ór. 23 30
2	6 1	5 38	3 25	42 5	14 58	20 7	— —
3	6 3	5 36	3 49	46 1	15 23	20 52	0 40
4	6 4	5 34	4 12	49 58	15 44	21 35	1 49
5	6 6	5 32	4 35	53 54	16 4	22 16	2 56
6	6 7	5 29	4 58	12 57 51	16 22	22 58	4 1
7	6 9	5 26	5 21	13 1 48	16 41	23 39	5 6
8	6 10	5 25	5 44	5 44	17 1	— —	6 11
9	6 11	5 23	6 7	9 41	17 23	0 22	7 16
10	6 12	5 21	6 30	13 37	17 50	1 7	8 20
11	6 14	5 19	6 53	13 17 34	18 21	1 53	9 24
12	6 15	5 17	7 15	21 30	18 59	2 41	10 25
13	6 17	5 15	7 38	25 27	19 47	3 31	11 22
14	6 18	5 13	8 1	29 23	20 42	4 22	12 12
15	6 20	5 11	8 23	33 20	21 47	5 14	12 55
16	6 22	5 9	8 45	13 37 16	22 53	6 5	13 31
17	6 23	5 8	9 7	41 13	— —	6 55	14 5
18	6 25	5 6	9 29	45 9	0 6	7 46	14 31
19	6 26	5 4	9 51	49 6	1 22	8 36	14 51
20	6 27	5 3	10 13	53 2	2 41	9 28	15 14
21	6 28	5 1	10 34	13 56 59	4 3	10 21	15 38
22	6 30	4 59	10 56	14 0 55	5 25	11 17	16 5
23	6 31	4 57	11 17	4 52	6 51	12 16	16 37
24	6 33	4 55	11 38	8 49	8 17	13 17	17 6
25	6 35	4 53	11 59	12 45	9 37	14 20	18 4
26	6 36	4 51	12 20	14 16 42	10 46	15 21	19 2
27	6 38	4 50	12 40	20 38	11 42	16 20	20 9
28	6 39	4 48	13 0	24 35	12 27	17 14	21 18
29	5 41	4 46	13 21	28 31	13 0	18 4	22 31
30	6 43	4 44	13 40	32 29	13 27	18 50	23 41
31	6 44	4 43	14 0	14 36 25	13 50	19 34	— —

Octoberben a' nap 1° 41'-czel fogy.

PLANETÁK							
Hónapi napok	felkelte	delelése	lemente	Hónapi napok	felkelte	delelése	lemente
♿ MERCURIUS				♃ JUPITER			
	ó. ' "	ór. ' "	ór. ' "		ór. ' "	ór. ' "	ór. ' "
3	20 24	1 3	5 42	3	4 4	8 35	13 5
7	20 2	0 44	5 27	7	4 48	8 18	12 49
12	19 26	0 18	5 10	11	4 32	8 2	12 32
15	18 39	23 47	4 54	15	4 16	7 47	12 16
19	17 52	23 16	4 39	19	4 0	7 31	12 1
23	17 19	22 53	4 27	23	3 45	7 16	11 46
27	17 3	22 40	4 17	27	3 29	7 0	11 31
31	17 3	22 36	4 9	31	3 14	6 45	11 17
♀ VENUS				♄ SATURNUS			
3	18 7	23 52	5 37	3	2 41	6 36	10 29
7	18 21	23 55	5 29	7	2 26	6 20	10 14
11	18 33	23 57	5 21	11	2 11	6 5	9 59
15	18 46	0 0	5 13	15	1 55	5 50	9 44
19	18 59	0 3	5 6	19	1 40	5 35	9 29
23	19 13	0 6	5 0	23	1 25	5 20	9 14
27	19 27	0 10	4 52	27	1 10	5 5	8 59
31	19 41	0 14	4 46	31	0 55	4 50	8 44
♂ MARS				♅ URANUS			
3	2 33	5 59	9 25	3	5 16	11 13	17 9
7	2 26	5 55	9 23	7	5 0	10 57	16 53
11	2 19	5 50	9 21	11	4 44	10 40	16 37
15	2 12	5 46	9 20	15	4 28	10 24	16 20
19	2 4	5 42	9 20	19	4 12	10 8	16 3
23	1 56	5 38	9 20	23	3 56	9 51	15 47
27	1 48	5 34	9 20	27	3 40	9 35	15 30
31	1 39	5 30	9 21	31	3 24	9 19	15 14

Hónapi
napok

ÉGI JELENETEK.

	ór.	
1	2 44	♂ ☾ ARben.
2	5 34	♀ felső ☽ ☉
3	12 8	♂ ☾ ARben.
4	22 10	♂ ☐ ☉
6	23 55	♂ ☽ ☾ ARben.
8	0 32	☉ HT.
9	5 —	☾ föld' távola.
9	6 11	♀ ☽ ☐
13	1 14	♂ ☐ ☉
13	11 16	♀ ☽ ♀ ARben
14	11 7	♂ napközel.
15	8 40	♀ alsó ☽ ☉
16	3 14	☉ U N.
16	18 27	♂ ☽ ♀ ARben.
18	22 6	♀ ☽ ☾
19	15 22	♀ ☾
22	4 0	♀ ☽ ☾ ARben.
22	8 52	♀ ☽ ☐
22	20 51	● UH.
22	11 2	♀ ☽ ♀
22	22 —	☾ földközel.
23	8 45	♀ ☽ ☾ ARben.
24	4 45	♀ napközel.
28	11 30	♂ ☽ ☾ ARben.
29	2 36	♂ ☽ ☾ ARben.
29	15 58	☉ EN.
30	13 16	☐ ☽ ☉
30	18 8	♂ ☽ ☾ ARben.
30	22 58	♀ l. n. nyugati kihajlása 18° 29'2.
31	15 5	♀ ☽ ♀

Héti napok	Hónapi napok	Évi napok	Évnek részei	NEVEK ÉS ÜNNEPEK	Középidő délben	Hold' kora
Szer.	1	305	83562	<i>Mind Szentek.</i>	ór. 23 43 44	10
Csüt.	2	306	83836	Halottak' eml.	43 43	11
Pént.	3	307	84109	Hubert.	43 42	12
Szom.	4	308	84383	Boromei Károly.	43 43	13
Vas.	5	309	84657	Imre hg.	43 44	14
Hétfő.	6	310	84931	Lénárd.	23 43 46	15
Kedd.	7	311	85205	Engelbert.	43 48	16
Szer.	8	312	85470	Godofréd.	43 52	17
Csüt.	9	313	95753	Tivadar.	43 56	18
Pént.	10	314	86027	Avellini András.	44 2	19
Szom.	11	315	86301	Márton püsp.	23 44 8	20
Vas.	12	316	86575	Emilián.	44 15	21
Hétfő.	13	317	86849	Kosztka Szanis.	44 22	22
Kedd.	14	318	87123	Clementin.	44 31	23
Szer.	15	319	87397	Lipót, Gertrud.	44 41	24
Csüt.	16	320	87671	Otmár, Edmund.	23 44 52	25
Pént.	17	321	87945	Gergely püsp.	45 3	26
Szom.	18	322	88219	Odó apát. Ödön.	45 15	27
Vas.	19	323	88493	Erzsébet assz.	45 28	28
Hétfő.	20	324	88767	Bódog.	45 42	29
Kedd.	21	325	89041	B. A. beavat.	23 45 57	30
Szer.	22	326	89315	Cziczelle.	46 12	1
Csüt.	23	327	89589	Kelemen pápa.	46 29	2
Pént.	24	328	89863	Flóra.	46 46	3
Szom.	25	329	90137	Katalin.	47 3	4
Vas.	26	330	90411	Konrád.	23 47 22	5
Hétfő.	27	331	90685	(<i>I. Adv.</i>) Virgil.	47 41	6
Kedd.	28	332	90959	Sosthenes.	48 1	7
Szer.	29	333	91233	Saturnin.	48 22	8
Csüt.	30	334	91507	András, v. Endre.†	48 44	9

Hónapi napok	N A P'			Csillag- idő délben	H O L D'		
	felkelte	lemente	elhajlása		fel- kelte	dele- lése	le- mente
1	ór. / 6 45	ór. / 4 42	— 14 20	ór. / 14 40 21	ór. / 14 10	ór. / 20 16	ór. / 0 49
2	6 46	4 40	14 39	44 18	14 28	20 57	1 53
3	6 48	4 39	14 58	48 14	14 47	21 38	2 58
4	6 50	4 37	15 17	52 11	15 7	22 20	4 3
5	6 51	4 36	15 35	56 7	15 28	23 4	5 3
6	6 53	4 34	15 53	15 0 4	15 53	23 50	6 12
7	6 54	4 33	16 11	4 0	16 23	— —	7 16
8	6 56	4 31	16 29	7 57	16 59	0 38	8 18
9	6 57	4 30	16 46	11 53	17 43	1 28	9 15
10	6 58	4 28	17 3	15 50	18 35	2 19	10 7
11	7 0	4 27	17 20	15 19 46	19 33	3 10	10 51
12	7 1	4 26	17 37	23 43	20 38	4 0	11 29
13	7 3	4 24	17 53	27 39	21 49	4 50	12 1
14	7 5	4 23	18 9	31 36	23 4	5 30	12 28
15	7 6	4 22	18 25	35 33	— —	6 27	12 51
16	7 8	4 20	18 40	15 39 29	0 20	7 16	13 14
17	7 9	4 19	18 55	43 25	1 36	8 7	13 37
18	7 11	4 18	19 10	47 22	2 56	8 59	14 2
19	7 12	4 17	19 24	51 18	4 18	9 56	14 30
20	7 13	4 16	19 38	55 15	5 42	10 55	15 5
21	7 14	4 15	19 51	15 59 11	7 5	11 58	15 48
22	7 16	4 14	20 5	16 3 8	8 21	13 1	16 42
23	7 17	4 13	20 17	7 4	9 24	14 3	17 47
24	7 19	4 13	20 30	11 1	10 16	15 1	18 57
25	7 20	4 12	20 42	14 57	10 55	15 55	20 11
26	7 22	4 11	20 54	16 18 54	11 28	16 44	21 25
27	7 23	4 11	21 5	22 51	11 52	17 30	22 36
28	7 25	4 10	21 16	26 47	12 13	18 13	23 43
29	7 26	4 10	21 26	30 44	12 33	18 55	— —
30	7 27	4 9	21 36	34 40	12 52	19 36	0 49
31	7 29	4 9	21 46	16 38 37	13 11	20 18	1 54
Novemberben a' nap 1° 39'-cel fogy.							

PLANETÁK							
Hónapi napok	felkelte	delelése	lemente	Hónapi napok	felkelte	delelése	lemente
♀ MERCURIUS				♃ JUPITER			
4	ór. 17 14	ór. 22 38	ór. 4 2	4	ór. 1 59	ór. 6 31	ór. 11 3
8	17 32	22 43	3 55	8	1 44	6 16	10 49
12	17 52	22 50	3 49	12	1 29	6 2	10 35
16	18 13	22 58	3 43	16	1 14	5 48	10 21
20	18 36	23 7	3 39	20	0 59	5 34	10 8
24	18 58	23 17	3 35	24	0 44	5 20	9 55
28	19 20	23 26	3 33	28	0 29	5 6	9 42
32	19 41	23 37	3 32	32	0 14	4 52	9 30
♀ VENUS				♄ SATURNUS			
4	19 54	0 18	4 41	4	0 40	4 35	8 30
8	20 8	0 22	4 37	8	0 25	4 21	8 16
12	20 21	0 27	4 33	12	0 10	4 6	8 2
16	20 34	0 32	4 31	16	23 56	3 52	7 48
20	20 46	0 38	4 29	20	23 41	3 37	7 34
24	20 58	0 43	4 29	24	23 26	3 23	7 20
28	21 8	0 49	4 30	28	23 11	3 9	7 6
32	21 17	0 55	4 33	32	22 57	2 55	6 52
♂ MARS				♅ URANUS			
4	1 30	5 26	9 22	4	3 8	9 3	14 58
8	1 21	5 22	9 23	8	2 52	8 47	14 41
12	1 12	5 18	9 24	12	2 36	8 31	14 25
16	1 2	5 14	9 26	16	2 20	8 15	14 9
20	0 52	5 10	9 28	20	2 4	7 59	13 53
24	0 42	5 6	9 29	24	1 48	7 43	13 37
28	0 32	5 1	9 31	28	1 32	7 27	13 21
32	0 21	4 57	9 33	32	1 17	7 11	13 5

Hónapi
napok.

ÉGI JELENETEK.

	ór.	
3	4 10	♂ ♂ ☾ ARben.
3	12 40	♀ l. n. éjszaki szélessége.
4	13 19	♀ ♂ ☾
5	8 —	☾ földtávol.
6	18 37	○ HT.
9	4 16	☿ ♂ ♄
11	13 24	♄ ☐ ☉
12	17 46	♀ ☿
13	5 5	☿ ☐ ☉
14	15 49	○ UN.
20	8 —	☾ földközeli.
20	16 44	♀ ♂ ☾ ARben.
21	0 42	♀ ♂ ☐
21	6 49	● UH.
22	5 9	♀ ♂ ☾ ARben.
24	23 59	♂ ♂ ☾ ARben.
27	3 0	♂ ♂ ☾ ARben.
27	6 58	♄ ♂ ☾ ARben.
27	11 39	♀ ☿
28	8 24	○ EN.
28	8 24	☿ ☿
30	9 53	♂ ♂ ☾ ARben.
30	12 37	♂ ♂ ♄ ☾ ARben.

Héti napok	Hónapi napok	Évi napok	Évnek részei	NEVEK ÉS ÜNNEPEK	Középidő délben	Hold' kora
Pént.	1	335	·91781	Eligius. Natalia.†	ór. ' "	10
Szom.	2	336	·92055	Bibiana. †	49 28	11
Vas.	3	337	·92329	X. Ferencz.	49 52	12
Hétfő.	4	338	·92603	Borbála.	50 15	13
Kedd	5	339	·92877	Szabbás.	50 40	14
Szer.	6	340	·93150	Miklós püsp.	† 23 51 5	15
Csüt.	7	341	·93424	Ambrus püsp.	51 30	16
Pént.	8	342	·93698	<i>B. A. fog.</i>	† 51 56	17
Szom.	9	343	·93972	Leokádia.	† 52 23	18
Vas.	10	344	·94246	Judit.	52 50	19
Hétfő.	11	345	·94520	Damasus.	23 53 17	20
Kedd.	12	346	·94794	Sándor vért.	53 45	21
Szer.	13	347	·95068	Lucz. Othil.	† 54 13	22
Csüt.	14	348	·95342	Spiridi.	54 42	23
Pént.	15	349	·95616	Caelian.	† 55 11	24
Szom.	16	350	·95890	Euséb. püsp.	† 23 55 40	25
Vas.	17	351	·96164	Lázár.	56 9	26
Hétfő.	18	352	·96438	Karacs püsp.	56 39	27
Kedd.	19	353	·96712	Nemesis vért.	57 9	28
Szer.	20	354	·96986	Domonk.(† <i>Kánt</i>)	57 39	29
Csüt.	21	355	·97260	Tamás ap.	23 58 9	1
Pént.	22	356	·97534	Zéno.	† 58 39	2
Szom.	23	357	·97808	Victoria.	† 59 9	3
Vas.	24	358	·98082	Adám, Eva.	59 39	4
Hétfő.	25	359	·98356	N. Karács.	0 0 9	5
Kedd.	26	360	·98630	<i>István I. vértan.</i>	0 0 39	6
Szer.	27	361	·98904	János ev.	1 9	7
Csüt.	28	362	·99178	Apró szentek.	1 39	8
Pént.	29	363	·99452	Tamás püsp. vért.	2 8	9
Szom.	30	364	·99726	Dávid.	2 37	10
Vas.	31	365	1 00000	Silvester.	0 3 6	11

Hónapi napok	N A P'			Csillag- idő délben	H O L D'		
	felkelte	lemente	elhajlása		fel- kelte	dele- lése	le- mente
1	ór. , 7 29	ór. , 4 9	ór. , — 21 46	ór. , , 16 38 37	ór. , 13 11	ór. , 20 18	ór. , 1 54
2	7 30	4 9	21 55	42 33	13 32	21 1	2 58
3	7 31	4 8	22 4	46 30	13 56	21 46	4 2
4	7 33	4 8	22 13	50 26	14 24	22 34	5 6
5	7 34	4 7	22 21	54 23	14 48	23 23	6 9
6	7 35	4 7	22 28	16 58 19	15 40	— —	7 8
7	7 36	4 7	22 35	17 2 16	16 30	0 14	8 3
8	7 36	4 7	22 42	6 12	17 28	1 6	8 50
9	7 37	4 7	22 48	10 9	18 33	1 57	9 29
10	7 38	4 7	22 54	14 5	19 44	2 47	10 3
11	7 39	4 7	22 59	17 18 2	20 55	3 36	10 31
12	7 40	4 7	23 4	21 59	22 8	4 24	10 56
13	7 41	4 7	23 9	25 55	23 22	5 12	11 19
14	7 42	4 8	23 12	29 52	— —	6 0	11 41
15	7 43	4 8	23 16	33 48	0 37	6 50	12 4
16	7 44	4 8	23 19	17 37 45	1 56	7 42	12 29
17	7 44	4 8	23 22	41 41	3 17	8 38	12 59
18	7 45	4 8	23 24	45 38	4 37	9 38	13 37
19	7 46	4 9	23 26	49 34	5 55	10 40	14 24
20	7 47	4 9	23 27	53 31	7 5	11 42	15 22
21	7 47	4 9	23 27	17 57 28	8 3	12 43	16 31
22	7 48	4 10	23 28	18 1 24	8 48	13 40	17 45
23	7 48	4 10	23 27	5 21	9 24	14 33	19 1
24	7 49	4 11	23 27	9 18	9 53	15 21	20 15
25	7 49	4 11	23 25	13 14	10 16	16 7	21 26
26	7 49	4 12	23 24	18 17 11	10 38	16 50	22 33
27	7 50	4 12	23 22	21 8	10 58	17 32	23 40
28	7 50	4 13	33 19	25 4	11 17	18 14	— —
29	7 50	4 14	23 16	29 1	11 37	18 57	0 46
30	7 50	4 15	23 12	32 58	11 59	19 41	1 50
31	7 50	4 16	23 8	18 36 54	12 25	20 27	2 59

Decemberben a' nap 1° 41'-cel fogy.

PLANETÁK													
Hónapi napok	felkelte		delelése		lemente		Hónapi napok	felkelte		delelése		lemente	
♀ MERCURIUS							♃ JUPITER						
	ór.	'	ór.	'	ór.	'		ór.	'	ór.	'	ór.	'
4	19	52	23	42	3	32	4	0	6	4	45	9	24
8	20	12	23	53	3	35	8	23	52	4	32	9	12
12	20	30	0	5	3	40	12	23	38	4	19	9	0
16	20	46	0	17	3	48	16	23	23	4	6	8	48
20	20	59	0	30	4	0	20	23	9	3	53	8	37
24	21	9	0	42	4	14	24	22	54	3	40	8	26
28	21	16	0	54	4	32	28	22	40	3	27	8	15
32	21	16	1	6	4	52	32	22	25	3	14	8	4
♀ VENUS							♄ SATURNUS						
4	21	21	0	58	4	35	4	22	47	2	48	6	45
8	21	29	1	4	4	40	8	22	33	2	34	6	31
12	21	35	1	11	4	47	12	22	19	2	20	6	18
16	21	39	1	17	4	55	16	22	4	2	6	6	4
20	21	41	1	23	5	4	20	21	50	1	52	5	51
24	21	42	1	29	5	14	24	21	36	1	38	5	38
28	21	42	1	34	5	26	28	21	21	1	24	5	25
32	21	41	1	38	5	35	32	21	6	1	10	5	12
♂ MARS							♅ URANUS						
4	0	15	4	55	9	34	4	1	9	7	3	12	57
8	0	4	4	50	9	36	8	0	53	6	47	12	41
12	23	53	4	45	9	38	12	0	37	6	32	12	26
16	23	42	4	40	9	39	16	0	21	6	16	12	10
20	23	31	4	36	9	41	20	0	5	6	0	11	54
24	23	20	4	31	9	43	24	23	50	5	45	11	39
28	23	9	4	26	9	45	28	23	35	5	29	11	24
32	22	58	4	22	9	47	32	23	20	5	14	11	9

Hónapi
napok

ÉGI JELENETEK.

	ór.		
2	16 —	☾	föld' távola.
6	— —	☾	sötétedés
6	13 16	○	HT.
7	4 23	♀	naptávola.
7	5 28	♀	felső ♂ ⊙
14	1 16	♂ ♂ *	
14	2 8	○	U N.
16	4 0	♂	naptávol.
18	15 —	☾	földközeli.
20	— —	⊙	sötétedés.
20	11 25	♂ □ ⊙	
20	18 24	●	UH.
21	9 13	♀ ♂ ☾	ARben.
21	23 56	⊙ ♀	tél' kezdete.
22	7 48	♀ ♂ ☾	ARben.
22	15 54	♂ ♂ ☾	ARben.
25	0 58	♂ ♂ ☾	ARben.
26	5 9	♀ ♂ ♄	ARben.
26	5 28	♂ ♂ ♄	ARben.
27	14 59	♀	l. n. déli szélessége.
27	17 54	♂ ♂ ☾	ARben.
30	8 —	☾	földtávola.
28	4 8	○	EN.

Budától nyugatra esnek

Bécs	0ór 10' 41" 0
Berlin	0 22 37, 2
Páris	1 6 51, 2
Greenwich v. London	1 16 12, 7

Átelleni állásához 1843ban.

12 ór. Köz. idő		Egyenes emelkedése		Elhajlása		Delelése.				
		ór.	'	''	°	'	''	ór.	'	''
Januar.	26	9	55	31.9	19	36	30.6	13	33.1	
	27		54	43.3		44	58.3	13	28.4	
	28		53	53.4		53	12.5	13	23.7	
	29		53	2.2	20	1	28.2	13	16.0	
	30		52	9.9		9	44.9	13	12.3	
Februar.	31	9	51	16.6	20	18	1.9	13	8.7	
	1		50	22.2		26	18.4	13	4.4	
	2		49	26.8		34	34.6	13	0.0	
	3		48	30.6		42	48.4	12	54.6	
	4		47	33.6		51	0.8	12	49.8	
	5	9	46	35.9	20	59	10.1	12	44.8	
	6		45	37.5	21	7	16.1	12	39.4	
	7		44	38.6		15	18.2	12	34.9	
	8		43	39.2		23	15.8	12	30.1	
	8	9	42	39.3		31	8.5	12	25.2	
	10	9	41	39.2	21	38	55.7	12	20.1	
	11		40	38.9		46	36.8	12	15.1	
	12		39	38.4		54	11.2	12	10.2	
	13		38	37.8	22	1	38.6	12	5.3	
	14		37	37.2		8	58.5	12	0.4	
	15	9	36	36.4	22	16	10.4	11	55.4	
	16		35	36.4		23	13.8	11	50.5	
	17		34	36.7		30	8.4	11	45.5	
	18		33	37.5		36	53.8	11	40.6	
	19		32	38.7		43	29.5	11	35.6	
	20	9	31	40.5	22	49	55.2	11	30.7	
	21		30	43.1		56	10.5	11	25.8	
	22		29	46.3	23	2	15.1	11	20.9	
	23		28	50.4		8	8.7	11	16.0	
	24		27	51.2		13	50.9	11	11.3	

Átelleni állásához 1843ban.

12 ór. Köz. idő		Egyenes emelkedése.	Elhajlása.	Delelése.
		ór. ' "	o ' "	ór. ' "
August.	1	21 37 18·0	— 2 17 53·2	12 58·0
	2	36 34·5	24 19·9	12 53·2
	3	35 50·6	30 58·8	12 48·6
	4	35 5·8	37 49·8	12 43·7
	5	34 20·2	44 52·6	12 39·0
	6	21 33 34·1	— 2 52 6·9	12 34·2
	7	32 47·3	59 32·6	12 29·5
	8	32 0·0	— 3 7 9·2	12 24·8
	9	31 12·2	14 56·5	12 20·0
	10	30 24·0	22 54·2	12 15·3
8	11	21 29 35·4	— 3 31 2·0	12 10·5
	12	28 46 5	39 19·4	12 5·8
	13	27 57·4	47 46·1	12 0·3
	14	27 8·0	56 21·8	11 55·7
	15	26 18·5	— 4 5 6·1	11 50·4
	16	21 25 28·9	— 4 13 58·5	11 46·7
	17	24 39·3	22 58·6	11 41·8
	18	23 49·8	32 6·0	11 37·1
	19	23 0·3	41 20·2	11 32·4
	20	22 11·0	50 40·8	11 27·7
	21	21 21 22·1	— 5 0 7·2	11 22·8
	22	20 33 4	9 38·9	11 18·1
	23	19 45·1	19 15·5	11 13·4
	24	18 57·2	28 56·4	11 8·7
	25	18 9·8	38 41·1	11 3·8
	26	21 17 23·1	— 5 48 29·0	10 59·2
	27	16 37·0	58 19·6	10 54·5
	28	15 51·5	— 6 8 12·5	10 49·8
	29	15 6·9	18 7·0	10 45·1
	30	14 23·1	28 2·7	10 40·4

1843ban.

A' nappal nem jő átelleni állásba.

Átelleni állásához 1843ban

12 ór. Köz. idő		Egyenes emelkedése.	Elhajlása.	Delelése.
		ór. / "	ór. / "	ór. / "
Januar.	8	8 44 22·7	+ 29 0 19·2	13 33·0
	9	43 35·2	8 19·3	13 28·2
	10	42 46·5	16 17·2	13 23·3
	11	41 56·5	24 12·3	13 18·6
	12	41 5·5	32 4·2	13 13·9
	13	8 40 13·4	+ 29 39 52·2	13 9·2
	14	39 20·2	47 35·9	13 4·3
	15	38 26·2	55 14·8	12 59·4
	16	37 31·1	30 2 48·5	12 54·6
	17	36 35·5	10 16·3	12 49·7
	18	8 35 39·0	30 17 37·9	12 44·5
	19	34 41·9	24 52·8	12 39·7
	20	33 44·2	32 0·5	12 35·0
	21	32 46·0	39 0·4	12 29·8
	22	31 47·4	45 52·3	12 24·9
	23	8 30 48·4	30 52 35·7	12 20·1
	24	29 49·2	59 10·2	12 15·3
	25	28 49·8	31 5 35·2	12 10·7
	26	27 50·4	11 50·4	12 5·9
	27	26 50·9	17 55·7	12 0·5
	28	8 25 51·5	31 23 50·5	11 55·7
	29	24 52·3	29 34·4	11 50·8
	30	23 53·4	35 7·2	11 45·5
	31	22 54·8	40 28·9	11 40·7
Februar.	1	21 56·7	45 39·2	11 35·9
	2	8 20 59·0	31 50 37·6	11 31·0
	3	20 2·0	55 24·2	11 26·1
	4	19 5·8	59 58·8	11 21·2
	5	18 10·3	+ 32 4 21·3	11 16·3
	6	17 15·7	8 31·3	11 11·4

Vált.	Idő 1843.			Vált.	Idő 1843.		
		n. ór.				n. ór.	
○	Januar.	8 9 27·3	○	Julius	4 8 18·3	○	
○	„	15 21 40·2	○	„	11 6 22·1	○	
○	„	22 14 27·6	○	„	19 2 54·6	○	
●	„	30 1 17·3	●	„	26 18 59·1	●	
○	Februar.	7 5 48·4	○	August.	2 12 42·7	○	
○	„	14 9 25·7	○	„	9 18 10·5	○	
○	„	20 24 2·0	○	„	17 20 5·9	○	
●	„	28 19 18·7	●	„	25 3 51·7	●	
○	Martius.	8 23 5·1	○	August.	31 18 38·6	○	
○	„	15 19 14·7	○	Septemb.	8 8 13·3	○	
○	„	22 11 49·9	○	„	16 12 29·0	○	
●	„	30 13 5·0	●	„	23 12 8·7	●	
○	Aprilis.	7 12 22·0	○	Septemb.	30 3 26·0	○	
○	„	14 3 45·3	○	October.	8 0 32·6	○	
○	„	21 1 40·8	○	„	16 3 15·2	○	
●	„	29 5 34·8	●	„	22 20 52·0	●	
○	Majus.	6 21 40·6	○	October.	29 15 58·7	○	
○	„	13 11 50·4	○	Novemb.	6 18 38·0	○	
○	„	20 17 10·6	○	„	14 15 49·4	○	
●	„	28 20 10·7	●	„	21 6 49·7	●	
○	Junius.	5 3 51·2	○	Novemb.	28 8 24·7	○	
○	„	11 20 25·7	○	Decemb.	6 13 16·9	○	
○	„	19 9 46·2	○	„	14 2 9·1	○	
●	„	27 8 36·5	●	„	20 18 25·0	●	
			○	„	28 4 8·7	○	

1843-ban három fogyatkozás történik, t. i. két nap- és egy holdfogyatkozás. Környékünkön csak az utósó lesz látható.

I. Napfogyatkozás 1843. Junius' 17.

Kezdeté a' földön általában	5 óra 40'	budai idő.
$\varphi = -2^{\circ} 59$ $\lambda = +185^{\circ} 37'$		
Kezdeté a' középponti (gyűrű- form.) sötétedésnek . . .	6 „ 43	„ „
$\varphi = -8^{\circ} 50$ $\lambda = +182^{\circ} 21'$		
Középponti sötétedés délben	8 „ 34	„ „
$\varphi = +5^{\circ} 30'$ $\lambda = +231^{\circ} 16'$		
A' középponti söt. vége . .	10 „ 16	„ „
$\varphi = +23^{\circ} 27'$ $\lambda = +306^{\circ} 12'$		
Vége a' földön általában .	11 „ 19	„ „
$\varphi = +17^{\circ} 40'$ $\lambda = +271^{\circ} 41'$		

Délamerica' legnagyobb, Éjszakamerica' csekély részén látható.

II. Holdfogyatkozás 1843. December' 6.

Kezdeté általában	12 ór. 33'	budai idő.
sötétedés' közepe (25 hüvely)	13 „ 27	„ „
Vége általában	14 „ 20	„ „

Egész Európában és Africában, Ázsia' nyugati és America' keleti részén látható.

III. Napfogyatkozás 1843. December' 20.

Kezdeté a' földön általában .	15 ór. 47'	budai idő.
$\varphi = +13^{\circ} 29$ $\lambda = +38^{\circ} 37'$		

Kezdeté a' középponti (teljes)				
sötétedésnek	16	ór.	51'	budai idő.
$\varphi = +24^{\circ}12'$, $\lambda = +28^{\circ}5$				
Középponti sötétedésben . .	18	„	16	„ „
$\varphi = +8^{\circ}20'$, $\lambda = +82^{\circ}53$				
A' középponti sötét. vége .	19	„	51	„ „
$\varphi = +33^{\circ}18'$, $\lambda = 135^{\circ}1'$				
Vége a' földön általában . .	20	„	55	„ „
$\varphi = +22^{\circ}46'$, $\lambda = +125^{\circ}6'$				

Ázsia' l. n. részén, Africa' és Új-Hollandia' csekély részén látható.

Napsötétedések' elemci 1843.

Elemek	Junius' 27.	Decemb. 20.
● Egybeköttetés α ban	ór. / '' 8 37 33,4	ór. / '' 18 24 27,9
⊙ nap' elhajlása δ	+ 23° 20 55,2	— 23° 27 11,7
„ $d\alpha$ órai vált.	2 35,7	2 46,7
„ $d\delta$ „ „	— 0 5,9	— 0 34,9
„ Parallax. hor.	0 8,4	8,7
„ fél átmérője.	15 45,1	16 17,0
☾ Hold' elhajlása δ	+ 23 3 31,4	— 22 55 46,7
„ $d\alpha$ órai vált.	35 28,1	39 16,5
„ $d\delta$ „ „	— 4 21,8	+ 2 59,1
„ Parallax. hor.	56 53,0	59 47,0
„ fél átmérője	15 30,0	16 17,4
Ecliptica' ferdesége.	23 27 34,8	23 27 33,1

64 NAP' ÉS HOLD' SUGÁRA 1843ra.
KÖZÉP DÉLBEN.

Hó és nap	☉ Sugár	☾ Sugár	Hó és nap	☉ Sugár	☾ Sugár
Januar. 0	16' 17" 31	15' 24" 7	Julius 5	15' 45" 06	16' 9" 2
6	16 17·22	14 46·3	11	15 45·52	15 40·4
12	16 16·97	15 23·8	17	15 46·00	14 49·7
18	16 16·54	16 22·3	23	15 46·60	15 13·7
24	16 15·95	15 48·4	29	15 47·34	16 12·8
Jan. 30	16 15·17	15 1·3	Aug. 4	15 48·28	15 57·6
Febr. 5	16 14·24	14 46·6	10	15 49·31	15 10·6
11	16 13·17	15 53·1	16	15 50·47	14 46·0
17	16 11·96	16 31·4	22	15 51·74	15 42·5
23	16 10·66	15 24·5	28	15 52·30	16 28·2
Mart. 1	16 9·22	14 45·0	Sept. 3	15 53·11	15 34·4
7	16 7·72	14 58·1	9	15 54·57	14 49·7
13	16 6·42	16 20·6	15	15 56·10	14 53·9
19	16 4·53	16 21·5	21	15 57·69	16 12·7
25	16 2·88	15 2·1	27	15 59·32	16 24·6
Mart. 31	16 1·22	14 41·9	Oct. 3	16 0·98	15 9·6
Aprilis 6	15 59·55	15 18·9	9	16 2·65	14 41·8
12	15 57·92	16 36·7	15	16 4·30	15 11·7
18	15 56·32	15 57·5	21	16 5·92	16 34·4
24	15 54·79	14 47·6	27	16 7·50	16 4·5
Apr. 30	15 53·31	14 52·4	Nov. 4	16 9·51	14 43·3
Majus 6	15 51·92	15 43·8	10	16 10·91	14 57·7
12	15 50·63	16 33·4	16	16 12·21	16 1·4
18	15 49·46	15 29·1	22	16 13·39	16 31·7
24	15 48·42	14 44·3	28	16 14·44	15 9·8
Majus 30	15 47·49	15 14·9	Dec. 4	16 15·33	14 45·3
Jun. 5	15 46·70	16 3·6	10	16 16·07	15 20·6
11	15 46·07	16 11·7	16	16 16·65	16 15·0
17	15 45·58	15 4·8	22	16 17·04	16 4·6
23	15 45·24	14 53·3	28	16 17·24	14 53·0
29	15 45·07	15 44·7	34	16 17·31	15 3·0

AZ ECLIPTICA' FERDESÉGE 1843ra. 65

1843	Ecl. ferdesége.	1843.	Ecl. ferdesége
Januar	⁰ 23 27 36''49 10 36'49 20 36'56 30 36'66 Febr. 9 36'77	Julius 9 23 27 34'78 19 34'80 29 34'88 August. 8 34'98 18 35'08	
Martius	19 23 27 36'86 1 36'92 11 36'94 21 36'88 31 36'74	August. 28 23 27 35'15 Sept. 7 35'18 17 35'17 27 35'08 Octob.. 7 34'92	
Aprilis	10 23 27 36'55 20 36'31 30 36'03	Octo b 17 23 27 34'71 27 34'44 Novemb. 6 34'15 16 33'86 26 33'58	
Majus	10 35'75 20 35'46		
Majus	30 23 27 35'21	Decemb. 6 23 27 33'34	
Junius	9 35'02 19 34'87 29 34'80	16 33'16 26 33'06 36 33'03	

66 A' FŐCSILLAGOK' HELYEI 1843ra
BESSEL SZERINT.

Nevek	Nagysága	Köz. egyen. emelkedés α	Évi változás $d\alpha$	Közép elhajlás δ	Évi változás $d\delta$
		ór.			
α Androm	2	0 0 16.94	+3.081	+28 13 24.42	+19.905
γ Pegasi	2	0 5 9.50	+3.081	+14 18 36.84	+20.026
α Cassiop	3	0 31 38.13	+3.347	+55 40 30.34	+19.817
α Arietis	3	1 58 20.07	+3.360	+22 43 0.73	+17.295
α Ceti	2	2 54 4.65	+3.125	+ 3 28 10.12	+14.418
α Persei	2	3 18 8.80	+4.236	+49 17 47.31	+13.295
α Tauri	1	4 26 55.02	+3.432	+16 11 16.65	+ 7.752
α Aurigae	1	5 5 6.00	+4.417	+45 49 50.51	+ 4.337
β Orionis	1	5 6 59.65	+2.879	— 8 23 18.09	+ 4.567
β Tauri	3	5 16 22.29	+3.787	+28 28 4.35	+ 3.588
α Orionis	1	5 46 40.38	+3.246	+ 7 22 18.60	+ 1.159
α Can.maj.	1	6 38 13.64	+2.644	—16 30 21.26	— 4.570
α Gemin.*)	3	7 24 34.00	+3.841	+32 13 34.27	— 7.312
α Can.min.	2	7 31 4.81	+3.146	+ 5 37 18.26	— 8.834
β Geminor	2	7 35 41.96	+3.683	+28 23 58.25	— 8.200
α Hydrae	2	9 19 52.21	+2.947	— 7 58 53.68	—15.336
α Leonis	1	10 0 0.23	+3.203	+12 43 54.84	—17.364
α Urs.maj.	2	10 53 59.05	+3.786	+62 35 48.92	—19.323
β Leonis	2	11 41 2.77	+3.065	+15 26 58. 3	—20.093
β Virginis	3	11 42 30.98	+3.124	+ 2 38 56. 8	—20.297
β Urs.maj.	2	11 45 32.86	+3.204	+54 34 2.26	—20.035
α Virginis	1	13 16 55.76	+3.148	—10 20 24.91	—18.992
η Urs.maj.	2	13 41 20.93	+2.377	+50 5 55.47	—18.150
α Boeotis	1	14 8 30.10	+2.733	+20 0 8.79	—18.960
1 α Librae	2	14 42 0.79	+2.303	—15 20 26.75	—15.334

*) α a' két csillagközi középhez
 δ a' világosabbhoz van számítva.

A' FŐCSILLAGOK' HELYEI 1843ra

67

BESSEL SZERINT.

Nevek	Nagyság	Köz. egyen. emelkedés α	Évi változás $d\alpha$	Közép elhajlás δ	Évi változás $d\delta$
		ór.		°	
2 α Librae	3	14 42' 12" 20	+3" 305	—15 23' 7" 83	—15" 303
β Urs. min.	3	14 51' 13" 88	—0" 279	+74 47' 48" 73	—14" 761
α Coronae.	2	15 28' 2" 48	+2" 537	+27 14' 48" 11	—12" 415
α Serpent.	2	15 36' 32" 34	+2" 950	+ 6 55' 24" 58	—11" 710
α Scorpii	1	16 19' 47" 45	+3" 664	—26 4' 40" 64	— 8" 538
α Herculis	3	17 7' 29" 44	+2" 731	+14 34' 25" 36	— 4" 525
α Ophiuch	2	17 27' 38" 81	+2" 778	+12 40' 44" 86	— 3" 032
γ Draconis	3	17 52' 57" 85	+1" 393	+51 30' 33" 61	— 0" 672
α Lyrae	1	18 31' 37" 37	+2" 030	+38 38' 26" 66	+ 3" 029
γ Aquilae	3	19 38' 47" 76	+2" 855	+10 14' 5" 55	+ 8" 373
α Aquilae	1	19 43' 7" 35	+2" 928	+ 8 27' 28" 74	+ 9" 090
β Aquilae	3	19 47' 36" 13	+2" 950	+ 6 1' 7" 05	+ 8" 573
1 α Capric.	3	20 8' 56" 48	+3" 332	—12 59' 21" 13	+10" 676
2 α Capric.	3	20 9' 20" 39	+3" 336	—13 1' 38" 39	+10" 704
α Cygni	2	20 36' 4" 83	+2" 042	+44 43' 18" 01	+12" 615
α Cephei	3	21 14' 49" 71	+1" 440	+61 55' 17" 03	+15" 054
β Cephei	3	21 26' 36" 64	+0" 809	+69 52' 18" 61	+15" 668
α Aquarii	2	21 57' 43" 08	+3" 083	— 1 4' 49" 38	+17" 248
α Pisc. aust.	1	22 48' 57" 90	+3" 336	—30 27' 15" 05	+18" 871
α Pegasi	2	22 56' 56" 64	+2" 982	+14 21' 42" 30	+19" 285
Polaris	2.3	1 3' 1" 17	+16" 779	+88 28' 19" 94	+19" 305
δ Urs. min.	5	18 22' 58" 39	—19" 248	+86 35' 35" 47	+ 2" 002
Általános Praecessio (haladás) 50" 234.					

A' FŐ OBSERVATORIUMOK' HELYEI.

Név.	Szél. φ			Hossz. λ			Kútffő.
	^o	'	"	^{ór.}	'	"	
Aberdeen	57	8	57.8	1	24	35.5	George Innes
Abo	60	26	57.0	—0	12	56.1	Argelander
Alexandria	36	35	27.0	—1	8	47.0	Conn. de Tems.
Altona . .	53	32	45.0	0	36	26.1	Gauss
Armagh . .	54	21	12.7	1	42	48.2	Robinson
Baltimore .	37	17	13.0	6	22	44.0	Americ. Alman.
Barcellona .	41	21	44.0	1	7	32.0	Conn. de Tems.
Batavia . .	— 6	9	5.0	—5	21	15.0	„ „ „
Bécs . . .	48	12	40.0	0	10	41.0	Littrow
Bedford . .	52	8	27.6	1	17	34.7	Cap. Smith
Berlin . . .	52	31	13.5	0	22	37.2	Berlin, Jahrb.
„ uj Obser.	52	30	16.0	0	22	37.0	„ „
Boston ÉA.	42	21	22.7	6	0	30.0	Americ. Alman.
Bremen . .	53	4	36.0	0	40	56.8	Olbers.
Brüsszel . .	50	51	10.7	0	58	43.7	Quetelet
Buda . . .	47	29	12.0	0	0	0.	Littrow
Bushey Heat.	51	37	44.3	0	17	33.6	Beaufoy
Cambridge .	52	12	51.8	1	15	49.2	C. Phil. trans.
Cape, jó rem. f.	—33	56	3.3	0	2	17.7	Henderson
Christiania .	59	54	5.0	0	33	12.9	Astron. Nachr.
Coimbra . .	40	12	30.0	1	15	42.0	Conn. de Tems.
Constantinap.	41	1	27.0	—0	40	29.0	„ „
Copenhaga U.	55	40	53.0	0	25	52.9	Astron. Nachr.
Danzig . . .	54	20	48.0	0	1	40.0	Conn. de Tems.
Dendera . .	26	10	20.0	—0	54	30.0	„ „
Dorpát . . .	58	22	47.0	—0	30	42.3	Struve
Dresda . . .	51	30	39.0	0	21	16.2	Astron. Nachr.
Dublin . . .	53	23	13.0	1	41	34.7	Conn. de Tems.
Edinburgh .	55	57	23.2	1	28	56.8	Mem. astr. soc.
Florenz . .	43	46	41.4	0	31	9.0	Zach

I. TÁBLA.

69

A' FŐ OBSERVATORIUMOK' HELYEI.

Név	Szél. φ	Hossz. λ	Kútfő.
	o ' "	ór ' "	
Genf . . .	46 11 59.4	0 51 35.2	Gautier
Gibraltar . .	36 6 0.0	1 37 33.0	Conn.de Tems.
Gotha. Seeb. .	50 56 5.0	0 33 16.3	Gauss
Göttinga . .	51 31 48.0	0 36 26.2	Gauss
Greenwich . .	51 28 39.0	1 16 12.7	Mem. astr. soc.
Kazan . . .	55 47 51.0	—2 1 11.0	Littrow
Kensington . .	51 30 12.7	1 16 59.5	Mem. astr. soc.
Kew . . .	51 28 37.0	1 16 14.0	Baily
Königsberg. .	54 42 50.0	—0 5 47.8	Bessel
Krako . . .	50 3 49.7	—0 3 39.7	„
Kremsmünst. .	48 3 29.0	0 19 40.4	Astron. Nachr.
Lisbona . . .	38 42 24.0	1 52 46.0	Conn.de Tems.
Madras . . .	13 4 9.2	—4 4 51.0	Taylor
Madrid . . .	40 24 57.0	1 30 59.0	Conn.de Tems.
Makerstown. .	55 34 45.0	1 26 16.7	Astron. Nachr.
Manheim . . .	49 29 14.0	0 42 21.3	Zach
Marseille . .	43 17 50.1	0 54 43.7	Zach
Milano . . .	45 28 1.0	0 39 25.5	Zach
Modena . . .	44 38 53.0	0 32 29.5	Eph.astr.milan
Montpellier . .	43 36 16.0	1 0 41.0	Conn.de Tems.
Moszka . . .	55 45 45.0	—1 14 0.0	„ „ „
München . . .	48 8 45.0	0 29 56.2	Astron. Nachr.
Nápoly . . .	40 51 46.6	0 19 12.4	Cacciatore
N. Orleans . .	29 57 45.0	7 16 40.0	Americ.Alman.
N. York . . .	40 42 40.0	6 12 17.2	„ „
Nicolajew . .	46 58 20.6	—0 51 42.4	Astron. Nachr.
Ormskirch . .	53 34 18.0	1 27 48.7	Dawes
Oxford . . .	51 45 40.0	1 21 13.7	Trigon.survey
Padua . . .	45 24 2.0	0 28 43.5	Astron. Nachr.
Palermo . . .	38 6 44.0	0 22 47.1	Cacciatore

A' FŐ OBSERVATORIUMOK' HELYEI.

Név.	Sarkm. ϕ	Hossz. λ	Kútfő.
	^o ' "	^{ór} ' "	
Paramatta .	—33 48 49.8	—8 47 53.6	Philos. trans.
Paris. observ.	48 50 13.0	1 6 51.2	Conn. de Tems
Peking . .	39 54 13.0	6 29 39.0	" " "
Pétervár . .	59 56 31.0	—0 45 3.1	Astron. Nachr.
Philadelphia	39 57 0.0	6 16 49.0	Americ. Alman.
Portsmouth .	50 48 3.0	1 20 36.6	Trigon. survey
Prága . .	50 5 18.5	0 18 30.8	Astron. Nachr.
Quajaquil . .	2 12 0.0	6 34 49.0	Conn. de Tems.
Quebec . .	46 48 0.0	6 29 0.0	Bowdich.
Quito . .	—0 18 0.0	6 29 25.0	Conn. de Tems.
Riga . .	56 57 1.0	—0 20 21.0	" " "
Rio Janeiro .	—22 56 2.0	4 10 19.0	" " "
Roma Coll. R.	41 53 52.0	0 26 18.0	" " "
Sz. Fernando	36 27 45.0	1 41 1.8	Zach
Sz. Helena .	—15 55 26.0	1 39 2.7	Johnson.
Sierra Leone	8 29 0.0	2 8 25.0	Conn. de Tems
Slough . .	51 30 20.0	1 18 36.7	Herschel.
Spéyer . .	49 18 55.2	0 42 26.2	Schwerd.
South Kilevorth	52 25 51.0	1 20 38.7	Pearson.
Stockholm .	59 20 31.0	0 3 58.0	Conn. de Tems.
Strassbourg .	48 34 40.0	0 45 11.9	Seances del'ac.
Tübingen .	48 31 10.0	0 39 58.0	Conn. de Tems.
Turin . .	45 4 6.0	0 45 24.3	Plana
Uraniaburg .	55 54 38.0	0 25 20.0	Conn. de Tems.
Varsó . .	52 14 28.0	0 7 59.0	" " "
Verona . .	45 26 7.0	0 22 7.0	" " "
Viviers . .	44 29 14.0	0 57 28.0	" " "
Washington .	38 52 54.0	6 24 19.9	Americ. Alman.
Wilna . .	54 41 0.0	0 24 59.2	Astron. Nachr.

II. TÁBLA.

71

C S I L L A G I D Ő T középidőbe változtatni.

Csillagidő	Közép- idő	Csillagidő	Közép- idő	Csillagidő	Közép- idő	Csillagidő	Közép- idő	Csillagidő	Közép- idő
ór	"	"	"	"	"	"	"	"	"
1	0 9.83	1	0.16	31	5.08	1	0.003	31	0.085
2	0 19.66	2	0.33	32	5.24	2	0.006	32	0.087
3	0 29.49	3	0.49	33	5.41	3	0.008	33	0.090
4	0 39.32	4	0.66	34	5.57	4	0.011	34	0.093
5	0 49.15	5	0.82	35	5.73	5	0.014	35	0.096
6	0 58.98	6	0.98	36	5.90	6	0.016	36	0.099
7	1 8.81	7	1.15	37	6.06	7	0.019	37	0.101
8	1 18.64	8	1.31	38	6.23	8	0.022	38	0.104
9	1 28.47	9	1.47	39	6.39	9	0.024	39	0.107
10	1 38.30	10	1.64	40	6.55	10	0.027	40	0.109
11	1 48.13	11	1.80	41	6.72	11	0.030	41	0.112
12	1 57.95	12	1.97	42	6.88	12	0.032	42	0.114
13	2 7.78	13	2.13	43	7.04	13	0.035	43	0.117
14	2 17.61	14	2.29	44	7.21	14	0.038	44	0.120
15	2 27.44	15	2.46	45	7.37	15	0.040	45	0.123
16	2 37.27	16	2.62	46	7.54	16	0.043	46	0.126
17	2 47.10	17	2.79	47	7.70	17	0.047	47	0.128
18	2 56.93	18	2.95	48	7.86	18	0.048	48	0.131
19	3 6.76	19	3.11	49	8.03	19	0.051	49	0.134
20	3 16.59	20	3.28	50	8.19	20	0.054	50	0.137
21	3 26.42	21	3.44	51	8.36	21	0.056	51	0.140
22	3 36.25	22	3.60	52	8.52	22	0.059	52	0.142
23	3 46.08	23	3.77	53	8.68	23	0.061	53	0.145
24	3 55.91	24	3.93	54	8.85	24	0.064	54	0.148
		25	4.10	55	9.01	25	0.067	55	0.150
		26	5.26	56	9.17	26	0.070	56	0.153
		27	4.46	57	9.34	27	0.073	57	0.156
		28	4.59	58	9.50	28	0.076	58	0.158
		29	4.75	59	9.67	29	0.079	59	0.161
		30	4.91	60	9.83	30	0.082	60	0.164

III. TÁBLA.

K Ö Z É P I D Ő T

Csillag-időbe változtatni.

Középidő	Csillag-idő	Középidő	Csillag-idő	Középidő	Csillag-idő	Középidő	Csillag-idő	Középidő	Csillag-idő
ór	' "	' "	' "	' "	' "	' "	' "	' "	' "
1	0 9'86	1	0'16	31	5'09	1	0'003	31	0'085
2	0 19'71	2	0'33	32	5'26	2	0'006	32	0'088
3	0 29'57	3	0'49	33	5'42	3	0'008	33	0'090
4	0 39'43	4	0'66	34	5'59	4	0'011	34	0'093
5	0 49'28	5	0'82	35	5'75	5	0'014	35	0'096
6	0 59'14	6	0'99	36	5'91	6	0'016	36	0'099
7	1 9'00	7	1'15	37	6'08	7	0'019	37	0'101
8	1 18'85	8	1'31	38	6'24	8	0'022	38	0'104
9	1 28'71	9	1'48	39	6'41	9	0'025	39	0'107
10	1 38'56	10	1'64	40	6'57	10	0'027	40	0'109
11	1 48'42	11	1'81	41	6'74	11	0'030	41	0'112
12	1 58'28	12	1'97	42	6'90	12	0'033	42	0'115
13	2 8'13	13	2'14	43	7'06	13	0'036	43	0'118
14	2 17'99	14	3'30	44	7'23	14	0'038	44	0'121
15	2 27'85	15	2'46	45	7'39	15	0'041	45	0'123
16	2 37'70	16	2'63	46	7'56	16	0'044	46	0'126
17	2 47'56	17	2'79	47	7'72	17	0'047	47	0'129
18	2 57'42	18	2'96	48	7'89	18	0'049	48	0'131
19	3 7'27	19	3'12	49	8'05	19	0'052	49	0'134
20	3 17'13	20	3'29	50	8'21	20	0'055	50	0'137
21	3 26'99	21	3'45	51	8'38	21	0'058	51	0'140
22	3 36'84	22	3'61	52	8'54	22	0'060	52	0'142
23	3 46'70	23	3'78	53	8'74	23	0'063	53	0'145
24	3 56'56	24	3'94	54	8'87	24	0'066	54	0'148
		25	4'11	55	9'04	25	0'069	55	0'151
		26	4'27	56	9'20	26	0'071	56	0'153
		27	4'44	57	9'36	27	0'074	57	0'156
		28	4'60	58	9'53	28	0'077	58	0'159
		29	4'76	59	9'69	29	0'079	59	0'262
		30	4'93	60	9'86	30	0'082	60	0'164

IV. TÁBLA.

73

ÓRÁK ÉS PERCZEK,
a' nap' tizedes részeiben.

Órák	Nap	Perczek	Nap	Perczek	Nap	Másod p.	Nap	Másod p.	Nap
ór		'		'		"		"	
1	·041667	1	·000694	31	·021528	1	·0000116	31	·0003588
2	·083333	2	·001389	32	·022222	2	·0000232	32	·0003703
3	·125000	3	·002083	33	·022917	3	·0000347	33	·0003819
4	·166667	4	·002778	34	·023611	4	·0000463	34	·0003935
5	·208333	5	·003472	35	·024305	5	·0000558	35	·0004051
6	·250000	6	·004167	36	·025000	6	·0000694	36	·0004166
7	·291667	7	·004861	37	·025694	7	·0000810	37	·0004282
8	·333333	8	·005556	38	·026389	8	·0000926	38	·0004398
9	·375000	9	·006150	39	·027083	9	·0001041	39	·0004514
10	·416667	10	·006944	40	·027778	10	·0001157	40	·0004629
11	·458333	11	·007630	41	·028472	11	·0001373	41	·0004745
12	·500000	12	·008333	42	·029167	12	·0001388	42	·0004860
13	·541667	13	·009028	43	·029861	13	·0001504	43	·0004976
14	·583333	14	·009722	44	·030556	14	·0001620	44	·0005092
15	·625000	15	·010317	45	·031250	15	·0001736	45	·0005208
16	·666667	16	·011111	46	·031944	16	·0001852	46	·0005323
17	·708333	17	·011806	47	·032639	17	·0001967	47	·0005439
18	·750000	18	·012500	48	·033333	18	·0002082	48	·0005554
19	·791667	19	·013194	49	·034028	19	·0002198	49	·0005670
20	·833333	20	·013889	50	·034722	20	·0002315	50	·0005787
21	·875000	21	·014583	51	·035417	21	·0002431	51	·0005903
22	·916667	22	·015278	52	·036111	22	·0002547	52	·0006019
23	·958333	23	·015972	53	·036801	23	·0002662	53	·0006135
24	1·000000	24	·016667	54	·037500	24	·0002778	54	·0006250
		25	·017261	55	·038194	25	·0002894	55	·0006366
		26	·018056	56	·038889	26	·0003000	56	·0006484
		27	·018750	57	·039583	27	·0003116	57	·0006600
		28	·019441	58	·040278	28	·0003232	58	·0006716
		29	·020139	59	·040972	29	·0003347	59	·0006830
		30	·020833	60	·041667	30	·0003472	60	·0006944

V. TÁBLA.
AZ ÉV' TIZEDES RÉSZEI,
napokban, órákban és percekben.

Év' részei	N. Óra. Percz. M. p.	Év' részei	Óra. Percz. M. p.
	n ór. ' "		ór. ' "
0·1	36 12 36 0·00	0·0001	0 52 35·76
0·2	73 1 12 0·00	0·0002	1 45 11·52
0·3	109 13 48 0·00	0·0003	2 37 47·28
0·4	146 2 24 0·00	0·0004	3 20 23·04
0·5	182 15 0 0·00	0·0005	4 22 58·81
0·6	219 3 36 0·00	0·0006	5 15 34·46
0·7	255 16 12 0·00	0·0007	6 8 10·32
0·8	292 4 48 0·00	0·0008	7 0 46·08
0·9	328 17 24 0·00	0·0009	7 53 21·84
0·01	3 15 39 36·0	0·00001	5 15·576
0·02	7 7 19 12·0	0·00002	10 31·152
0·03	10 22 58 48·0	0·00003	15 46·728
0·04	14 14 38 24·0	0·00004	21 2·304
0·05	18 6 18 0·0	0·00005	26 17·880
0·06	21 21 57 36·0	0·00006	31 33·456
0·07	25 13 37 12·0	0·00007	37 49·032
0·08	29 5 16 48·0	0·00008	42 4·608
0·09	32 20 56 24·0	0·00009	47 20·184
0·001	0 8 45 57·6	0·000001	0 31·5576
0·002	0 17 31 55·2	0·000002	1 3·1152
0·003	1 2 17 52·8	0·000003	1 34·6728
0·004	1 11 3 50·4	0·000004	2 6·2304
0·005	1 19 49 48·0	0·000005	2 37·7880
0·006	2 4 35 45·6	0·000006	3 9·3456
0·007	2 13 20 43·2	0·000007	3 40·9032
0·008	2 22 6 40·8	0·000008	4 12·4608
0·009	3 6 53 38·4	0·000009	4 44·0184

A' közép év = 365·25 napra van véve.
1 nap = 24 óra = 0·00273785 év.

VI. TÁBLA.

75

AZ EGYENLITŐ' RÉSZEIT,
vagy a' földi hosszak' fokait időbe változtatni.

Fok	Óra.Percz	Fok	Óra.Percz	Fok	Óra.Percz	Fok	Óra.Percz
1	0 4	31	2 4	61	4 4	91	6 4
2	0 8	32	2 8	62	4 8	92	6 8
3	0 12	33	2 12	63	4 12	93	6 12
4	0 16	34	2 16	64	4 16	94	6 16
5	0 20	35	2 20	65	4 20	95	6 20
6	0 24	36	2 24	66	4 24	96	6 24
7	0 28	37	2 28	67	4 28	97	6 28
8	0 32	38	2 32	68	4 32	98	6 32
9	0 36	39	2 36	69	4 36	99	6 36
10	0 40	40	2 40	70	4 40	100	6 40
11	0 44	41	2 44	71	4 44	101	6 44
12	0 48	42	2 48	72	4 48	102	6 48
13	0 52	43	2 52	73	4 52	103	6 52
14	0 56	44	2 56	74	4 56	104	6 56
15	1 0	45	3 0	75	5 0	105	7 0
16	1 4	46	3 4	76	5 4	106	7 4
17	1 8	47	3 8	77	5 8	107	7 8
18	1 12	48	3 12	78	5 12	108	7 12
19	1 16	49	3 16	79	5 16	109	7 16
20	1 20	50	3 20	80	5 20	110	7 20
21	1 24	51	3 24	81	5 24	111	7 24
22	1 28	52	3 28	82	5 28	112	7 28
23	1 32	53	3 32	83	5 32	113	7 32
24	1 36	54	3 36	84	5 36	114	7 36
25	1 40	55	3 40	85	5 40	115	7 40
26	1 44	56	3 44	86	5 44	116	7 44
27	1 48	57	3 48	87	5 48	117	7 48
28	1 52	58	3 52	88	5 52	118	7 52
29	1 56	59	3 56	89	5 56	119	7 56
30	2 0	60	4 6	90	6 0	120	7 0

VI. TÁBLA.

AZ EGYENLÍTŐ' RÉSZÉIT,

vagy a' földi hosszak' fokait időbe változtatni.

Fok	Óra.Percz	Fok	Óra.Percz	Fok	Óra.Percz	Fok	Óra.Percz
121	8 4	151	10 4	181	12 4	211	14 4
122	8 8	152	10 8	182	12 8	212	14 8
123	8 12	153	10 12	183	12 12	213	14 12
124	8 16	154	10 16	184	12 16	214	14 16
125	8 20	155	10 20	185	12 20	215	14 20
126	8 24	156	10 24	186	12 24	216	14 24
127	8 28	157	10 28	187	12 28	217	14 28
128	8 32	158	10 32	188	12 32	218	14 32
129	8 36	159	10 36	189	12 36	219	14 36
130	8 40	160	10 40	190	12 40	220	14 40
131	8 44	161	10 44	191	12 44	221	14 44
132	8 48	162	10 48	192	12 48	222	14 48
133	8 52	163	10 52	193	12 53	223	14 52
134	8 56	164	10 56	194	12 56	224	14 56
135	9 0	165	11 0	195	13 0	225	15 0
136	9 4	166	11 4	196	13 4	226	15 4
137	9 8	167	11 8	197	13 8	227	15 8
138	9 12	168	11 12	198	13 12	228	15 12
139	9 16	169	11 16	199	13 16	229	15 16
140	9 20	170	11 20	200	13 20	230	15 20
141	9 24	171	11 24	201	13 24	231	15 24
142	9 28	172	11 28	202	13 28	232	15 28
143	9 32	173	11 32	203	13 32	233	15 32
144	9 36	174	11 36	204	13 36	234	15 36
145	9 40	175	11 40	205	13 40	235	15 40
146	9 44	176	11 44	206	13 44	236	15 44
147	9 48	177	11 48	207	13 48	237	15 48
148	9 52	178	11 52	208	13 52	238	15 52
149	9 56	179	11 56	209	13 56	239	15 56
150	¹ 0 0	180	12 0	210	14 0	240	16 0

VI. TÁBLA.

77

AZ EGYENLÍTŐ' RÉSZÉIT,
vagy a' földi hosszak' fokait időbe változtatni

Fok	ÓraPercz	Fok	Óra.Percz	Fok	Óra.Percz	Fok	ÓraPercz.
241	16 4	271	18 4	301	20 4	331	22 4
242	16 8	272	18 8	302	20 8	332	22 8
243	16 12	273	18 12	303	20 12	333	22 12
244	16 16	274	18 16	304	20 16	334	22 16
245	16 20	275	18 20	305	20 20	335	22 20
246	16 24	276	18 24	306	20 24	336	22 24
247	16 28	277	18 28	307	20 28	337	22 28
248	16 32	278	18 32	308	20 32	338	22 32
249	16 36	279	18 36	309	20 36	339	22 36
250	16 40	280	18 40	310	20 40	340	22 40
251	16 44	281	18 44	311	20 44	341	22 44
252	16 48	282	18 48	312	20 48	342	22 48
253	16 52	283	18 52	313	20 52	343	22 52
254	16 56	284	18 56	314	20 56	344	22 56
255	17 0	285	19 0	315	21 0	345	23 0
256	17 4	286	19 4	316	21 4	346	23 4
257	17 8	287	19 8	317	21 8	347	23 8
258	17 12	288	19 12	318	21 12	348	23 12
259	17 16	289	19 16	319	21 16	349	23 16
260	17 20	290	19 20	320	21 20	350	23 20
261	17 24	291	19 24	321	21 24	351	23 24
262	17 28	292	19 28	322	21 28	352	23 28
263	17 32	293	19 32	323	21 32	353	23 32
264	17 36	294	19 36	324	21 36	354	23 36
265	17 40	295	19 40	325	21 40	355	23 40
266	17 44	296	19 44	326	21 44	356	23 44
267	17 48	297	19 48	327	21 48	357	23 48
268	17 52	298	19 52	328	21 52	358	23 52
269	17 56	299	19 56	329	21 56	359	23 56
270	18 0	300	20 0	330	22 0	360	24 0

MÁSODPERCZ IVEKET ÉS SZÁZADRESZEIKET

időbe változtatni.

Iv''	Idő''	Iv''	Idő''	Iv''	Idő''	Iv''	Idő''
1	0·066	31	2·066	·01	·00067	·31	·02067
2	0·133	32	2·133	·02	·00133	·32	·02133
3	0·200	33	2·200	·03	·00200	·33	·02200
4	0·266	34	2·266	·04	·00267	·34	·02267
5	0·333	35	2·333	·05	·00333	·35	·02333
6	0·400	36	2·400	·06	·00400	·36	·02400
7	0·466	37	2·466	·07	·00467	·37	·02467
8	0·533	38	2·533	·08	·00533	·38	·02533
9	0·600	39	2·600	·09	·00600	·39	·02600
10	0·666	40	2·666	·10	·00667	·40	·02667
11	0·733	41	2·733	·11	·00733	·41	·02733
12	0·800	42	2·800	·12	·00800	·42	·02800
13	0·866	43	2·866	·13	·00867	·43	·02867
14	0·933	44	2·933	·14	·00933	·44	·02933
15	1·000	45	3·000	·15	·01000	·45	·03000
16	1·066	46	3·066	·16	·01067	·46	·03067
17	1·133	47	3·133	·17	·01133	·47	·03133
18	1·200	48	3·200	·18	·01200	·48	·03200
19	1·266	49	3·266	·19	·01267	·49	·03267
20	1·333	50	3·333	·20	·01333	·50	·03333
21	1·400	51	3·400	·21	·01400	·55	·03667
22	1·466	52	3·466	·22	·01467	·60	·04000
23	1·533	53	3·533	·23	·01533	·65	·04333
24	1·600	54	3·600	·24	·01600	·70	·04667
25	1·666	55	3·666	·25	·01667	·75	·05000
26	1·733	56	3·733	·26	·01733	·80	·05333
27	1·800	57	3·800	·27	·01800	·85	·05667
28	1·866	58	3·866	·28	·01866	·90	·06000
29	1·933	59	3·933	·29	·01933	·95	·06333
30	2·000	60	4·000	·30	·02000	·99	·06600

VII. TÁBLA.

79

IDŐT AZ EGYENLITŐ, RÉSZÉIBE

vagy a' földi hossz' fokaiba változtatni.

Ora	Fok	Más.P.	Percz	Fok és másod percz.	Más P.	Percz	Fok és másod percz.	Másod percz századok	Másod percz és századok	Másod percz századok	Másod percz és századok	Másod percz századok	Másod percz és századok
1	15	1	0 15	31	7 45	01	0 15	34	5 10	67	10 05		
2	30	2	0 30	32	8 0	02	0 30	35	5 25	68	10 20		
3	45	3	0 45	33	8 15	03	0 45	36	5 40	69	10 35		
4	60	4	1 0	34	8 30	04	0 60	37	5 55	70	10 50		
5	75	5	1 15	35	8 45	05	0 75	38	5 70	71	10 65		
6	90	6	1 30	36	9 0	06	0 90	39	5 85	72	10 80		
7	105	7	1 45	37	9 15	07	1 05	40	6 00	73	10 95		
8	120	8	2 0	38	9 30	08	1 20	41	6 15	74	11 10		
9	135	9	2 15	39	9 45	09	1 35	42	6 30	75	11 25		
10	150	10	2 30	40	10 0	10	1 50	43	6 45	76	11 40		
11	165	11	2 45	41	10 15	11	1 65	44	6 60	77	11 55		
12	180	12	3 0	42	10 30	12	1 80	45	6 75	78	11 70		
13	195	13	3 15	43	10 45	13	4 95	46	6 90	79	11 85		
14	210	14	3 30	44	11 0	14	2 10	47	7 05	80	12 00		
15	225	15	3 45	45	11 15	15	2 25	48	7 20	81	12 15		
16	240	16	4 0	46	11 30	16	2 40	49	7 35	82	12 30		
17	255	17	4 15	47	11 45	17	2 55	50	7 50	83	12 45		
18	270	18	4 30	48	12 0	18	2 70	51	7 65	84	12 60		
19	285	19	4 45	49	12 15	19	2 85	52	7 80	85	12 75		
20	300	20	5 0	50	12 30	20	3 00	53	7 95	86	12 90		
21	315	21	5 15	51	12 45	21	3 15	54	8 10	87	13 05		
22	330	22	5 30	52	13 0	22	3 30	55	8 25	88	13 20		
23	345	23	5 45	53	13 15	23	3 45	56	8 40	89	13 35		
24	360	24	6 0	54	13 30	24	3 60	57	8 55	90	13 50		
		25	6 15	55	13 45	25	3 75	58	8 70	91	13 65		
		26	6 30	56	14 0	26	3 90	59	8 85	92	13 80		
		27	6 45	57	14 15	27	4 05	60	9 00	93	13 95		
		28	7 0	58	14 30	28	4 20	61	9 15	94	14 10		
		29	7 15	59	14 45	29	3 35	62	9 30	95	14 25		
		30	7 30	60	15 0	30	4 50	63	9 45	96	14 40		
						31	4 65	64	9 60	97	14 55		
						32	4 80	65	9 75	98	14 70		
						33	4 95	66	9 90	99	14 85		

A' naprendszer' elemei.

I. Keringés és távolság.					
Planéta.	Csillagi keringés	Közép fordulati mozgás			
		365 nap alatt		1 nap alatt	
	ⁿ	^o	[']	^{''}	^o ['] ^{''}
Mercur	87,9692580	53	43	3,242	4 5 32,5568
Venus	224,7007869	224	47	29,400	136 7,8066
Föld	365,2563743	359	45	40,513	59 8,3302
Mars	686,9796458	191	17	9,557	31 26,6563
Jupiter	4332,5848212	30	20	31,824	4 59,2653
Saturnus	10759,2198174	12	13	37,212	2 0,5951
Uranus	30685,8208296	4	17	44,313	0 42,3680

Planéta.	Fél nagy tengelyek	Távols. a' naptól		Távols. a' földtől.	
	a' földé=1	1. nagy.	1. kisebb	1. nagy.	1. kisebb
Mercur	0,38709888	9,75	7,41	31,9	10,8
Venus	0,72333228	15,20	15,00	36,4	5,3
Föld	1,00000000	21,23	20,53	—	—
Mars	1,52369210	34,77	28,85	56,0	6,6
Jupiter	5,20115524	113,83	103,36	135,1	8,1
Saturnus	9,53797320	210,32	187,95	231,5	166,7
Uranus	19,18251740	419,21	381,83	440,4	360,6

VIII. TÁBLA.

81

A' naprendszer' elemei.

II. Központküliség 's ennek változása.

Planéta.	Központküliség 1800 kezdetére.	Központküliség százados változása.	Közp. egyenlet, százados változása.
Mercur	0,2055149	+ 0,00000387	+ 0 1,597
Venus	0,0068531	— 0,00006271	— 0 25,870
Föld	0,01679226	— 0,00004359	— 0 17,983
Mars	0,0933061	+ 0,00009018	+ 0 37,202
Jupiter	0,0481621	+ 0,00015935	+ 1 5,737
Saturnus	0,0561505	— 0,00031240	— 2 8,876
Uranus	0,0466108	— 0,00002507	— 0 10,342

Planéta.	A' központi egyenlet' coefficientensei.						
	a	b	c	d	e	f	g
Mercur	23 25 36,4	2 58 42,3	31 29,4	1 22,4	18,7	4,4	1,0
Venus	0 47 7,1	0 0 12,1	— —	— —	—	—	—
Föld	1 55 27,06	0 1 12,70	0 1,06	0 0,02	—	—	—
Mars	10 40 49,6	0 37 17,7	3 1,5	0 16,4	1,6	—	—
Jupiter	5 31 2,5	0 9 57,5	0 25,0	0 1,2	—	—	—
Saturnus	6 25 54,6	0 13 32,0	0 39,6	0 2,2	—	—	—
Uranus	5 20 23,2	0 9 19,7	0 22,6	0 1,0	—	—	—

VIII. TÁBLA.

A' naprendszer' elemei.

Planéta.	III. Hosszaságok 1799 és 1800 köz.	IV. A' napközlekek' hosszúságai.	A' napköz. század. fordul. mozgása.
Mercur	110 13 17,9	74 21 41,6	1 33 24,7
Venus	145 56 52,1	128 43 6,0	1 19 13,3
Föld	100 23 35,25	99 30 8,4	1 42 31,7
Mars	232 49 50,3	332 23 40,0	1 50 3,6
Jupiter	81 52 10,3	11 7 36,0	1 34 45,0
Saturnus	123 5 29,4	89 8 20,0	1 55 58,2
Uranus	173 30 16,6	167 30 24,0	1 27 40,5

Planéta.	V. Pályaferdeségek.	Pályaferd. század. vált.	VI. Felhágó csomók' hossza.	Felhágó csomók' század. mozgása.
Mercur	7 0 9	+ 18,28	45 57 39	1 10 38,9
Venus	3 23 29	— 4,55	74 52 39	0 52 31,3
Föld	0 0 0	— —	— —	— —
Mars	1 50 6	— 0,15	48 0 26	0 48 12,7
Jupiter	1 18 52	— 22,61	98 25 45	0 57 23,6
Saturnus	2 29 38	— 15,51	111 56 7	0 45 24,7
Uranus	0 46 26	+ 3,13	72 59 21	0 23 43,2

VIII. TÁBLA.

83

A' naprendszer' elemei.

Planéta.	VII. Tömegek a' napé = 1.	Félmérő s föl- déhez képest	Forgás' ideje napokban.
Mercur	1/1909706	0, 384	1,00
Venus	1/401839	0, 959	0,90
Föld	1/356354	1, 000	0,997
Mars	1/2680337	0, 517	1,027
Jupiter	1/1053924	10, 860	0,414
Saturnus	1/3512	9, 982	0,428
Uranus	1/17918	4, 331	—

☉ félmérője = 111,740 ; forgási ideje = 25,50.

AZ ÉGI TESTEK' FÉLNAPI ÍVEIK.

Elhajlás δ	Sarkmagasság.						
	45°	46°	47°	BUDA	48°	48°30'	49°
	ór.	o					
1	0 6·0	0 6·3	0 6·5	0 6·6	0 6·7	0 6·8	0 6·9
2	0 10·0	0 10·4	0 10·8	0 11·0	0 11·2	0 11·3	0 11·5
3	0 14·0	0 14·5	0 15·1	0 15·3	0 15·5	0 15·8	0 16·3
4	0 16·1	0 18·7	0 19·4	0 19·7	0 20·0	0 20·4	0 20·8
5	0 22·1	0 22·9	0 23·8	0 24·1	0 24·5	0 24·9	0 25·4
6	0 26·1	0 27·1	0 28·1	0 28·5	0 29·0	0 29·5	0 30·1
7	0 30·2	0 31·3	0 32·5	0 33·0	0 33·5	0 34·1	0 34·7
8	0 34·3	0 35·6	0 36·9	0 37·5	0 38·1	0 38·8	0 39·4
9	0 38·4	0 40·0	0 41·3	0 42·0	0 42·8	0 43·4	0 44·2
10	0 42·6	0 44·4	0 45·8	0 46·5	0 47·4	0 48·1	0 49·0
11	0 46·9	0 48·7	0 50·3	0 51·1	0 52·1	0 53·0	0 54·0
12	0 51·2	0 53·0	0 55·0	0 55·8	0 56·8	0 57·8	0 58·9
13	0 55·5	0 57·5	0 59·6	1 0·5	1 1·6	1 2·7	1 3·9
14	0 59·8	1 2·0	1 4·3	1 5·3	1 6·5	1 7·7	1 9·0
15	1 4·2	1 6·6	1 9·1	1 10·1	1 11·4	1 12·7	1 14·0
16	1 8·7	1 11·2	1 14·0	1 15·1	1 16·5	1 17·8	1 19·2
17	1 13·3	1 16·0	1 18·8	1 20·1	1 21·7	1 23·1	1 24·5
18	1 18·0	1 20·8	1 23·8	1 25·2	1 26·9	1 28·2	1 29·9
19	1 22·7	1 25·7	1 28·9	1 30·4	1 32·1	1 33·8	1 35·5
20	1 27·5	1 30·8	1 34·1	1 35·7	1 37·5	1 39·4	1 41·2
21	1 33·4	1 35·9	1 39·3	1 41·1	1 43·1	1 45·1	1 47·0
22	1 37·5	1 41·0	1 44·8	1 46·6	1 48·8	1 50·9	1 53·0
23	1 42·6	1 46·5	1 50·4	1 52·5	1 54·7	1 57·0	1 59·1
24	1 47·8	1 52·0	1 56·2	1 58·4	2 0·7	2 3·2	2 5·4
25	1 53·3	1 57·6	2 2·1	2 4·5	2 7·0	2 9·5	2 12·0
26	1 59·0	2 3·6	2 8·3	2 10·8	2 13·4	2 16·0	2 18·8
27	2 4·9	2 9·6	2 14·7	2 17·3	2 20·1	2 23·0	2 25·8
28	2 10·6	2 15·7	2 21·2	2 24·0	2 27·0	2 30·0	2 33·1
29	2 17·1	2 22·4	2 28·0	2 31·0	2 34·2	2 37·4	2 40·7
30	2 23·2	2 29·0	2 34·8	2 39·0	2 41·6	2 44·8	2 48·3

X. TÁBLA.

85

NÉMELLY ÁSVÁNY 'S MESTERS. TESTEK' különsúlya és kiterjedése.

Test' neve.	külön- súly	kiterjedés.
Aczél, agol	7·795	1·001074
„ styriai, öntött	7·910	1·001152
Arany, tiszta	19·099	1·001466
„ tüzesített	19·258	1·001514
„ vert	19·362	1·001552
Bátrany (wismut).	9·654	1·001392
Bronsz	7·985	1·001817
Czín, ón, közönséges	7·291	1·002483
„ tiszta, hengerített	7·475	1·002173
Ezüst, vert.	10·440	1·001909
„ öntött	10·105	1·001910
Horgany (zinc) öntött	6·915	1·002968
„ hengerített	7·200	1·003331
Márvány, carrarai	2·837	1·001072
Ólom, fekete ón	11·389	1·002848
Palladium, hengerített	11·800	1·001000
Piskolcz (antimonium)	6·860	1·001083
Platina	21·740	1·000984
Réz, öntött	8·897	1·001717
„ sárga, öntött	8·440	1·001890
„ „ sodrony	8·428	1·001885
Üveg, fehér	2·892	1·000861
Vas, rúd	7·750	1·001167
„ öntött	7·207	1·001109
„ sodrony	7·631	1·001235
Higany	13·598	1·018018

Víz' sulya = 1·000; a' kiterjedések 100° centigrádnak
felelnek meg.

MAGYARORSZÁG' HEGYEI, 'S A' FÖLD' FŐBB MAGASSÁGAI.

KÖZLI NAGY MIHÁLY.

I. EURÓPA' HEGYEI.

Ha a' szemlélő *Mont Blanc'* csúcsán állva egy tekintettel egész Európát átnézhetné: azt venné észre, hogy ezen tető, melyen áll, a' legnagyobb és csaknem középpontja egy hosszú hegysornak, melly *Cap Saint Vincent* enél kezdődik, 's kelet és éjszakkelet felé egy részről *Cap Matapan*, más részről a' Feketetenger' partjain és még tovább éjszak felé *Ázsia'* határain végződik.

Ha ezen láthatár' kiterjedése megengedné azon görbültségeket követni, melyet a' fővona képez; ha annak irányát láthatná, tekervényeit és ágazatait meg tudná különböztetni: úgy szemlélné, hogy többféle részei a' nagy láncznak a' spanyol félszigetet különbféle irányban áthatják; hogy Francia- és Spanyolország közt egy iszonyú határ emelkedik, és hogy ezen bámulatos védfal, kietlen, hegyes és sokszor hozzá nem férhető csúcsokból képezve a' spanyol föld' éjszaknyugati részéig terjed, délfelé *Duero* folyóig ágazatokat

ereszt és Ortégál's Finisterre fokok által az Oczeán' part-jain végződik. Észrevenné, hogy a' főtörzsök legkitünőbb irányát délnyugattól északkelet felé vevén, ágait Francziaország' egy részére terjeszti és Auvergne' vulkáni földét feddi. Látná azt is, hogy a' Rhona' nyugati partján levő hegyek Lyon felett lealacsonyodnak, Bourgogne-ban alig láthatók és Saon' forrásánál egy emelkedésök' sorához csatolódnak, melly a' Rajna' folyását követvén, azon Mainz alatt átlép és a' német földön eltűnik. Azon rend' részében, melly hozzá legközelebb áll, Francziaországot az olasz földtől elválasztva, Helvéciát és Tyrolt zordonságokkal fedve, délkelet felé egész Albaniái g elhatva 's így az Adriai-tengernek egy falát képezve látná, míg a' másik' fala ezen hatalmas medenczének Olaszországot egész hosszában átfutja. Genua' öblén túl ugyan azon irányban két nagy szigetet látna, mellyek' váza egy hegyláncz, melly dél felé eltávozik, a' tenger által két egyenetlen részbe szakasztatván. Ha innen Európa' első vulkánjára vetné szemét: azon két sorban, mellyek Nicosiához közel egymást keresztülvágják és Siciliát háromszög alakban tüntetik elő, az olasz láncz' folytatására ismerne. Servia' déli határán is és majd azon párhúzámon, hol az illyr Archipelagus végződik, a' láncz szétválik; látná itt az egyik ágat Görögország felé nyulni, míg a' másik egészen a' Fekete-tenger' partjáig és a' Propontisi s ig kelet- és délkeetre terjed. Ezen utóbbi ágtól éjszakra a' saloniki tengersizoros' délköre alatt azon hegysort venné észre, melly a' Duna' folyamátjára függőleg irányoztatván, Orsova körül ezen folyó által átvágatik és ismét úgy fordul, hogy Erdélyt, Magyarországot, Morvát és Csehországot befűdi. Ezen utóbbi magasságok' nyugati részén némelly kisebb, nyugati Németországra szétosztott csoportokat venne észre, de ezen csekély emelkedéseken kívül nem látna egyebet' tömérdek síkságnál, melly a'

Balti- és Éjszaki-tenger' partjáig terjed. Ha látása túlhatna ezen tengereken, Anglia' kis hegyeit fedezné föl, mellyek Gallésben érik el legnagyobb emelkedésöket; Scotiaét is, mellyek' alkotmánya és geognosticai alkulata olly nevezetes; még nagyobb távolságban Scandinavia' hegyeit látná örök hó által fejezve, a' mi kevésbé magasságoknak, mint éjszaki tengelyhezi közellétöknek következménye.

Ha a' mi feltett szemlélőnk ezen gyönyörű látványt az utónyár' hévsége alatt élvezné, midőn a' hó azon magasságokról, mellyeken nem marad egész esztendőn át, elenyészett, azok' fénye' segédével, mellyek a' hótól soha meg nem szabadulnak, a' legmagasb pontokat kijelelhetné. Meglepetve lenne azon fehérség által, mellyet némelly csúcsok Granada' forró ege alatt megtartnak. Havat Galicziában és Asturiában is látna, és azon tömérdek, Francia- és Spanyolországot szétválasztó védfal is mutatna illyet. Sem ezen utóbbi országban, sem az egész olasz földön havat nem szemlélné, de a' láncz' középponti részén Pótól Dráváig számtalan fogas és kupalakú hegyeket látna, mellyek tetejektől 8000—8500 lábíg a' tenger' színén felül hóval vannak borítva. Albániának is látná némelly hegyeit Aous' eredete közelében és hihetőleg Balkánnak is némelly csúcsait; de éjszak felé tekintvén csak Norvégiában látna illyet, hacsak nem Magyarország' éjszaki határán, hol azonban alig többet egyetlen egy csúcs' tetejénél, melly épen azon magasságot éri, hol ezen éghajlat alatt a' hó el nem olvad.

Szemlélőnk, kinek láthatárt Sabaudi a' jegeseitől Európa' határaig engedtünk, észrevenné, hogy ezen szép földrés' hegyei nem egy vonalban nyúlnak el, 's hogy nem egy és ugyanazon lánczhoz tartoznak. Igaz, hogy elismerné, mikép némelly szakadások történetbeliek' 's a' folytatásnak valóságos szétválasztását nem okozzák. Nem tekintené p. o. a' Du-

na' útját Orsovánál, az Elbe' folytát Schandaunál és azon elválást, melyet a' Rhona tett Eclusenél az alpesek és Jura közt, mint új lánczok' kezdetét. De bár hogy' lehetett a' nagy régiségben Anglia és Picardia' hegyecskéinek egyesítése, Corsica' hegyeinek az Apenninekkal egybekötése, amaz ezen országokat elválasztó tetemes tenger nem engedné, hogy azon hegyeket ugyanazon rendszerbe sorozza, mint nem lehet Spanyolország' emelkedéseit az Atlással, vagy Haemus' ágazatait Anatolia' havas csúcsaival egybekeverni. Azt hiszszük tehát, hogy ezen szemlélő Európában hét fő hegysort vagy rendszert ismerne el, melyek közül a' középponti sokkal tetemesebb mint a' többi összevéve, magába foglalja Francziaország' magasságainak nagy részét, Helvecziát, Olasz, Török, Magyar és Németországokét. Ezen tömeget a l p e s i n e k nevezzük, mert az alpesek alapítják azon csomót, melyből származnak az azt képező ágazatok. Ezen rendszert öt csoportba lehet osztani és ezek' mindegyike elosztható bizonyos számú lánczokba vagy lánczolatba, melyek egymás közt összekötvék, de különös nevekkal jelettetnek. Ezen alpesi rendszer' délnyugati részén a' félsziget' hegyei mást képeznek, melynek középpontja nagy és emelkedett gerincz, és Guadarrama' csúcsait, Toledo és Sierra Morena' hegyeit foglalja magában. Hispania' régi nevével jelelhetni ezen hegyrendszert, mivel Spanyolország' nyugati helyzetét fejezi ki. Corsica és Sardinia, melyeknek régi összeköttetése nem kétes 's melyek a' Madelaine kis Archipel által némileg most is egybecsatolvák, a' harmadik rendszert képezik, melyet mi Sardo-Corsicainak nevezünk. A' régi cimmeri hegyek (Crimea' hegyei) szembetűnőleg a' Caucasus' folytatása; de mivel minden köz földirati megegyezés azt az általunk lakott földrésztől tartja eredettnek, Taurusi rendszer névvel nevezzük. Ettől éjszakra európai Oroszország' közepette egy nagy kiterjedésű de

csekély emelkedés származtatja a' Dvinát, Volgát és Boris-thenest. Ezen emelkedés és a' hozzá tartozó hegyecskék dél-nyugatra Volchonski és északkeletre Schémokonski hegyek neve alatt, közönségesen Valdai hegyeknek hívatnak. Talán felesleges volna ezen csekély emelkedéseket a' hegyek' rendébe sorozni, de minthogy az okból nagy érdekűek, mivel az elválasztó vonalt képezik egy részről a' Balti- és Fejér-tenger' vizei közt, más részről a' Fekete- és Caspi-tengeréi közt, úgy tekintjük azokat mint középpontját egy rendszernek, melyet Sarmatiainak nevezünk. Scotia, Anglia és Irland a' Britanniai rendszert alapítják. A' hetedik és utolsó rendszer a' scandinaviai alpesekből áll, vagyis azon hosszú láncból, melly Európa' északuyugati részét foglalja el, hol az egy félszigetet képez, minekutána egykor hihetőleg egy nagy sziget' magva volt. Ezen rendszert Scandinavia névvel különböztetjük.

J e g y z é s.

A' magasságok a' tenger' színétől számítvák.

A' hosszóság' meghatározásánál a' budai délkör vétetett alapul.

A' — jeggyel jelölt pontok Budától keletre esnek.

Magyarország' hegyei' magassága mint a' jelenleg még folyamatban levő mérések' eredménye, a' cs. k. tábornok kar' háromszögmérési osztály' főjének szíves készsége által közöltetik itt, nem lévén mind maig közrebocsátva. Erdély' hegyei' magasságát illetőleg a' még be nem végzett mérések idővel ugyanazon kútfőből fognak következni.

Rövidítések: É. Éjszak, K. Kelet, D. Dél, Ny. Nyugat és így összetéve.

MAGASSÁGA

AZ EURÓPAI HEGYEKNEK,

mellyek következő rendszerekre osztatnak.

I. Hesperiai hegyek

magokba foglalják a' pyrenaei félsziget' hegyeit Sierra-Nevadatól a' Pyrenaekig.

II. Alpesi hegyek

magokba foglalva Franciaország', Helveczia', Olasz, Német, Magyar és Törökország' hegyeit.

III. Sardo-Corsicai hegyek

Corsica' és Sardinia' hegyei.

IV. Taurusi vagy Cimmeriai hegyek

Crimea' hegyei.

V. Sarmatiai hegyek

a' közép orosz földön Európában, honnan a' Dvina, Volga, Don és Dniper erednek.

VI. Britanniai hegyek

Anglia', Scótiá' és Irland' hegyei.

VII. Scandinaviai hegyek.

A' hegyek' láncza Európa' éjszaknyugati részén, Norvegia, Svéczia, stb.

Jegyzésileg említetik Európa' hegyeiről, hogy valamely rend' keleti és nyugati irányban feküvén, annak déli lejtőssége meredekebb mint az északi. Ez különösen észrevehető a' Pyrenaekben, mellyekhez a' spanyol részről nehezebb jutni mint Franciaországból.

I. A' Hesperiai hegyek

három magányos csoportot foglalnak magokba, melyek déli, közép es éjszaki névvel különböztetnek meg egymástól. A' déli csoport magába zárja e' három nagy rendet: Sierra Nevada, Sierra Morena és Sierra di Toledot; kiterjed Cap-Saint Vincenttől Cap Gataig 's a' félsziget' legmagasb hegyeit bírja.

A' közép csoport' kiterjedése mintegy 110 mérföld Lisabon' sziklájától Cap Martinig, áll két nagy lánczból elválasztva völgyek által, mely völgyek legmagasbnak tartatnak Európában, mivel 1930 lábtól 2700-ig emelkednek a' tenger' színe fölött.

Éjszaki csoport: Pyrenaei láncz. Ezen főséges hegyek' rende elterjed Spanyolország' éjszaki részén keresztül a' Középtengertől Galicia' partjáig; de kirekesztőleg a' pyrenaei név alatt ismert láncz csak Cap Creusenél kezdődik és Fonterrabiához közel végződik, természetes határt alakítva Francia és Spanyolországok közt, hosszú karjait éjszak és dél felé terjesztvén. A' Pyrenaek' hossza mintegy 60 mérföld; legnagyobb szélességök, mely közelít azok' középpontjához 's hol legmagasbak, 24 mérföld. Az egész tér mellyet elfoglalnak mintegy 880 mérföld.

II. Alpesi hegyek.

Az Alpesek törzsökei azon hegylánczoknak, melylyek Franciaország, Helveczia, Német, Olasz, Magyar és Törökország' egy részét elhatják. Következő csoportokba osztatnak:

1. A' Cevennai hegyek. (Mons Cebenna).

Col de Narouze, a' Languedoc csatorna' legmagas pontja alapítja kezdetét azon hegyláncznak, mely a' Pyrenaektól megkülönböztetve tekintetik. Iránya ÉK. Pilat' hegyéig (legkitünőbb a' lyoni csúcsok közt) 's innen É.felé a'

Canal du centreig, melly azt Cote d'ortól elválasztja. Ezen láncz' hossza mintegy 77 mérföld.

Cevennák északi 's nyugati részeiről a' folyók az Atlanti tengerbe ereszkednek, ezek közt a' Loire, Allier, Cher, Indre, Creuse, Vienne, Charente, Dordogne stb. Annak keleti 's déli részeiről pedig a' Középtengerbe vagy a' Rhonába, mint az: Ardèche, Gard, Herault stb.

2. Vosgi láncz.

Ezen csoport' déli határai Ronchamps és Masvaux. A' legfőbb tömeg Giromagny és Breusch' völgye közt fekszik. A' vosgi hegyek' hosszasa Gyremagnytól Primasenzig mintegy 44 mérföld, 's eredetüktől Burgundiában a' Rajna' könyökeig (Mainznál) mintegy 88 mérföld.

3. Jura' hegyei.

Némelly emelkedések, mellyek' iránya É.tól D. Gyromagnytól Montbelliardig alapítják a' vosgiak' egybeköttetését Jura' hegyeivel. Ezen csoport magában foglalja Helveczia' nyugatrészi hegyeit 's azokat, mellyek a' genfi tó, a' Rhone, Saone és Doubs között állnak. E' csoport DDNy-tól ÉÉK.felé terjed, hosszasa 40 mérföld Belleytől a' Rajnáig, szélessége mintegy 15 mérföld a' Genfi tó és Doubs folyó közt.

4. Közép csoport (Az alpesek).

Ezen bámulatos hegyek' sora a' Középtenger' partjain emelkedik. Liguria és Piemont közt, elválasztja Rhona' medencéjét a' Po' vizeitől, keresztülhatja Helvecziát, Grisonst, Tyrolt 's elterjed a' Dráva és Salza' forrásaig, Azon pontnál, hol azon folyók erednek, két főbb lánczokba oszlik. Az egyik éjszakra Salzburg, Stájer és Austria' vidékit foglalja el, midőn déli része Carinthiát a' velencei birodalomtól elválasztván, Illyria' határain ismét két ágra szakad, mellyek a' Száva' öblét képzik. Az északi ág Slavonia felé Bro-

dig terjed, a' másik Quarnero' öble és Kulpa' forrásánál végződik. Azon hegyek, melyek ezen folyón túl DK. felé válnak, Dinari alpeseknek neveztetnek. Hosszasága azon görbe vonalnak, melyet ezen hegyek' rende képez, mintegy 195 mérföld Savonától Fiumeig, azon ponttól Pozsonyig 206 és Brodig 240 mérföld; szélessége Helvecziában és Grisonsban 22—30 mérföld, Tyrolban mintegy 45, szintúgy a' hossz. $7^{\circ} 43'$ -nál Botzen és Innsbrucktól nyugat felé. Azon ágak, melyek ezen délkör alatt a' tetőtől elválnak D.felé Brisson' hegyéig Soavehez közel Verona és Vicenza közt terjednek el és É.felé München és Wurmsée közt Bajorország' emelkedett térségén eltűnnek.

A' sor' főiránya, Savona' völgye és azon hegyek közt hol a' Tanaro ered, a' hossz $11^{\circ} 21'$ -énél DNy., innen Stura' forrása felé Ny. és ÉNy.-nak, ezután tekervényes vonalban Col du Bonhommeig a' szél $45^{\circ} 45'$ -ig. Ezen pont nevezetes, mivel a' láncz itt veszi irányát KÉKnek, melyet megtart Bécsig. Azon ág, melly a' Dráva' forrásánál elválík, először D. 's azután állandóul DK. felé nyúlik.

A' meghatározott osztályai az alpoknak romaiaktól vett neveket viselnek:

a) Tengeri alpesek (Maritimi)	d) Penni alpesek	g) Noricum alpesek
b) Cotti „	e) Helvecziai „	h) Carni „
c) Görög „ (Grajae)	f) Rhaeti „	i) Juliusi „

a) *A' tengeri alpesek.*

Savona' völgyétől Barcelonetteig terjednek, honnan É. és ÉK.felé veszik irányokat Viso' hegyéig. Hosszaságok 30 mérföld. Ezek nem olly magasak mint Sabaudia és Helveczia' hegyei, de É.felé emelkednek. Sarsa Morena hegye, Stura' forrásánál, az esztendő' $\frac{3}{4}$ részén által hóval van fedezve, és a' tetők Viso' közelében az örök hó' határát érik. Bormida, Tanaro, Stura, Var és Verdon a' főbb folyók, melyek a' tengeri alpeseken erednek.

b) *A' cotti alpesek.*

Cottius uralkodótól nevezve, ki Susában lakott. Kezdődnek Mont Visonál és Mont Cenisig terjednek. Irányok D.től É, és É.től Ny., a' szél 45°ig, onnan ÉK.felé fordulnak; hosszaságok 18 mérföld. Ezen hegyeken a' Po, Durançe és Drôme veszik eredetüket.

c) *A' görög alpesek.*

Úgy nevezve a' rómaiaktól azon véleményben, hogy Hercules ment ezeken által Spanyolországból visszatérvén. Mont Cenis és Col du Bonhomme közt fekszenek, irányok ÉK. Rocca Meloneig, honnan É.ra fordulnak Mont Iseran felé 's azután ÉNy.ra kis Sz. Bernát' átjárásáig. Sabaudia hegyei' nagyobb része ezen osztályhoz tartozik, mellynek hossza mintegy 9½ mérföld. Isére a' legnevezetesebb folyó, melly innen származik.

d) *A' penni alpesek.*

A' celti szótól Pen veszik nevezetüket, melly emeltséget jelent. Irányok DDNy.tól KÉK., Col du Bonhommetól (45° 45') Mont Rosaig (a' hossz 11° 11'). Elfoglalják a' három legmagasb pontjait az egész alpesek' lánczának, Mont Blanc, Mont Rosa és Mont Cervint. Európa' legjelesebb jegei veszik körül ezen hegyek' törzsökét, mellyekből azonban semmi nevezetes folyó nem ered. A' távolság Col du Bonhomme és Mont Rosa közt mintegy 9 mérföld.

e) *A' helvecziai vagy lepontini alpesek.*

Monte Rosa és Bernardino között, mellyek 10½ mérföldnyire esnek egymástól, fő irányok ÉK. A' legmagasb és legkitünőbb ága ezen alpeseknek képzi Valais' éjszaki határait 's a' genfi tótól Sz. Gothard' tömegéig terjed.

f) *Rhaeti alpesek.*

A' Grisonok' és Tyrol' hegyeiből állanak 's a' régi Rhaetia' egy részét foglalják el; kezdődnek Sz. Bernardinonál

($9^{\circ} 52'$ hossz.) és Dreyherrnspitznél végződnek ($6^{\circ} 48'$), irányok KÉK. és legalább 45 mérföld hosszúságot érnek. Egy hosszú ág követi Inn folyót forrásától a' Dunáig; nyugati részén ezen ág Arlberg és Vorarlbergnek neveztetik 's ezen hegyek' sarjadéka Lech és a' Constanz tó közt Algaualpeseknek hívatik. A' rhaeti alpok' északi részében több folyók erednek, mint: az Iller, Lech, Isar, Inn, mind adói a' Dunának. A' déli részein Adda, Oglio és Adige (Etsch) jönnek létre.

g) *A' noricum alpesei.*

Római tartomány Noricumtól nevezve; fő irányok keleti, Magyarország felé, de kitünőbb ága DNy.tól ÉK. felé Bécsig terjed és Tauernnek hívatik. A' jelesb láncz két rendből áll, egyik D., másik É. nak hajlik. Az első a' Mura' völgyét a' Drávától elválasztván a' stájer alpesekeket képi, az északi Salzachnál Werfen átellenében kezdődik és Taenen Gebirge név alatt az Enns' bal partját követi Ny.tól K.felé. Ezen folyón túl a' Celtische Gebirge nevű hegyek emelkednek, mellyek Wiener Waldig érnek és Bécsnél Kahlenbergen végződnek. Mindazon folyókat, mellyek a' noricum alpesekeken erednek, a' Duna veszi karjaiba, az északi részen Salza, Enns és Trasen segédével, kelet részről Lajta és Rába, dél felől, Dráva által. A' távolság Dreyherrnspitztől Bécsig vagy Pozsonyig, azaz a' noricum alpesei' hossza 60—67 mérföld.

h) *Carni alpesei*

A' régi carni nép' tartományát Noricumtól délre hatják el, Brenta' forrásától Pergine és Levico közt ($7^{\circ} 47'$) Tarvis' nyílásáig ($5^{\circ} 28'$) mintegy 33 mérföld. A' carni alpesei a' noricumiakkal párhuzamban mennek, mellyektől azokat a' Dráva' medenczéje választja el, innen irányokat Kreutzbergnek (Monte Croce) veszik és KDK.felé kerekded vonalt

képeznek. Avisio, mely az Etschbe ömlik és Gail egy kis adózója a' Drávának, legnevezetesebb vizei ezen alpesek' éjszaki részének. Déli hajlata e' gerincznek Brenta, Piave és Tagliamento' hullámit ereszti Velence' öblébe.

i) *A' juliusi alpesek.*

A' régi Forum Julii várostól veszik nevöket, vagy más szerzők szerint egy átjárástól, melyet Julius Caesar készítettett ezen hegyeken. Tarvistól DK.re két ágra válnak, melyek a' Szávát veszik körül; Schneeberg vagy Snisnick hegytől a' híres Zirknitzi tó' közelében, a' DN.yti ág más kettőbe szakad, a' Ny.ti Fiuméhez közelítvén míg a' másik K. felé a' dinari alpesektől Kulpa' öble által válik el. A' juliusi alpesek' gerincze a' Száva folyó' bal partján Mons Claudiusnak hívatott, de most több nevezete van DK.ti menetében Horvátország és Slavonia felé. Száva legnevezetesebb folyója a' juliusi alpaseknek, melyek' keleti ágát követi; déli részokről Lisonzo ömlik az Adriai-tengerbe, az ellenkező részről több csekély vizek folynak a' Drávába.

5) *Déli csoport. Az Apeninek.*

Ezen hegylánc Olaszországon megy keresztül Savona' völgyétől Messina' szorulatáig; nevezetesebb gerincze mintegy 195, de ha tekervényes útját követjük, 243 mérföld hosszáig. Legnagyobb szélessége Monte Marciano és Piombino közt 37, de Liguria és Calabriában nem több 7 mérföldnél. Az egész láncz 3 csoportra van osztva. Az éjszaki, Litimbro kis folyótól (szél. $44^{\circ} 22'$, hossz $10^{\circ} 35'$) Tiberis forrásáig terjed (szél. $43^{\circ} 47'$, hossz. $6^{\circ} 57'$). A' közép Apeninek immen Celano' taváig (szél. $42^{\circ} 9'$, hossz. $5^{\circ} 32'$) 40 mérföldre terjednek. A' déli Apeninek ezen tó és Capo dell' armi közt mintegy 94 mérföldig haladnak, de a' Pesole kis tó és Venosához közel két ágra szakadnak, melyek' egyike Otranto' földre terjed és Cap Leucanál végződik, a' másik Calabriát

futja végig és Reggio alatt eltűnik. Azon vizek, mellyek az Apenninek' éjszaki részén származnak, közel mind adózói a' Pónak, a' tulsó részen eredők a' tengerbe ömlenek. A' szél. 44 fokától Messina' szorulatáig Olaszország olly keskeny, hogy folyói kiterjedést nem érhetnek; Toscana és Umbriában, hol az Apenninek' a' tengerparttól távol esnek, az Arno és Tiberis sok adózót számlál.

Az Apenninek' egy része sem éri el az örök fagy' határát 's jegeseik sincsenek.

Sicilia' hegyei

két ágra hajlanak; egyik Faro di Messinától Marsalaig 48 mérföld, másik Cefalútól Capo Passeroig 30 mérföldre terjed.

6) *Keleti csoport.*

A' Dinari alpesek, Pindus' láncza, Balkány (Mons Haemus) és *Despoto Dag* (Mons Rhodope).

Azon hegyek, mellyek a' Julusi alpesektől Narentáig terjednek, *Dinari alpeseknek* neveztetnek. Ezen pontnál két ágra szakadnak, az, melly D.felé irányoz *Pindusnak* neveztetik. A' gerincz folytatásának K.felé Maricza' forrásáig nincs közönséges neve, hol az két részre válik. Azon ág, melly a' Fekete-tengernek fordul, *Balkánnak*, a' másik D.felé Rhodope hegynek neveztetik. A' dinari alpesek különbféle nevet vesznek fel kiterjedésökben É.től D.re, de Dinarap hegye legmagasb begye a' gerincznek, melly Dalmatiát Hercegovinától választja el.

Ezen többféle rendek Kulpa' forrásától a' Marmora-tengerig terjednek, egyenes vonalban mintegy 225 mérföldig; ezen terjedésből 113 mérföld a' dinari alpesekhez tartozik. Lepencze' forrásától Laurion' hegyéig, melly Attica' végső részét képi, 112 mérföld. Legnagyobb szélessége a' csoportnak mintegy 78 mérföld Cassandra' öble és azon hajlat közt,

mellyet a' Duna Orsovánál képez. Mind azon folyók, melyek ezen hegyeken erednek, az Adriai, Közép és a' Fekete-tengerbe ömlenek.

7) *Éjszaki csoport. A' Kárpátok.*

Balkány' egy ágát a' Kárpátoktól csupán a' Duna választja el Orsovánál ; ezen elválás azonban nem képez félbeszakadást, mert a' helyzet' egyenlősége az egyik 's másik oldalon a' két láncz' előbbi összeköttetésére mutat és azt bizonyítja, hogy a' folyók okozták ezen nyílást, melly Vaskapu név alatt ismeretes. Az ezen pontból kiindult hegyek EK. és azután K. felé irányoznak Moldva' határáig, onnan ÉNy. és Ny., végre DNy. felé hajolván, Magyarország' téreit, mint egy félkör, körülveszik azon ponttól, hol a' Duna a' Bánátot elhagyja és Oláhországnak fordul egész Pozsonyig, hol ez a' nagy folyó bal felé a' Kárpátok' végét és az átellenben lévő parton a' noricum alpesek' egy ágát szemléli. Ezen félkör' terjedése az említett két pont közt mintegy 220 mérföld ; legnagyobb szélessége, melly Nagy-Várad és Bessarabia' hegyei közé esik, 73 mérföld.

E' lánczot két nagy osztályba lehet rendezni : keleti és nyugati Kárpátokba. Az első a' Néva' torkolatától a' Tisza' forrásáig görbe vonalban terjednek, az utóbbiak a' Tisza és Pruth' forrásától indulván a' Duna' partján Pozsonytól Ny. ra végződnek. A' Tisza, Viszla és Dnister a' nagyobb folyók, mellyek ezen lánczból erednek. Pruth a' keleti Kárpátokon ered, szintúgy a' Szereth, Olt és a' Maros, mellyek mind a' Dunába ömlenek.

8) *Sudeti, Böhmerwald és Morva hegyek.*

A' Sudetek Oder és Elster forrása közt mindazon hegyeket foglalják magokban, mellyek régi időkben Hercynii montes nevet viseltek. Geisenkergebirg' külső pontjától Elster' forrásáig az egész láncz' hossza 73 mérföld.

Böhmerwald' láncza Csehország' erdejében kezdődik és mintegy 44 mérföldre terjed azon pontig, hol DK.ti irányban Morva' hegyeihez ér. Ezen láncz' kiterjedése nem kevesebb az előbbinél és széle is tetemes, fölvevén hogy ágazatai egész Csehországot foglalják el.

9) *Nyugati Németország' hegyei.*

Több magános hegytömegek találhatnák Németország' nyugati részén. A' csoportok 15 részre oszthatnak; 5 ezekből Majna' déli és 10 annak északi táján fekszik. A' főbb hegyek Elbe' öble körül vannak. Mind azon folyók, mellyek Schwarzwaldban erednek, vagy egyenesen, vagy a' Necker által a' Rajnába ömlenek.

III. *Corsica és Sardinia' hegyei.*

A' gerincz' iránya É.tól D.felé, 's megegyez azon elvvel hogy a' lánczok' iránya közönségesen a' sziget' legnagyobb kiterjedésének, vagy azon térségnek, mellyet elfoglalnak, felel meg.

Corsica' hegyei' láncza kiterjedése Capo Corsótól Bonifacio' szorulatáig mintegy 31 mérföld, és szélessége 9. Sardiniaé, melly magasságában csekélyebb, Cap Carbonara' szorulatától 43 mérföld és szélessége 16 $\frac{3}{4}$.

IV. *Taurusi és Cimмери hegyek.*

$\frac{3}{4}$ része Crimeának a' régi Chersonesus Taurica, egy nagy térséget képez, mellyet D.ről hegyláncz zár. Ezen láncz mintegy 2 mérföld széles és 29 mérföld hosszú és közel ÉNy.ti irányban Sebastopoltól Theodosia vagy Caffaig terjed. Két gerinczből áll; a' tenger' partjához közelítő a' magasb.

V. *Sarmati vagy Orosz hegyek.*

A' Harz, Sudeti és Kárpát hegyeitől a' Balti-tengerig nincsenek nevezetes hegyek. Hannovera, Porosz, Lengyel- és Oroszországok kiterjedett lapályokat képeznek. Eu-

rópa' legszelesebb folyója Oroszország' közepén eredvén azon hitre indít, hogy az valamelly kitünő hegylánczából ered, de közép térföldje Spanyolországnak kétszer olly magas mint Oroszországé.

VI. Britanniai hegyek.

Legnagyobb része Angliának csak dombos, de találtatnak valamennyire kitünőbb hegyek É. felé Scotia' szomszéd-ságában és Ny. ra Walesben. Ez alacsony dombok' láncza, melly az Angol-csatorna partjai' hosszán terjed, nem ad eredetet valamelly nevezetes folyónak, de K. ti részén a' főbb rendnek, Thames és Humber' forrása találtatik.

Scotia, Britannianak hegyesebb része 3 hegyosztályt képez. Ezek' éjszakibb része Anglia' határán kezdődik 's Forth és Clyde' torkáig terjed; ez foglalja Hartfell és Carterfell' hegyeit és Pentland' halmait magában.

A' közép csoport a' két nagy csatorna közt fekszik és Scotia' legmagasb hegyeit foglalja magában, ezek közt a' Grampian hills.

Az éjszaki osztály a' caledoniai csatornától Orkney és Shetland szigetekig terjed, magában foglalván a' Hebridek egyenközü lánczát, és épen Dánia' Faeroë szigetei tekintetnek mint folytatásai ezen rendetlen tömegnek. Tweed, Forth, Tay, Dee, és Spey a' Német-tengerbe ömlenek, Clyde pedig az Atlantiba.

Irland inkább lapos, és nagyobb része mocsáros, belseje néhány dombbal ellepve és a' sziget' nyugati részén vannak némelly hegyek, mellyek magosságokra az angolhoniakhoz hasonlíthatók.

VII. Scandinavia' hegyei.

E' hegyek' rende (a' régi földleírás szerint Mons Sero) kiterjed Cap Lindesnocstól. Norvégiában, Nord Capig mintegy 279 mérföldre, és szélességök (a' szél. 62°) mintegy

73-ra. Főbb irányok ÉÉK. A' legmagasb része ezen rendnek a' nyugati part felé hajlik, következőkép a' főbb folyók D. és K. felé a' Kattegat és Balti-tengerbe ömlenek.

Ezen hegyeknek különbözőleg az alpesektől és Pyrenaektől nincs emelkedett magas csúcsok, 's nem válnak el völgyek által egymástól, hanem széles háttal vagy 7—7½ mérföld szélességű hóval fedett földtérben végződnek.

A' szél. 60° alatt 3470 láb magosságon a' nyírfa megszűnik nőni és 70°-hoz közelítvén 1736 lábnyi magasságon; midőn az örök fagy' vonala az elébb említett párvonal alatt 5300 lábnyira csökken.

Hegyek.	Hossz.	Szél.	Magasság	
			Mètre	Bécsi láb.
I. Hesperiai hegyek.				
Déli csoport.				
Cerro di Mulhacen	22 13	37 06	3555	11237
Pic de Veleta	22 17	37 04	3470	10969
Gador	21 43	36 55	2004	6335
La Foya	27 37	37 20	4243	3930
Gibraltar sziklája	24 22	36 6	438	1385
Közép csoport.				
Sierra de Gredos	— —	— —	3216	10165
Peña lara	— —	— —	2506	7921
Estrella	26 40	40 19	2294	7251
Siete Picos	— —	— —	2208	6980
Sierra de Oca	— —	— —	1657	5238
Éjszaki csoport. (Pyrenaei láncz.)				
Pic Posets	18 32	42 40	3437	10864
„ de Nethou	18 16	42 38	3404	10760
Peña de Peñaranda	— —	— —	3362	10627
Mont Perdu	— —	— —	3351	10593
Cylindre	— —	— —	3332	10533
Maladetta	— —	— —	3312	10469
Vignemale	19 7	42 46	3298	10425
Pic de la Cascade	— —	— —	3275	10352
Montcalm	17 33	42 41	3250	10273
Pic d' Estats	— —	— —	3234	10223
„ Cambielle	— —	— —	3234	10223
„ Long	18 57	42 48	3226	10198
Crabioules	18 26	42 42	3214	10160
Troumouse	18 50	42 43	3199	10112
Pic de Badescure	— —	— —	3147	9948
Tuque de Maupas	— —	— —	3147	9948
Le som de Soub	19 24	42 49	3132	9900
Le Taillon	— —	— —	3113	9840
Pic de Neouvielle	18 58	42 50	3092	9774
Pic Fourcade	18 14	42 40	3057	9663

Hegyek.	Hossz.	Szél.	Magasság	
			Mètre	Bécsi láb.
Pic de Biedous (Batoa) . . .	18 34 ⁰	42 41 ⁰	3052	9647
Quairat	18 26	42 43	3037	9600
Tour de Marboré	— —	— —	3037	9600
Pic de Hermitans	— +	— —	3027	9586
Brèche de Roland	18 59	42 42	3004	9496
Pic d' Arrieu Grand	19 19	42 51	2984	9432
„ de Baroudes	18 42	42 44	2983	9429
„ d' Aiguillon	18 55	42 47	2952	9331
„ de Pedrous	17 9	42 34	2899	9164
„ „ Rioux	17 4	42 46	2893	9145
Canigou	16 36	42 31	2785	8803
II. Alpesi hegyek.				
1. Cevennák. (Mons Cebenna)				
Puy Sancy (MontDore csúcsa)	— —	— —	1897	5969
„ Ferrand	— —	— —	1864	5892
Plomb du Cantal	— —	— —	1858	5873
Puy de l' Aiguillier	— —	— —	1848	5842
Cacadoigne	— —	— —	1807	5712
Puy Gros	— —	— —	1806	5709
Mont Mesenc	14 51	44 54	1766	5582
Puy de l' Angle	— —	— —	1752	5538
„ „ Tribou	— —	— —	1704	5386
Col de Cabre	— —	— —	1690	5342
Puy Mari	— —	— —	1660	5247
Gerbier de Jones (Loire for- rása)	14 48	44 45	1562	4938
Puy de Dôme	— —	— —	1476	4666
Mont Pilat	— —	— —	1072	3389
2. Vosgi láncz.				
Ballon de Sultz (Murbach)	— —	— —	1429	4517
Honec	— —	— —	1341	4239
Les Chaumes	— —	— —	1281	4049
Ballon d' Alsace	12 11	47 49	1257	3973
Le Bressoir	11 54	48 11	1234	3901

Hegyek.	Hossz.	Szél.	Magasság	
			Mètre	Bécsi láb.
Ballon de Servance	0 1	0 1	1210	3825
Le grand Donnon	11 53	48 30	1010	3193
3. Jura' hegyei.				
Le Reculet	— —	— —	1717	5427
Mont Tendre	— —	— —	1690	5342
La Landoz	— —	— —	1688	5336
La Dole	12 58	46 25	1681	5314
La mont Colombier	— —	— —	1675	5295
La Chasseron	12 31	46 50	1610	5089
Le mont Suchet	12 35	46 46	1569	4960
Le dent de Vaulion	12 40	46 40	1493	4719
Le Creux du Vent	12 20	46 56	1466	4634
Mont d' Or	12 43	46 42	1462	4611
Le Chalet	13 2	46 22	1419	4485
4. közép csoport. (alpesek.)				
a) Tengeri alpesek.				
Le Col Longet	12 11	44 36	3153	9967
Monte Pelvo	12 5	44 30	3035	9594
Le Col Maurin	12 16	44 30	2982	9426
„ „ de Roburent	12 7	44 24	2962	9363
„ „ „ Genestres	— —	— —	2288	7232
b) Cotti alpesek.				
Mont Olan	— —	44 50	4212	13314
„ Pelvoux de Vallouise	— —	— —	4097	12851
Pic de Maurin	12 19	44 30	3995	12628
Col de Lanière	— —	— —	3941	12457
Trois Ellions	12 47	45 5	3882	12271
Pic de Mont Viso	11 58	49 39	3838	12132
Mont Galeon de la Grave	— —	— —	3800	12012
„ Genève	— —	— —	3592	11354
Glacier d' Ambin	12 11	45 9	3372	10659
Col de Sayse	12 49	44 49	3358	10515
Chaillot le vieux	— —	— —	3321	10498
Muan de Bellone	— —	— —	3319	10491

Hegyek.	Hossz.	Szél.	Magasság	
			Mètre	Bécsi láb.
Col de la Berarde	— —	— —	3319	10491
Glacier de Chardon	— —	44 49	3313	10472
Roche Chevière	12 20	45 17	3273	10346
Col dell' Agnello	— —	— —	3245	10258
Herbia	— —	— —	3221	10182
L' Aiguille noire	— —	— —	3200	10115
Mont Tabor	— —	— —	3172	10027
Col de Souffle	— —	— —	3165	10005
La Belladonna	— —	— —	3140	9926
Mont Chaberton	12 19	44 57	3127	9885
Les grandes Rousses	— —	— —	3041	9613
Mont d' Aubergeon	12 4	45 0	3037	9600
Chabrières	— —	— —	2954	9338
Autane	12 46	44 35	2932	9268
L' Infernay	— —	— —	2930	9262
Pic de Servières	12 17	44 50	2921	9233
Col de Galibier	12 38	45 2	2790	8819
Le petit Chaillot	12 57	44 40	2397	7577
Col de Fenestres	12 3	45 2	2216	7005
e) <i>Görög alpesek</i> (Grajae).				
Mont Iseran	11 48	45 30	4045	12786
L' Aiguille de la Vanoise	12 14	45 24	3863	12211
„ „ de la Sassièrè	12 4	45 30	3763	11895
La Rocca Melone	11 59	45 12	3526	11146
L' Aiguille d' Arve	— —	— —	3500	11064
La Roche Michel. Mt Cenis legm. pontja	— —	— —	3493	11042
Mont Valcan	— —	— —	3332	10533
La Roche d' Asse (Mt Cenis)	— —	— —	2896	9154
Belleface	12 13	45 40	2827	8936
Le Perron des Encombres	12 37	45 17	2814	8898
Le col della Rella (Mt Cenis)	— —	— —	2800	8851
La Chapelle d' Asti	— —	— —	2799	8848
Le Cramon	12 2	45 47	2734	8642
Mont de la Magdalaine	12 33	45 28	2689	8500
d) <i>Penni alpesek.</i>				
Mont Blanc (Európa' legmagasb pontja)	12 12	45 50	4810	15205

Hegyek.	Hossz.	Szél.	Magasság	
			Mètre	Bécsi láb.
Mont Rosa	11 12	45 56	4636	14654
„ Cervin. (Matterhorn)	11 20	— —	4522	14294
„ Combin	11 44	45 56	4305	13608
Le Géant	— —	— —	4206	13295
Breithorn	— —	— —	3902	12334
L' Aiguille du Midi	— —	— —	3884	12277
„ „ „ Dru	12 14	45 57	3793	11990
„ „ „ Gouté	— —	— —	3717	11750
„ „ „ d' Argentière	12 5	45 56	3707	11718
Aiguilles maudites	— —	— —	3508	11089
Le Col du Géant	— —	45 50	3426	10830
Mont Velan (N. Sz. Bernát- tól ÉK.)	11 48	45 53	3372	10659
La dent du Midi	— —	— —	3185	10068
Le Buet	12 13	46 1	3109	9828
Pic Blanc (M. Rosa)	— —	— —	3106	9818
Le Barasson	— —	— —	2982	9426
Rothhorn	— —	— —	2935	9277
Le Dronaz	11 53	45 53	2925	9246
Col de Fenêtre (N. Sz. Bernát- tól Ny.)	— —	— —	2920	9230
Le rocher de Frêne	12 57	45 34	2795	8835
Le Chenalette (N. Sz. Bernát)	— —	— —	2734	8642
La cime de Fours	12 20	— —	2721	8601
L' Aiguille de Varens	12 24	45 58	2709	8563
Le Glacier Te Teléfre	— —	— —	2600	8219
Le col de la Seigne	12 25	45 20	2462	7783
Col du Bonhomme	12 23	45 44	2446	7732
c) <i>Helveczián v. lepontini</i> <i>alpesek.</i>				
Finster-Aarhorn, Berni Canton	— —	— —	4362	13788
Die Jungfrau, „	11 6	46 32	4180	13213
Der Mönch, „	11 4	46 33	4114	13004
Schreckhorn, „	10 58	46 35	4080	12897
Gründelwalder Virscherhorn	11 0	46 33	4060	12834
Eiger, Berni C.	11 2	46 36	3986	12600
Wetterhorn, „	10 57	46 38	3914	12372
Gallenstok Uri C.	10 38	46 37	3804	12025
Breithorn, Berni C.	11 8	46 29	3800	12012

Hegyek.	Hossz.	Szél.	Magasság	
			Mètre	Bécsi láb.
Alte Elshorn, Berni Canton	11 22 ⁰ / ₁	46 23 ⁰ / ₁	3713	11737
Balmhorn, „	11 21	46 26	3711	11731
Zakhorn, „	11 17	46 27	3703	11705
Blumlis Alpe. „	11 18	46 29	3700	11696
Doldenhorn, „	11 19	46 28	3664	11380
Dodi v. Toedi, Glaris. Uri és Grison C. határa	10 11	46 48	3586	11335
Klariden Alpe. Uri C.	— —	— —	3573	11294
Tehingelhörn, Berni C.	11 13	46 29	3566	11272
Rinderhorn, „	11 25	46 26	3560	11253
Gespaltenehorn, „	11 15	46 30	3532	11165
Monte Leone, v. Simplon . .	11 1	46 13	3518	11120
Sustenhorn, Berni C. . . .	10 37	46 43	3518	11120
Titlis, Berni C.	10 38	46 46	3479	10997
Spizliberg, Uri C.	10 34	46 44	3444	10887
Hangendhorn, Berni C.	10 53	46 38	3410	10779
Kistenberg, Grison C. . . .	10 8	46 47	3378	10678
Wildstrubel, Berni C. . . .	11 33	46 23	3346	10577
Ober Alpe, Grison C. . . .	10 18	46 44	3331	10529
Mutthorn, Uri C.	10 39	46 33	3323	10504
Scheerhorn, „	10 13	46 49	3313	10472
Piz Valrhein, Vogelberg, Avi- cula, Grison C.	10 3	46 29	3313	10472
Apporthorn, Grison C. . . .	— —	— —	3304	10444
Moschelhorn, Vogelberg' e- gyik csúcsa	— —	— —	3294	10412
Rizhorn, Grimsel	10 48	46 38	3280	10368
Die Spannörter, Uri C. a' legm.	10 31	46 48	3239	10339
Pizzo di Stella, Grison . . .	9 43	46 35	3254	10286
Schlossberg, Unterwald . . .	10 30	46 48	3172	10027
Fibia, Uri C.	10 33	46 32	3171	10024
Lucendro „	10 34	46 33	3161	9992
Ringel, Grison C.	9 42	46 53	3159	9986
Rauche, Uri C.	— —	— —	3118	9856
Les Diablerets	11 51	46 19	3106	9818
Die Scheibe, Sz. Gál C. . . .	9 48	46 55	3096	9787
Fiudo, Uri C.	10 32	46 32	3075	9730
Gries, Valais	10 41	46 27	3074	9717
Lammerhorn, Berni C. . . .	11 29	46 22	3046	9628
La dent de Morcle, Vaud C.	11 58	46 12	2974	9401
Mont Pilate	10 48	46 59	2150	6796

Hegyek.	Hossz.	Szél.	Magasság	
			Mètre	Bácsi láb.
f) <i>Rhétí alpesek.</i>				
Ortlerspitz , Tyrol' legmagasb hegye	8 31	46 28	3907.2	12351
Königsspitz, Le Zébru	— —	— —	3859	12199
Tschernowand	— —	— —	3783	11958
Wildspitz Ferner	— —	— —	3768.3	11912
Schweinferjoch	— —	— —	3745.5	11840
Monte delle Disgrazie	— —	— —	3676	11620
„ Tresero, Valtellina	— —	— —	3617	11434
Similaunspitz , Schnalzerthal	— —	— —	3614.3	11425
Monte Gavio	8 37	46 24	3582	11323
Wiesbachhorn	— —	— —	3580	11316
Maloja	— —	— —	3500	11064
Hoher Fürst	8 20	46 49	3401.7	10753
Monte Cofinale	— —	— —	3376	10672
Glockthurm'	— —	— —	3346.3	10578
Monte Adamello	8 34	46 7	3345	10574
„ Tonal	8 31	46 14	3345	10574
Pizzo Scalino	— —	— —	3329	10523
Liconcio	— —	— —	3319	10491
Waitzfelderferner	— —	— —	3309.3	10461
Monte dell' Oro	9 21	46 25	3212	10153
Remmspitz, Laastól É.	— —	— —	3206.5	10136
Tombohorn	9 50	46 29	3181	10055
Katscheroewand	— —	— —	3177	10043
Monte Cristallo	8 36	46 31	3167	10011
Platey kogel	8 14	46 52	3167	10011
Danzewelle	— —	— —	3145	9942
Kaiserjoch	8 46	47 11	3111	9834
Stubenferner	7 52	46 58	3110	9831
Pflimspitz, Laastól D.	— —	— —	3107.5	9823
Labachspitz	— —	— —	3089	9765
Monte Braulio	8 46	45 34	2980	9420
Wildeggradkogel	— —	— —	2969	9385
Reichspitz, Tyrol és Salzburg' határain	— —	— —	2954.7	9340
Spionjoch	— —	— —	2933	9271
Birkenkogel	8 4	47 14	2824.4	8928
Hochederberg, Pfaffenhofentól. D.	8 1	47 15	2792.4	8827

Hegyek.	Hossz.	Szél.	Magasság	
			Mètre	Bécsi láb.
Watzmann, Königsseenél. A'	0 1	0 1		
Bajor hegyek' legmagas.	— —	— —	2714	8579
Corno del Frerone, Tyrol és Bergamo' határán	— —	— —	2674	8453
Kleiner Söllstein, Innsbruck-tól ENy.	7 43	47 19	2536.5	8018
Brenner	7 33	47 1	2066	6531
g) <i>Noricumi alpesek.</i>				
Grosz Glockner, Villach ke- rület	6 20	47 7	3793.3	11991
Fuschberg „	— —	— —	3666	11588
Greiner „	— —	— —	3500	11064
Hohenwartshöhe	— —	— —	3367	10643
Ferner Waitzfeld, Sulz és Taurenth közt	— —	— —	3309.3	10461
Hoher Aar, (hoher Narr) Salz- burg kerület	— —	— —	3261.2	10309
Ankogel, Salzburg kerület	— —	— —	3255.5	10291
Kitzsteinhorn, „	— —	— —	3197.3	10107
Brennkogel, „	5 24	47 48	3018	9540
Thorstein, „	— —	— —	3002	9490
Nussigkogel, „	— —	— —	2984	9432
Tauerkogl. „	— —	— —	2982	9427
Hinthalpitz, „	— —	— —	2960	9357
Daschstein, Austria Stájer és Salzburg' határa	— —	— —	2946	9313
Ewiger Schneeberg. Salzb. k.	— —	— —	2861.4	9298
Hochgolling, Judenburg k.	— —	— —	2851.4	9045
Schwarzkopf, Salzburg k.	— —	— —	2767.1	8748
Schlachertauern, „	— —	— —	2744.6	8676
Weisseck, „	— —	— —	2712	8573
Rathhausberg, „	— —	47 4	2685.5	8489
Moserwandl, „	— —	— —	2681.3	8476
Hochzink, „	— —	— —	2652.6	8385
Priel, Traun kerül.	5 0	47 43	2513	7944
Eisenhut, Judenburg kerül.	— —	— —	2442	7719
Grimming „	5 7	47 32	2348.2	7423
Schneeberg, Viertel unter Wiener Wald	3 14	47 47	2077	6566

Hegyek.	Hossz.	Szél.	Magasság	
			Métere	Bécsi láb.
	0 /	0 /		
Kaiserstein, Schneeberg 2-ik csúcsa	— —	— —	2061.6	6517
Traunstein, Gmundennál.				
Traun k.	3 57	48 26	1689.6	5341
Leopoldsberg, Bécsnél . .	2 44	48 16	420.1	1330
Vas megyében.				
Geschriebenstein, Rohoncz-tól É.	— —	— —	878.5	2777
Kamenek, Tót-Keresztturnál	— —	— —	396.4	1253
Sági hegy	1 55	47 14	288.5	912
Gesztenyészőlőhegy Vasvárnál	— —	— —	237.3	750
Veszprém megyében.				
Récsehegy, Nagy-Hidegkút-tól K. ½ óra	1 10	47 1	432.6	1367
Somlyóhegy, Vásárhelytől É. 1 óra	1 40	47 8	431.1	1366
Körös hegy, Fenyőfőtől D. 3 óra	— —	— —	709.2	2242
Kábhegy, Nagy-Vázsonytól É. 1 23	1 23	47 4	601.3	1901
Futonékeveshegy, Téstől ¾ óra	— —	— —	572.6	1810
Szala megyében.				
Badacson, Szőlő-Badacson Tomaitól É. ¼ óra	1 31	46 51	432	1365
Tátika, vár	1 45	46 55	405.8	1283
Gurgóhegy, Szőlő-Oltárcztól EK. 1 óra	2 7	46 34	323.3	1022
Sándor Gesztenyész, Ó Lendvától EK. ¼ óra	— —	— —	321.4	1016
Kandiko	— —	— —	302.1	955
Alsó Boganvár, Szőlő-Egertől É. ½ óra	— —	— —	295.1	933
Fejér megyében.				
Csóka, a' régi vár' romja; Csokakótól É.	0 46	47 22	477.3	1509

Hegyek.	Hossz.	Szél.	Magasság	
			Métre	Bécsi láb.
Meleghegy, NadaptólÉNy. $\frac{1}{4}$ ó.	0 27	47 19	345.4	1092
Szárhegy, BattyántólDNy. $\frac{1}{4}$ ó.	— —	— —	222	702
Komárom megyében.				
Kördivöles, Bánhidától DK.	— —	— —	480.2	1518
Kocs, domb, Kocstól D. $\frac{1}{2}$ ór.	0 47	47 35	214.8	679
Sopron megyében.				
Fraknóalja (Forchterau) Rosalia kápolna	2 45	47 42	745	2355
Finkenkögl, Soprontól DK.	2 24	47 40	259.7	821
Esztergom megyében.				
Gerecse, hegy Süttőnél . .	0 32	47 40	630.1	1992
Pest megyében.				
Pilis, hegy, Pilis Sz. Kereszt-től Ny.	0 11	47 42	753.5	2382
Naszal, Vácztól É.	— 0 6	47 49	663.7	2098
Johannesberg, Budakeszitől ÉK. $\frac{1}{4}$ óra	— —	— —	523.8	1656
Gaisberg, Ó Budától Ny. . .	— —	— —	491.9	1554
Sz. Gellért hegyén az observatorium' teremének padolata.	0 0	47 29 12	232.8	736
Baranya megyében.				
Sz. Jakab' hegye, Palacstól EK. 2 óra	— —	46 6	580.1	1834
Somogy megyében.				
Klosterköppel, Döröbskőtől D. 1 óra	— —	— —	284	894
h) Karni alpesek.				
La Marmolata	7 8	46 26	3508	11089

Hegyek.	Hossz.	Szél.	Magasság	
			Métre	Bécsi láb.
Petzeck, Villach kerület . . .	0 7	0 7	3278	10362
Schwert "	— —	— —	3094.2	9781
Sandkopf "	— —	— —	3087.5	9760
Säuleck "	— —	— —	3083	9746
Hafnerspitz "	— —	— —	3063.5	9684
Sonnblick "	— —	— —	3027.7	9571
Wasserrockkopf "	— —	— —	3027.4	9570
Geiskopf "	— —	— —	2970.5	9390
Reisseck "	— —	— —	2962.3	9364
Goldberg "	— —	— —	2941.4	9298
Nabojs, Pontebanál	— —	— —	2924	9259
Cima d' Asta	7 31	46 18	2803	8850
Mangart, Laibach k.	— —	— —	2676.6	8461
Monte Corno	— —	— —	2671	8443
Böses Eck, Villach k.	— —	— —	2835.4	8964
Gamskahrspitz, Villach k.	— —	— —	2830	8947
Krentzeck "	— —	— —	2698.7	8534
Polinik, "	— —	— —	2783	8797
Sadnitz, "	— —	— —	2743	9670
Monte Croce,	6 2	46 35	1656	5235
i) <i>Juliusi alpesek.</i>				
Terglou, Laibach k.	5 12	46 22	2859	9037
Razur, Görcz k.	— —	— —	2600.7	8221
Rogitza, Laibach k.	— —	— —	2579.2	8153
Uogu, Görcz k.	— —	— —	2347.3	7420
Schneeberg, Snisnik, Adelsbergi k.	4 26	45 42	1686.7	5332
Monte Maggiore, Istriában, Fiumetól DNy.	5 35	45 41	1395	4410
Nanos, Vippachtól K.	— —	— —	1296.1	4098
Ueli Planik, Brezt falunál	— —	— —	1269	4011
Capo di Terstenik,	— —	— —	1208.4	3820
5. Déli csoport. (Apenninek)				
Monte Corno, il gran sasso d' Italia	5 27	42 27	2902	9173
Monte Amaro. Majella hegy	— —	42 12	2783	8797

Hegyek.	Hossz.	Szél.	Magasság	
			Mètre	Bécsi láb.
	0 /	0 /		
Monte Vetora, Castelluccionál	5 53	42 49	2497	7893
„ Velino	5 37	42 11	2394	7567
„ Sibilla	5 49	42 53	2198	7948
Terminillo grande, Civita du-				
cale-nél	— —	— —	2144	6777
Monte Cimone	8 22	44 13	2126	6720
Terminillo piccolo	— —	— —	1922	6075
Monte Amiata	— —	— —	1766	5582
„ Catrìa	6 19	43 27	1692	5348
„ Calvo	2 55	41 45	1614	5102
„ Cuenzo	— —	— —	1592	5032
„ Pennino	6 11	43 6	1575	4979
„ di S. Pellegrino	8 34	44 11	1573	4972
La Sila	— —	— —	1504	4754
Monte di Carpegna	— —	— —	1400	4425
Vesuv	4 36	40 48 40	1052	3325
Sicilia' hegyei.				
Etna	4 2	37 45	3237	10232
Pizzo di case, Madonia' he-				
gyein	— —	— —	1984	6271
Cozzo di Monfera	— —	— —	1904	6019
Portella dell' Arena	— —	— —	1569	4960
Piano di Froglio	— —	— —	1510	4773
Monte S. Giuliano, Mons Erix	— —	— —	1187	3752
„ „ Cuccio	5 46	38 9	980	3098
„ „ Pellegrino, Palermonál	— —	— —	563	1780
6. Keleti csoport.				
(Dinari alpesek)				
Dinara, Narenta	— —	— —	2273	7185
Kleck	— —	— —	2111	6673
Dinarizze planine	— —	— —	1820	5753
Plissiviza, Horvátorsz.	3 28	45 0	1750	5532
Prologh	— —	— —	1364	4312
Badany, Velebick' hegyein	— —	— —	1355	4283
Kapella, Horvátorsz.	3 48	45 4	950	3003

Hegyek.	Hossz.	Szél.	Magasság	
			Mètre	Bécsi láb.
Illyriai Archipelagus.				
Monte Sys. Cherso' szigetén	— 0 — 0	— —	638	2017
„ Ossero, Lusin „	— —	44 41	583.3	1844
Triskavaz, Veglia „	— —	— —	478	1511
Haemus' hegyei.				
Athos, Aghion Oros, Monte Santo	— —	— —	2066	6531
Scardus	— —	— —	3118	9856
Scomius	— —	— —	2728	8624
Orbelus	— —	— —	2533	8001
Rhodope' hegyei.				
Menikion, Cercina	— —	— —	1949	6166
Therma, Lemnos' szigetén	— —	— —	367	1160
Pindus' láncza.				
Olympus, Thessaliában . .	— —	— —	3300	10433
Tomoros	— —	— —	1950	6166
Parnassus, Lyakoura . . .	— —	— —	1754	5549
Helicon, Joanitza	— —	— —	1364	4316
Psilorit (Ida), Candia'szigetén	— —	— —	2339	7394
Cephalonia' szigetén a' fekete hegy	— —	— —	1635	5168
Jupiter, Naxos' sz.	— —	— —	1006	3180
Cochila, Scyros' sz.	— —	— —	789	2494
Sz. Eliás, Melos' sz.	— 5 24	36 43	780	2465
Sz. Eliás, Paros' sz.	— 6 8	37 2	769	2431
Delphi, Scopelos' sz.	— —	— —	700	2213
7. Éjszaki csoport. (Kárpátok)				
Pozsony megye.				
Rachsthurm, Breitenbrunn-tól K.	1 48	48 26	744	2352

Hegyek.	Hossz.	Szél.	Magasság	
			Métre	Bécsi láb
Trencsén megye-				
Klack, Facsko és Rajecznél Javorina, Uj-Beszterczétől	0 2	49 2	1337.2	4227
É. 2 ór.	— —	— —	1164.5	3681
Innovecz, Szelecztől K. . .	1 1	48 46	1037.6	3280
Wapécz, Porubától Illavánál DK.	— —	— —	951	3006
Manin (Nagy Manin) Vágh-Beszterczénél	0 38	49 8	883	2791
Nyitra megye.				
Zobor, Nyitrától É. . . .	0 57	48 22	586.2	1853
Pradlo, Presovától ÉNy. .	— —	— —	541	1710
Bars és Nyitra' határán.				
Tacsnik, Kemencztől DK.	0 27	48 41	1339.4	4234
Nógrád megye.				
Brallo, Polichnától ÉNy. ½ ór.	— —	— —	816.2	2580
Karancs, Lapujtetétől ÉK. 1¼ ó.	— 0 44	48 10	727.3	2299
Zólyom megye.				
Polana, Dettvától ÉK. 4½ ór.	— 0 25	48 42	1450.5	4585
Laurin, Badintól Ny. 2 ór.	0 1	48 42	1016.4	3213
Hont megye.				
Szitna, Gloriette Selmecztől DN.ra fekvő hegyen . . .	0 13	48 27	998.4	3156
Hideg hegy, Börzsönytől K. Kospalagtól É.	0 8	47 56	865.5	2736
Appuva, Apovától ÉNy. . .	— —	— —	577	1824
Trencsény' és Turóc' határán.				
Kriviani (Fáttra) Turántól É.	— 0 2	49 11	1662	5254

Hegyek.	Hossz.	Szél.	Magasság	
			Métre	Bécsi láb.
Turócz megye.				
Krisna, triplex confinium Liptó, Zólyom és Turócz közt	— 0 2	48 53	1565.3	4948
Liptó megye.				
Kriván, Vázsechtől É.	— 1 2	49 11	2488.7	7867
Baranecz, Pribilinától ÉNy.	— —	— —	2174.2	6876
Djumbir (Dumbier) Mitótól				
É. 4 ór.	— 0 35	48 57	2035.7	6435
Choecs, Rosnyótól ÉK.	— 0 18	49 8	1611	5093
Árva megye.				
Babagura, Visoketől ÉK.	— 0 27	49 35	1721	5440
Pilske, Sihelnetől ÉNy. 3 ór.	— 0 15	49 32	1556.8	4921
Paracs, Lomnától DK.	— 0 10	49 20	1319.2	4170
Magura, Nameszto várostól				
DNy.	— —	— —	1212.2	3832
Kamenicza, Pekelniktől É.	— —	— —	930	2940
Szepes megye.				
Lomnicz' csúcsa, Kakas Lomnicztől ÉK.	— 1 7	49 12	2623.5	8293
Knola, Nagy Hnilenztől ÉNy.	— —	— —	1256	3970
Ripiska, erdős hegy Jakubjántól D.	— —	— —	1241.3	3924
Smereczeny, Landoktól É.	— —	— —	1148	3629
Buchwald, Svedlér várostól É.	— —	— —	1114.5	3523
Kreutzberg, Dworeztól Ny.				
¼ ór.	— —	— —	1057.5	3343
Czernagura, Bukovinától E.	— —	— —	899.7	2844
Pokriví, e' nevű hegyhát' legmagasb kupja, Ó Russintól DNy.	— —	— —	876.3	2770
Czislány, Telka várostól É.	— —	— —	709.2	2242
Szárhegy, Mártontól É.				
Sz. Andrástól D.	— —	— —	508.4	1607

Hegyek.	Hossz.	Szél.	Magasság	
			Métre	Bécsi láb.
Gömör megye.				
Kralowahola, Telgártól É.	— 1 10	48 54	1933.2	611
Fabovahola, Tiszolcz város- tól É.	— —	— —	1431	4524
Revuczkahola, Revuczától É.	— —	— —	1403.8	4431
Ripitka, Váraljától ÉK.	— —	— —	1218.6	3852
Terstye, Tiszolcztól D.	— —	— —	1107	3499
Jassenina, Kornától É. 1½ ór.	— —	— —	988.6	3125
Sborovszka Magura, Sborov- tól ÉNy.	— —	— —	887.4	2805
Plessivskahora, Csetnektől ÉK.	— —	— —	838.7	2651
Pölschitz (Pelsőcz) Csetnektől ÉK.	— —	— —	843.7	2667
Sárosvára, kastélyrom, N. Sá- rostól ÉNy.	— —	— —	560	1770
Boronia, Aggtelektől É.	— 1 27	48 30	493	1558
Kelizetető, Deresktől É.	— —	— —	301.2	952
Kikircize, Jánosítól ÉNy. ¼ ó	— —	— —	281	888
Heves Borsod megye.				
Mátra, Verpeléttől ÉK.	— 1 12	47 53	1010.7	3195
Bálván, Diós-Gyórtól Ny.	— —	— —	959.8	3034
Abaujvár megye.				
Milicza, Skarostól DK.	— 2 23	48 35	884.8	2797
Laszy, Dargó' hegyein, Alsó Kemencztől ÉK.	— 2 20	48 47	847.8	2680
Heringes, Kassától K.	— 2 16	48 43	319	1009
Sáros megye.				
Visszokahola, Sirokától Ny.	— 1 51	49 0	1159.7	3666
Mincziol, Tarkótól ÉK. Li- vótól D.	— 2 0	49 13	1141.4	3608
Csorgó Vrch, Krizsetől D.	— 2 8	49 10	1039	3284
Krivi Javor, Váraljától DK.	— —	— —	965.5	3052
Csarni Vrch, Rovnától ÉNy.	— —	— —	655.4	2072

Hegyek.	Hossz.	Szél.	Magasság	
			Métre	Bécsi láb.
Zobrana, Bronoszlótól É.	— —	— —	599.5	1895
Zemplén megye.				
Prylaczek, Troczanetól K. ½ ó.	— —	— —	484	1530
Simeonka, Hermanoveczétól DNy. 4 ór.	— —	— —	1079	3411
Passiki, a' Kárpátok' főhátán, Kalenotól EK.	— 2 55	49 20	832.6	2632
Brinzava, Sterkocztól É.	— —	— —	770.3	2435
Kioviszkó, Kuszintól É 3 ór.	— 3 1	48 52	809	2557
Vissoki, Hrubótól ÉK ½ ór.	— —	— —	533.4	1686
Tokaj, Tokajhegy' kupja, Tokajtól DNy.	— 2 20	48 6	511.8	1618
Gilo, Harvajtól DNy. Var- chotztól ÉNy. 1 óra	— —	— —	466.6	1475
Csokas, Ujlaktól D 1½ ó. Tor- nyától É.	— 2 38	48 30	456.5	1443
Olszavskagora, Oszartól DNy. ¾ ór.	— —	— —	464.4	1468
Innocz, Benkovczétól D. 1 ó. Malyasocztól Ny.	— —	— —	305.6	966
Unghvár megye.				
Polonina rovna, Ostra hegyek' legmagasb kupja, Lipocztól É. 3 ór.	— 3 45	48 48	1468	4641
Tokarnia, Rovna' hegyein, Hutától É. 4 ó.	— —	— —	981.6	3103
Javornik, Orosz Mocsártól K. 1½ ó.	— 3 33	48 55	996	3148
Poliana, Ároktól É 4 ó. Anta- lócztól EK.	— —	— —	956.6	3024
Vininszkahora, Helmecztől EK.	— —	— —	290	917
Bereg megye.				
Stohj, Brsava hegyek' leg- magasb kupja, Huklivától D. 5 ó.	— 4 10	48 39	1664.6	5262

Hegyek.	Hossz.	Szél.	Magasság	
			Mètre	Bécsi láb.
Ruski put, Bukóczytól É. . .	— 3 51	48 54	1298	4103
Ubavski kamen, Dunka' falvától É 2½ ó.	— —	— —	968	3060
Beregi nagy hegy, Bereghszásztól K.	— —	— —	353	1116
Munkácsi nagy hegy, munkáctól K.	— 3 42	48 26	262	828
Zapsony hegy, Zapsonytól Ny. szőlőhegy	— —	— —	193.3	611
Munkács vár	— 3 39	48 26	163.5	517
Mármaros megye.				
Ino, sziklakup Borsától DK.	— —	— —	2265	7160
Petroza, Borsától D. Romolitól ÉK.	— —	— —	1990.8	6293
Pop Iván, álpi kup, Fejértaktól Ny.	— 5 19	47 53	1923	6079
Bliznicza, Swidoma álpi hegyek' legmagasb kupja, Körösmezőtól Ny. 3 ó. . . .	— —	— —	1859.8	5879
Keszelu, Borsa bányától K. 7 ó.	— —	— —	1837.8	5809
Czibles, alpi kup, Dragomir falvától D. 7 ó.	— 5 13	47 33	1821	5756
Kamionka, Tócskától É. . .	— —	— —	1518.5	4800
Menczul, alpi kup, Drahomirától ÉK.	— —	— —	1484.3	4692
Gutin, szikla kup, Budfalvától D Ny. 4 ó.	— —	— —	1423.6	4500
Kuk, Ökörmeztől D Ny. 5 ó.	— —	— —	1348.3	4262
Fenyervegy, erdő kup, Técsőtől D. 4 ó.	— —	— —	1085.4	3431
Buzora, Roszostól D. 3 ó.	— —	— —	1069.3	3380
Galiczia' és Magyarország' határán.				
Czernagora (Czornagora) a' Kárpátok' hátán, Lubi falvától É. 8 ó, a' Fejér-Tisza' eredeténél	— —	— —	2001	6325

Hegyek.	Hossz.	Szél.	Magasság	
			Métre	Bécsi láb
Marmaros' és Ugocsa' határán.				
Siroki vrh, Visktól K. 6 ó.	— —	— —	791.3	2511
Ugocsa megye.				
Ostri vrch, Keselymezőtől ÉNy.	— —	— —	810.3	2590
Salanska hora, Szalanskától Ny.	— —	— —	355.3	1123
8. Sudeti, Bóhmerwald' és Moravia' hegyei.				
Schnee- vagy Riesenkoppe, Riesengebirg	3 18	50 45	1644	5197
Bruun (Bohrenberg)	— —	— —	1530	4836
Das hohe Raad „	— —	— —	1530	4836
Sturmhaube „	— —	— —	1489	4707
Lahnberg „	— —	— —	1465	4631
Schneeberg, Geisenkergebirg	2 18	50 8	1458	4609
Arber, Bóhmerwald . . .	6 17	49 6	1407	4448
Rachelberg „	5 39	48 58	1390	4394
Plöckenstein Morvaország.	— —	— —	1357	4290
Hohenstein „	— —	— —	1306	4128
Sonnenwirbel, Erzgebirg	— —	— —	1257	3973
9. Nyugati Németország hegyei.				
Feldberg, Schwarzwald . .	11 17	47 52	1425	4504
Belchenberg „	11 13	47 49	1415	4473
Kandelberg „ Freyburgtól EK.	11 4	48 3	1286	4065
Brocken, Harzgebirg . . .	8 27	51 48	1115	3525
Heinrichshöhe „	8 26	51 47	1039	3284
Ochsenkopf, Fichtelgebirg	7 14	50 0	1039	3284
Hohenberg, Sváb alp.	— —	— —	1027	3246
Schneeberg, Fichtelgebirg, Mayn és Eger' forrása közt	7 12	50 2	1055	3335

Hegyek.	Hossz.	Szél.	Magasság	
			Mètre	Bécsi láb.
Königsberg, Harz	8 28	51 46	1008	3176
Der grosse Feldberg, Taunus' legmag. pontja	10 37	50 13	846	2674
III. Corsica' és Sar-				
dinia' hegyei.				
Corsica.				
Monte rotondo	10 0	42 13	2672	8446
„ d'oro	— —	— —	2652	8383
„ paglia orba	10 11	42 20	2650	8377
„ Cardo, vagy Cervello	9 57	42 13	2500	7903
„ Padro	10 5	42 28	2458	7770
„ Artica	10 6	42 15	2440	7713
„ Renoso	9 6	42 3	2257	7134
Sardinia.				
Monte Genargentu	— —	— —	1830	5785
„ Gigantinu	— —	— —	1217	3847
IV. Taurusi és Cim-				
meri hegyek.				
Tchatirdagh	15 15	44 50	1540	4868
Babugan Yaila, 1-ső csúcs	— —	— —	1534	4849
„ „ 2-dik csúcs.	— —	— —	1497	4732
V. Sarmati v. Orosz				
hegyek,				
Karolen, Oppekahn, neu Lai- tzen Hahnendorf 'stb	— —	— —	326	1030

Hegyek.	Hossz.	Szél.	Magasság	
			Mètre	Bécsi láb.
VI. Britannia' hegyei.				
Angolország.				
	o /	o /		
Snow don, Walles' legmagasb pontja	— —	— —	1084	3427
Cader Idris, Merioneth	— —	— —	1082	3420
Carn Llewellyn, Caernarvon	— —	— —	1058	3344
Carn David „	— —	— —	1045	3303
Cross Fell Cumberland	— —	— —	1031	3259
Helvyllyn „	— —	— —	1010	3193
Bontomand „	— —	— —	986	3117
Scotia.				
Ben Nevis, Inverness	23 45	56 49	1335	4220
Ben Mac Dhu, Aberdeenshire	— —	— —	1311	4144
Ben Avon, Aberdeen	— —	— —	1198	3787
Irelandia.				
Carran-Tual, Kerry, Irelandia' legm. hegye	— —	— —	1040	3267
VII. Scandinavia' hegyei.				
Sneehaetta	9 43	62 20	2500	7903
Söndre Skagestöltind Langfield' hegyein	— —	— —	2469	7805
Nordre „	— —	— —	2306	7289
Mugnafield	— —	— —	2199	6951
Skastól Tind	12 38	60 7	2191	6926
Sognefield	11 0	61 22	2079	6572
Pikhoetten	9 18	62 2	2069	6540
Lomseg	— —	— —	2027	6407
Skogshorn, Hallingdale	— —	— —	2111	6673
Langfield.	11 13	61 53	2011	6357

Hegyek.	Hossz.	Szél.	Magasság	
			Mètre	Bécsi láb.
Norvégiai Archipelagus.				
	0	1	0	1
Ost Vaagen	5	3	68 25	1188 3755
Guttessfiord, Hindon sziget	4	13	68 35	1198 3755
Seiland sziget	—	5 17	70 25	1158 3061
Rogla sziget	2	53	68 45	974 3079
Senjen sziget	2	13	69 22	891 2816
Orosz Lapland.				
Enara Traesk	10	0	69 0	131 414
Fekete csúcs, Spitzbergen	—	—	—	1392 4400
Mont Parnass	—	—	—	1194 3774
Suöfials Jokull, Islandia	—	—	—	1559 4928
Hekla	—	—	—	1013 3202
Amerika' legmagasb hegyei.				
Nevado de Sorata	—	—	—	7696 24327
„ de Illimani	—	—	—	7315 23123
Chimborazo Peru	—	—	—	6530 20641
Cayambé „	—	—	—	5954 18821
Antisana „ Vulkán	—	—	—	5833 18438
Chipicani	—	—	—	5760 18207
Cotopaxi, Vulkán	—	—	—	5753 18185
Pichu—Pichu.	—	—	—	5670 17923
Arequipa Vulkán	—	—	—	5600 17702
Sz. Eliás' hegye	—	—	—	5113 16162
Popocatepec, Mexico, Vulkán	—	—	—	5400 17070
Pic d' Orizaba	—	—	—	5295 16738
Inchocajo.	—	—	—	5240 16564
Cerro di Potosi	—	—	—	4888 15451
Mowna—Roa, Owhyee	—	—	—	4838 15283
Sierra Nevada, Mexico	—	—	—	4786 15129
Szép idő' hegyei	—	—	—	4549 14380
Coffre de Perot	—	—	—	4088 12922
Ouaiti' hegye, Déli-tenger	—	—	—	3323 10504
Kék hegyek, Jamaica	—	—	—	2218 7011
Solfatara, Guadeloupe, Vulkán	—	—	—	1557 4922

Hegyek és átjárások	Hossz.	Szél.	Magasság	
			Mètre	Bécsi láb.
<i>Ázsia' legmagasb hegyei.</i>				
Himalaya, Thibet, legmagasb csúcsai a' 14-dik	— —	— —	7821	24722
a' 12-dik	— —	— —	7088	22405
a' 3-dik	— —	— —	6959	21998
a' 23-dik	— —	— —	6925	21890
Csúcs az orosz és chinai határon	— —	— —	5135	16232
Elbrouz, Caucasus	— —	— —	5009	15834
Ophyr, Sumatra' szigetén	— —	— —	3950	12486
Liban	— —	— —	2906	9186
Kis Altai, Siberia.	— —	— —	2202	6961
<i>Afrika' legmagasb hegyei.</i>				
Teneriffa' csúcsa	— —	— —	3710	11727
Ambotisméne, Madagascar	— —	— —	3507	11086
Piton des Neiges, Bourbon sziget	— —	— —	3067	9695
Pic' hegye, Azorok	— —	— —	2412	7624
Table' hegye, Jóremény-fokon	— —	— —	1163	3676
<i>Az alpesek' nevezeteseb átjárásai, mellyek Helveczia, Német- és Franciaországból az olasz földre vezetnek.</i>				
Passage de Mont Cervin, Valais és Piemont közt	— —	— —	3410	10779
Passage de Col de Longet, Ubaye és Vraita völgy közt	12 11	44 36	3153	9967
Stelvio (Stilfser Joch) Valtellina és Tyrol közt	8 37	46 34	2803	8862
Passage d' Ohlen	— —	— —	2802	8857
Col de Mont — Mora, Visp. Kleinthal és Anzazca völgy	11 5	46 6	2724	8611
Chiavenna Lei völgy	— —	— —	2676	8459

Átjárások.	Hossz.	Szél.	Magasság	
			Mètre	Bécsi láb.
Furka, Valais és Uri Canton közt	— —	— —	2656	8396
La Scaletta, Engandine és Davos közt	9 7	46 42	2616	8270
Grimsel Valais és Berni canton közt	10 43	46 33	2561	8095
Nagy sz. Bernát	— —	— —	2491	7874
Mont Julier.	9 21	46 33	2479	7836
Col de la Seigne	12 34	45 20	2461	7779
Col du Bonhomme, Arve és Isère völgy	12 23	45 44	2446	7732
Passage du val Dobbia	— —	— —	2409	7615
Col Ferret, Mont Blancól ÉK.	12 1	45 34	2321	7337
Susten — Scheideck, Mayenthal	— —	— —	2306	7289
Kis Sz. Bernát, Etrement és Butier völgy	12 14	45 43	2192	6929
Splügen (Spluga) Haut Rhin völgy és Como' tava közt	9 43	46 29	2077	6565
Sz. Gothard, Reuss és Tessin' völgye k.	— —	— —	2075	6559
Passage du mont Cenis, Arc és Doire völgy	12 11	45 13	2066	6521
Simplon, Piemont és Valais közt.	11 1	46 13	2005	6338
Col de Tende, Nizza és Turin közt	11 33	44 8	1795	5674
Tauern von Rastadt, Muhr és Enns völgy	5 32	47 19	1651	5119
Brenner, Etsch és Inn' völgye közt	7 33	47 1	1420	4489
Semmering, Austria és Steyer határon	3 16	47 38	1014	3205
<i>Átjárások a' Pyrenaeen.</i>				
Port de Claribide, Louron völgy	18 32	42 41	3002	9489
Port d' Oo, Iarboust völgy	18 30	42 40	3000	9483
Port de Cambielle	— —	— —	2598	8212

Magassága némelly lakhelyeknek.	Hossz.	Szél.	Magasság	
			Métre	Bécsi láb.
Port Viel, Cinca és Estaubé völgy	18 53	42 42	2561	8095
„ de Pinède	18 54	42 42	2516	7953
„ „ Viella, Arran völgy	18 13	42 36	2506	7922
„ „ Lapez	18 33	42 41	2465	7792
„ „ la Picade, Luchon völgy	18 16	42 41	2423	7659
„ „ Gavarni	— —	— —	2333	7375
<i>Átjárások Amerikában a' két Cordiliereken.</i>				
Paquani	— —	— —	4641	14670
Gualilas	— —	— —	4520	14288
Tolapalca	— —	— —	4290	13561
Altos de los Huessos	— —	— —	4137	13077
Nagy Sz. Bernát, szállás (hospies)	— —	— —	2491	7874
Kis Sz. Bernát szállás (hospies)	11 54	45 43	2192	6929
Montagne Lautaret „ „	12 39	45 0	2093	6616
Soglio, Bregaglia völgy, leg- magasb helység Európában	9 29	46 25	2046	6467
Saint Veran, helység a' cot- ti alpeseken.	12 30	44 39	2040	6446
Simplon szállás	11 1	46 13	2005	6338
Mont Cenis, postaház	12 11	45 13	1967	6218
„ „ szállás	12 11	45 13	1935	6116
Grimsel „ „	— —	— —	1828	5778
Porté, Carol völgy, legmag. lakhely a' Pyreneeken	— —	— —	1627	5143
Mont Louis, város a' Pyre- neeken	— —	— —	1588	5020
Castelluccio, legmagasb lak- hely az Appennineken	5 53	42 50	1452	4590
Les Étables, Cevennákon	14 56	44 51	1353	4277
Briancon	12 37	44 52	1306	4128
Sz. Ildefonso, királyi kastély	— —	— —	1159	3664
Mals, Tyrol	— —	— —	1052	3325
Madrid	22 45	40 24	603	1906
Bern	11 36	46 56	583	1843

Némelly lakhelyek magassága.	Hossz.	Szél.	Magasság	
			Mètre	Bécsi láb.
Innsbruck, a' Jesuiták' temp. loma' padolatja	7 40	47 16	566	1816
Salzburg, a' vár' kövezete	— —	— —	542	1718
Grätz, Schlossberg	— —	— —	466	1472
Laybach	4 28	46 2	411	1299
Genf	12 55	46 12	404	1277
Basel	11 38	47 33	278	879
Trient, S-ta Maria maggiore torony' csúcsa.	8 0	46 4	277	875
Bécs, Sz. István' tornya' csúcsa	2 41	48 12	242.3	766
Turin	11 23	45 4	230	727
Prága	4 38	50 5	179	566
Mailand	9 52	45 28	152	480
Paris	16 43	48 50	127	401
Lisabon	28 11	38 42	113	357
Mainz	10 47	49 59	88	278
Dresda	5 21	51 3	86	272
Roma.	6 35	41 54	57	180
Berlin	5 41	52 31	37	117
Fiume	5 35	45 41	8	25
<i>Magyarországban.</i>				
Tátika, régi vár	1 45	46 55	406	1283
Visegrád, vár.	0 3	47 48	365	1154
Güssing, a' régi vár' tornya	— —	— —	296	936
Bicske	0 24	47 29	310	980
Veszprém	1 6	48 6	280	885
Kassa.	— 2 13	48 43	280	885
Legrád, Sz. Mihály' temploma	— —	— —	219.5	694
Eger	— 1 18	47 54	180	569
Kisbér	1 0	47 31	170	537
Buda a' vár' kövezete	0 0	47 29	155	490
Pápa, a' plébánia' tornya	1 35	47 20	150	474
Moor.	0 50	47 23	150	474
Perlak, a' plebania' tornya	— —	— —	145	459
Esztergam	0 18	47 48	136	430
Strass — Sommerein	— —	— —	127.4	406
Győr, a' tűztorony' csúcsa	1 24	47 41	114	360
Csorna, Praemonstr. kolostor	— —	— —	114	360

Hegyek.	Hossz.	Szél.	Magasság	
			Mètre	Bécsi láb.
Komárom Sz. András' tornya	0 53	0 45	112	354
Tata, a' plébánia' torony- csúcsa	0 44	47 39	112	354
Fejérvár, seminarium templ.	0 38	47 12	111.3	352
Debreczen	— 2 33	47 32	110	347
<i>Magassága némelly épületeknek és emlékeknek.</i>				
A' föld' színétől számítva.				
Aegyptusi pyramisok' legmagasbja (Cheops)	— —	— —	146	461
Strassburgi Münster' tornya	— —	— —	142	449
Bécsi Sz. István temp. „	— —	— —	138	436
Sz. Péter' temploma Romában	— —	— —	132	417
Sz. Mihály' tornya Hamburgban	— —	— —	130	411
Rouen Cathedrale	— —	— —	123	389
Sz. Pál' temploma Londonban	— —	— —	110	348
Mailandi székesegyház	— —	— —	109	345
Asinelli torony, Bologna	— —	— —	107	338
Pantheon, Páris	— —	— —	79	281
Westminster, London	— —	— —	74	266
Egy 120 álgúy sorhajó	— —	— —	73	262
Pisai hajlótorony	— —	— —	57	180
Colyseum, Roma	— —	— —	49	155
Arc de Triomphe d l' Etoile, Paris	— —	— —	44	139
La Colonne de la place Vendôme Paris	— —	— —	43	136
Pantheon d' Agrippa, Roma	— —	— —	43	136
Luxori obeliscus	— —	— —	27	85
Sphinx-fej, Aegyptusban	— —	— —	9	28

AZ ASTRONOMIAI NAPLÓ'

ELRENDELÉSE.

Mindegyik hónap négy lapra van osztva és sorjában I. II. III. IV. által jelelve.

ÉVNEK RÉSZEI.

Az első lapok' harmadik rovatában állanak, a' rendesen egymásután következő évi napoknak megfelelő évrészek, öt tizedes jeggyel adva. Ezen számok a' mellettök álló napok' tökéletes lefolytát teszik fel és szorosan véve csak a' következő napnak felelnek meg. Tudományos használatra p. o. 0,00273 nem első, hanem januarius 2-dikának felel meg, ezen nap' kezdetével éjféltben; de a' polgári életben azon napot is, melyen számítunk, az elmúltak közé szoktuk venni 's így a' számok, mint a' rovatokban állanak, közönséges használatra annyiival is inkább alkalmasok, mivel alapjok a' való polgári év; szökőévre p. o. = 366, közönséges évre = 365 nap. Az első esetben egy napnak kifejezése évben = 0,002732240, másodikban = 0,002739726 és ezen utóbbi nap közel 4 percczel nagyobb az elsőnél. Ha szigorúbb számítás kívántatnék az égi jelenetekre nézve, szükséges lenne a' középétet = 365'25, napra tenni, és ekkor egy nap = 0,00273785 év, egy 24 órából álló közép napnak kifejezése évrészekben. Látni, hogy — ha kivált az ötödik tizedes jegyen túl nem megyünk — bármelyik szám kielégítő; mert

a' hatodik tizedes jegy elmellőzése által elkövetett hiba fél percznél nagyobb nem lehet.

A' napok' kifejezésére évrészekben, gyakorta van szükségünk.

1. Kérdés. Melly része az évnek május 30ⁿ délutáni 9 ór. 30' ?

Az órai változás $= 0.00274 : 24 = 0,000114$ levén, lesz 21.5 órai, mennyi május 29ⁿ után lefolyt, az ezen napnak megfelelő évrészekhez adandó $0,000114 \times 21.5 = 0,00245$ és következik

Május' 30n 9 ór. 30' $= 0,40822 + 0,00245 = 0,41067$ év.

2. Kérdés. 0,47050 év 1843 mellyik napjának felel meg?

Legközelebb áll e' számhoz junius 20ⁿ, hol áll a' szám 0,46849. A' kettő közti különbség $= +0,00201$, melly ad közel 17 ór. 36'-et. Lesz a' keresett idő junius' 20ⁿ 17° 36' vagyis az év 171.7-dik napja.

K Ö Z É P I D Ó.

Azon lefolyt időrészt, melly alatt egyik vagy másik égi test valamelly délkörből kiindulván abba ismét visszatér, napnak nevezzük. A' nap azon égi test' nevét veszi föl, mellyhez a' délkör' mozgása hasonlítatott. Így nevezzük a' napot, napi, holdi, vagy csillagi napnak, a' mint a' délkör egyik vagy másikhoz visszatér. A' föld' fordulása, tengelyén, változatlanul egyenlő idő alatt történik; ha az égi testek mindenkor egyenlő állásban maradnának egymásra nézve, a' délkör' kiindulása és viszont belépte közt lefolyt idő mindegyikre nézve ugyan az maradna. De a' nap (szorosabban véve földünk az ő pályáján), a' hold és a' pláneták szünetleni mozgásban levén, sebességök nem csak egy-

másközt különbözők, de mindegyiké ezenfelül változó is, e' szerint az általok biztosított nap' hossza, változó mennyiség.

Megkülönböztetjük az astronomiai napot a' polgári naptól; az első déltől délig, 0-tól 24 óráig (hol ismét 24 ór=0 ór.) számláltatik; az utóbbi déltől éjfélig 12 és éjféltől délig ismét 12 órára oszlik. Naplópkban minden idő astronomiai idő, kivévén egyedül a' nap' felkeltét és lementét, melly jelenetek polgári középideőben vannak adva.

Az astronomia ismét három féle időt különböztet meg. A' csillagi nap azon idő, melly alatt valamely csillag a' délvonalból kiindulván abba ismét visszatér; a' való vagy valódi nap, a' napnak két egymásutáni délkörbe lépte közt foly le; ezen nap a' mi közönséges polgári napunk, 's mivel ezen idő a' való nap' vizsgálatából következik, való vagy látszatos időnek neveztetik.

Évi nap körüli fordulása közben földünk különböző sebességgel halad, sebessége pedig a' naptóli különböző távolától függ. Sebességének maximumát éri pályájának azon részében, melly a' naphoz legközelebb áll, azaz; perihéliumában; minimumát éri sebessége az aphéliumban, naptávolában. A' mint földünk' mozgását a' napra ruházzuk által, ez reánk nézve a' föld' változó sebességével látszik az eclipticában haladni, melly haladás némelly napon $61' 11''$, más bizonyos napokban csak $57' 11''$ ívet teszen. Mivel a' föld' tengelyfordulásának ideje állandó, a' nap pedig illy egy egész fordulás után csak egy kis idő múlva lép a' délkörbe, egy nap' hossza áll: a' földfordulat' idejéből, hozzáadván azon időt melly a' nap által befutott kis ívrésznek megfelel, 's ezen körülmény első oka a' napok' hossza' különbségének. De azon esetben sem lehetnének a' napok egyenlők, ha a' nap változatlan egyforma sebességgel haladna az eclipticá-

ban, mert ennek egyenlő osztályai nem felelnek meg az egyenlítő hasonló osztályainak, melly utóbbin az órák számíthatnak, 's következőkép a' délkörnek sem. A' napi napok' egyenetlenségének két fő oka e' szerint, az ecliptica' ferdesége és a' nap' egyenetlen mozgása.

Szükséges lett az astronomiai vizsgálatokra nézve a' való és egyenetlen napokat a' közép és mindenkor egyenlő nappal hasonlítani.

Feltétetik a' középídnél, hogy egy középnap (képzeti nap) az egyenlítőben egyformán halad a' való nap közép mozgásával ennek egyenes emelkedésében. Ezen középnapnak valamelly délkörből kiépte és ismét belépte közt lefolyt idő, a' középnap nap. Az órák és időmérők (Chronometre) középídre vannak alkotva, és 24 órájuk tökéletes egyenlő azon idővel, melly alatt földünk egy fordulást végez a' középnapra nézve.

Középídt vizsgálatok által nem lehet közvetlenül biztosítani, de a' valónap' mozgása és delelési ideje, hasonlítva a' középídt mutató órának idejével, megmutatja azon különbségeket, mellyek a' való és középnap' delelése közt léteznek. A' való és középídt közti különbséget nevezzük időegyenletnek, ez tehát a' közép- és valónap közti szögtávolság időben.

Ha felteszszük, hogy a' középnap a' valónappal ugyan azon pillanatban indul ki a' tavaszi éjnap egyen' pontjából, mondhatjuk, hogy: valahányszor a' középnap a' délkörbe lép, közép dél van, és ha ezen pillanatban a' valónap előtte vagy utána áll, a' közép dél nagyobb vagy kisebb mint a' való.

A' középídt felírású rovatokból nyilván látjuk, miként változik folyvást az időegyenlet, növés vagy fogyás által. Növéseinek maximuma februariusban közel $14^{\circ} 35''$, ju-

liusban $6' 9''$; fogyásának maximuma májusban alig haladja meg $6' 9''$ -et, holott november' elején $16' 17$ -re megy. Négyyszer egyenlők az évben a' közép- és valóidő: aprilis' 15. junius' 15. aug. 31. és dec. 24. felé és ekkor az idő-egyenlet $=0$.

A' középido' budai való délben azon idő e' szerint, melyet valamely középido'ra tökéletesen alkotott órának mutatnia kell, midőn a' való nap' középpontja a' budai observatorium' délkörébe lép.

A' rovatban álló számok mindenkor $24^0 = 0^0 0' 0''$ -hez adandók.

Ha polgári időben számítunk, a' délelőtti órákra nézve, az időegyenletből, ha ez 24 óránál kisebb, 12 óra' levonandó. Ha valamely más időre, nem való délre, keressük a' középido't, a' két egymás mellett álló napnak megfelelő időegyenlet' különbségét kell számba vennünk.

Példa. Kivántatik a' középido' junius 29-dikén délutáni 6 ór. 18'-re?

$$\text{Időegyenlet junius' } 29 \text{ n} = 2' 58''$$

$$\text{Különbség junius' } 29 \text{ és } 30 \text{ közt} = +12''$$

$$\text{tehát } x = 6 \cdot 3 : 2 = 3 \cdot 15$$

$$\text{a' keresett idő junius' } 29 - \text{n } 6^0 21' 1''5$$

Mivel az időegyenlet' különbségei nem egyaránt nőnek vagy fogynak; kényesebb számításoknál a' második különbségeket is számba kell vennünk, noha a' hiba, melyet elkövetünk, alig rug $0'' 2$, vagy egyötödrész másodperczre.

VALÓIDÓT KÖZÉPIDŐBE VÁLTOZTATNI.

Bár mely legyen a' hely, mellynek való idejét középido'be kell változtatni, az időegyenlet minden esetben a' budai valóidőre kerestetik és az adott időhöz számítatik.

Példa. 1843 augusztus' 15-kén $8^{\circ} 40'$ valóidőben Rómában tett égvizsgálat' középideje kívántatik?

Ezen római idő, (lásd I. Tábla) budai való időben $9^{\circ} 6' 18''$. Az ennek megfelelő időegyenlet $4' 13'' 4$ s így

$$\begin{array}{rcl} \text{Római valóidő} & & 8^{\circ} 40' \\ \text{Időegyenlet} & + & 4' 13'' 4 \\ \hline \end{array}$$

Római középido 15-n $8^{\circ} 44' 13'' 4$

KÖZÉPIDŐT VALÓIDŐBE VÁLTOZTATNI.

A' budai középidoiból levonatik a' legközelebb álló délnek megfelelő időegyenlet, a' talált különbség: a' közelitett budai valóidő: ezzel keresvén ismét az időegyenletet, ez az adott középidoiból levonatik.

Példa. Kívántatik valamelly, Philadelphiában tett, égvizsgálatnak valóideje? Legyen a' tettvizsgálat' középideje martius' 12-n $14^{\circ} 32' 51'' 4$.

Ezen idő, budai közép időben $(+6^{\circ} 16' 49'') = 20^{\circ} 49' 40'' 4$. Levonván ebből martius 12-dikének megfelelő $+10' 6''$ időegyenletet, közelített budai való időnk $20^{\circ} 39' 36'' 4$; megfelel ennek ismét az időegyenlet $9' 51'' 4$ s lesz

$$14^{\circ} 32' 51'' 4 + 9' 51'' 4 =$$

martius 12-n $14^{\circ} 42' 42'' 8$. philadelphiai közép idő.

H O L D' K O R A.

Azon idő egész napokban kifejezve, melly lefolyt, mióta a' hold és nap eclipticai egybeköttetésben voltak, vagy mi mindegy: a' két planeta' hosszasága egyenlő volt. Ha a' való újhhold délelőtt áll be: egyet számítunk; ha délután: a' jövő napot vesszszük a' hold' első napjának.

NAP' FELKELTE ÉS LEMENTE.

Budai középídőben a' reggeli órákat éjféltől (0-tól) kezdve számítván a' nap' középpontjának felkelte és lementé Budán. A' sugártörésre figyelem vétetett, melly az égi testeket, $32'$ levén a' láthatár alatt, már feltünteti.

NAP' ELHAJLÁSA.

Budai közép délre számítva az év' minden napjára, feltétén az ecliptica' közép ferdeségét 1843.' kezdetére $= 23^{\circ} 27' 36'' 36''$

Ha a' nap' elhajlását más budai középórára keressük, a' két egymás mellett álló, az adott napnak megfelelő elhajlás' különbségét vesszszük számba.

Péld a. Kívántatik a' nap' elhajlása 1843. februar' 10-n $6^{\circ} 48'$ budai középídőben.

Februar' 10. és 11. közti elhajlás különbség $= +20'$
's így $x = 20 \times 6 \cdot 8 : 24 = 5 \cdot 7$ rből következik

Elhajlás február' 10 $= -14^{\circ} 28'$

Növés $6^{\circ} 48'$ -re „ $= + 5'7$

Keresett elhajlás $= -14^{\circ} 22' 3$

A' nap' elhajlásának vizsgálata által találhatni meg valamelly földpont' szélességét és hosszását, ha a' napnak egyik vagy másik karimája (széle) vizsgáltatott; középpontjának magasságát fél átmérője adja.

CSILLAGIDŐ DÉLBN.

A' csillagidő közép délben, vagy a' nap' közép egyenes emelkedése, a' középnap' beléptét mutatja a' budai délkörbe. Más szóval: a' csillagidő közép délben a' kos' első pontjának szögtávola, vagy is a' való tavaszi éjnapегyen' (aequinocrium) távola a' délvonaltól közép délben. A' minden napra ki-

tett csillagidőt a' budai csillagóra jeleli, ha a' középídő szerint járó óra $0^0 0' 0''$ mutat.

A' csillagidő szerint járó óra, földünk' mindennapi fordulását képviseli a' csillagokra nézve. Azon idő alatt, melyben valamely csillag a' délkörből kitérvén abba ismét belép, a' csillagóra' mutatója 24 órát járt meg, vagy is: egy tökéletes fordulást tett. Azon pillanatban, melyben a' tászi éjnapегyen, vagy azon csillag melynek egyenes emelkedése $= 0^0 0' 0''$ a' budai délkörben van, a' csillagóra is $0^0 0' 0''$ -et mutat, 's ha az éjnapегyen vagy csillag ugyanazon délkörbe visszatér, az óra ismét annyit mutat.

Ha az égi testeken tett vizsgálatokat középídőre kell vinnünk, a' csillagidőt középdelben ismernünk kell. A' II. és III. táblák által könnyen változtatni középídőt csillagidőbe és megfordítva.

CSILLAGIDŐT KÖZÉPIDŐBE VÁLTOZTATNI.

Az adott csillagidőből levonatik a' középdelnek megfelelő csillagidő, 24 órát adván az előbbihez ha szükséges, hogy a' levonás eszközölhető legyen. A' talált különbség a' középdelétől fogva lefolyt csillagidő; kisebbitendő ezen különbség a' II. Táblából vett visszavivő szám által 's a' kívánt középídő megtaláltatik.

Példa. 1843. october' 17ⁿ 21° 36' 24'' 6 csillagidőben tett vizsgálat' középideje kívántatik?

Adott csillagidő 21° 36' 24'' 6

October' 17 középdelben csillagidő 13 41 13

lefolyt csillagidő közép déltől . . 7° 55' 11 6

Viszszavitel III. Tábla szerint . . 1 17 9

keresett astronom. középídő . . 7° 53' 53'' 7

KÖZÉPIDŐT CSILLAGIDŐBE VÁLTOZTATNI.

Az adott középídővel keressük III. Táblából a' visszavivő számot; összeadván, az adott középídőt, a' csillagídőt középídelben és a' visszavivő számot: az összes lesz a' kívánt csillagídő.

Példa. Melly csillagídőnek felel meg 1843. augusztus 24-n $18^{\circ} 36' 40'' 6$ középídő?

Adott középídő complem. $5^{\circ} 23' 19'' 4$

Augusztus' 24-diki csillagídő $10^{\circ} 8' 18, 0$

Visszavitel II. tábla szerint $1' 39, 7$

$= 15 33 17, 1$

vagy is augusztus' 24-n $15^{\circ} 33' 17'' 1$.

A' csillagok' és planéták' delelését csillagídőben számítjuk, mert valamelly égi test' egyenes emelkedése, időben fejezve ki, egyszersmind annak delelése csillagídőben; ha ezen csillagídőt, mint mutattuk, középídőbe változtatjuk, megellejük az égi test' delelése' idejét.

Igy p. o. az ég' közepének egyenes emelkedése augusztus' ezen idejére $= 233^{\circ} 19' 16'' 5$.

HOLD' DELELÉSE.

A' hold' középpontjának delelese Budán astronomiai középídőben. Az üres, vonallal ellátott hely azt jeleli, hogy azon napon, mellynek megfelel: Budán a' holdnak delelése nincs. Ha a' hold' delelési ideje valamelly más délkörre kívántatik, az adott és az ezt megelőző nap' delelése közti különbséget kell vennünk, ha a' hely Budától kelet felé esik; ha pedig az adott hely Budától nyugat felé van, az adott és a' reá következő napnak megfelelő két delelés' különbségét. Az aránylatban:

24 ór: delelés különbség = helyhossza: x ,
 x azon mennyiség, melyet az első esetben a' budai delelés'
 idejéből levonni, a' másodikban ahoz adni kell, hogy a' kí-
 vánt helyre meglegljük a' hold' delelése' idejét.

Példa. Kívántatik a' hold' delelése 1843. majus' 16-n
 Kazánban.

A' kazani observatorium kelet felé (I. Tábla) — $2^{\circ} 1' 11''$
 a' delelési különbség 16. és 17. majus közt = $+67'$'s így
 $x = 57 \times 2.02 : 24 = 4.8$ -ból. Kazánban a' hold' delelési ideje
 közel $2^{\circ} 26' - 4' 8 = 2^{\circ} 21' 2$.

HOLD' FELKELTE ÉS LEMENTE.

Budai astronomiai középídőben a' hold' középpontjá-
 nak látszatos felkelte és lemente mindennapra; a' sugártü-
 résre és parallaxisra figyelem adatott.

A' HAT FŐ PLANETA.

Felkelte, delelése és lemente egyenlőként astronomiai
 középídőben az év' minden 4-dik napjára. Ha a' planéták'
 delelési ideje valamely más délkörre kívántatik, hasonlóan
 számítunk, mint számítottuk a' hold' delelését.

ÉGI JELENETEK.

A' planéták' összeköttetése egyenes emelkedésben a'
 holddal és egymásközt: azon helyeik' pályájokban, melyek-
 ben a' vizsgálatra legalkalmasabbak, 's végre egymásközi
 állások, budai astronomiai középídőben.

Egybeköttetésben (\odot) vannak az égi testek, ha az ég'
 ugyan azon helyén látszanak együtt lenni, ekkor egyenes
 emelkedéseik és hosszaságaik közel egyenlők. Átelleni ál-

lásban ($\textcircled{8}$) vannak a' planéták vagy csillagok akkor, ha az egyenes emelkedések vagy hosszaságok közti különbség éppen, vagy közel 180° ; négyszöglésben (\square), ha ezen különbség 90° . Mercuriusnál és Venusnál kétféle, felső és alsó összeköttetést különböztetünk meg; ha a' földtőli legnagyobb távolukban érik összeköttetéseiket: ekkor a' felső, ha földközeli: akkor az alsó összeköttetésben lenni mondanak. Valamelly planéta felmenő csomójában ($\textcircled{8}$) van, ha a' nap' után (eclipticán) éjszak felé; lemenő csomójában ($\textcircled{8}$) ha ellenkező irányban dél felé megy keresztül. Legnagyobb éjszakai vagy déli szélességét akkor éri valamelly planéta, ha az eclipticán felül legmagasabban, vagy alul legmélyebben áll; legnagyobb éjszakai vagy déli elhajlása, szinte így számíthatik az egyenlítőtől; legnagyobb keleti vagy nyugati kihajlásokat végre akkor érik a' planéták, ha a' naptól legtávolabban állani látszanak kelet vagy nyugat felé. Aphelion és Perihelion: naptávolt és napközelt jelölnek a' planétákra nézve, valamint a' holdra nézve is Apogéon és Perigéon földtávolt és földközelt.

A' NÉGY KIS PLANÉTA' NAPLÓJA.

Vesta', Juno' és Ceres' egyenes emelkedése, elhajlása és delelése budai közép-délre, átelleni állásokban egyedül, mellyben szokás és helyes a' kis planétákat vizsgálni. Az adatok a' kis planéták' átelleni állásának ideje körül (előtte és utána) minden második napra vannak számítva. Pallas 1843-ban nem jó a' nappal átelleni állásba.

A' HOLD' VÁLTOZÁSA.

A' hold' phasisai, mint ezek az egész év alatt egymásután következnek, egy kis táblába összevéve Budai középidőben, a' perczek' tizedes részeivel együtt kifejezve.

Ezen idők a' nap és hold' hosszasaága közti különbségeket jeleklik, ha ezek 0° 90° 180° vagy 270 fokra érnek; így p. o. ha a' két planéta' hosszasaági különbsége:

- = 0° , Újhold van, jegye \odot
- = 90° , első negyed „ \odot
- = 180° , hold' tölte „ \odot
- = 270° , utolsó negyed „ \odot

FOGYATKOZÁSOK.

A' napfogyatkozások igen alkalmasok a' földpontok' hosszasaágának biztosítására; mert a' hold' és napszélei' érintéseinek ideje könnyüséggel észrevehető; illy pontos vizsgálatot a' holdfogyatkozások nem engednek, mert a' föld' árnyékának szélei nincsenek elég élesen kijelelve 's így a' hold' beléptének való idejét nehéz biztosítani. A' 62. 's kövctkező lapokon a' fogyatkozások' kezdete, haladása, közepe 's vége körülményesen vannak adva budai középidőben, 's könnyű lesz ezen adatokból valamelly más helyre megtelelni a' fogyatkozások' idejét, számbavevén a' hely' hosszasaági különbségét Budától. A' 63. lapon a' napfogyatkozások' elemei is adva vannak megfelelőleg a' budai középidőnek; ezekből bármelly földpontra kiszámíthatni a' fogyatkozások' idejét a' többi astronomiai munkákban adott alakzatok szerint. *)

NAP' ÉS HOLD' FÉL ÁTMÉRŐJE.

Minden hatodik napjára az évnek budai középidélben.

A' nap' és hold' fél átmérői azon szögök, melyekben a' két planéta' fél átmérője a' föld' középpontjából nézve mutatkozik. Mindenkor ezen mennyiségeket vesszszük számba, ha

*) Lásd többek közt Litrow theor. und pract. Astronomie II. Theil.

a' nap' vagy hold' magasságát vizsgáljuk, vagy a' két égi test' közép pontjának egymás közti távolságát keressük: mert vizsgálatunk ezen két égi testnek csak széleit (külső karimáit) irányozzák 's így, a' mint a' vizsgálat tétetett, a' fél-átmérők vagy levonatnak, vagy hozzáadatnak.

AZ ECLIPTICA' FERDESÉGE.

A' nap' útjának való hajlása az egyenlítőhöz az év' minden 10-dik napjára; a' 6-dik december a' következő (1843) év 5-ik januarsára terjeszti a' ferdeséget.

A' ki nem tett napokra is könnyen biztosítani az ecliptica' ferdeségét; mert a' csekély különbségeket csaknem hiba nélkül használhatni.

A' nappálya' ferdesége szünetlen változásoknak van alájok vetve, részint közép kisebbedése, részint a' földten-gelynek ingadozása miatt.

Az ecliptica' ferdesége által változtatjuk az égi testek' szélességét elhajlásba 's megfordítva.

Delambre szerint az ecliptica' közép ferdesége 1800 év' kezdetére $23^{\circ} 27' 57''$ -re volt biztosítva, százados változása pedig $48''$ -ra. Ha az 1800-tól fogva lofolyt évek' számát (t) által jeleljük, valamely évnél megfelelő közép ferdeség' kifejezése lesz: $e = 23^{\circ} 27' 57'' - 0''48 t$. Innen következik 1843. kezdetére az ecliptica' közép ferdesége $e = 23^{\circ} 27' 57'' - 0''48 t = 23^{\circ} 27' 37''32$

A' FŐ CSILLAGOK' HELYEI.

A' 45 fő csillagnak — ezeket Bessel' csillagainak is szokás nevezni — közép egyenes emelkedése és elhajlása 1843. janarius' 1-sőjére számítva Bessel szerint. A' közép egyenes emelkedésnek (α) évi változása ($d\alpha$), valamint a'

közép elhajlás' (δ) évi változása ($d\delta$) a' mellék rovatban áll. Az éjszaki elhajlás $+$, a' déli $-$ jeggyel van jelezve; az évi változások tulajdon jegyeiket viselik.

Ha egyik vagy másik fő csillag' állása kívántatnék az év' valamely más napjára, az adott napnak megfelelő évrészszel sokszoroztatnak az évi változások, és tulajdon jegyeikkel az α és δ mennyiségekhez adatnak.

I. T Á B L A.

A' fő observatoriumok' helyei.

A' tudomány' előmente' szellemében az 1842-diki naplóban adott számaink új vizsgálat alá vétettek, 's itt megjavítva adatnak a' kútfők' megnevezésével.

A' budai délkört $= 0^{\circ} 0' 0''$, azaz elsőnek vevén akár-mely pont' geographi hosszását egyszerű hozzáadás vagy levonás által megellelhetni.

A' déli szélességeket, valamint a' keleti hosszásokat — jeggyel jeleltük; az éjszaki szélességeket és nyugati hosszásokat jegy nélkül hagyván.

Tudván hogy a' Ferro szigeti (több földabroszban elsőnek vett) délkör a' párisi observatoriumtól ívben $20^{\circ} 30'$, időben pedig $1^{\circ} 22'$ nyugat felé; következik Ferro' pontja Budától ívben $37^{\circ} 12' 45'' 3$, és időben $= 2^{\circ} 28' 51'' 2$. Teneriffa' pontja időben 6'-el esik Ferrotól kelet felé 's lesz Budától számítva, hosszása időben; $2^{\circ} 22' 51'' 2$, és ívben $35^{\circ} 42' 45'' 3$.

Könnyebb számítás' kedvéért tablánkban a' hosszások időben vannak adva; ha ív kívántatik, 15-tel sokszorozzuk a' számokat.

II. és III. T Á B L A.

Csillagidőt közép időbe változtatni és megfordítva.

$$24 \text{ óra közép-idő} = 24^{\circ} + 3' 56'' 56 \text{ csillagidő}$$

$$24 \text{ óra csillagidő} = 24^{\circ} - 3' 55'' 91 \text{ közép-idő} \\ = 23^{\circ} 56' 4'' 09.$$

A' $+ 3' 56'' 56$ csillagidő azon mennyiség, melyet a' csillagok' előresietésének (acceleratio) nevezünk.

A' II. táblában álló mennyiségek e' szerint mindenkor levonandók az adott csillagidőből, ha ezt közép-időbe kell változtatni; a' III. tábla' számai ellenben mindenkor hozzáadandók, ha megfordítva közép-időt változtatunk csillag-időbe.

A' két tábla' számait visszavivő számoknak neveztük, a' mint a' kétféle időt, naplónknak megfelelőleg, egymásba változtattuk; itt, csak a' táblák' hasznvétét mutatván meg, azt keressük, melly visszavivő szám felel meg az adott idő-mennyiségnek, ezt órákban és perczekben kifejezván.

1. Példa. Csillagidőt közép-időbe változtatván, melly visszavivő szám felel meg $17^{\circ} 47' 45''$ -nek?

$$\text{II. táblából jön } 17 \text{ órára} \quad . \quad 2' 47'' 10$$

$$47' \text{-re} \quad . \quad . \quad 7, 70$$

$$54'' \text{-re} \quad . \quad . \quad 0, 15$$

$$\text{Összes } 2' 94'' 95$$

a' visszavivő szám az adott csillagidőből levonandó.

2. Példa. Közép-időt csillagidőbe változtatván, kerestetik $21 \text{ ór. } 35' 27''$ -nek megfelelő visszavivő szám.

21 órára jön . . .	3' 26''99
35'-re „ . . .	5, 75
27''-re „ . . .	0, 07
<hr/>	
Összes	3' 32''81

a' közép időhöz adandó.

IV. és V. T Á B L A.

Órák és perczek a' nap'tizedes részeiben,—'s az év' tizedes részei órákban és perczekben.

A' IV. tábla által órákat, perczeket és másodperczeket változtatunk naprészekbe; a' naprészeket pedig (ha szükséges) évrészekbe tudjuk változtatni.

Az V. tábla által az év' tizedes részeit lehet visszavinni napokra, órákra, perczekre stb; itt a' közép év = 365 n, 25 van alapul véve, következésképp a' talált számok a' naplóban adott évrészekről különbözni fognak; a' különbség azonban nem olly nagy, hogy a' perczekre lehessen befolyása egyes napokra nézve, Ha a' naplóban adott számokkal szigorú egybehangzás kívántatnék, szükséges lenne hasonló táblákat alkotni; az évet egyszer = 365 n., másszor 366 napra vevén.

VI. és VII. T Á B L A.

Ívet időbe 's időt ívbe változtatni.

Az VI. tábla által ívet időbe, a' VII. által megfordítva időt ívbe változtathatni. A' két tábla változtatott alakban és kiterjesztve ugyan az, melyet az 1839-diki naplóban adtunk; itt a' másodperczek' százados részeit is felvettük.

VIII. T Á B L A.

Planeták' vagyis a' neprendszer' elemei.

Itt az eddig ismert legszigorúbb adatok vannak összetéve, alkalmazásukkal együtt. A' főplaneták' állásai 's viszonyai ezen adatok által bármely időre biztosíthatók.

IX. T Á B L A.

Az égi testek' fél napi ívei.

A' tábla azon sarkmagasságokat foglalja magában, melyek között Magyarország terjed szét délről éjszakra, azaz 45° -tól 49° -ig.

Az első rovatban állanak az égi testek' elhajlása 1-től 30 fokig, mely határon túl a' planeták nem esnek.

Az elhajlásnak megfelelő szám az adott sarkmagassági rovatban azon mennyiség, mely 6 órához adandó, ha az elhajlás állító vagy éjszaki; 6 órától levonandó ha tagadó vagy déli. Az összes, vagy a' különbség lesz a' keresett fél napi íve az adott égi testnek.

Ha p. o. 46° szélesség vagy sarkmagasság alatt, valamely égi test' fél napi ívét keressük, 's annak elhajlása $\delta = +17^{\circ}$ a' szám $1^{\circ} 16'$, 6 órához adva a' keresett fél napi ív, vagyis 7 ór. $16'$; az egész napi ív ennek kétszeres, azaz 14 ór. $32'$.

Ha az elhajlás $\delta = -17^{\circ}$ a' fél napi ív 6 ór. $-1^{\circ} 16' = 4$ ór. $44'$.

A' táblánál a' sugártörés nincs számba véve.

X. T Á B L A.

NÉMELLY ÁSVÁNY 'S MESTERS. TESTEK' KÜLÖNSÜLYA ÉS KITERJEDÉSE.

A' legjelesebb vizsgálatok' eredményei összetéve. A' lepárolt tiszta viz' súlya = 1-nek van véve. A' kiterjedések

mennyisége 100° centigrad $= 80^{\circ}$ Reaurnak, vagyis a forrpontnak felelnek meg, az ércz hosszát $= 0$ vagy a' fagypontnál $= 1$ vevén fel.

HOZZÁADÁS.

Magyarország' hegyeinek háromszögmérési határozata még nem jelent meg nyomtatásban, mert a' tett mérések kiszámítva nincsenek az összegyűjtött adatokból. Nagy Mihály foglalkozott e' tárgygyal 's itt közli számításainak eredményeit.

Európa' hegyei rendszerben vannak előadva, a' föld' egyéb nevezetes magasságai részletesen felvéve, valamint a' nevezetes nyilások', lakhelyek' és építményi emlékek' magasságai is, a' legjelesb munkákra, ezek közt az *Orographie de l'europe-ra*, melly a' franczia földirati társaság' memoir-jaiban jelent meg, figyelem vétetett.

M. T. TÁRSASÁGI

N É V K Ö N Y V

1843-ra.

A' MAGYAR TUDÓS TÁRSASÁGNAK

AZ 1825—7. ORSZÁGGYÜLÉS' XI-D. TÖRVÉNYCIKKELYNÉL FOLGVA TÖRVÉNYES

PÁRTFOGÓJA

JÓZSEF, austriai császári, magyar és cseh kir. örökös herczeg, austriai főherczeg, arany gyapjas, sz. István ap. magyar király' s a' braziliai cs. déli kereszt' rendének nagykeresztese, Magyarország' nádora, kir. helytartója 's főkapitánya, a' jászok' és kúnok' grófja és bírája, cs. kir. tábornagy, két magyar huszárezred' tulajdonosa, ns Pest, Pilis és Zsolt törv. egyesült vármegyék' örökös és valóságos főispánja, a' magyar kir. helytartó tanács' és a' hétszemélyes főtörvényszék' elnöke, a' m. nemzeti museum', valamint a' m. nemzeti hadi academia' törvényes pártfogója.

ELŐLÜLŐSÉG.

G. TELEKI JÓZSEF (Széki), cs. kir. kamarás, és valóságos belső titkos tanácsos, Erdélyország' főkormányzója, Szabolcs vmegye' főispánja, a' tiszamelléki helv. hitv. egyházkerület' főgondnoka, az erdélyi k. főkormánysház' és az erd. helv. hitvallásuak' fő egyházi tanácsa' elnöke, a' bajor kir. tud. academia' tiszt. 's a' m. tud. társaság' igazg. és tiszt. tagja és előlülője. *Kolozsvárt. Választatott Pozsonyban, 1830. nov. 17., legújabbán Pesten, 1842. nov. 24.*

G. SZECHENYI ISTVÁN (Sárvári-Felső-Vidéki), cs. kir. kamarás, az orosz cs. Vladimir-rend' negyed osztálybeli vitéze, a' porosz kir. katonai érdemrend', a' sardiniái Móríc és Lázár, a' sicíliai sz. Ferdinand- és érdem-rendek' vitéze, a' bajor kir. tud. academia' tiszt. 's a' m. t. társaság' igazg. és tiszt. tagja, 's másod előlülője, több ns vmegye' táblabírája. *Pesten, Fel-Dunasor, Ullmann-ház. Választatott Pozsonyban, 1830 nov. 17., 's legújabbán Pesten, 1842. nov. 24.*

IGAZGATÓ TANÁCS.

Azok' nevei, kiknél választás nem említetik, az alaprajz' helybenhagyása' felolvasásakor hirdettetének ki Pozsonyban, nov. 17. 1830.

G. Andrásy György (Krasznahorkai és Csík-sz.-Királyi), ő cs. kir. fels. aranykulcsos híve, ns Sáros vmegye' főispánja, 's a' m. t. t. tiszt. tagja. *Hosszúréten, ut. posta Rozsnyó.*

Bartal György (Beleházi), sz. István ap. magyar király' rendbeli és arany sarkantyús vitéz, a' m. kir. udv. cancellariánál tanácsos és referendárius. *Bécsben.*

Hg. Batthyány Fülöp (Batthyáni), Nemetújvár' örököse, Strattmanni gróf, ő cs. kir. fels. val. belső titk. tanácsosa és aranykulcsos híve, Leopold' cs. rendének commendatora, ns Vas vmegye' örökös és valós. főispánja. *Bécsben.*

G. Csáky Károly (Keresztszeghi), Szepes' földének örököse, ns Szepes vmegye' örökös és valós. főispánja. *Mindszenten, ut. post. Korotnok. Választ. sept. 5. 1838.*

G. Cziráky Antal (Cziráki és Dénesfalvi), aranygyapjas, sz. István' ap. kir. rendének nagykeresztese, arany sarkantyús vitéz, cs. kir. kamarás, val. belső titkos tanácsos és statusminister, ns Fejér vmegye' főispánja. *Bécsben.*

G. Dessewffy József (Tarkői és Cserneki), több ns vmegye' táblabírája, 's m. t. t. tisztt. tag. *Szent-Mihályon Szabolcsban, és Kassán.*

B. Jósika Miklós (Branyicskai), cs. kir. kamarás, a' m. t. t. levelező tagja, 's a' Kisfaludy-társaság' elnöke. *Szurdokon, Erdélyben, ut. post. Bréd. Választ. sept. 10. 1836.*

G. Károlyi György (Nagykárolyi), ns Békés vmegye' főispánja, a' gazd. egyesület' elnöke, m. t. t. tisztt. tag. *Pesten, Egyetem-utca, saját ház, Csurgón, ut. post. Sz. Fejérvár.*

G. Keglevich Gábor (Buzini), ő cs. k. fels. kamarása, val. belső titk. tanácsos, Magyarország főtárnoka 's ns Nógrád vmegye' főispánja. *Budán, városház' tere, praesid. palot.*

Mailáth György (Szék helyi), sz. István' ap. kir. rende' középkeresztese, val. b. titk. tanácsos, Magyarország' bírása, a' hétszemélyes főtörvényszék' ülnöke, ns Hont vmegye' főispánja, 's a' m. kir. egyetemenél a' philos. kar' tagja. *Pesten, Egyetem-utca, 490. sz.*

B. Mednyánszky Alajos (Meggyesi), cs. k. kamarás, val. bel. titk. tanácsos, a' m. k. udv. kamara', úgy a' m. k. helytartó tanács' tanulmányi biztossága' 's az avval összekötött könyvvizsgáló szék' elnöke, ns Nyitra vmegye' főispánja 's ns Trencsény vmegye' főispáni helytartója. *Budán, Urak' utcája, Porkoláb-ház.*

G. Nádasdi Ferencz, Fogaras' földének örököse, ő cs. kir. fels. valós. belső titk. tanácsosa, sz. István' ap. kir. rende' középkeresztese, váci megyés püspök, ns Komárom vmegye' örökös főispánja, 's a' nm. hétszemélyes főtörvényszék' bírása. *Választ. sept. 5. 1838. Pesten, Vásárpiaçz, Ürményi-ház; és Váczon.*

Nagy Pál (Felső-Büki), több ns vmegye' tbírása. *Felső-Bükön, Sopronban.*

B. Perényi Zsigmond (Peréni), m. kir. tanácsos, a' hétszemélyes főtörvényszék' bírása, ns Ugocea vmegye' fő-

ispánja. *Pesten, Kerepesi út, 1347. sz. Választ. sept. 11. 1835.*

B. Prónay Albert (Tót-Prónai és Blatniczai), cs. kir. kamarás, ns Pest, Pilis és Zsolt törv. egy. vmegyék' főispáni helytartója, a' bányakerületi ev. superintendentia' világi felügyelője. *Pesten, Terézia-város, Dohány-utca, 376. sz. Választ. Pozsonyban, mart. 8. 1840.*

G. Reviczky Ádám (Revisnyei), sz. István ap. m. k. rende' nagykeresztése, Leopold cs. rendbeli vitéz, a' sardin. k. Móríz és Lázár' rendének briliántos nagykeresztése, cs. kir. kamarás, val. bel. titk. tanácsos, m. kir. főudvarmester, ns. Borsod vmegye' főispánja, cs. kir. követ a' toscanai nagyhercegi udvarnál, a' krajnai földmivelő társaság' tisztt., s a' pesti kir. egyetemben a' törvénytud. kar' tagja. *Florenzben.*

Somsich Pongrácz (Sárdi), sz. István ap. magyar király' rendének középkeresztése, cs. kir. statustanácsos, ns Baranya vmegye' főispánja. *Bécsben.*

Szegedi Ferencz (Mező-Szegedi), cs. kir. kamarás. *Bécsben.*

G. Széchenyi István, }
G. Teleki József, } 1. Elölülőség.

Vághy Ferencz, a' hétszemélyes főtörvényszék' váltói előadó ülnöke, több ns vármegye' táblabírája. *Pesten, Egyetem-utca, 409. sz.*

G. Vay Ábrahám (Luskodi és Vajai), cs. kir. val. belső titk. tanácsos és kamarás, ns Marm. vmegye' főispánja. *Berkeszen.*

B. Vay Miklós (Vajai), cs. kir. kamarás, a' hétszemélyes főtörvényszék' bírája, ns Borsod vmegye' főispáni helytartója, s a' tiszántuli ref. superintendentia' fő curátora. *Pesten, 3 korona-utca, 296. sz. Választ. sept. 3. 1841.*

B. Wesselényi Miklós (Hadadi), a' zilahi gymnasium' fő curátora, a' közép-szolnoki dérekészék' s több ns vmegye' tbírája, m. t. t. tisztt. tag. *Zsibón.*

Egy hely üres

Összesen 24.

TITOKNOK.

Schedel Ferencz, orv. dr., szemézség' mestere a' kir. egyet. macrobotica' és diaetetica' nyilv. rendkiv. profes-sora, a' Kisfaludy-társaság' igazgatója, a' budapesti kir. or-vosegyesület' rendes, a' pesti orvosi kar', a' berlini criticalai egyesület', a' dresdai természettud. és orvosi, a' würzburgi philosophiai és orvosi társaságok' tagja, ns Trencsény vmeg-ye' tbirája. *Pesten, Urak' utcája*, 455. sz. *Rendes taggá nevezte az igazgatóság Pozsonyban*, 1830. nov. 17.; *titoknok-ká választatott sept. 12. 1835.*

TISZTELETBELI TAGOK.

G. Andrásy György, l. Ig. Tan. *Választ. nov. 8. 1833.*

Bene Ferencz, kir. tanácsos, orvos dr., a' m. kir. egyet. az orvosi kar' elnöke 's az orvosi és sebészi tanulmá-nyok' igazgatója, ns Tolna, Pest és Csongrád vármegyék' tbirája. *Urak' utcz.* 457. sz. *Választ. febr. 15. 1831.*

Deák Ferencz, több ns vmegye' tbirája. *Kehidán. Választ. nov. 23. 1839.*

G. Dessewffy József, l. Ig. Tan. *Választ. febr. 15. 1831.*

Döme Károly, pozsonyi olvasó kanonok 's az ot-tani sz. Imre-növendékház' igazgatója. *Választ. febr. 15. 1831.*

B. Eötvös József (Vásáros-Naményi), több ns vmegye' tbirája, 's a' Kisfaludy-társaság' tagja. *Pesten, Fel-Dunasor*, 39. sz. *Választ. nov. 23. 1839.*

Fáy András (Fáji), több ns vmegye' tbirája, 's a' Kisfaludy-társaság' tagja. *Pesten, Kalap-utcz.* 207. sz. *Vá-laszt. febr. 15. 1831.*

Jankowich Miklós (Jeszeniczei és Wadasi idősb), több ns vmegye' tbirája, 's több külföldi tudós társaság' tag-ja. *Pesten, Fereneciek' piacz.* 467. sz. *Választ. febr. 15. 1831.*

G. Károlyi György, l. Ig. Tan. *Választ. mart. 10. 1832.*

Kisfaludy Sándor (Kisfaludi), több ns vmegye' tbirája 's a' Kisfaludy-társaság' tagja. *Sümegen, Zala vmegye. Választ. sept. 14. 1835.*

Hg. Kopácsy József, esztergami érsek, a' veszprémi püspökség' helytartója, az ap. sz. szék' született követe, Magyarország' primása, fő és titkos cancellárja, ő fels. val. belső titkos, 's m. kir. helytartósági tanácsosa, az egyházi biztosság' elnöke, ns Esztergam vmegye' örökös és val. főispánja, a' hétszemélyes főtörvényszék' közbirája. *Budán, 's Esztergamban. Választ. febr. 15. 1831.*

B. Lakos János, Mária Terézia' 's a' della reunione sz. György' katonai rendének vitéze, cs. kir. tábornok és eszéki várparancsnok. *Eszéken. Választ. mart. 10. 1832.*

B. Mednyánszky Alajos, l. Ig. Tan. *Választ. febr. 15. 1831.*

Pulszky Ferencz (Csselfvi és Lubóczi), h. ügyv. tbiró's a' római archaeologiai intézet' lev. tagja. *Eperjesen. Vül. sept. 3. 1841.*

Ragályi Tamás (Kis-Csoltói), a' hétszemélyes fő-törvényszék' köz 's több ns vmegye' tbirája. *Pesten, Feldunator, Nákó-ház. Választ. febr. 15. 1831.*

Schedius Lajos, kir. tanácsos, phil. dra, a' m. kir. egyetemen aethetica' prof., a' philos. kar' öregbika, a' Kisfaludy-társaság' helytartó elnöke, a' moszka cs. charkóvi egyetem' tiszt., a' göttingeni kir. tud. társaság' lev., a' je-nai latin társaság' tagja, több ns vmegye' tbirája. *Váczi-utca, 14. sz. 2-d. emel. Választ. febr. 15. 1831.*

Stáhly Ignác, m. k. helytartósági tanácsos, phil., orvos és sebész dr, Magyarország' főorvosa, a' m. k. egyetemen az orvosi és philos. kar' tagja, több ns vmegye' tbirája. *Józsefpiacz, 147. sz. 1. em. Választ. nov. 23. 1839.*

Szalay Imre, philos. és hittud. dra, bélakúti apát, veszprémi kanonok, szalai fő esperest, sz. Anna-növendék-ház' 's a' tanító-képző intézet' igazgatója, a' pesti philos. és theol. kar' tagja, ns Veszprém, Szala és Esztergam vmegyék' tbirája. *Veszprém-ben. Választ. nov. 8. 1834.*

G. Széchenyi István,	}	I. Elöljáróság. <i>Választ. sept. 7. 1838.</i>
G. Teleki József,		

B. Wesselényi Miklós, I. Ig. Tan. *Választ. febr.*
15. 1831.

Három hely üres.

Összesen 21.

RENDES TAGOK.

1. Nyelvtudományi osztály.

Helybeliek.

Vörösmarty Mihály, hites ügyvéd, ns Csongrád, Bihar és Heves vmegyék' tbirája 's a' Kisfaludy-társaság' tagja. *Zöldfa-utca*, 276. sz. 2. em. *Kinev. az igazg. Pozsonyban*, nov. 17. 1830.

Szemere Pál (Szemerei), több ns vmegye' tbirája 's a' Kisfaludy-társaság' tagja. *Nagyhid-utca*, 640. sz. és *Péczelen. Választ. febr.* 16. 1831.

Balogh Pál (Almási), orv. dr., a' pesti orv. kar' 's a' berlini orvosi és seborvosi társaság' lev. tagja, ns Kraszó, Temes 's Gömör és Kis-Hont törv. egy. vmegyék' tbirája. *József-piacz*, az óránál. *Választ. sept.* 14. 1835.

Videkiek.

Fábián Gábor, hites ügyvéd, ns Arad, Csanád, Csongrád és Bihar vmegyék' tbirája. *Aradon. Vél. sept.* 14. 1835.

Czuczor Gergely, sz. Benedek' rendebeli áldozó pap, a' győri conventben magyar nyelv' és literatura' prof., a' bácsai nemes szék' tbirája, 's a' Kisfaludy-társaság' tagja. *Választ. sept.* 10. 1836.

Nagy János, hittud. dra, szombathelyi megyei áld. pap, 's a' püspöki lyceumban keleti nyelvek', a' bibliai hittudományok' 's a' hazai törvények' prof. *Választ. sept.* 7. 1838.

Jászay Pál, a' m. kir. udv. tanácsnál udv. fogalmazó, ns Szabolcs vmegye' tbirája. *Bécsben. Választ. sept.* 3. 1841.

2. Philosophiai osztály.

Helybeliek.

Döbrentei Gábor, budai kerületi fő tartománybiztos, ns Pest, Vas, Heves, Nógrád, Fejér, Szabolcs, Somogy, Csanád, Bereg, Marmaros, Bars, Csongrád, Hunyad, Hont, Komárom és Torna vmegyék' tbirája, a' bukaresti gazd. társaság' tisz. levelező tagja. *Budán, hidalja, Likaház. Kinevezte az igazg. Pozsonyban, nov. 17. 1830.*

Kállay Ferencz, nyugalmazott cs. kir. auditorkapitány. *Ország-ut. 559. sz. Választ. sept. 1. 1832.*

Szilasy János, szombathelyi áld. pap, hittudomány' dra, 's a' m. kir. egyetemenél az egyházi szónokság', catechetica' és pastor. theol. r. professora, a' szombathelyi sz. szék' köz, 's Eszterg. vmegye' tbirája. *Urak-utcája. 450. sz. 2. em. Kinevezte az igazg. Pozsonyban, nov. 17. 1830.*

Videkiek.

Horváth Cyrill, kegyes szerzetbeli pap, philo-dr és prof. a' szegedi lyceumban. *Választ. sept. 10. 1836.*

Szontagh Gusztáv, nyugalmazott cs. kir. kapitány, ns Borsod vmegye' tbirája, a' Kisfaludy-társaság' tagja. *Miskolczon. Választ. nov. 23. 1839.*

Hetényi János, a' dunántuli fő consistorium 's a' komáromi esperesti szentszék' tanácsosa, az ottani ref. gymn. gondviselője, ns Komárom vmegye' tbirája és ekeli ref. predikátor. *Kinevezte az igazg. sept. 6. 1840.*

Még egy az igazgatóság által választandó.

3. Történetírási osztály.

Helybeliek.

Bajza József, hites ügyvéd, ns Bihar, Borsod és Heves vmegyék' tbirája, a' Kisfaludy-társaság' tagja. *Bor-utca, 222. sz. Választ. mart. 10. 1822.*

Luczenbacher János, törv. dra, a' pesti törvénytudományi kar' tagja, hites ügyvéd, 's a' m. t. t. pénzügyteményének őre. *Ujépület' tere, 240. sz. Kinev. az igazg. sept. 9. 1832.*

Jerney János, hites ügyvéd, több ns vmegye' tbirája. *Molnár-utca, 152. sz. Választ. sept. 7. 1838.*

Czech János, a' kir. tanulmányi biztosság' s az avval összekötött könyvvizsgáló szék' ülnöke. *Budán, sz. György' tere, 13. sz. Választ. mart. 10. 1832.*

Videkiek.

Kis János, m. kir. tanácsos, hittud. dra, dunántuli evang. superintendens, soproni első predikátor, ns Vas, Sopron, Győr, Tolna, Bereg és Bihar vmegyék' tbirája, s a' Kisfaludy-társaság' tagja. *Kinevezte az igazg. Pozsonyban, nov. 17. 1830.*

Péczely József, a' debreczeni ref. collegiumban a' törtenetek' s régi literatura' prof., tbiró, a' Tiszán és Dunán tuli helv. hitv. egyházi kerületek' ülnöke, a' Kisfaludy-társaság' tagja. *Kinevezte az igazg. sept. 4. 1837.*

Horváth Mihály, váczai megyebeli áld. pap, phil. dr. s gr. Erdődy Kajetánnál nevelő. *Bécsben és Somlyóvárt. Választ. sept. 3. 1841.*

4. Mathematicai osztály.

Helybeliek.

Győry Sándor, hites mérnök. *Terézia-város, Váczai-út. 1383. sz. Választ. sept. 1. 1832.*

Vásárhelyi Pál, hit. mérnök, a' magyar kir. építési kormánynál a' hajozási osztály' igazgatója, az alsó-dunai szabályozás' igazgató mérnöke. *Budán. Urak' utcájára 45. sz. Kinevezte az igazg. sept. 8. 1838.*

Még egy a' társaság által választandó.

Hadtudományban.

Kiss Károly, nyugalmazott cs. kir. kapitány, ns Békés és Csongrád vmegyék' tbirája s a' Kisfaludy-társaság' tagja. *Kinev. az igazg. sept. 6. 1840.*

Videkiek.

Bitnicz Lajos, szombathelyi megyei áld. pap, phil. dr. a' szombathelyi lyceum' igazgatója s mathesis' prof., a' boroszlói tud. társaság' tisztt., a' pesti phil. kar' tagja, ns Vas vmegye' tbirája. *Kinevezte az igazg. Pozsonyban, nov. 17. 1830.*

Nagy Károly, az amerikai philosophiai társaság' rendes tagja, ns Csongrád vmegye' tbirája. *Bécsben, Kaernthner-strasse, 1004. sz. Választ. sept. 10. 1836.*

Vállas Antal, philos. dr. és nevelő. *N. Lévárdon. Ut. post. Pozsony és Malaczka. Kinev. az igazg. sept. 9. 1837. Még egy az igazgatóság által kinevezendő.*

5. Törvénytudományi osztály.

Helybeliek.

Sztrókay Antal (Nemescsói), hites ügyvéd, ns Pest és több vmegye' tbirája. *Magyar-utca, 544. sz. Kinevezte az igazg. sept. 11. 1835.*

Szalay László, hit. ügyvéd, m. t. társasági segédjegyző és levéltárnok, a' Kisfaludy-társaság' tagja, ns Sáros vmegye' tbirája. *Szél-utca, Tigris, 3-d. em. Választ. sept. 7. 1838.*

Fogarasi János (Alsó-Viszti), hites és váltó ügyvéd, a' kir. váltófeltörvényszék' tanácsjegyzője. *Pesten Urak' utcája, 457. sz. Kinev. az igazg. sept. 3. 1841.*

Videkiek.

Szlemenics Pál, törv. dra, a' magyar külön és feny. törvény' prof. a' pozsonyi kir. academiában, hites ügyvéd, ns Pozsony vmegye' tbirája. *Kinevezte az igazg. Pozsonyban, nov. 17. 1830.*

Stettner György, hites ügyv., honi törvények' 's a' politicalai tud. prof. a' pápai ref. collegiumban, ns Torna, Tolna és Veszprém vmegyék' tbirája, 's a' Kisfaludy-társaság' tagja. *Választ. sept. 1. 1832.*

Szász Károly (Szemeriai), a' nagyenyedi ref. collegiumban math. és természettan' prof. 's Alsó-Fejér vmegye' tbirája. *Választ. nov. 10. 1834.*

Zsoldos Ignác, hit. ügyvéd, Veszprém vmegye' főjegyzője, ennek 's más több megye' tbirája. *Kinevezte az igazg. sept. 8. 1838.*

6. Természettudományi osztály.

Helybeliek.

Gebhardt Ferencz, orv. dr., a' m. kir. egyetemen az orv. gyakorlat' és külön kór- és gyógytudománynak sebészek' számára r. prof., a' frauendorfi kertmivelő társaság' tisztt. tagja, ns Tolna vmegye' tbirája. *Hatvani-utca, 598. sz. Kinevezte az igazg. Pozsonyban, nov. 17. 1830.*

Bugát Pál, orv. dr., szemész-mester, a' m. kir. egyetemen sebészek' számára az élet-, közöns. kór- és gyógy- 's a' gyógyszer tudomány' r. prof., az orvosi kar' ez id. dékánja, 's a' budapesti kir. orvosegyesület' rendes tagja. *Kötőutca, belváros 7. sz. Kinev. az igazg. Pozsonyban, nov. 17. 1830.*

Frivaldszky Imre, orv. dr., a' nemzeti museum mellett a' természetiek' tárának segéd őre, a' pesti orv. kar', a' florenczi gazdasági, a' regensburgi fűvész-társaságok' tagja, ns Temes vmegye' tbirája. *Serviták' piaczán, 441. sz. Választ. sept. 7. 1838.*

Videkiek.

Horváth József, phil. és orv. dr., a' pesti orv. kar' tagja, 's ns Hont vmegye' r. főorvosa. *Báton. Kinevezte az igazg. Pozsonyban, nov. 17. 1830.*

Balásházy János, ns Zemplény vmegye' tbirája. *Debreczenben. Kinev. az igazg. Pozsonyban, mart. 8. 1830.*

Tarczay Lajos, a' pápai ref. collegiumban physica' rend. tanítója. *Kinev. az igazg. Pozsonyban, mart. 8. 1840.*

Még egy az igazgatóság által kinevezendő.

Összesen 39.

LEVELEZŐ TAGOK.

I. Honiak.

Antal Mihály, a' nemz. casino' könyvtárnoka. *Pesten, Bálvány-utca, 239. sz. Választ. nov. 15. 1833.*

Árvay Gergely, csornai prépostságbeli praemonstráti szerzetes kanonok, a' szombathelyi gymnasium' igazgatója. *Választ. nov. 8. 1834.*

Balla Károly, ns Pest vmegye' kapitánya 's tbiró. *Pesten, a' vmegye' házánál. Választ. nov. 23. 1839.*

Barabás Miklós (Markosfalvi), cs. k. academiai képviselő. *Pesten, Fel-Dunasor, 33. sz. Választ. sept. 10. 1836.*

Bárány Ágoston (Debreczeni), ns Torontál vmegye' levéltárnoka és tbirája. *N. Becskereken. Választ. sept. 10. 1836.*

Bártfay László, hit. ügyv., gr. Károlyi György' ügyésze, ns Szatmár és Csongrád vmegyék' tbirája, a' m. t. t. pénztárnoki ellenőre 's a' Kisfaludy-társaság' tagja. *Pesten, Egyetem-utca, gr. Károlyi-ház. Választ. febr. 17. 1831.*

G. Benyóvszky Zsigmond (Benyói). *Zsolton Pest vmegy. Választ. mart. 9. 1832.*

Bertha Sándor (Felső-Eőri), hites és m. t. társasági rendes ügyv. és tbiró. *Pesten, Granátos-utca, 462. sz. Választ. nov. 23. 1839.*

Beszédes József, sz. műv. dra, kapos- és sárvizi, balatoni, körösi és berettyói, Ipoly és Bodrog folyói igazgató vízmérnök, ns Arad vmegye' tbirája. *Duna-Földvárt. Választ. febr. 17. 1831.*

Bloch Móricz. *Pesten, Újépületter, 240. sz. Választ. sept. 5. 1840.*

Bolyai Farkas (Bolyai), a' mvásárhelyi ref. colleg. math. és physica' prof. *Választ. mart. 9. 1832.*

Brassai Sámuel, a' kolosvári unitar. colleg. történetek' professora. *Választ. sept. 7. 1837.*

Bresztyenszky Albert, philos. dr., sz. Benedek' rendbeli tihanyi apát, a' jénai ásványtud. társaság' tiszt. 's a' pesti philos. kar' tagja, ns Győr vmegye' 's a' bácsai ns szék' tbirája. *Tihanyban. Választ. sept. 10. 1836.*

Briedl Fidél, sz. Benedek' rendbeli áld. pap, a' nevelés-, oklevél- és széptan' prof. *Bakony-Bélben. Választ. nov. 23. 1839.*

Csapó József (Tunyogi), a' kolosvári ref. colleg. törvény' prof. 's a' ref. fő consistorium' titoknoka. *Választ. mart. 9. 1832.*

Császár Ferencz (Kolgyári), hites ügyvéd, fiu- mei 's buccarii patricius consiliarius, a' kir. váltó feltörvény- szék' köz, és ns Szala és Zágráb vmegyék' tbirája. *Pesten, Dorottya-utca, 18. sz. Választ. mart. 9. 1832.*

Csatskó Imre, philos. és törv. dra, hites ügyvéd, a' győri kir. akademiában a' természeti 's magyar nyilvánjog' r. prof. ns Győr vmegye' 's a' bácsai, nagy- és kiskfűsi nemes székek' tbirája. *Választ. nov. 23. 1830.*

Csorba József, orv. dr., a' pesti orv. kar' tagja, ns Somogy vmegye' főorvosa és tbirája. *Kaposvárt. Választ. mart. 9. 1832.*

Deáki Zsigmond caesaropoli felszentelt püspök, kácsi sz. Péter és Pál apostolok' apátja, a' pápa' házi praelatusa hittud. dra, a' győri tanulmány kerület' kir. főigazgatója, 's a' pesti hittud. kar' tagja. *Győrött. Választ. sept. 1. 1832.*

Dóhovichs Vazul, munkácsi egyes. görög plebános és alesperest, a' helyb. iskola' igazgatója, a' püspöki sz. szék' bírása, több ns vmegye' tbirája. *Választ. febr. 17. 1831.*

Egyed Antal, Boldog-Asszony' koppánmonostori apátja, földvári plebános és alesperest, ns Tolna vmegye' tbirája. *Választ. nov. 15. 1833.*

Erdélyi János, a' Kisfaludy-társaság' tagja. *Pesten, Fel-Dunasor. 39. sz. Választ. nov. 23. 1839.*

Fabrizy Sámuel, hites ügyvéd, több urodalmak' rendes ügyésze, a' XVI. szepesi város' ág. hitv. esperestségének felügyelője, ns Szepes és Torna vmegyék' tbirája. *Lőcsén. Választ. mart. 9. 1832.*

Fényes Elek, hites ügyvéd. *Pesten, Ujvilág-utca, Ilkey-ház. 635. sz. Választ. sept. 7. 1837.*

Ferenczy István, acad. szobrász, ns Nógrád vmegye' tbirája. *Budán, Országház-utca, 100. sz. Választ. sept. 1. 1832.*

Filinger Leopold, győri megyei pap, hittud. dra, görög nyelv', hermeneutica' 's az uj testam. exegesis' prof. a' m. kir. egyetemben. *Himző-utca, 34. sz. Választ. nov. 8. 1834.*

Flór Ferencz, orv. dr, szülész mester, Pest városa' tisz. rendes orvosa, a' pesti orvosi kar' tagja. *Serviták-piacza, 442. sz. Választ. sept. 7. 1838.*

Fülepp József, az oraviczai bányásztársaság' képviselője, ns Krassó vmegye' tbirája. *Oraviczán. Választ. sept. 15. 1835.*

Fülöp Sámuel (Deáki), az erd. kir. udv. cancellariánál fogalmazó. *Bécsben. Választ. febr. 17. 1831.*

Gaal József, m. kir. helytartósági accessista, 's a' Kisfaludy-társaság' tagja. *Budán, Krisztinaváros, Fő-utca, 325. sz. Választ. sept. 7. 1837.*

Garay János, a' Kisfaludy-társaság' tagja. *Pesten, Leopold-utca, 189. sz. Választ. nov. 23. 1830.*

Gáty István (Sámsoni), hites földmérő, több ns vármegye' tbirája. *Tatán. Választ. sept. 10. 1836.*

Gegő Elek, sz. Ferencz' szerzetebeli pap 's magyar egyh. szónok. *Választ. sept. 14. 1835.*

Gévay Antal (Rajkai), cs. kir. házi és udvari titkos levéltárnok, a' felső luzsiczai tudom. társaság lev. tagja,

ns Győr és Komárom vmegyék' tbirája. *Bécsben, Mülker-Bastey. 1166. sz. 2-d. em. Választ. febr. 17. 1831.*

Gyurikovics György (Ivanóczi), a' pozsonyi kir. váltótörvényszék' ülnöke, ns Pozsony, Nyitra, Trencsény, Mosony és Győr vmegyék' tbirája. *Választ. mart. 9. 1832.*

Hegedüs Sámuel (Bonyhai), szászvárosi első ref. predikátor. *Választ. mart. 9. 1832.*

Henszlmann Imre, orvos dr. *Pesten, Aranykéz-utca, 28. sz. Választ. sept. 3. 1841.*

Herepei Károly, nagyenyedi ref. collegiumbeli hittud. prof. 's predikát. *Választ. sept. 7. 1838.*

Hoblik Márton, philos. dr., hites ügyvéd, ns Verőcze vmegye' tiszti főügyvéde 's tbirája. *Eszéken. Választ. mart. 9. 1832.*

Horváth Zsigmond, Zala vidéki ágostai hitv. esperest, kövágóörsi evang. predikátor, ns Szala vmegye' tbirája. *Választ. nov. 15. 1833.*

Hunfalvi Pál, hit. ügyvéd, honi törvények' prof. a' késmárki ev. lyceumban, 's a' Kisfaludy-társaság' tagja. *Választ. sept. 3. 1841.*

Illés Pál (Edvi), nemesdömölki ev. predikátor, esperestsegi iskola-ügyelő és egyházi törvényszéki tanácsnok, a' dunántuli ev. superintendens' levéltárnoka 's ns Vas és Sopron vmegyék' tbirája. *Ut. post. Kis-Czell. Választ. sept. 14. 1835.*

Jakab István, phil. dr., hites ügyvéd, m. kir. helytartótanácsi titoknok, ns Bihar és Esztergom vmegyék' tbirája. *Budán, Sz. György' tere. 12. sz. Választ. nov. 15. 1833.*

B. Jósika Miklós, l. lg. Tan. *Vál. sept. 14. 1835.*

Kacs Kovics Lajos, hit. ügyvéd, ns Nógrád vmegye' tbirája, a' gazdasági 's a' kisdédóvó intézeteket terjesztő egyesületek' titoknoka. *Pest, Borz-utcz. 219. sz. Vál. sept. 7. 1837.*

Karácson Mihály, törv. dr., hites ügyvéd, a' kir. tanulmányi biztosság' 's az avval összekötött könyvvizsgáló szék' ülnöke, és ns Pozsony és Pozsega vmegyék' tbirája. *Budán, Országház-utca, 128. sz. Választ. mart. 9. 1832.*

G. Kemény József (Gyerő-Monostori). *Gerenden, utolsó postája Torda. Választ. febr. 17. 1831.*

Kerekes Ferencz, a' debreczeni reform. collegiumban mathesis' professora. *Vál. sept. 7. 1837.*

Kiss Bálint, békes-bánáti hely. hitvallásu esperest, szentesi predikátor, Csongrád vmegyei tbiró. *Választ. nov. 23. 1839.*

Kiss Ferencz, hites ügyvéd, ns Bács vmegye' tbirája. *Budán, Krisztina-város, Vérmező, 349. sz. Vál. nov. 23. 1839.*

Klauzál Imre, ns Csongrád és Nyitra vmegyék' tbirája. *Rohonczon, ut. post. Köszeg. Választ. nov. 15. 1833.*

Kovács Mihály, orv. dr., a' pesti orv. kar' s a' jénai ásványtudom. társaság' tagja, több ns vmegye' tbirája. *Pesten, Képiró-utca 372. sz. Választatott mart. 9. 1832.*

Kovács Pál, orv. dr., a' Kiskalud-társaság' tagja. *Győrött. Választ. nov. 15. 1833.*

Krajner Imre, gr. Festetics László' ügyei' igazgatója, 's tbiró. *Keszthelyt. Választ. mart. 9. 1832.*

Kríza János, unitárius pred. *Kolozvárt. Választ. sept. 3. 1841.*

Kubinyi Ferencz (Kubinyi), több tudós társaság' tagja, ns Pest és Nógrád vmegyék' tbirája. *Losonczon. Választ. sept. 3. 1841.*

Lassu István, a' m. kir. udv. kamarai lajstromozó hivatalban segéd, ns Torna vmegye' tbirája. *Budán, Vízivár. Donát-utca, 651. sz. Vál. nov. 9. 1833.*

Lugossy József, hit-, neveléstan' és class. lit. professora a' szigeti ref. collegiumban. *Választ. sept. 3. 1841.*

Lukács Móricz, a' Kiskalud-társaság' tagja 's tbiró. *Választ. nov. 23. 1839. Pesten, Miatyánk-utca, 200. sz.*

Markó Károly, hit. mérnök, a' művészetek' austriai és. academiájának tagja. *Jelenleg Florenczben. Választ. sept. 5. 1840.*

Mátray Gábor, hites ügyvéd. *Pesten, Halpiacz, 56. sz. Választ. nov. 15. 1833.*

Méhes Sámuel, philos. dr., a' kolozvári reform. collegiumban természettörténet', physica' és mathesis' rend. professora, jelenleg ns Kolozvár városa' országgy. követe. *Választ. sept. 10. 1836.*

Nagy Ignác, a' nm. m. kir. udv. kamaránál in grossista, a' Kisfaludy-társaság' segéd titoknoka és pénztárnoka. *Pesten, Hatvani-utca, 583. sz. Választ. sept. 5. 1840.*

Peregriny Elek, phil. dr. *Pesten, Választ. sept. 3. 1841.*

Péterfi Károly (Kibédi), tordasi ev. ref. predikátor. *Ut. post. Szászváros. Választ. nov. 8. 1834.*

Podhradczky József, m. kir. udv. kamarai számvévő tiszt, ns Trencsény és Esztergam vmegyék' tbirája. *Budán, Vizi-város, Pala-utca, 127. sz. Választ. nov. 8. 1834.*

Pólya József, orv. dr. *Szép-utca, 471. sz. Választatott mart. 9. 1832.*

Sárváry Pál, phil. dr, a' debreczeni ref. collegium' nyug. prof., több ns vmegye' tbirája. *Választ. mart. 9. 1832.*

Schoepf Auguszt, orvos és sebész dr., szemész mester, a' pesti orvosi kar', a' budapesti kir. orvosegyesület' s a' bécsi orvosi társaság' tagja. *Dorottya-utca, 16. sz. Választ. sept. 14. 1835.*

So mossy János, dogmat. theol. prof. a' sárospataki ref. collegiumban. *Választ. nov. 8. 1834.*

Szabó István, rozsnyai megyei áld. pap, a' Kisfaludy-társaság' tagja, guszonai plebános Rima-Szombat mellett. *Választ. nov. 23. 1839.*

Széchy Ágoston, kegyes szerzetbeli pap, és nyug. prof. *Pesten, a' szerzet' épületében. Választ. sept. 5. 1840.*

Székács József, philos. dr., pesti magyar ev. predikátor, a' bányakerületi evang. superintendentia' egyházi jegyzője, a' Kisfaludy-társaság' tagja. *Az ev. gymnasium' épületében. Választ. sept. 10. 1836.*

Szemere Bertalan (Szemerei), h. ügyvéd, tbiró's ns Borsod vmegye' főszolgabírája. *Vattán, Borsodban, Harsány f. Választ. sept. 5. 1840.*

Szenczy Imre, praemonstráti szerzetes kanonok. *Pesten, Granátos-utca, 464. sz. Választ. sept. 7. 1838.*

Szenvey József, a' Kisfaludy-társaság' tagja. *Pesten, Egyetem-utca, 409. sz. Választ. febr. 17. 1831.*

Szigligeti Edvárd, a' nemzeti színház' tagja és

titoknoka. *Pesten, Újvilág-utca*, 622. sz. *Választ. sept. 5. 1840.*

Szilágyi Ferencz, a' kolosvári ref. collegiumban világ- és hazai történet' s a' régi literatura' prof. *Választ. nov. 15. 1833.*

Tasner Antal, Tolna vmegyei tbíró, hites ügyvéd, és gr. Széchenyi István' titoknoka. *Lakik Pesten, Fel-Dunasor*, 43. sz. *Választ. nov. 15. 1833.*

Taubner Károly, philos. dr., ev. pred. s a' pesti evang. gymnasium' rector-professora. *Az ev. gymn. épületében. Választ. sept. 5. 1840.*

G. Teleki Domokos (Széki), a' kükküllői ev. ref. megye' s az udvarhelyi collegium' fő curátora. *Kolosvárt. Választ. sept. 10. 1836.*

G. Teleki László (Széki), jelenleg Fogaras földének országgyűlési követe. *Kolosvárt. Választ. sept. 10. 1836.*

Tessedik Ferencz, a' cs. közöns. udv. kamaránál tisztt. titoknok, a' párizsi földírási társaság' tagja. *Bécsben. Választ. sept. 1. 1832.*

Tóth Lőrincz, hites és váltó ügyvéd s váltó jegyző, és gr. Batthányi Gusztáv és Kázmér' táblai ügyésze, a' Kisfaludy-társaság' titoknoka. *Pesten, Granátos-utca*, 464. sz. *Választ. sept. 10. 1836.*

Török János, a' m. gazdasági egyesület' előadója. *Pesten, Egyetem-utca* 803. 454. sz. *Választ. sept. 3. 1841.*

Trefort Ágoston, tbíró. *Pesten, Fel-Dunasor*, 11. sz. *Választ. sept. 3. 1841.*

Udvardy Cherna János, hites mérnök, a' frauen-dorfi kertmívelő társaság' tisztt. tagja, b. Orczy László' urodalmi mérnöke. *Egerben, Választ. mart. 9. 1832.*

Vajda Péter, a' Kisfaludy-társaság' tagja, a' természetvizsgáló és az iparegyesület' jegyzője. *Pesten, Leopold-utca*, 189. sz. *Választ. sept. 7. 1837.*

Vecsei József, a' debreczeni ref. collegiumban phil. prof. *Választ. nov. 23. 1839.*

Viola József, orv. dr., arany sarkantyús, a' római pápai s egyéb rendek' vitéze, a' moldvai uralkodó fejedelem' belső orvosa, a' moldvai kórházak' fő ügyelője. *Jászvásárt Moldvában. Választ. sept. 7. 1838.*

Waltherr László, gr. Károlyi nemzetség' levéltárnoka, több ns vmegye' tbirája. *Pesten, Üllei út, gr. Károlyi-ház Választ. sept. 1. 1832.*

Warga János (Szigethi), a' nagykörösi ref. lyceumban nevelés-, természettan' és mathesis' r. prof., dunamelléki és dunántuli helv. hitv. egyházkerületi tanácsnok, ns Abauj vmegye' tbirája. *Választ. sept. 14. 1835.*

Wargha István, a' tolnai kisdudóvó-képző intézet' igazgatója. *Választ. sept. 5. 1840.*

Zsivora György, hites ügyvéd. *Pesten, Váczi-utca, 15. sz. Választ. nov. 15. 1833.*

Öszvesen 94.

2. Külföldiek.

Babbage Károly, mathem. prof. Cambridgen, az angol kir. tud. társaság', a' stockholmi kir., a' paduai cs. k. academia', a' florenczi, brüsseli, nápolyi stb t. társaságok' tagja. *Választ. nov. 15. 1833.*

Beudant F. S., a' becsületrend' vitéze, a' francia academia' tagja, a' párizsi egyetemenél prof., 's a' király' ásványtárának őre. *Párizsban. Választ. nov. 15. 1833.*

Bowring János, szab. műv. dra, a' németalföldi kir. intézet' tiszt. levelező, 's a' frieslandi, groningeni, párizsi, leydeni, leeuwardeni, athenaei, turini, sheffieldi 's több tudós társaságok' 's a' parlament' tagja. *Londonban, Választ. mart. 10. 1832.*

Bright Richard, orv. dr., a' Guy-kórház' r. orvosa, az angol királyi tud. társaság', a' szentpétervári csász., a' berlini, és stockholmi kir. akademiák' 's a' dán. kir. tud. társaság' tagja. *Londonban. Választ. sept. 15. 1833.*

B. Hammer-Purgstall József, cs. kir. val. udv. tanácsos, sz. Anna' rendének vitéze, a' párizsi, szentpétervári, göttingeni 's egyéb tud. társaság' tagja. *Bécsben, Választ. febr. 16. 1831.*

Kriebel János, cs. kir. kormányiszéki tanácsos. *Brzezánban, Gácsországban. Választ. nov. 15. 1833.*

Mezzofante József, a' római egyház' bíbornoka, a' vaticáni könyvtár' őre, 's több tudós társaság' tagja. *Rómában Választ. mart. 10. 1832.*

Palacky Ferencz, a' cs. kir. tud. társaság' titoknoka, 's az ország' történetirója. *Prágában. Választ. nov. 8. 1834.*

Pertz Henrich Fridrik, porosz kir. titkos kormánytanácsos, 's a' kir. könyvtár' főkönyvtárnoka. *Berlinben. Választ. nov. 15. 1833.*

Du Ponceu Péter, az amerikai philos. társaság' elnöke, a' francia academia' lev., a' turini kir. tudom. academia' 's Madridban a' historiai társaság' tagja. *Philadelphiában. Választ. nov. 13. 1833.*

Schelling Fridrik, lovag, bajor kir. val. b. titk. tanácsos, a' bajor kir. academia' elnöke, 's a' müncheni egyetemen philos. prof. *Ideiglen Berlinben. Választ. nov. 8. 1834.*

Őszvesen 11.

Tudománytár' szerkesztői

Luczenbacher János. L. lap. 158. } *Választ. sept.*
Balogh Pál. L. lap. 157. } 10. 1830.

Régi magyar nyelvenlékek' kiadására ügyelő.

Döbrentei Gábor. L. lap. 158. *Választ. nov. 10. 1834.*

TISZTVISELŐK.

Szalay László, segédjegyző és levéltárnok. L. l. 160. *Választ. sept. 9. 1837.*

Luczenbacher János, a' m. t. t. pénz-, és régiség-gyűjteményének őre. L. l. 158. *Kinevezte az igazgatóság Pozsonyban, mart. 8. 1840.*

Helmezy Mihály, phil. dr., hit. ügyvéd, ns Csongrád és Szathmár vmegyék tbirája, a' m. t. t. pénztárnoka. *Urak' utczája, 453. sz. Kinevezte az igazg. Pozsonyban, nov. 17. 1830. Ülést és szavazatot nyert febr. 22. 1831.*

Bártfay László, a' m. t. t. ellenőre. L. l. 161. *Kinevezte az igazg. jan. 15. 1832.*

Bertha Sándor, a' m. t. t. tiszti ügyésze. L. l. 162. *Kinevezte az igazg. sept. 10. 1835.*

Makay László, m. t. t. irtok, egyszersmind javitnok. *Pesten. Széputcza. 471. sz. Kinevezte az elnök Budán, febr. 9. 1839.*

Varga Soma, hit. ügyv. és m. t. t. irtok. *Kerepesi-ut, 1515 sz. Kinevezte az elnök Pozsonyban, dec. 12. 1839.*

Terebesi Samu, hités ügyvéd, és m. t. t. irtok. *Zöldfa-utcza, 276. sz. Kinevezte az elnök Pesten, mart. 1. 1842.*

Lauka Gusztáv, m. t. t. irtok. *Képiró-utcza. 376. sz. Kinevezte az elnök Pesten, mart. 1. 1842.*

Könyváros.

Eggenberger József és fia. *Megbízta az igazg. nov. 5. 1833. Boltjok Pesten, a' ferencziek' piaczán, saját házokban.*

Szolgák.

Prikkel András. *Kinev. az elnök aprilis' 24. 1831. Egy könyvtárszolga, egy szobatisztító, egy fűtő.*

AZ ACADEMIA' TEREME, TITOKNOKI HIVATALA,
KÖNYVRÉGISÉG-, LEVÉL- ÉS PÉNZTÁRA.

Pesten, Óváros, Urak' utcája, 453. sz.

H O Z Z Á A D Á S.

I.

A' M. TUDÓS TÁRSASÁG' RENDSZABÁSAI.

1. A' társaság' iránya és foglalatossági.

1. A' magyar tudós társaság a' tudományok' és szépművészségek' minden nemeiben a' nemzeti nyelv' kimiveltetésén igyekszik egyedül.

2. A' hazai nyelvet egész gonddal csinosabbá és gazdagabbá fogja tenni.

3. Azt mind eredeti munkák' dolgozása, mind régi és új remek írások' magyarra tétele által gyarapítja.

4. E' végre bármelly oklevelet, egyéb emléket és még rejtve lévő kéziratot felkeresvén, a' tudományok' diszére szolgálándókát köz ismeretbe hozza.

5. Gondja leszen, hogy a' nemzeti játékszin, egyik ségége a' hazai nyelv' kimiveltetésének, jó darabokban szükségét ne szenvedjen.

6. Megfejtés végett feladandó kérdések' 's beküldött feleletek' megjutalmazása által a' nemzeti literaturát elősegíti.

7. A' nyomtatásban megjelent munkákat szoros, de egyes vizsgálat alá veszi; a' legjelesebbeket megjutalmazza, 's bírálását, valamint tudományos hirdetményeit közre eresztí.

8. A' beadandó kéziratokat megvizsgálván, ha helyben hagyást nyernek, tulajdon költségén és hasznára közre bocsátja, szerzőiknek pedig illendő jutalmat ad.

9. Tulajdon évkönyveit, értekezéseivel és gyűlései' jelesebb munkálkodásaival együtt sajtó alá bocsátja.

10. A' hazai nyelv' természete 's különbözése' bővebb megismerése végett, 's egyéb tudományos tekintetekre nézve is, benn és a' külföldön utazásokat tétet.

11. A' társak óvni fogják magokat a' vallást, az ország' polgári állapotját és polgári kormányát illető, vagy akármely más politikai tárgyak' vitáasaitól.

12. Nyomtatásra készített dolgozásaik, valamint minden egyéb kéziratok, censura eleibe terjesztetnek.

II. *Tagok.*

13. A' magyar tudós társaság dicsőségesen uralkodó I. Ferencz királyunk' hatalmas oltalma és legfőbb felvigyázása alatt, nagy kegyelmű pártfogóját József austriai főherczeg, 's Magyarország' nádora' fenséges személyében tiszteli, ki annak javát és díszét elősegíti, jegyzőkönyveit megtekinti, 's üléseinek, midőn azt jónak látandja, jelenléte által fényt adni méltóztatik.

14. Az ország' négy rendei közül igazgató tanácsul huszonöten választatnak, kik a' társaság' tőkepénzeire 's jövődelmeire ügyelnek.

15. Az előlülő, lakását a' szünnapokon kívül Pesten tartja, a' társaság' üléseiben mindenkor jelen lesz 's annak minden dolgait kormányozza. Távolléte alatt, vagy elfoglaltatása' esetében azokat folytatja a' másod előlülő.

16. A' tiszteletbeli tagok, öszveséggel huszonnégyen, megkülönböztetett tekintetben fognak állani, 's a' gyűlésekben székök és szavok lesz.

17. A' rendes tagok, kiknek száma negyvenkettőt nem haladhat meg, kötelességöknek ismerik a' társaság' tekintetét, méltóságát teljes erejükkel, munkásságokkal fentartani, dolgaikban szorgalommal és hiven eljárni, a' nemzet' várakozásának minél inkább megfelelni, hogy mind a' nemzeti nyelv kimiveltségék, mind a' tudományok' és művészségek a' haza' lakosai közt könnyebben elterjedhessenek. A' tudományok' osztálya hat: 1. *Nyelvtudomány*, 2. *Philosophia*, 3. *Történetírás*, 4. *Mathesis*, 5. *Törvény-* és 6. *Természettudomány*, mellyek' gyarapítására külön külön hét tag rendel-tetik.

18. Gondjaikban osztoznak a' meg nem határozott szá-

mú levelező társak is, kik a' köz ügyet sikeres szorgalommal és készséggel segítik elő.

19. A' társaság' titoknoka az igazgató tanács' és a' tudós társaság' jegyzőkönyvét szerkezteti, dolgaikat előterjeszti, levelezéseiket viszi 's felvigyáz, hogy a' segédjegyző és a' leírók kötelességeikben eljárjanak.

20. Ezen tudós társaság' mindennemű választott tagja az e' részben már érkezett királyi engedelemnél fogva: *Magyar tudós társaság' tagja'* czímével él.

21. A' taggá választatást azonban, még a' legérdemesbnek is, tehetségei megismertetésétől és a' társaság' megbírlásától kell várni; esedező levéllel és kérelemmel keresni, vagy éppen utána esengeni nem csak nem szabad, sőt különösen mindenkorra tiltatik.

22. A' pénztárnok és ellenőr a' pénztárra hit alatt ügyelnek, a' bevétel és kiadás felől az igazgató tanácsnak szorosan számolnak. Az ügyvéd a' pénztár' igazaira vigyáz.

III. *Választás.*

23. Az igazgatók, ürességek támadván, szabad vokssal választanak magok közé új tagot.

24. Az igazgató tanács nevez ki előlülőt és másod előlülőt kebeléből esztendőnként voksaik' többsége szerint. A' vokssok' egyenlősége' esetében, a' kérdés' elhatározása a' pártfogóra marad. Az előlülők' választása azonban minden egyes esetben a' Felsőgég eleibe fog megerősítés végett terjesztetni.

25. A' tiszteletbeli tagokat azok' számából, kik a' magyar literaturára és ezen tudós társaságra nézve magokat érdemesekké tették, a' tiszteletbeli és rendes tagok' voksaik, nagyobb szám által, választják. Az igazgatók közül azonban e' megtiszteltetés csak nyolcnek adatható.

26. A' tiszteletbeli és rendes társak olly férfiak közül választanak rendes tagokat, hasonlóul voksaik' többsége által, kik magyar nyelven irt munkáik 's tudományok által nevet és tekintetet szerzettenek. Ezek közül tizenennyolcz Pesten és Budán vagy a' környékben lakják, a' többi huszonnégy az ország' más részeiből legyen kinevezve.

27. Levelező társakul fogadtatnak, kik a' hazában magyar nyelven készült írásaik által nevezetesekeké lettek; a'

külföldről pedig, kiket különösen a' magyar nemzetet érdeklő munkájok hirre emelt.

28. Minden rendbeli társnak magyarul tudni szükséges, a' külföldit kivévén.

29. Titoknak a' rendes tagok' osztályából választatik, az igazgató, tiszteletbeli és rendes tagok' voksai által, 's az egyéb hivatalt nem viselhet.

30. E' szerint és ugyan azok által választatik a' segédjegyző, ki, a' szükség úgy kívánván, a' titoknak' tisztét is viseli.

31. Pénztárnokot, ellenőrt és ügyvédet az igazgató tanács nevez ki, és azok ennek elintézésétől függnek.

32. Minden rendbeli tag' választása titkos voksolással olyképen menjen véghez, hogy ha előbb a' voksok' felénél többet senki sem nyerne, azok ketten, kiknek voksaik legszámosabbak voltak, újabb választás alá terjesztessenek, 's társnak az fogadtassék, ki voksaival, ha csak egyben is, a' másikat felülmúlja.

33. Leírókat és cselédeket az előfűlő fogad.

IV. *Fizetések és jutalmak.*

34. Az előfűlő, igazgató és tiszteletbeli tagok' fizetése, méltóságaik' fénye; jutalmok e' nemzeti ügynek szolgálhatás.

35. Titoknak, rendes társak, segédjegyző, pénztárnok és ellenőr munkáikhoz illendő fizetést húznak.

36. Leírók' és cselédek' számára szolgálatjaikhoz képest az igazgató tanács szab bért.

37. A' magyar nyelven írt munkák vagy kérdéseket fejtő értekezések' írói, megnyervén a' tudós társaság' javalását, jutalmokat vagy folyó, vagy emlékpénzben veszik által, melly utóbbit ő Felsége' királyi engedelmével a' társaság e' végre a' pénzverő műhelyben veret.

38. Tiszteletbeli és rendes tagoknak szabad kiadott munkák által keresni jutalmat, de illy szándékkal a' feltett kérdésekre nem felelhetnek.

39. Az írásban benyújtott dolgozások helyben hagyatván, kinyomtattnak, szerzőiknek pedig érdemlett jutalom jár.

V. *Gyűlések.*

40. A' gyűlések' helye Pest' városa.

41. Az előlülő négy héttel előbb hirül adván a' gyűlés' napját, az igazgató tanács rendszerint minden esztendőben egyszer össze jő; rendkívül pedig valahányszor Ő cs. k. Főhercegsége, a' pártfogó, parancsolja.

42. Ezen gyűlés következő esztendőre előlülőt választ, igazgató társakat veszen fel; a' helyben hagyott írásoknak jutalmat szab; a' tudós társaság által legjobbnak itélt két magyar munkát megkoronázza; a' kiadandó kéziratok és utazások iránt végez; a' pénztár felől tanácskozik, a' bevételről és kiadásról szoros számot veszen, a' pénztár' állapotjáról és a' társaság' célirányos előmeneteléről a' vármegyéket esztendőnként, a' karokat és rendeket pedig ország' gyűlése' alkalmával tudósítja.

43. Az igazgató tanács' végzéseiben, hogy sikerük legyen, legalább kilencz tag veszen részt.

44. Az előlülő által bizonyos napra kirendelt héti, vagy kisebb gyűlésben a' helybeli rendes tagok jelen lesznek, gátlatások' esetében magokat az előlülőnél mentvén ki. A' tiszteletbeli és vidéki rendes tagok ezen gyűlésekben megjelenhetnek.

45. Ezekben a' tudományos tudósítások 's a' társak' értekezései olvastatnak fel, a' beküldendő mánkákra nézve az illető osztályból három bíráló rendeltetik, a' kérdések' megfejtései hasonló módon megítéltetnek, a' nyomtatás alá bocsátandó tudományos újságlevelek és a' társaság' évkönyveinek tartalmi kiválasztatnak; végezetre a' tudományos levelezések elintéztetnek.

46. Hogy ezen gyűlések' végzéseinek is ereje legyen, legalább kilencz társ' jelenléte kívántatik.

47. Az előlülő által legalább három héttel előbb kihirdetendő 's tizennégy napnál tovább nem tartandó esztendői nagy gyűléseken minden rendes tag jelen lesz, kivévén azokat, kik az előlülőtől tetemes okoknál fogva kimaradásokra engedelmet nyertek. Itt a' tiszteletbeli tagok vokssal, a' levelezők ellenben a' nélkül jelenhetnek meg.

48. Ezen gyűlésekben választatnak a' tiszteletbeli, rendes és levelező tagok; a' kiadott munkák, kéziratok és a' megfejtett kérdések által literaturánkban jeleseké lett fér-

fiaknak jutalom ítéltetik; 's a' következő esztendőre kérdések' feltétele fordul elé.

49. Gyűlölség' és kedvezés' minden gyanuja' elhárítására, a' társak, ítéleteiket a' jutalmak' elhatározásában okokkal támogatják.

50. A' nagy gyűlések után tartandó esztendei köz gyűléseken az igazgatók és minden rendű társak megjelennek, szabadon bemehetvén azokba mások is; Ő cs. k. főhercegsége, a' pártfogó, pedig mindenkor különösen meg leszzen kérve, hogy azokat jelenléte által diszesíteni méltóztassék.

51. E' gyűlések az előlülő' és minden rendbeli új tag' választását teszik közzé; a' nevezetesebb értekezések 's a' szépliteratura' művei, a' hazai nyelv', tudományok' esztendei gyarapodása előmutattatik; az elhunyt tagok' emlékezete megtiszteltetést nyer: a' társak' voksei által megkoronázott két nyomtatott legjobb munka és a' kitett kérdésekre bejött két legjobb felelet' írói jutalmokat veszik által.

52. Az ülések' viselt dolgait a' titoknak vagy annak képviselője, a' jegyzőkönyvbe iktatja, 's ez a' felséges pártfogónak bemutatatik. Az új tagok' oklevelét a' pártfogó és előlülő után ő is aláírja és kiadja.

53. A' társaságnak két hónapi szünetidő engedtetik.

VI. *Pénztár.*

54. A' társaság' pénztára valamint nagy lelkű hazafiak' áldozataiból eredett, úgy ezután is illy adakozásokból várja főképen öregbedését.

55. Az előlülő azt gyakrabban véletlenül is megvizsgálván, épségben fentartani igyekszik.

56. A' jövedelem' hatod része esztendőnként a' tőkepénz' nevelésére fordittatik.

57. Az ajánlóknak a' tőkepénzt magoknál megtartani szabad, úgy mindazonáltal, hogy a' törvények' értelmében bátorságba helyheztetvén, törvényes kamatja pontosan megjárjon.

58. A' pénztárba lefizetett tőkepénzek hasonló feltételek mellett adatván ki, az alkotók' szándékához képest külön számolás alatt vitetnek.

59. Igazgató tag a' társaság' tőkepénzeiből kölcsön nem vehet.

II.

A' M. T. T. UTASÍTÓ HATÁROZATAI.

BELSŐ DOLGAIRA NÉZVE

A' XII-d. nagygyűlésig bezárólag.

ELSŐ FEJEZET.

TAGOK.

1. Hogy valaki tiszteleti, rendes vagy levelező tagga választathassék, szükség mindennek előtt a' társaságnak valamely szavazható tagja által érdemei 's tehetségei' előadása mellett írásban ajánltnia, melly ajánlás a' társaság' teremében legalább négy napig köz olvashatásra ki legyen téve, mielőtt azon tudós, titkos választás alá mehetne. *IX. ngy. XLIX. pt.*

2. Ha az ekképen választott tag, tudósítására idejétől számítva fél év alatt nem felel, vagy az őt illető kötelességeket föl nem akarja vállalni, választása megsemmisül, ellenkező esetben neve a' Névkönyvbe menvén. *IV. ngy. LXIX. pt.*

3. Minden ujonan választott rendes tag osztályabeli eredeti értekezés' felolvasásával fog első megjelenésekor széket; és pedig helybeli a' kis, vidéki a' nagygyűlésben. *IV. ngy. XL. pt.* Levelező tag, szinte szakjabeli előadással, melly nem csak tudományos, hanem szépirodalmi mű is lehet, köszönt be; vidéken lakóét, ha személyesen meg nem jelenhetik, annak képében, a' társaság' más valamely tagja terjeszti elő. *XII. ngy. XXXVI. pt.*

4. Tartoznak a' tagok minden a' társaság' kebelén kívüli tudományos dolgozásaik' jegyzékét évenként a' titoknakhoz beadni azon végre, hogy az academiái tagok' ezen magányos munkálkodásaikról is álhasson külön pont az évenkénti igazgatósági jelentésben; 's a' haza innen lássa, mennyiben iparkodnak a' társak a' magyar nyelv' előmozdításán 's az ismeretek' terjesztésén. Ha ki valamely, még kéziratban levő munkáját mutatná elő a' társaságnak, ez is megemlíthetik az érdeklött tudósításban. *IV. ngy. CIII. pt.*

5. Minden tag fel van szólítva, küldené be pecsét alatt évenként önbiographiai jegyzékeit, mellyek feltöretlenül a' levéltárban őriztetnek, míg azokra halál, 's készülendő élet-írás' vagy emlékbeszéd' esetében szükség leszen. *IV. nagy. CXVIII. pt.*

6. Halál által elvesztett tagjainak a' társaság következő vég tiszteletet határozott:

a) Ha a' halál' esete Budapesten adja magát elő: a' megholtak rokonai, osztálybeli társai, barátai vagy szomszédaiktól várja a' társaság, hogy a' temetés' napja és órájáról késedelem nélkül értesítsék a' titoknoki hivatalt, melly azt külön meghívó által azonnal tudtára adatja valamennyi Budapesten levő tagoknak, hogy társok' eltakarításánál, fekete ruhában, minél számosabban megjelenjenek.

b) Ha ülés napján esnék a' temetés, az ülés más napra halasztatik. *XI. nagy. XXXI. pt.*

7. A' társaság elhunyt tagjai' emlékezetét háromféle mód' tisztelet:

a) Rövid *gyászbeszéddel*, mellyel a' társ' halálát valamely barátja, ki eziránt a' titoknokot mindjárt a' hir' vétele után tudósítja, 's illyennek nem létében, a' titoknok. a' temetés-, vagy ha az elhunyt vidéken lakott, a' vett hir utáni legközelebb ülésben jelenti be. E' beszéd az elvesztettet leginkább a' társasághoz volt viszonya' szempontjából állítja elő. Kiadandó a' Tudománytárban.

b) *Életrajzzal*, melly az elhunyt' életéhez 's írói pályájához tartozó adatokat adja. Kiadandó a' Névkönyvben, bővebben az Évkönyvekben.

c) *Emlékbeszéddel*, melly az elhunyt'nak életét, munkálkodásait és hatását szónoki előadással terjeszti elő. *XI. nagy. XXXI. pt.* Különösen, midőn igazgató tagját veszti el a' társaság, készül emlékbeszéd, ha erre találkozik vállalkozó. *IV. nagy. XXI. pt.* Tiszteleti és rendes tagra általában mindenikre; a' levelezők közül pedig arra, kiről szavazatok' többsége iratni akar. *III. nagy. XXXVIII. pt.*

8. Bármely tagról több emlékbeszéd is elfogadtatik bírálat alá, 's vétethetik fel az Évkönyvbe; közülésben azonban csak egy, 's pedig az olvastatik el, melly arra legal-

kalmatosbnak íteltetik az illető küldöttség által. *VII. ngy. XLIX. pt.*

9. Ha valamelly Budapesten lakó vagy tartózkodó tag olly szegénységben halna el, mellynél fogva tisztességes eltakarítása sem lenne eszközölhető, e' felől értesítetvén, az elnök gondoskodni fog. *Igazg. hat. 1840. XLV. pt.*

10. Ha valamelly fizetett rendes tag meghal, fizetése azon hónap' végeig adatik ki, mellyben halála történt; az osztályban utána következő fizetetlen rendes tag pedig abba a' következő hónap' 1-jétől fogva lép. *Igazg. hat. 1832. XXXV. pt.*

11. Általában csak holt tagok' képei nyerhetnek a' társaság' teremében helyet; minden egyes esetben titkos szavazás' útján döntetik el, felfüggesztessék-e valakinek képe, vagy se. *IV. ngy. CXLI. pt.*

MÁSODIK FEJEZET.

GYÜLÉSEK.

I. Kis gyűlések.

(*XI. ngy. XXXIX. pt.*)

12. A' kis gyűlések hetenként egyszer, u. m. hétfőn tartatnak délutáni öt órakor, többször vagy más napon csak különös szükség' esetében.

13. Valamennyi helyben levő tag minden academiai év' kezdetén körlevél által felszólítatik az ülések' látogatására; a' tiszteletbeliek és rendesek azonfelül minden ülésre külön meghívót kapnak.

14. Nem tagja a' társaságnak, ki valamelly kis gyűlésben vendégül meg kívánna jelenni, magát előbb az elnöknel jelentse, kitől ha nem ismertetik, szükséges, hogy egy tiszteleti vagy rendes tag által ajánltassék. Minden egyes ülésre külön elnöki engedelem kívántatik.

15. A' kis gyűlések' tárgyai:

1) Tudományos és szépművészeti előadások és közlések, mik közérdekre tarthatnak számot, a' tudomány' jelen állapotjához mértek, 's mennyire lehet, új adatokon és combinationokon alapulók. Különösen

a) illy értekezések és emlékiratok a' tudományok' és szépművészet' egész köréből, tekintettel a' rendszabások' 11. pontjára.

b) Az új helybeli tagok' illető osztályi székfoglaló értekezések' olvasása, díszruhában.

c) Érdekes szónoki és költészeti dolgozatok.

d) Nagyobb kézirati munkákból egyes szakaszok' előadása, az egésznek ismertetésével.

e) Mindennemű érdekes közlemények, melyek a' tudományok' és szépművészetek' haladását tárgyazzák; tehát ide vágó, figyelemre méltó esetek, vizsgálódások, tapasztalatok, mik akár az eddigi tanok' megerősítésére, vagy felvilágosítására, akár új nézetek' megalapítására szolgálnak.

f) Bármely physical, technical, mechanical, úgy művészeti találmányok' bemutatása, ha tudományos szempontból vétettek fel, 's az illető tudomány' gyarapítására vannak.

g) Nagy figyelmet érdemlő bel- és külföldi munkákból tudósítások.

h) Bel- és külföldi nagyhirű 's a' tudomány' vesztésé-
gével elhunyt férfiak' munkálkodásai és hatásai' méltatása, ha nem voltak is a' társaság' tagjai.

i) Gyászbeszédnek a' társaság' elhunyt tagjairól.

k) Ha bárki által, valamely tárgyanál fogva nagyobb figyelmet érdemlő munka vagy értekezés, fölfedezés, találmány vagy létező dolog' tökéletesbitése küldetnék vagy jelentetnék be: ezek' megvizsgálására egy, vagy fontos esetben több tag neveztetik ki; kik szinte a' kis gyűlésekben teszik ezekről tudósításaikat.

2) Hivatalos dolgok. Ide tartoznak

a) A' jegyzőkönyv' olvasása.

b) A' küldemények' bemutatása.

c) A' nyomtatandó kéziratok' tárgyalása.

d) Hivatalos levelezés' elintézése.

e) A' szótári munkálkodások.

f) A' társaság' munkálkodásaira, belső intézkedéseire 's mindennemű ügyeire vonatkozó kérdések' tárgyalása.

16. Minden tagnak van joga szándéklott előadását bizonyos ülésnapra a' titoknoknál bejegyeztetni. Ha az ekkép jelentkezők' száma kelletinél nagyobb volna, az előadás' idejére nézve intézkedjenek a' titoknokkal.

17. Előadásra (különösen a' 15. 1) a, c—f,-félékre) nem tagjai is a' társaságnak bocsátatnak.

18. Hogy valamely előadás a' programába bemehessen, szükséges egy tiszt. vagy rendes tag által, mint a' társaság' 11d. rendszabása értelmében készült, az elnöknek ajánlathatnia, nem tag' munkájánál az elfogadtatást egyszersmind annak bece is határozza.

19. Ha ki valamely fontosabb indítványt tenni szándékozik, azt a' titoknoknak jelenti be, hogy a' programába mehessen; a' határozott napon pedig írásban terjeszti elő.

20. Ha valamely indítvány elfogadtatván, bővebb kidolgozására küldöttség rendeltetnék: az indítványozó abban mindenkor benn legyen.

21. A' titoknok minden egyes ülés' előadásai' s fontosabb és bővebb tanácskozássra alkalmat nyújtható hivatalos tárgyak és indítványok' programját, miután az elnökileg helybenhagyatott, a' terem' fekete táblájára, nyolcz nappal előbb kitéteti, hogy, ha valamelyike valakit különösen érdekelne; vagy talán ugyan arról bővebb közlésre inditana, reá előre készülhessen.

22. Az elnök, előfordulható rendkívüli esetben, a' programán, kitételi ideje alatt is, változtatást teszen.

23. Minthogy pedig a' hivatalos tárgyalások gyakran sok időt kívánnak, s miattok ilyenkor a' legérdekesb tudományos közlések is csak fáradt figyelemre tarthatnának számot: minden gyűlés az e' napra tett egy vagy több előadással kezdetik meg; ezeket követik a' jegyzőkönyv' olvasása, s a' folyó tárgyak közül azok, mik késedelmet nem szenvednek. Minden elhalasztható vagy bővebb tanácskozást kívánó tárgy a' hónap' utolsó kis gyűlésére hagyatik, melyben, ha a' folyó dolgok' száma engedi, előadások is tarthatnak.

24. Az előadott munkáról szabadon rendelkezhetik az író. Ha azt a' társaság' valamelyik gyűjteményében kívánja kiadatni, külön vizsgálat alá megyen.

25. Az előadott 's a' társaság' Évkönyveibe szánt dolgozatról, ha köz gyűlésbeni felolvastatásra méltónak ítéltetnék, erről a' jegyzőkönyvben tételik említés, hogy az e' tárgyban munkálkodni szokott nagygyűlési küldöttség a' maga idejében reájok tekintettel lehessen.

II. Nagy gyűlések.

26. A' rendszabások által a' nagy gyűlés' körébe utasított hivatalos munkálkodásokon kívül ide tartoznak 1) az új választású vidéki rendes tagok' székfoglaló értekezései. 2) elhunyt tagok felett készült emlékbeszédek' előadása. *IV. ngy. XL. pt. és X. ngy. LXVIII. pt.*

27. Az emlékbeszédek a' titoknok által a' közülés' elrendelésével megbízott nagy gyűlési küldöttséggel közöltetvén, ez kineveztetése után másod napra tartozik jelentését a' gyűlésnek felterjeszteni. Kitünvén innen, melly beszédek ajánltatnak a' közülésbeni elmondatásra, a' többiek, a' nagy gyűlés' fenlevő üléseire felosztva, ezekben adatnak az elhunyt tagok' tiszteletére ünnepélyesen elő. *X. ngy. LXVIII. pt.*

28. A' nagy gyűlés' minden ülésének végével a' titoknok kiteszi a' terem' fekete táblájára a' legközelebbi ülés' főbb tárgyai' sorozatát, hogy a' tagok azokra előre készülhessenek. *XI. ngy. XXXVIII. pt.*

29. Nem tagja a' társaságnak, ki ennek nagy gyűlésében meg kívánna jelenni, magát mint fent előadatott (14), előbb az elnöknel jelentse. A' nagy gyűlésre az engedelem egy a' bemenetelre felszabadító levél által adatik, s kiterjedhet annak minden ülésére, azon napokat vevén ki, melyeken egyes személyek' érdekei forognak kérdésben, név szerint midőn újonnan választandó tagokról 's a' nagy jutalom' elítéléséről folynak a' vitatkozások, miről egy, a' terem' ajtaján függő tábla értesíti mindenkor a' vendégeket; máskor is, midőn a' tanácskozások' természete kívánja, fen tartván magának az ülés a' vendég' eltávozását kívánhatni. *VII. ngy. I. pt.*

HARMADIK FEJEZET.

MUNKÁLKODÁSOK.

I. *Évkönyvek.*

30. Az Évkönyvekbe menő társaság' történetei a' kis gyűlésekben olvastatnak fel 's hagyatnak helyben. 1833. *kgy.* 16 és 125. *pt.*

31. Emlékbeszédek, nagy gyűlés által nevezett küldött-ségben olvastatnak fel; 's ott határoztatik el az Évkönyvek-be felvételök. *XI. ngy. XXXI. pt.*

32. A' rendes tagok' székfoglaló értekezései, mihelyt szerzőik által felolvastattak, minden további vizsgálat nélkül az Évkönyvekbe mennek. *IX. ngy. XIV. pt.*; levelező tag' beköszöntője előleges bírálat alá megyen. *XII. ngy. XXXVI. pt.*

33. Határoztatván, hogy az Évkönyvekbe csak olly értekezések vétessenek föl, mellyek vagy új tárgyat adnak elő, vagy bár ismeretes alapokon új vizsgálatokba bocsátkoznak, új összevetéseket, összeállításokat, nézeteket, következtetéseket foglalnak magokban, 's e' mellett tárgy- és nyelvbeli előadásra a' jelenkor' haladási fokának teljesen megfelelnek: az osztálybeli vizsgálók e' tekintetre szoros figyelemmel lesznek, kiknek tudósításaik' nyomain, az értekezések' sorsát a' szokott nagy gyűlési küldöttség határozza el. *IX. ngy. XV. pt. a).*

34. Végre a' pénz- és régiséggyűjtemény' jelességeinek leírásai is, mellyeknek kidolgozása az illető ór' kötelességei közé tartozik, a' kis gyűlésben olvastatnak fel, 's miután itt helyben hagyattak, az Évkönyvekbe iktattatnak. *XI. ngy. LX. pt. g).*

II. *Tudománytár.*

35. Eredeti értekezések a' nagy. v. kis gyűléshez adatk be, 's azok egy a' végre nevezett osztálybeli tag' véle-

ményéhez képest fogadtatnak el vagy nem. Ha az illető szerző, el nem fogadtatás' esetében, a' bíráló' véleményében meg nem nyugodnék, még egy vizsgálót kérhet; 's ha e' két vélemény eltérne egymástól, az ülés egy harmadikat bíz meg: melly esetben a' többség dönti el a' kérdést. *X. nyg. XVII. pt.*

36. Fordított czikkelyekről a' szerkesztő felelven, fölvetelöket ő itéli el. *IV. nyg. CVI. pt. 3.*

37. A' vizsgálók' kötelessége a' tudománytári dolgozatok' vizsgálatában arra tekinteni, hogy, ha nem újak is tárgy és felfogásra nézve, de korszerűek, tanulságosak, köz hasznúak, a' mívelt rendek' foghatóságához mérték legyenek; nem rekesztetvén ki mindazáltal olly szorosan osztálybeli dolgozatok is, miket szerzőik bármi okból nem az Evkönyvekbe szántak, *IX. nyg. XV. pt. b*); szoros tekintettel lévén egyébiránt a' nyelvbeli előadásra is; úgy az e' tekintetben gondatlanul készültek, csak azoknak szorgos kijavítása' feltétele mellett vétethessenek föl. *VIII. nyg. LXXIII. pt.*

38. Kis gyűlésekben előadott értekezéseik nem tagoknak, ha a' társaságnak ajánltatnak kiadatás végett, 's a' bírálatot kiálják; továbbá a' gyászbeszédék; köz érdekű tárgyakról, fölfedezésekről, találmányokról, különös figyelmet érdemlő munkákról készült vélemények; nagy hírű és hatásu elhalt tudósokról volt előadások, 's egyéb apróbb érdekes tudósítások a' Tudománytárban adatnak ki. *XI. nyg. XXXIX. pt 38*).

39. A' vegyes közlések' gyarapítása 's érdekesbítése végett azt várja tagjaitól a' társaság: adnának neki hirt mindenről, mi vidékeiken a' hazai nyelvet, literaturát, művészéseket, az ezeket tárgyzó intézeteket, úgy fölfedezéseket 's eff. illeti. *III. nyg. XCV. pt.*

40. Ha a' Tudománytár' valamelly czikkelye más folyóírásban megtámadtatnék, az író magát a' Tudománytárhoz csatlандó anticritikai függelékekben védelmezheti. *VI. nyg. LXXXIV. pt.*

41. A' Tudománytárra a' fő felvigyázás a' társaságé; 's valahányszor a' szerkesztőség eltávoznék a' terv' szellemétől, de egyéb hasznos észrevételekkel is, felszólalhat bármelly tag. 1834. *kyg. 181. pt. III.*

III. Régi magyar nyelvemlékek' kiadása.

42. A' régi magyar nyelvemlékek' gyűjteményébe felvételnek a' legrégibb időktől 1550-ig költ és készült nagyobb és kisebb magyar iratok; innen 1575-ig némi válogatással csak a' nyelv' hivatalos életét, sajátságait, helyírásait, elavult szavait, szerkezetét mutatók, kivált ha egyszersmind hazai történeteket, házi életet és szokásokat is felvilágosítanak. 1575-től 1600-ig ugyan azon tárgyuak, még nagyobb megválasztással. A' szerkesztő' dolga a' felveendők iránt javaslatot adni, melly szerint aztán a' kötetek' tartalma nagygyűlésileg határoztatik meg. *IV. nyg. XLIV. pt. VI. nyg. XLIII. pt.*

43. A' szerkesztő' előszavai, bevezetései, jegyzései, társasági vizsgálat nélkül, annak saját felelősége alatt mennek sajtó alá. Ellenben.

44. Minden nem a' szerkesztő által írt, nagyobb vagy kisebb terjedelmű értekezés, bevezetés, vagy bármi nevű tóldalék, mielőtt felvételnek, tartozik a' szerkesztő azt véleménye' előadása mellett a' kis v. nagy gyűlésnek bemutatni, melly azt még egyszeri megvizsgáltatás végett egy más rendes tagnak adja ki. Sőt szerkesztő és bíráló az iránt is adandnak minden esetben véleményt, vajjon a' régi magyar nyelvemlékek' gyűjteményében, vagy talán önállólag adassék-e ki ilyen, bár a' kiadandó emlékekre vonatkozó, dolgozat. *XI. nyg. LXVIII. pt.*

IV. Nagy jutalom.

45. A' februariusi első kis gyűlésben kidolgoztatván a' lefolyt esztendőben megjelent figyelemre méltóbb, 's természetöknél fogva jutalmazás alá eshető magyar munkák' czim-sora; ez minden tiszt. és rendes taggal közöltetik, hogy ki ki, az illető osztálya és szakjabelieket megolvassván, okokkal támogatott véleményét minden egyes könyvről nagy gyűlésre a' titoknokhoz beadhassa vagy küldhesse: ki azokat az illető osztályoknak legott kiadván, ezek tett tanácskozás után mindjárt a' második ülésben jelentést tesznek e' tárgyban. Kitetszven így, melly osztályokban találtnak jutalomra ajánlott munkák: ezekre való tekintettel választatik egy ki-

lencz tagból álló küldöttség, mely az egyes tagok 's az osztályok véleményei' nyomán kijelelvén; a' jutalomra és dicséretre méltatandó munkákat a' kitüntetés' indító okaival együtt, a' nagy gyűlés e' javaslatot veszi aztán tanácskozás alá. *X. nyg. XLI. pt. és XI. nyg. II. pt.*

46. *Nyerhet évi nagy jutalmat*, bármelly tudománybeli v. szépliteraturai munka, mely a' következő (47) pontban ki nem vétetik; különösen megjegyeztetvén a) hogy ha valamely, több darabból álló munka kitetsző jelességű volna, darabonként is jutalmaztathatik; azonban többek közt 's hasonló körülmények mellett mindenkor a' teljes munka nyeri el a' jutalmat. *III. nyg. XCII. pt. e).*

b) Egyes íróknak összegyűjtve kiadott olyféle jeles munkáik is nyerhetnek koszorút, melyek részenként v. darabonként már az előtt megjelentek, ide nem értvén mindazáltal a' valóságos második kiadásokat. *IV. nyg. XXVIII. pt.*

c) Oly munkák, mik valamely nagyobb gyűjtemény' részét teszik, de külön czímlappal és lapozással bírnak, szinté vívhatnak a' nagy jutalomért. *XI. nyg. XXIII. pt. d).*

d) Fordítás csak remek nyerhet jutalmat, 's hason becsű eredeti' szűkében. *III. nyg. XCII. pt. f).*

e) Ha megholt író' munkája ítéltetnék legjobbnak, minden különös esetben különösen határoztatik meg: kiadassék-e az elhunyt' örököseinek a' jutalom, vagy ne? *IV. nyg. XXV. pt.*

47. *Nem nyerhetnek évi nagy jutalmat:*

a) A' több írók dolgozataiból álló gyűjtemények, 's az efféle gyűjteményekben előforduló egyes dolgozatok.

b) A' külön kijött munkák' pusztá második kiadásai. *XI. nyg. XXIII. pt. c).*

c) A' társaság' 11-d rendszabásában érdeklett tárgyú munkák. *IV. nyg. XV. pt. 2).*

d) Olyanok, hol a' dolog' ügye a' személyével van összeszővődve. *III. nyg. XCII. pt. e).*

e) A' társaság' bármelly jutalmáért vivott 's mint olyan már jutalomra v. tiszteletdíjra méltatott munkák. *VI. nyg. LXI. pt.*

48. Minden munka azon évben megjelentnek nézetik, mely év a' czímlapon áll. Azon esetre, ha valamely munkán kétféle évszám taláztatnék, a' későbbi tartatik elhatá-

rozónak; a' melly munkán pedig évszám épen nem fordul elő, az maga zárja ki magát a' nagy jutalomért víható munkák' sorából. *XI. ngy. XXIII. pt. a). b).*

49. Végre ha valamellyik évben koszorúzásra érdemes munka egy sem találna kijőni, visszaterjesztethetik a' jutalom olyan elébb megjelentre is, melly a' nyerteshez legközelebb állott. *I. ngy. XXVIII. pt. 2.*

V. Jutalomtétélek.

50. Az osztályok, a' szerint mint azokat a' sor éri, három három kérdést ajánlanak a' nagy gyűlésnek. *I. ngy. XXVIII. pt. F)*; 's ezek' támasztásakor a' feladás' okainak előadása vagy elmellőzése ahhoz képest történik, mint ezt minden külön esetben a' társaság jónak vagy épen szükségesnek látja, *III. ngy. LXXVII. pt.*

51. Jutalmat ugyan csak a' legjobbnak vallott felelet kaphat; azonban igen becses másod, sőt harmad rangbeli munka is kijöhet tiszteletdíj mellett. *IV. ngy. XLVII. pt.*

52. A' drámai jutalomért versenyző munkák' megvizsgálására a' nagy gyűlés nyelvtudomány-osztálybeli vagy az e' nemben jártas, t. és r. tagok közül, mindig egy évre, öt bírálót választ, kik semmi ürügy alatt nem vonhatják ki magokat e' foglalatosság alól. Ha azok közt, kikre az érdeklett címeknél fogva a' választás eshetnék, volna, ki maga is dolgozott pályamunkát: az köteles azt általánosan bejelenteni; mert az ilyen bírónak nem választathatik. *IV. ngy. XI. pt. és VI. ngy. LXXXIII. pt.*

53. A' drámai jutalom a' többiek között legjobb munkának mindig kijár, kivévén ha köztök egy sem találtatnék, melly bármi tekintetben legkisebb figyelmet is érdemelne. *IX. ngy. XXXIII. pt.*

54. Ezen választottság' összeültekor mindenik tag elmondja vagy olvassa ítéletét, 's a' melly darabot többség vall jutalomra méltónak, azt írásban tett teljes megbíralás által ajánlja e' választottság a' nagy gyűlésnek. *IV. ngy. XI. pt.*

55. Bármelly jutalomra egyszer beküldött pályamunkát szerzője vissza többé nem húzhat. *VI. ngy. XLIII. pt.*

56. A' pályairatok idegen kézzel legyenek írva. Ha pedig a' jelíges levél' felbontása után kitetszenék, hogy a' mun-

ka saját keze' írása a' szerzőnek, ez a' jutalomtól elesik. *VIII. nyg. XCVIII. pt.*

57. A' bírálókkal akár levél által, akár máskép közlekedni tilalmas lévén a' szerzőknek, ha a' jeligés levelkék' felnyitása után mégis kitudódnék a' levelezés, az ilyennek kézírata a' jutalomtól előmozdítatik. Egyébiránt a' netalán értesített bíráló' kötelessége ez iránti jelentését lepecsételt levélben a' kis gyűlésnek beadni, melly jutalomkiosztáskor felnyittatik. *VIII. nyg. L. pt.*

58. A' pályamunkák' kézíratai a' társaságnál maradnak. *VIII. nyg. XLIX. pt.*

59. Mindennemű pályamunkák' beküldése határnapjául olly nap rendeltetik, mellyre közvetlenül kis gyűlés szokott tartatni. *VIII. nyg. XLIV. pt.*

60. A' vizsgálók mind az általok jutalomra és tiszteletdíjra, mind dicsértetésre ajánlott pályamunkákról külön, részletes és okokkal támogatott véleményt adandnak, 's azok az illető szerzőkkel közöltetnek is; ellenben a' kereken elmellőzöttekről szóló részei tudósításaiknak nem adatnak ki. *VI. nyg. XXIV. pt.*

61. A' melly pályamunka fordításnak, vagy más munkákból kiszedett darabokból szerkesztett plagiumnak fog találtatni, a' társaság által egyszerűen elmellőztetik. *XI. nyg. XXVIII. pt.*

VI. Nyomtatás végett beadott kéziratok' megvizsgálása és kiadása.

62. Az academia egyedül olly kéziratokat kíván saját költségével kiadni, mellyek, akár eredetiek, akár fordítások legyenek, jóval felülmulván a' középszert, a' literatura' bármelly ágának díszére, előmenetelére szolgálnak; 's vagy hasznosan gyarapítják a' már meglévőt, vagy valóságos hiányt pótolnak: végre előadás' és nyelv' tekintetében is korunk' jobb íróival vetélkednek. Soha sem kell t. i. elfeledni, hogy egyik fő rendeltetése az academiának egyenesen a' nyelv-mivelés. — Ennyit általában.

Különösen a' bírálók' figyelmébe ajánltatik:

I. Ha munka tudományos, és

a) *Eredeti*: hogy az, egyfelül tárgyát, a' szükséges előkészületek' célirányos használása mellett, helyes rend-

szerrel, mennyire lehet kimerítőleg, adja elő; másfelül: bármely grammaticai rendszert követ is, azt híven kövesse: a' netalán szükséges műszavak pedig a' származtatás' és összetétel' szabályai szerint legyenek alkotva.

b) Ha a' munka *fordítás*, vagy azon megjegyzéssel adatik ki, α) hogy az eredetinek, mind magában vett, mind a' mi szükségünkhez képest becséről hozassék ítélet; vagy β) csak a' nyelv' és fordítás' mineműségéről; 's itt nem szóhoz tapadó, hanem az értelmet híven és világosan visszaadó általtétel kívántatik.

II. Ha a' munka szépliteraturai, és

a) *Eredeti*: úgy leszen elfogadandó, ha vagy magában igen jeles, vagy az illető literaturaágnak, jelen állapotjában, érezhető előmenetelére 's hasznos gyarapítására szolgálhat.

b) Ha *fordítás*, ismét vagy α) az eredetinek becse felől is, vagy β) csak a' fordítás' millyenségéről ohajtatik ítélet. — Fordítástól azt kívánja a' társaság, hogy az eredetinek, mind értelmét 's kifejezése' formáját, mind hangját 's mennyire lehet egész külső mineműségét tekintve, hű másolata legyen; hibátlan, keresetlen, tárgyhoz szabott szép nyelven.

Ezen tekinteteket állandóan szemelött tartó, nem szerfelett bő, de okokkal támogatott, 's határozottan kifejezett véleményeket vár a' társaság az iránt:

a) Minden észrevétel nélkül, kereken elfogadhatónak tartja-e véleményadó a' kéziratot? vagy

b) Elfogadandónak ugyan jelen állapotjában is, de ohajt némely észrevételeket a' kézirat' szerzőjével közölni, annak tetszése szerint leendő haszonvétel végett? vagy

c) Csak bizonyos észrevételek' tekintetbe vétele után, 's így föltétlenül tartja-e a' kéziratot elfogadhatónak, vagy végre

d) Kereken visszaadandónak?

Végül a' véleményeknek olvasható leiratasát, 's a' kitűzött határidőig beküldését várja a' titoknoki hivatal; fontos akadályok' esetében pedig legalább ezek iránti tudósítást.

XI. ngy. XXIV. pt.

63. A' feltétellel vagy a' nélkül elfogadott kéziratokról a' vizsgálók' észrevételei használat végett az illető szerzőkkel közöltetnek; a' kereken visszamenőkről szólók nem. *XI. nyg. XXIV. pt.*

64. A' mely kézirat eredetiként adatik be, 's vizsgálatásából kitetszenék, hogy fordítás vagy más munkákban szedett darabokból szerkesztett plagium, a' társaság által egyszerűen elmellőztetik. *XI. nyg. XXVIII. pt.*

65. Eredetileg hellen és római mértékben írott munkák' fordításai, ha e' formától eltérnének, vizsgálat alá sem bocsáttatnak. *VIII. nyg. XXVI. pt.*

66. Minden a' társaság által jutalom vagy tiszteletdíj mellett kiadandó kéziratban (a' tudománytárikaat kivéven) megtartatik a' szerző' helyesírása: az ifjuságnak szánt munkákban mindazáltal az academia' nyelvszabályainak szoros követése kikötetik. *VII. nyg. XXIV. pt.*

77. A' nyomtatás végett elfogadott kéziratok az elfogadási időrend szerint adatnak sajtó alá: az elnökre bízván egyes esetekben, gyorsabb jóvedelmezést ígérő könyveknek, a' pénztár' állapotjáról való tekintettel, soron kívül nyomtatása. De megjegyztetik, hogy elfogadott munkák' nyomtatását csak akkor lehet sorban eszközölni, midőn magának a' társaságnak, az alaprajzban kitűzött dolgozatai' nyomtatásán felül költség marad. *VI. nyg. LXX. pt. és igazg. hat. 1835. XLI. pt.*

68. Az igazgatóság által elfogadott kézirat szerzője által többé vissza nem húzathatik. *XI. nyg. XXX. pt.*

NEGYEDIK FEJEZET.

E L E G Y.

Censura.

69. Mind az Évkönyvekbe menő dolgozatok, mind egyéb a' társaság' költségével nyomtatandó kéziratok iránt a' censorral maga a' szerző végezzen. *III. nyg. XV. és XC. pt.*

Kézirat-sajátságai jog.

70. Az Évkönyvek és a' Tudománytár számára készült 's oda bevett dolgozatok, kijövedelektől számított egy évig kirekesztőleg a' társaság' tulajdonai. *IV. nyg. CIV. pt. és VI. nyg. LV. pt.*

71. A' Tudománytárból netalán háramló tiszta haszon' egy harmada a' szerkeztetőké. *Igazg. hat. 1837. XXXIII. pt.*

72. Minden egyéb, a' társaság által tiszteletdíj mellett kiadott munka tizenöt évig a' társaságé úgy, hogy addig, a' kijárt tiszteletdíj' 's minden egyéb kiadási költségek' lehuzása után fenmaradó tiszta haszon' egy harmada a' szerzőké; azon túl a' kézirat-sajátságai jog ismét a' szerzőkre menvén vissza. *Igazg. hat. 1836. XXXIV. pt.*

73. Jutalmat nyert pályaszíndarab szinte tizenöt évig a' társaságé; de itt a' költségek közé a' száz darab arany jutalom be nem tudatik. *Igazg. hat. 1832. XLVI. pt.*

74. Olly hivatalos tudósítások, mellyeket a' tagok a' társaság' felszólítására bizonyos, ugyan a' társaság által velők közlött tárgyak felől adnak: szorosan a' társaságéi, 's így annak körén kívül ki nem adhatók. *VI. nyg. LV. pt.*

75. Így minden afféle irományok is, mellyek a' társaság által, saját külön használatára 's nem kiadására készültek, annak tudta 's megegyezése nélkül ki nem adhatók. *VII. nyg. LVI. pt.*

76. Olly közlések, mellyeket tagok v. nem tagok, felszólításra v. önkényt küldenek be, nem kiadás, hanem használás végett: folyvást a' szerzők' tulajdonai maradnak. *VI. nyg. LV. pt.*

77. A' jutalmat nem nyert pályamunkák' kéziratai a' társaság' levéltárában maradnak ugyan; de a' munka' saját-sági joga, tehát a' kiadhatás, folyvást a' szerzőé. *VIII. nyg. L. pt.*

Levél- és kéziratárba letett irások' használása.

XI. nyg. LXII. pt.

78. Magánhasználatra a' 74. 75. és 76. pontokban érdeklött iratok társasági rendes tagoknak kiadhatnak, térítvény mellett, a' levéltárból; idegeneknek nem.

79. Köz használatra bocsátható, társasági tagoknak, szinte térítvény mellett, minden olly kézirat, melly e' végre készült és küldetett a' társasághoz.

80. Külön kiadatás végett, vagy a' Tudománytár' számára elfogadott, de meg nem jelenhetett kéziratok, mint-hogy sem díjt a' társaságtól nem nyertek, sem beküldetések' czélja elérve nincs, a' szerzőnek visszaadatnak; ha pedig ettől az academia' levéltárában hagyatnának, az író' életében senkivel sem közölhetők.

81. A' jutalmazott pályamunkák' kéziratai, ha azok vagy külső akadály miatt, vagy mivel nyomatásra méltóknak nem találtattak, ki nem jöttek is, tizenöt évig a' társaság' és tagjainak használatára állanak; azon tul az író' teljes birtokukba lépven.

82. Elesett, 's a' társaság' határozata szerint a' levéltárban elteendő pályamunkák' harmincz évig illetlen maradnak; ez időszak' lefolyása után, használat végett, bármelly taggal közölthetnek.

83. Ha valaki az academia' levéltárában őrzött pályamunkáját le kívánná másoltatni, az csak a' titoknak ügye-lése és felelősege alatt történhetik, 's midőn az író' neve tudva van; különben a' másolás teljességgel meg nem engedtetik, mert ekkép a' szerző' nevében a' munka idegen által el-sajátíthatatnék.

Tudományos eszközök' szerzése.

84. A' legszükségesebb új munkák, 's nagy fontosságu új 's a' tudomány' haladását eszközölt vagy eszközölhető szerek megvételére a' tagok ajánlást tehetnek. *XI. nyg. XXXIX. pt. 30.*

Névtelen felírások.

85. Névtelen felírások, ha egyéb mint tudományos tartalmúak, nem fogadtatnak el. *X. nyg. XII. pt.*

Könyvajánlás.

86. A' társaság semmiféle könyvajánlást nem fogad el. *II. nyg. VIII. pt.*

Levelezés.

87. Az igazgatóság' végzete szerint, megváltva kapja minden tag a' hozzája menő hivatalos levelet, valamint arra az ő válaszáért, vagy egyéb hivatalos tárgybeli leveléért is a' postaköltséget a' társaság fizeti. Kiki írja fel ezen okból nevét kívül levelére. *II. ngy. VII. pt.* Csomók alkalmazással küldessenek.

Könyvvételtbeli kedvezés.

88. Minden rendbeli tag 's tisztviselője a' társaságnak, ennek bármely nyomtatványát, a' bolti ár' egy ötöde' elengedésével kapja, de egyedül csak Eggenberger József és fia academiai könyvárosoknál, ellennyugtató mellett. *Igazg. hat. 1835. VII. pt. és VI. ngy. LIII. pt.*

Tiszteletpéldányok.

89. Az igazgatóság' rendelése szerint, a' társaság' költségével nyomtatott munkákból, a' titoknok' kirendelő levelére, Eggenberger József és fia megbízott academiai könyvárosoknál tiszteletpéldányt kapnak a' munka' szerzője vagy szerkesztője és bírálói, kiknek előadására az sajtó alá bocsátott. *Igazg. hat. 1835. VII. pt.*; az Évkönyvek' illető kötetéből pedig mind azok, kik abba dolgoztak. *Igazg. hat. 1832. LXXXVII. pt.*

D. Schedel Ferencz,
titoknok.

III.

A' M. T. T. IGAZGATÓSÁGÁNAK

JELENTÉSE

a' társaság' 184%beli munkálódásairól 's pénztára' mibenlétéről.

A' m. t. t. személyzetében ez academiai év' lefolyta alatt a' következő változások történtek :

Halál által a' társaság hét tagját vesztette el, u. m. Péchy Imre igazg. —, Budai Ézsajas tisz. —, Kossovich Károly rendes, és Baricz György, Csató Pál, Hoffner József és Magda Pál lev. tagokat.

Választatott lev. tag nyolcz :

Henszlmann Imre orvos dr. Pesten.

Hunfalvi Pál h. ügyv. Pesten.

Kríza János, unit. pred. Kolosvárt.

Kubinyi Ferencz táblabíró Losonczon.

Lugossy József, prof. Szigeten.

Peregriny Elek, phil. dr. Budán.

Török János, a' gazd. egyesület' előadója.

Trefort Ágoston, tbíró Pesten.

Tiszteleti tagul:

Pulszky Ferencz, táblabíró 's volt országgy. követ.

Rendes tagokká : az utóbbinak helyére a' nyelvtudományi osztályba *Jászay Pál*, m. kir. udv. fogalmazó Bécsben ; a' törvénytud. osztályba helybeli harmadik rendes tagul *Fogarasi János*, a' kir. váltófeltörvényszék' tanácsjegyzője ; a' történet-tudományi osztályba elhunyt Kossovich Károly' helyére *Horváth Mihály* phil. dr. Bécsben.

Vége igazg. taggá elhúnyt Péchy Imre' helyére b. *Vay Miklós*, cs. k. kamarás, főispáni helytartó és septemvir Pesten.

Kis gyűlése a' társaságnak 1840. nov. 16-tól, 1841. sept. 6-ig 39 volt; nagy gyűlése aug. és szeptemberben 9 üléssel; igazgatósági gyűlése Pesten szeptemberben 2 üléssel. Szünet két hónapig.

A. Nyelv körüli munkálatok.

1. A' nagy szótár' dolgozása folyt; sőt a' nyelvtudományi osztályból Czuczor Gergely, a' philosophi-aiból Horváth Cyrill, Hetényi János és Kállay Ferencz, a' törvénytudományiból Szlemenics Pál, illetőségek' egy részét vizsgálat alá is bocsátották. A' hadtudományi műszótár' dolgozása hasonlóképp folyt, 's különösen b. Lakos János t. és Kiss Károly rt munkálkodások' egy részét elő is terjesztették. A' munkába vett bányászati műszótár körül Bugát, Frivaldszky és Kacs-kovics fáradoztak; 's időközben a' segedelemnyújtásra felszólított magyar és erdélyi bányakormányok közül a' felsőbányai az ott már divatozó műszók' lajstromát küldötte be, az alsómagyarországi rövid idő múlva egy tetemesb munkát' közlését igérte. Vége a' Tájszótárhoz újra is Horváth János rt. vasi és honti, Drnovszky Ferencz nyitrai, Fabó András nógrádi, Matusik János tatai, Vass József göcseji tájszók' küldésével járultak.

2. A' magyar szókötés' szabályai' nyomozásában a' nyelv-tudományi osztályból Czuczor, Fábian, Nagy János és Vörösmarty jártak el, melly munkát, mihelyt kiegészítve és a' társaság által megvizsgálva és elfogadva leszen, a' közönség elébe fog terjesztetni.

3. Nyelvrégiségek' keresése- és gyűjtésével folyvást Döbrentei Gábor rt foglalkodott, kinek szerkesztése alatt a' Régi m. nyelvemlékek' II. kötete meg is jelent.

B. Tudományos munkálatok és kiadott munkák.

1. A' tudományok' terjesztésén tudományos értéke-zések' írásával igyekeztek a' tagok. Különösen a' nagy és kis

gyűlésekben a' következő előadások lettek helyt: Fogarasi Ján. lt. a' magyar igék' természetét fejtegette; Kállay Fer. rt a' finn és magy. nyelvek' összehasonlítási vizsgálatának köztünk történeteit és eredményeit állította elő, 's az újabb külföldi fölfedezéseket és tudományos nézeteket e' tárgy körül megvizsgálva, Possart' lapp és Jablencz' syrjän nyelvtanait ismertette, folytonos tekiütéssel a' magyar nyelv' rokon sajátságaira; Bloch Móricz lt. a' nyelvhasznításról, különösen a' magyar nyelv' rokonságairól értekezvén, annak a' syrjänneli hasonlatosságait emelte ki 's alkotására nézve a' sinai és semita nyelveknél főlebb állónak mutogatta; ismét Bloch Móricz a' héber költészet' jellemeiről olvasott, hasonlítva a' hellennel és sanscrittal; Podhrazeky József lt Erdősi János XVI. századbeli szerző' némelly eddig lapangott írását ismertette meg; Szemere Pál rt. a' szépművek' criticájáról általában, különösen pedig Vörösmarty' némi daláról adta elő elmékedéseit; Pulszky Ferencz lt a' régi műemlékek' befolyásáról az új művészetre, — Hetényi János az ész és philosophia' fűlségéről értekezett; Lukács Móricz lt. a' büntetőjogi theoriákat adván elő, különösen az igazság és haszon' elveit fejtegette 's az utólsóra többek által felhozott ellenvetéseket czáfolgatván, meg igyekezett mutatni, hogy a' jól értett haszonelvben az igazság' elve is benn foglaltatik; Briedl Fidélt lt az aesthetical lángésről elmékedett; Győry Sándor rt a' hasznos ismeretek' terjesztése' módjairól adta elő nézeteit; Vajda Péter lt a' természettudományok' befolyását a' társaságra fejtegette; — Czech János rt a' zsidók' polgári állapotjait Magyarországbán nyomozta; Horváth Mihály lt az 1514-kí magyar pórhad' okait és következményeit adta elő; ugyan ő az Anjouk' hatását állította elő hazánkra, országlások' szellemét, a' közigazgatást, egyházi, erkölcsi és népi életet tekintve; Jerney János rt. a' hazánkat IV. Béla alatt pusztított mongolok' egyik vezérének, Kadánnak oklevelét magyarázván, a' nevezett királyunk' pénzeivel találatni szokott, 'de mindeddig meg nem határozott rézpénzeket a' mongolok által forgásba hozottaknak igyekezett megmutatni; Kállay Ferencz rt a' Frangepáni nemzetségről, — Sztrokay Antal rt Cházár András' életéről 's tudományos és philanthropiai hatásáról értekezett; Horváth Mi-

hály és Schedel Ferencz több, hazánkat illető történeti munkákat ismertettek meg a' társasággal; Luczenbacher János rt Róbert Károly király' némelly általa Buda városának adott árulerrakói' kiváltságára vonatkozó ritka ezüst pénzeit mutatta elő, azokról egyszersmind értekeztvén; így Kállay Ferencz rt. némelly legújabbban Erdélyben, az orbai székhelyben találtatott arany régiségek' rajzai' előmutatását kísérte észrevételekkel; 's társaságon kívüli hazafiak közül Romer Flórián Zudar László egykori pannonhalmi főapát' sírkövét, 's Nagy-Ajtai Kovács István némelly a' Kolozsvár' régi várfalán találtatott magyar síriratokat közlék rajzokban 's egyszersmind magyarázataikkal is kísérek; — Kiss Károly rt a' francia köztársaság' hadi szerencséje' okait igyekezett meghatározni; másizben a' legújabb hadi irodalmat ismertette, tekintettel eddigi kísérleteinkre e' nemben; Nagy Károly rt. új elrendelésű égtékét, az első magyar nyelven készíté 's annak előmutatását egyszerűítései' igazlásával kísérte; Taubner Károly lt a' mértan' előadása' módszerét 's különösen a' mértani irodalomnak hazánkban hazai nyelvünkön mibenlétét terjeszté elő; Vásárhelyi Pál rt folyóvizeknél a' sebességek' fokozatáról értekezett, felvilágosítván e' kérdést egy a' Dunán mért keresztmetszés és abban talált sebességek által, nem különben a' Duna' vízemésztéséről különböző vízállomásoknál; — Szlemenics Pál rt a' magyar törvények' történeteit nyomozta az ország' keletkeztétől az Árpádok' kihaltáig; — Jerney János rt törvénykönyvünk' legnagyobb nyomtatási hibájáról egy betűben értekeztvén, kimutatta, miképen I. Lajos decretuma' 11. cikkelyében „universi viri nobiles“ hibásan áll *veri* helyett, melly helytelen olvasásra Kollár 's utáná többben egy hamis közjogi tételt alapítottak; Tóth Lőrincz lt a' becsztelenítés' büntetéséről általában 's különösen annak hazánkban alkalmazásáról elmélkedett; Kállay Ferencz rt a' magyarországi részek' visszakapcsolása' kérdését vizsgálván, tekintettel az eddigi vitatkozásokra, az ügy' további kiegyenlítésére szolgáló pontokat igyekezett kijelelni; Fogarasi János rt egy magyar bankról fejtette ki nézeteit; — Bugát Pál rt az orvosrend' miképeni emeléséről Magyarországhban értekezett; Schoepff August lt a' kancsalság' mütételét adván elő, számos

egyedeket műtét előtt 's után, különféle időszakaiban a' gyógyulásnak, állított a't ársaság elébe; Schedel Ferencz egy, Magyarország' határain belül talált, lithographiai követ ismertetett meg. — Gyász- és emlékbeszédeket elhunyt társak felett Péczely, Schedel, Sztrokay és Zsoldos készítettek. Ezeken kívül a' Tudománytárban megjelentek: Hetényi Ján. rt.' értekezése az akademiák' hasznairól, Briedl Fidél ltágé: a' kisdedovó intézetek történetileg; 's egy oskolaleczkei czélszerű terv' készítésének lényeges és mellékes bélyege; Podhraczký József ltágé Berger Illés magyar történetiréről, Jerney János rtágéi e' kérdés felett: való-e, hogy az orosz birodalom' alapítói magyarok voltak; továbbá a' böi convent' emlékezetének felélesztése; ismét: a' váci püspökség' birtokjövedelmét mutató XVI. századi m. oklevelek; Jászay Pál ltagtól a' kassai kisebb országgyűlés' czikelyei; Taubner Károly ltagtól: a' fourrieri módszer a' felsőbb foku egyenletekről; Vállas Antal rtagtól: a' holdfogyatkozásokról; Tarczy Lajos rtagtól a' természeti tudományok' régi történeteiről, és Schoepff August ltág' értekezése a' korcsvegyekről.

2. Nyomtatásban a' következő munkákat adta ki a' társaság:

a) *Tudománytár*, közre bocsátja a' m. t. t. Szerkesztők Luczenbacher J. és Balog P. 12 füzet.

b) *Magyar helyesírás és szóragasztás'* főbb szabályai. A' m. t. t. külön használatára. Ötödik kiadás.

c) *Régi magyar nyelvemlékek*. Kiadja a' m. t. t. Szerkesztői Döbrentei G. Második kötet.

d—f) *Eredeti Játékszín*, kiadja a' m. t. t. VIII. IX. X. kötet.

g) *A' felsőbb analysis'* elemei, Györy Sándor r. tagtól. Második füzet.

h) *Számolási segéd* a' közéletben előforduló pénzsámolások' tábláit 's egyszerű szabályait példákkal világosítva foglaló. Hradnay Ferencztől.

i) *Az állatország'* felosztva alkotása szerint. Cuvier ut. Vajda Péter ltagtól. Első kötet.

k) Népszerű erkölcstudomány Zsoldos Ign. rtagtól.

1) M. t. t. Névkönyv *astronomiai naptárral* és kalendáriommal 1841-re.

3. El voltak a' tagok olly *kéziratok' vizsgálatával* is foglalta, mellyek az alaprajz' rendelkezéséhez képest kiadás végett voltak az academia elébe terjesztve. Név szerint, a' mult évről maradtakhoz járult 20, és pedig nyelv és literaturai 1, classica-literaturai 2, philosophia 's nevelési 3, történetírási és rokon 6, mathematicai 1 's természettudományi 3; mellyek közül a' következőknek kinyomatása határoztatott: Szerém vármegye' ismérte Hoblik Márton ltól; b) Cuvier' Állatországa' II. kötete Vajda P. ltól; c) Magyar könyvtár, készítette Jankowich Miklós tt.; d) Plutarch' Parallelái, ford. Székács és Taubner II. tt.; e) Miss Sara Sampson, Lessing után Kazinczy Ferencztől; f) Edvi Illés Pál Közhasznu Kézikönyvének harmadik kiadása. — A' magyar törvénytár' első része, u. m. Verböczy István' hármaskönyve Bertha Sándor, Fogarasi János, Luczenbacher János, Szalay László és Tóth Lőrincz rt. és II. tt. által fordítva most vagon vizsgálat alatt.

4. Hasonlag el voltak a' tagok a' Tudománytárba szánt dolgozatok' vizsgálatával foglaltva. A' mult évről maradtakhoz jött ez évben 31; különösen 3 literaturai, 5 philos. 's nevelési, 9 történeti, 6 mathematicai, 1 had-, 1 műtudományi, 3 törvény-'s történettudományi, mellyek közül 21 fogadtatott el, 's azóta nagyobb részt meg is jelent.

C. Jutalmak és pályamunkák.

1. 1839-ben kitett e' törvénytudományi feladásra: „Határozassék meg a' büntetés' értelme és czélja, adassanak elő annak biztos elvei és ezekhez alkalmazható nemei; fejtessek meg, találhat-e köztök helyet a' halálbüntetés, és melly esetekben 's miképen, és milly sikerrel gyakoroltatott ez a' régi és újabb népeknél, különösen hazánkban“ érkezett és vizsgálat alá ment tizenhárom pályamunka közül a' száz arany jutalom Szemere Bertalanénak ítéltetett, Sárváry Jakabénak pedig, mint másod rangunak, tiszteletdíj mellett kiadására határoztatott.

2. A' szinte akkor hirdetett természettudományi fel-

adásra: „Jeleltessenek ki azon gyógy- és műtani testek, melyek honunkban is teremnek, vagy természetők, 's mind a' mellett részint még most is külföldről hozatnak be, 'részint mind eddig kivitelre nem fordítatnak; mi ennek oka 's miként lehetne azt eszközölni, hogy azok ne csak országunk' szükségeit pótolnák, hanem külkereskedési czikkelyekké is válhatnának“ három munka érkezett, mellyek közül *D. Wagner Dániel* nyerte el a' száz aranyat, tiszteletdíj melletti nyomtatásra pedig *Török József* érdemesítetett.

3. A' drámai jutalom a' versenyzett művek' gyengesége miatt ki nem adathatótt.

4. Az 1840-ben kijött magyar könyvek közül azévi nagy jutalom 200 aranyban Horváth Mihály' ily című munkájának ítéltetett: „Az ipar és kereskedés' története Magyarországon a' három utolsó század alatt;“ 's mint ehhez legközelebb állók ki lőnek tüntetve: Szemere Bertalan' Utazása külföldön, 2 kötet; és Vörösmarty Mihály' Újabb Munkái, 4 köt., 's dicséretet nyertek betürenddel e' következők: Császár F.' Magyar Váltójoga, 2 köt., Győry Sándor' Felsőbb Analysise' 2dik füzet, Jósika Miklóstól: Élet és Tündérhon, 3 köt.; és Kölcsey F. Minden Munkái, I. és II. köt. Végre figyelmet gerjesztettek még mint hölgy által készített köz hasznu munkák: Flóri' könyve és Földesi estvék, Bezerédy Amáliától.

5. 1843-ra a' következő új kérdések tüzettek ki: a) *Történetirási*: Beköltöző őseink micsoda népségeket találtak hazánkban, megtelepedésök után III. András' haláláig, kik szálották meg az országot; 's mellyik nép mi befolyással volt nemzetünk' életére? b) *Mathesisi*: Adassanak elő, a' szükséges rajzokkal felvilágosítva, valamelly hegyháton átszállító 's vizét egy közös válpontnál nyerő hajózási zsilipes csatorna' tervezésének alapelvei.

D. Nemzeti játékszín' ügye.

Az 1833. óta fenálló játékszini küldöttség ez évben 28 darabbal gazdagította a' magyar színművek' számát, mellyeknek egy része színpadra is került.

E. A' tagok' magányos munkálatai.

Hogy a' haza tudhassa, mennyiben iparkodtak az egyes tagok, academiai hivatalos munkálódásaikon kívül, magányos szorgalmok által a' hazai irodalom' ügyét előmozdítani; előadatik ebbeli dolgozataik' sora is, a' mennyiben általok bejelentettek vagy a' titoknoki hivatal előtt tudva vannak.

Andrásy György gr. tt.

Antal Mihály lt.

Az academiai Zsebszótár' átnézetével foglalkodott.

Árva Gergely lt.

Velence' nemzeti ünnepe. Ath.

Bajza József rt.

Az „Athenaeum“ czimű folyóiratot szerkeszté.

Balásházy János rt.

Elárult pályamunka. Debreczen, Sr.

Balla Károly lt.

Vélemény a' büntetés mód' javítása iránt. Pest, nSr.

Czikkeltyek a' Társalkodóban.

Balogh Pál rt.

A' Tudománytár' literaturai részét szerkeszté.

Barabás Miklós lt. Bárany Ágoston lt. Bártfay László lt. Bene

Ferencz tt, Benyovszky Zsigmond gr. lt.

Bertha Sándor lt.

Verbőczy' Hármas könyvének fordításával foglalkodott.

Beszédes József lt. Bitnicz Lajos rt. Bolyai Farkas lt.

Brassai Sámuel lt.

A' Vasárnapi Ujságot szerkeszté.

Bresztyenszky Albert lt.

Bloch Móricz lt.

Nyelvészeti nyomozások. Pest, 16r.

Mózes' öt könyve, 3. 4. 5. kötet. Budán, Sr.

A' héber költészet' rövidrajzolata némi tekintettel a' hellen és hindu költészetre. Ttár.

Briedl Fidélt.

A' kisdedovó intézetekről történetileg. Ttár.

Egy czélszerű iskola-leczkei terv' készítésének lényeges és mellékes bélyegei. Ttár.

Az ember testi, lelki és szellemi tehetségeivel. Ath.

A' nevelő 's tanító-hivatal' kezdetbeni szükségesebb tulajdonai. Ath.

Mint hat üdvösen a' népiskola az ember' házi boldogságára. Ath.

Gondolattöredékek a' tanítás és tanítók' köréből. Ath.

Elméletek a' köz jólét' némelly elveiről. Ath.

A' hű tanító' és nevelő' legédesebb jutalma. Rel. és Nev.

Egy nyugalmazott tanítónak bucsubeszéde távozó 's tanítói pályára lépő fiához. Rel. és Nev.

Fürtök a' nevelés' mezejéről. Rel. és Nev.

A' két csemete. Rel. és Nev.

Általános és különös Neveléstan. Készülőben.

Bugát Pál.

Orvosi Tárt szerkeszté D. Flórral egyetemben.

Csapó József (Tunyogi) It.

—
Császár Ferencz It.

Költemények. Budán, 8r.

Váltó-törvénykezési irománypéldák. Pest, n8r.

Czikkelyek az Ath.

Csatsko Imre It.

Büntetés jogi elméletek, tekintettel a' büntetés fajaira, különösen a' halálbüntetésre stb. K. I.

Csoma Sándor (Körösi) It.

Értekezések a' calcuttai folyóiratokban.

Csorba József It. Czech János rt.

—
Czuczor Gergely rt.

Cornelius Nepos' minden munkái. Buda, 8r.

Vegyes czikkelyek a' Mezei Naptárban.

Deák Ferencz lt. Deák Zsigmond lt.

Dessewffy Aurel gr. lt.

X. Y. Z. könyv. Pesten, n8r.

*Dessewffy József gr. lt. Dóhovichs Vazul lt. Döbrentei
Gábor rt. Döme Károly lt.*

Egyed Antal lt.

Ovidius' Metamorphosisai' fordítását befejezte.

Eötvös József báró lt.

Erdélyi János lt.

Versek folyóiratokban.

Fábián Gábor rt.

A' democratia Amerikában Tocquevillettől. Francziáb. ford.
2 köt. Budán, n8r.

Czikkelyek az Athenaeumban.

Fabrizy Sámuel lt.

Értekezések a' Társalkodóban.

Farkas Sándor lt.

Fáy András lt.

Nőnevelés és nőnevelési iktézetek hazánkban. Pest, n12r.

Féryes Elek lt.

Magyarország' statistikája. K. I.

Ferenczi István és Filinger Leopold lt.

Flór Ferencz lt.

Az Orvosi Tárt szerkeszté Bugáttal.

Fogarasi János lt.

Magyar kereskedési és Váltójog. Budán, n8r.

Magyar bank. Pest, n8r.

Czikkelyek az Ath.

Frivaldszky Imre rt. Fülepp József és Fülöp Sámuel lt.

Gaal József lt.

Beszélyek, versek 's egyéb czikkelyek az Ath.

Garay János lt.

Versek az Athenaeumban.

Gáty István lt.

Czikkelyek a' Társalkodóban.

Gebhardt Ferencz rt. Gegő Elek lt.

Géray Antal lt.

Budai Pasák. Bécs, n8r.

Győry Sándor rt.

Gyurikovics György lt.

Megyei tiszviselők' választása hajdankorban. Tud. Gyűjt. Zágráb, Varasd, Körös szlavoniai megyék magyar országgyűléseni képviselési joga. Tud. Gy.

Zamobor, Zágráb vgye Száván tuli részén fekvő mező-város Szlavonia, nem pedig Horvátországhoz számítatott. Tud. Gy.

A' magyar nyelv' előbbeni nagyobb kiterjedésének, divának 's becsültetésének példái Trenchény vármegyében. Tud. Gy.

A' magyar bornak az éjszaki országokba kivitele a' 16. században. Tud. Gy.

Országgyűlési emlékiratok 1542—1790 évig. K. I.

Magyar történeteket illető oklevelek 's egyéb források. K. I.

Szabad kir. városok' országgyűléseni szavazati joguk. Latin nyelven. K. I.

Magyarországi régi várak és városok, megyék sora szerint. K. I.

Hegedüs Sámuel lt.

Helmecczy Mihály szavazatos pénztárnok.

A' Jelenkor és Társalkodó szerkesztője.

Herepei Károly lt.

Hetényi János rt.

Az ész és philosophia' felsége. Acad. előadás.

A' nemzeti academiák' üdvös befolyásáról a' nemz. jólétre. Ttár.

A' Pesten állítandó ref. főiskolai rend tervezete. Koszoru-
zott pályamunka.

Az egyezményes rendszerről. Ath.

Hoblik Márton lt.

— — —
Horváth Cyrill rt.

Parrechtheismus. K. I.

Psychologia. Készülőben.

Horváth József lt.

A' hidegvíz - gyógyászat' története. Ttár.

Plinius' fordítása a' 10-dik könyvig. K. I.

Hufeland Enchiridion Medicuma magyarátv. K. I.

Az emberi holt-test bebalzamozása. K. I.

Horváth Mihály rt.

A' magyarok' története a' tanuló ifjúság' számára. Pest, n8r.

A' népérdekek' kifejlése honunkban. Ath.

Az anjoui királyok' hatása Magyarországra Ttár.

Az 1514-ki pórlázadás, annak okai és következményei.
Ttár.

Illés Pál (Edvi) lt.

Keresztyén Abc és gyónók katekhismusa második kiadá-
sán dolgozott.

Népoktató kézikönyv 3d. kiadását elkészítette.

Jakab István lt. Jankovich Miklós tt.

— — —
Jászay Pál rt.

A' hazai nyelv és történetekhez adatokat gyűjtött.

Jerney János rt.

Rádai Pál' bender követtségének naplója. Ttár.

Törvénytárnak' nyomtatási legnagyobb hibája egybetűben.
Ttár.

Jósika Miklós b. lt.

Helione. Költemény a' Kisfaludy Társaság Évlapjaiban.

Kacs Kovics Lajos lt.

Mezei Naptár 1842re.

A' Magyar Gazda' egyik szerkesztője.

Kállay Ferenz rt.

Frangepánok. Tudtár.

Finn-magyar nyelv. K. I. 1-ső rész literaturai vázlat; II rész finn-magyar nyelv-vizsgálatok eredményei; III rész finn népágazatok ethnograph. ismertetése; IV rész finn-magyar szótár egy toldalékkal az urali magyar utazók' számára.

Erdélyről két czikk a' Pesti Hirlapban.

Karácson Mihály lt. gr. Károlyi György tt. Kassai József lt. Kemény József gr. lt. Kerekes Ferencz lt. Kisfaludy Sándor lt.

*Kis Bálint lt.**Kis János rt.*

Soproni Estvék, III-dik köt. Sopron, n8r.

*Kiss Ferencz lt.**Kiss Károly rt.*

Hadi aphorismák' gyűjteménye (folyt.) Tud. Gy.

Hadi literaturai szemle Tdtár.

Keglevich Etelke. Hadies beszély. Árvizkönyv.

Klauzál Imre lt. Kolossváry Sándor tt. Kovács Mihály, Kovács Pál, Krajner Imre lt. tt. Kopácsy József hg tt. Lakos János b. tt. Lassu István lt.

Luczenbacher János rt.

A' Tudtár értekező részét szerkeszté 's több históriai czikkelyekkel nevelte.

Lukács Móricz lt.

Az újabb polgárisodás' elemi Európában a' romai birodalom' bukása után Guizot ut. Ttár.

Markó Károly, Mátray Gábor lt. Mednyánszky Alajos, b. tt.

Méhes Sámuel lt.

Az Erd. Híradó 's Nemz. Távsalkodó kiadója.

Nagy Ignác lt.

Vendégszerep, ered. vj. I felv. Nemz. Almanach.

Tekintetes úr és fija, beszély. Ath.

Nincs boszorkány, besz. Ath.

Remény (1841.) bírálata Ath.

Sziv és trón, dráma 4 felv. Hugo V. után. Színműtár 16. füzet.

Morus Tamás sz. j. 5. felv. S. Pellico után. Színműtár 24. füzet.

Egy pohár víz, vj. 5 f. Scribe után. Színműtár, 21. füzet.

A' Jelenkor segédszerkesztője 's Színműtár kiadója.

Nagy János rt. Nagy Károly rt.

—
Péczely József rt.

Emlékbeszéd Budai Ézsaiás felett. K. I.

Bírálatok az Athenaeumban.

Péterfy Károly lt.

Alapfilozofia. N. II. k. Enyed. 8r.

Podhraczký József lt.

Cuspinianus János' beszéde Budán . . 1541-beli romlása' emlékezetére. Buda, n8r.

Erdősy Jánosnak ismeretlen munkája. Ttár.

A' hajdani száraz mérü' sokfélesége. Ttár.

Oklevelek a' Ttárban.

Pólya József lt.

Az állatország' természettörténeti képtérme. Jardine ut. Pest. 8r.

Pulszky Ferencz lt.

A' régi műemlékek' befolyásáról az új művészetre. Acad. előadás.

Czikkelyek az Athenaeumban.

Ragályi Tamás tt. Sárovary Pál lt.

—
Schedel Ferencz titoknak.

Venelin 's a' moszkvai történetiskola. Ath.

Bírálatok ugyan ott, 's névtelen czikkelyek más folyóir.

Bevezető értekezés Corn. Nepos' életéről és munkáiról. Buda, 8r.

A' Kisfaludy-Társaság' Évlapjait szerkeszté.

Schedius Lajos tt. Schoepf August tt. Somossy János tt. Stáhly Ignác tt. Stettner György rt.

—
Szabó István tt.

Homer' Odüsszeáját fordította.

Szalay Imre tt.

Egyházi beszédek' gyűjteménye. Újabb évi folyam. 3 köt. Buda, n8r.

Szalay László rt.

A' büntető eljárásról, különös tekintettel az eskütt székekre. Pest n8r.

Montesquieu. Villemain után. Ttár.

A' középkor' jogáról. Gans után. Ttár.

Szász Károly rt.

—
Széchenyi Istv. gr. tt.

Érték. a' Jelenkorban.

Széchy Ágoston tt.

—
Székács József tt.

A' keresztény vallásan' katechismusa. D. Ziegenbein' nyomán. Pest, 8r.

Versek folyóiratokban.

Beszéd a' Kisfaludy-Társaság Évlapj.

Szemere Bertalan tt.

Koszorúzott pályamunka a' büntetésekről. Buda, n8r.

Szemere Pál rt.

Mű és élv., az Ath.

Szenczy Imre tt.

Több rendbeli eredeti értekezések 's fordítások a' Rel. s. Nev. és a' „Fasciculi Ecclesiastico-Literarii“ című folyóiratokban.

Szenvey József tt.

Cikkelyek az Ath.

Szigligeti Edvárd tt.

Al Endre, dr. 4 szakaszban. Pest, 16r.

Korona 's kard, szj. 5 felv. K. I.

Troubadour, dr. 4 felv. K. I.

Szilágyi Ferencz lt.

A' „Jelen és Múlt“ szerkesztője.

Szilasy János rt.

— —
Szlemenics Pál rt.

Törvényeink' története országunk' keletkeztétől az Árpádok' kihaltáig. K. I.

Szontagh Gusztáv rt.

D. Mayer és a' francia literatura. Ttár.

Birálatok az Ath.

Sztrokay Antal rt.

Gorove László lt felett emlékbeszéd.

A' Törvénytudományi műszótárt bevégezte.

Tarczy Lajos rt.

Tiszta Mértan elemei Pápa 1841.

Természettan története a' hajdankorban, első 's második közlés. Tudtár.

Egy pár czikk a' mezei 's pápai Naptárban.

Egy pár czikk a' Pesti Hírlapban.

Gyöngyök a' német költészetből. 2d. füzet.

Tasner Antal lt.

— —
Taubner Károly lt.

Mértan. I. rész. Számtan. Kézikönyv.

A' fourieri módszer a' fensőbb foku egyenletek feloldásáról. Tudtár.

Miként találák ki földünk' nagyságát? Tudtár.

A' kúpmetszetekről. Tudtár.

Plutarch Parallelaí. K. I.

Birálat az Ath.

Teleki Domokos gr. lt. Teleki József gr. tt. Teleki

László gr. lt.

Kegyencz, szj. 5 felv. Pest. 8r.

Tessedik Ferencz lt.

Tóth Lőrincz lt.

A' jobbágyi terhek' megváltásáról. Ath.

Eszmék a' hűtlenségi vétkekről. Ath.

A' becstelenítő büntetésekről. Ath.

Több ford. czikkelyek u. ott.

*Udvardy János lt.**Vajda Péter lt.*

Dalhon. 3d. füzet. Buda n12r.

Az állatország felosztva alkotása szerint. Cuvier ut. első köt. Buda, n8r.

Az úszás elmélete. Ath.

A' természettudományok' befolyása az emberre és köz-
társaságra. Ath.

Vállas Antal rt.

Egy felállítandó magyar központi müegyetemről. Pest. n8r.

Vásárhelyi Pál rt. Vass László lt. Vécsey József lt.

*Viola József lt.**Vörösmarty Mihály rt.*

Versek az Athenaeumban.

*Walther László, lt.**Warga János lt.*

A Pantheismus' eredete, szülő okai és elágazása. Másod
rangu jutalmat nyert pályamunka.

Olvasó és tanítókönyv. 3 részben. Pest, 8r.

Észtani értekezés az Ath. 's Figy.

Nevelési értekezés az Ath.

Philosophiai Encyclopaedia. K. I.

Wargha István lt. Wesselényi Miklós b. tt.

*Zsivora György lt. —**Zsoldos Ignác rt.*

Népszerű Erkölestudomány. Buda, 8r.

A' magyar váltó-törvény' vázlata táblákban. Veszprém,
ívrét.

Emlékbeszéd Kossovich Károly felett. Kl.

Mi az academia' gyűjteményeit illeti, azok a' hazafiak által folyvást dicséretes figyelemmel pártoltattak. Különösen:

1. A' könyvtárt nevelték: Balla Károly, Bartosságh József, Bajza József, Beöthy Zsigmond, Bizony Károly, Bloch Móricz, Bocsor István, Briedl Fidél, Bugát Pál, Császár Ferencz, Csajághy Károly, Czech János, Czuczor Gergely, Fáy András, Fogarasi János, Gévay Antal, Horváth Mihály, Hollók Imre, Illés (Edvi) Pál, Jankowich Miklós, Kacskovics Lajos, Kállay Ödön, Kajdacsy István, Kecskeméty Cs. Dániel, Kemény József gr., Kis János, Kovács Sebestyén Endre, Kovács János és József, Lányi Fridrik, L. Nemes Sámuel, Löwy Hermann, Mészáros Imre, Monaszterli András, Nagy Ignác, Némethy Pál, Neumann Salamon, Óváry Pál, Péterfy Károly, Rosenthal Móricz, Simkó Vilmos, Somogyi Károly, Stanke József, Sujánszky Antal, Szabó János, Széchenyi István gr., Széchy Ágoston, Székely Móses, Szentiványi Mihály, Szigligeti Edvárd, Szlemenics Pál, Szűcs István, Szuknyovics Jakab, Szentkirályi Zsigmond, Szeremlei Gábor, Tarczy Lajos, Teleki József gr., gr. Teleki család, Teleki László gr., Török János, Vachot Imre, Vallas Antal, Vályi Tamás, Valtherr László, Warga János, Wéber J. Wigand Fridrik. — Külföldiek: az Amerikai philos. társaság, a' Berlini academia, a' Cseh tud. tság, az Edinburghi tud. tság, a' Müncheni tud. acad.; végre Lindeberg András svéd tudós.

2. A' kéziratárt: Briedl Fidél, Egyed Antal, Ferenczy Jákó, Gelei Zsuzsána, Helmeczy Mihály, Hladik Bernárd, Horváth József, Incze József, Kemény József gr., Kondvicska Márton, Matusik János, Ötvös Ágoston, Péchy László, Rézselyi Mihály, Ruchietl Miklós, Schedel Ferencz, Sztrokay Antal, Teleki József gr., Thomaer Ignác, Verebélyi József, Zsoldos Ignác.

3. A' pénzgyűjteményt: Botka Péter, Drnovszky Fer., Fejérváry Miklós, Hoffner József, Kecskeméthy Cs. Dániel, Kiss Ferencz, Literati Nemes Sámuel, Májer István, Ötvös Ágoston, Palugyay Lajos, Petó János, Rézselyi Mihály,

Sándor Károly, Szuknyovics Jakab, Tatai János, Varga-Lukács assz.

4. A' természetiek' tárát: Nagy Károly, Ötvös Ágoston, Wallner János.

II.

A' M. TUDÓS TÁRSASÁG' TŐKEPÉNZALAPJA

1841 végével.

Alapítványok, adományok 's kamati hatodokból:

	p. fr.	kr.
1826ban.		
Gróf Széchenyi István	60,000	—
Gróf Vay Ábrahám	8,000	—
Gróf Andráshy György	10,000	—
Gróf Károlyi György	40,000	—
Gróf Széchenyi Pál	10,000	—
Gróf Batthyáni Iván	10,000	—
Ifjabb gróf Esterházy Mihály	10,000	—
Neczpáli Justh Gábor	1,000	—
Gróf Teleki József, Ádám, Sámuel és László testvérek	5,000	—
Ifjabb gróf Esterházy Károly	10,000	—
Pallini Inkey Imre	1,000	—
Gróf Festetics László	10,000	—
Szepesi Szabó István	200	—
Gróf Pálffy Ferencz' holtig-ajánlata évenként 400 p. fr.		
1827ben		
József Főherczeg Nádor	10,000	—
1828ban.		
Gróf Cziráky Antal	3,000	—
Összes oldal	188,200	—

	p. fr.	kr.
Általvittel	188,200	—
1830ban.		
Pápai Sámuel	1,000	—
Hg. Batthyáni Fülöp	40,000	—
Gróf Keglevich János	4,000	—
Gróf Zay Károly	2,000	—
Báró Mandell Károly	1,000	—
Kopácsy József püspök	1,000	—
Jankovich Miklós	1,000	—
Gróf Károlyi István	20,000	—
Gróf Károlyi Lajos	10,000	—
Sz. kir. Buda fővárosa	2,000	—
Sándor István' hagyományaképen az ország' pénztárából 8840 fr. 's az ebből származott 's e' tőkéhez rótt 967 f. 's 6 kr. kamatokkal együtt	9,807	6
Vedres István	200	—
1831ben.		
Vághy Ferencz	400	—
Hont vmegye' küldeménye	20	44.
1831ben lefizetett kamatok' %da a' Festetics László gr. egész évi kamatjával 2665 fr. 's hitelezéskor e' meny-nyiséghez toldván a' pénztárból summa-kerekítésül 747 frt. 's 10 kr. teszen ez évi tőkésített kamatmeny-nyiség	3,412	10
1832ben.		
Báró Prónay Sándor	2,000	—
Ürményi Ferencz	2,000	—
Bujánovics Sándor	400	—
Villax Ferdinand 's a' zirczi apátság	1,000	—
Győri ev. gyülekezet' köz. adom.	231	14
Fehér vmegye' két rendű küldem.	610	20
Kolosváry Sándor kanonok	400	—
Döme Károly kanonok	300	—
Perlaky Károly	100	—
Kálmán János plebános	100	—
Összes oldal	291,181	34

	p. kr.	kr.
Általvitel	291,181	34
Sz. kir. Fiume városa' öt év alatt lefizetendő 1000 fr. alapítvány-tőkéjének lefizetett első ötöde	200	—
V. Ferdinand magyar király Ő Felsége' adománya	10,000	—
Nagy-Szombat szab. kir. város' küldeménye	200	—
Báró Szepeszy Ignác püspök' holtig-ajánlata évenként 600 p. fr.		
Gévay Antal' holtig-ajánlata évenként 50 p. fr.		
1832ben fizetett kamatok' $\frac{1}{6}$ da: a' Festetics László gr. egész évi kamatjával 3673 fr. 30 kr. 's a' hitelezés kor a' pénztárból summakerekítésül toldott 8 fr. 26 krral teszen az ezen évi kamat-mennyiség tőkésítve	3,681	56
1833ban.		
Bács vmegye' küldeménye	352	—
Matus Ferencz tápi plebános' hagyománya	45	36
Nyitra vmegye' alapítványa	1,000	—
Illos József' hagyománya	40	—
Komárom vmegye' küldeménye	500	52
16 szepesi város' küldeménye	200	—
Kőszeg városa' küldeménye	5	—
Fiume városa' 1000 fr. alapítványtőkéjének 2-dik ötöde	200	—
1833ban fizetett kamatok' $\frac{1}{6}$ da, a' Festetics László gr. egész évi kamatjával 3473 fr. 's 37% kr.; 's a' summakerekítés miatt a' pénztárból toldott 8 fr. 53% krral az ezen évi kamatmennyiség tőkésítve teszen	3,482	31
1834ben.		
Mosony vmegye' alapítványa	89	36
Kovács János' alapítványa	1,000	—
Torontál vmegye' gyűjteményéhez adott: Mocsonyi János 100 fr.; By-		
Összes oldal	302,179	5

	p. fr.	kr.
Általvitel	302,179	5
deskuthy Lajos 10 fr.; Törökbecsei urodalom 100 fr.; Nagyszentmiklósi járás' községei 124 fr. 24 kr.; Nagy-kikindai kerület 80 fr.; gróf Gyulai Albert 50 fr.; Endrődy József 100 fr.; Lázár Ágoston 400 fr.; Karácson István 100 fr.; Nikolics János 100 fr.; Dadányi Konstantin 100 fr.; Damaszkín Antal 100 fr.; Malenicza Miklós 100 fr.; mind ezüstben 's így össze-		
leg az egész adakozás	1,464	24
Ittebei Kis Antal' holtig-ajánlata évenként 100 fr-		
Bács vmegye' újabb küldeménye	100	6
Csekonics János' holtig-ajánlata évenként 48 fr.		
Gróf Teleki József, régi pénzgyűjtemény-öregbítésre	2,000	—
1834ben fizetett kamatok' $\frac{1}{2}$ da, a' Festetics gróf' egész évi kamatjával együtt		
Károly főherczeg' 10,000 fr. alapítványa, de a' melly csak 1844től gyümölcsözend az academiának százától öttel	4,143	20
1835ben.		
Frányova mezőváros' küldeménye	2	—
Nákó János' alapítványa	1,000	—
Farkas Sándor' alapítványképen visszaajándékozott 200 darab aranya akkori pénzkelet szerint	940	—
Névtelen' adománya	88	12
A' kolosvári unitária főiskolai olv. társaság' küldeménye	5	—
Házy Aloiz' hagyománya	500	—
Fiume városa' 1000 pengő fr. tőke-alapítványának 3dik és 4dik ötöde	400	—
Összes oldal	310,822	7

	p. fr.	kr.
Általvitel	310,822	7
1835ben fizetett kamatok' $\frac{1}{2}$ da, a' Fes- tetics gróf egész évi kamatjával	3,721	36
együtt	1,000	—
Forgó György' hagyománya		
Forgó György hagyományabeli 4pCtel kamatozó Rothschild - kötelezvény- sors	250	—
Gróf Pálffy Eufémia szül. de Ligne hgasszony' hagyománya — melly a' végintéző testvérének, b. Spiegelné- nek, halála után jutand az acade- mia' birtokába — 2500 fr.		
1836ban.		
Gr. Esterházy Miklós' alapítványa	4,000	—
Fiume városa 1000 p. fr. tőkealapítvá- nyának utolsó ötöde	200	—
Kőrösi Csoma Sándor' küldeménye a- lapítványul 200 darab arany az ak- kori pénzkelet szerint	940	—
1836ban fizetett kamatok' $\frac{1}{2}$ da, a' Fes- tetics gr. egész évi kamatjával	3,485	14
Bohus János' holtig-ajánlata 200 fr.		
1837ben.		
Szabadka sz. k. város' alapítványa	300	—
Fodor Pál kir. tan. hagyománya	100	—
N. Enyedi Casino-egyesület' küldemé- nye	40	—
Külkey Henrik' ajánlata	31	26
Mayer János szepes-vmegyei fi 's lon- doni szücsmeister' küldeménye	50	—
1837ben fizetett kamatok' $\frac{1}{2}$ da	3,499	10
Perlaki Dávid 50 példánya „Történeti adatok“ című könyvéből, ára 20 kr.		
Kucsera Lőrincz 100 péld. „Ért. a' rövid utu visszatételről“ című köny- véből, ára 30 kr.		
Összes oldal	328,439	33

	p. fr.	kr.
Általvitel	328,439	33
Hrabowszky Dávid 30 példánya „Utazási rajzok“ munkájából ára 2 f. 40 kr.		
1838ban.		
Perlaky D. Kucsera Lőrincz, 's Hrabowszky Dáv. imént említett munkáik' elkelt néhány példányi árából	28	—
Perlaky' gyűjteménye Győrött	40	24
Acsádi Sándor 50 példányt „Magányos magyar törvény“ című munkájából, ára 2 ft.		
Nagy Pál 20 példányt „Hist. universitium“ munkájából, ára 3 fr.		
1838ban fizetett kamatok' $\frac{1}{2}$ da	3,689	52
1839ben.		
P. Gegő Elek' küldeménye	32	—
Missics István' hagyománya	80	—
D. Viola József' küldeménye	75	—
Drnovszky Ferencz' adománya 10 arany, akkori pénzkelet szerint	47	—
Berzsenyi Dániel' versei első kiadásából származott tiszta haszon magyar könyvkiadásra	200	—
Gorove László, Lajos és Károly' jutalom-alapítványa	1,000	—
Kucsera, Hrabowszky és Acsády munkáikból bevétetett	62	48
Egyed Antal 400 példányt „Ovid' pontusi Levelei“ című munkájából, ára 30 kr.		
1839ben fizetett kamatok' hatoda	3,764	13
1840ben.		
Peregriny Elek „Magyarok' történetei“ 50 példányi árát	20	—
Horvát Endre' hagyománya Pázmándi magánya' eladásából	300	—
Összes oldal	337,778	50

	p. fr.	kr.
Általvitel	337,778	50
Kovács Tamás főapát, Guzmics Izidort illető jutalomaranyok' visszaajándékoztából	231	25
Névtelen tanulók	2	—
8	8	30
Zob János Kisfaludy Sándor által 1840ben fizetett kamatok' hatoda	3,639	11
1841ben.		
Lakos báró tudománytári dolgozatai díja visszaajándékoztából	15	30
Tökölyi Szabbasz kir. tan. alapítványa	2,000	—
PéczeJy József' jutalom-alapítványa	5,000	—
1841ben fizetett kamatok tőkésítendő hatoda	2,779	26
(Buda fővárosa' alapítványa száztól öttel, a' Forgó' hagyományabeli Rothschild sorskötelezvény száztól néggyel, a' többi hattal kamatozván)		
'S így az egész tőkepénzalap 1841 végével	351,454	52
Ezen kívül 798 pengő ft. holtigajánlat évenként.		

FŐPÉNZTÁR' ÁLLAPOTJA 1841 végén.

Bevétel.	p. fr.	kr.
1840dikről pénztár-mavadvány	2,970	28% ₀
Lefizetett alapítványok- 's adományokból	7,015	30
Alapítványi kam. 's évenkénti holtigajánlatokból	13,790	—
Hitelezvényi kamatokból	2,886	36
Elegyből	2	47
Készpénzi összes bevétel	26,665	21% ₀

1841ben ezen és mult évekről fizetetlen maradt:

	p. fr.	kr.
Alapítványi kamat . . .	9,126	—
Hitelevényi kamat . . .	2,883	36
Holtig-ajánlat . . .	2,925	—
Összesen	14,934	36

K i a d á s.

	p. fr.	kr.
Titoknok, helybeli 's vidéki rendes tagok, tisztviselek, segédek, másolók és szolgák' fizetésire . . .	10,118	19
Fizetéstelen vidéki rendes tagok nagygyűlési napdíjaira 's utazási költségekre . . .	928	21
Könyvek 's ezzel rokonok kiadására a' mellék-pénztárnak segély-illetőségül . . .	1,600	—
Hivatalos nyomtatási, kö-irási, oklevélkészületi, könyvtárusi 's kötési költségül . . .	367	24 $\frac{1}{20}$
Tudományi segédeszközök' szerzésire	250	—
Butorozásra könyvtári készület' árában . . .	957	—
Szállásbérre . . .	1,300	—
Irományszerekre, világításra és fára	381	32
Jutalmazásokra . . .	2,136	40
Játékszinre (szindarab-fordítások' és páholybér' fejében) . . .	960	5
Posta- és szállítási bérre és egyéb elegy költségre . . .	257	53
Egész évi költség összesen:	19,257	14 $\frac{1}{20}$

'S így kivonván a' 26,665 fr. 's 21 $\frac{1}{20}$ kr. bevételből

a' 19,257 fr. 's 14 $\frac{1}{20}$ kr. kiadást

pénztármaradvány 1842re: 7408 fr. 7 kr. ezüstben.

MELLÉKPÉNZTÁR' ÁLLAPOTJA 1841 végén.

<i>B e v é t e l.</i>		p. fr.	kr.
1840-d. évi maradvány		5,250	57 $\frac{1}{2}$ %
A' főpénztár' segedelemnyújtásából		1,600	—
Kiadott könyvek' árából		4,671	20
Összes bevétel:		11,522	17 $\frac{9}{20}$
<i>K i a d á s:</i>		p. fr.	kr.
Könyvnyomtatási és javítási költség	3,688	53	
Tisztelet- és szerkesztési díjakra	2,675	26	
Rézmetszetek, képek, könyvkötési költség's papiros áraban	3,149	4	
Kamat-fizetésre	300	—	
Összes kiadás	9,813	23	
Ezt levonván a' bevételből marad 1842-re		1,708	54 $\frac{1}{20}$

Pesten, az Igazgató Tanács' üléséből, novemb. 24-kén,
1842.

G. Széchenyi István,
másod-elnök.

D. Schedel Ferencz,
titoknok.

IV.

ÉLETRAJZOK.

AZ ACADEMIA' ELHÚNYT TAGJAIRÓL.

50) FARKAS SÁNDOR,

levelező tag.

Született 1795. január 15. Erdélyben; a' helyet nem tudom. Verses és prosai próbatételeivel korán (1816) magára vonta Kazinczy' figyelmét*), sőt tőle egy epistoliummal is megdicsőítetett**). Tanulása' idején nevelősséggel könnyített szűk sorsán; utóbb az erdélyi kir. kormányzéknél hivatalkodott, 's itt végül fogalmazóságig ment elő. Neve akkor lön ismeretessé a' hazában, midőn gróf Beldi Ferenczczel 183 $\frac{2}{3}$ -ban Éjszak-Amerikába tett útját kiadván (*Utazás Észak-Amerikában. Bölöni Farkas Sándor által. Kolozsv. Ifj. Tilsch J. tulajdona. 1834. n8r. 346 l. Másod. kiadás, 1835.*) azzal a' két haza' köz helybenhagyását nyerte el; és csakugyan ennek következtében, még azon évi nov. 8. az acad. l. tagjává is elválasztatott, 1835-ben pedig a' nagy jutalomra érdemesítetett 200 aranyban. Ezt követte azon szép tette, melly szerint igen mérsékelt szerencsésű állása mellett is, e' jutalomöszveget alapítványúl az academia' tőkéhez csatolta***). Ez időtől fogva Farkas helybeli 's felekezeti érdekek' pártolásán kívül minden, hivatalától fenmaradt óráit Erdély' történeteir' fürkészésének szentelte, egy bírálati szellemben irandó, kimerítő, munkához készülén. Kivitelében meggátolta a' halál, melly őt 1842. febr. 2. ragadta el. Tisztelői emlékoszloppal készülnek megjegyezni a' helyet, melly, a' kolosvári sírkertben, tetemeit rejti.

*) L. Kazinczy F. Levelei Kis Jánoshoz. Buda, 1842. Második kötet 189 l.

**) L. Kazinczy F. Eredeti Munkái. Buda, 1836. Első kötet, 152 l.

***)) Ez ügyben írt gyönyörű levelét l. a' M. t. t. Évkönyvei' III-d. kötetben, I. oszt. 148 l.

51) G. DESSEWFFY AURÉL,

levelező tag.

Született 1808. július 27. Nagymihályt, Zemplény vármegyében. Első oktatását Józsa Zsigmond és Német József magánnevelőtől nyerte, a' philosophiai tudományokat Kassán hallgatta 1823—5. években. Ekkor, t. i. 1825-nek elején, indulván meg ugyan ott, Aurél' atyja József' befolyásával a' Felső-Magyarországi Minerva, Dulházy Mihály' szerkesztése mellett, Aurél azt Home, Blair, Sulzer és Bouterweck után dolgozott *aestheticai értekezésekkel*, 's egyéb angol és francziából készült fordításokkal segítette. Azon év' végén felkísérte atyját, akkor Szabolcs' követét, Pozsonyba az örök nevezetességű 1825-ki országgyűlésre, honnan azonban 1826. martiusban ismét visszatért Kassára a' jogtudományokat végezni. 1828-nak elején Pestre jöven, kir. táblai hites jegyzőként gr. Teleki József akkor kir. táblabíró mellett gyakorlotta a' törvényeket, 's ugyanekkor a' nevezett gróf' oldalán, mint ennek magánsegéde, a' m. academia' alaprajzát és rendszabásait dolgozó orsz. küldöttség' tanácskozásait is élénk figyelemmel kísérte. Az év' vége felé polgári pályára lépven, 1828. nov. 24. a' m. kir. udv. cancellariánál gyakorlóul eskütt fel, mint ilyen 1830-ban gr. Reviczky Ádám főcancellárt az országgyűlésre kísérte, 's sept. 13. költ kir. kézirat által udv. fogalmazóvá, 1832-ben pedig, jun. 28. a' m. kir. helytartó tanácsához valós. titoknokká nevezetett. Ugyan ezen évben jelent meg Marczel és Emil testvérei' társaságában írt következő védírata atyja mellett: *Néhány szó a' közönséghez a' Hitel, Taglalat és Világ' ügyében*. Kassa, 8r. 1833-ban felment a' pozsonyi országgyűlésre, hol kevés napok alatt sok dicséretet és sok neheztelést aratott. Ez időbe esik két czikkelye: *Két szó a' budapesti álló hid' dolgában*, és *Két Auróra*, melly utóbbinak négy szakaszból kellett állnia, de csak kettő jelenhetett meg. Az academia őt lev. tagjává 1833. nov. 15. választotta. 1834-ben valamint a Pest megyei gyűlésekben, úgy néhány Társalkodói czikkben is az akkor rögtönözni szándéklott színház ellen nyilatkozott. 1836-ban a' Kisfaludy-Társaság' tagjává választatott. 1837-ben Lónyay János akkor helytart. tanácsos oldala mellett részt vett a' pesti árvizi biztosság' munkálkodásaiban, 1839.

apr. 16. pedig helytartósági tanácsos lett. Ez évből való: *Magyar nyelv és előkelőink' nevelési rendszere* Árvízkönyv; III.). Elénk részt vett az 18^{39/40}-ki országgyűléskor a' főrendi tábla' nevezetes tanácskozásaiiban; 1841. közepén pedig a' *Világ* című pesti politicai lapot szerezvén meg, azt a' conservatív felekezet' organumává tette, 's számos becses czikkal nevelte, mellyek összeszedve illy cím alatt jelentek meg: *XYZ könyv. Pest, 1841. nSr.* A' halál minden független gondolkodásuak' fájdalmára kiragadta őt közülünk febr. 9. 1842. Baráti készülnek magyar és egyéb nyelvű írásait összeszedni és kiadni, 's ez által a' jeles férfiúnak méltó szellemi emléket emelni.

52) KASSAI JÓZSEF,

levelező tag.

Született 1767. martius 15. Bodrog-Kisfaludon, Zemp-lény vmegyében; tanulását Tokajban, az ottani piarista gymnasiumban kezdte 1779-ben, folytatta 1783 és 4-ben a' kassai főgymnasiumban, Baróti Szabó Dávid alatt; a' philosophiát szinte itt 1785- és 6-ban. Az utóbbi évben gr. Esterházy Károly egri püspök alatt ennek megyéjébe kispapnak vétetett be, 's mint ilyen a' hittudományt a' pesti egyetemi növendékházban négy évig hallgatta. Itt a' haza' valamennyi vidékeiről összegyűlt társak közt lön Kassai először figyelmessé nyelvünk' különféle beszédejtéseire, táj-szavai- és szólásaira, 's ugyan itt 's ez által gerjesztve kezdé nyelvtani 's lexicographiai jegyzékeit, mellyeket egész éltén át folytatva, idővel nagy szótárába mentek által. Áldozó pappá avattatván, 1790—4-ig Tarczalon mint káplán, 's 1794. decembertől 1824-ig Szerencsen mint plebános híven és buzgón felelt meg lelkipásztori hivatának. Ekkor Cseh István kassai püspök által 300 vfttal nyugalmaztatván, három évet Almási Jánosnál töltött, annak noszvai kastélyában, 1827-től fogva pedig, Szepessy Ignác püspök' védszárnyai alatt munkálkodott Pécsen, ki mind nyelvtanát kinyomatta, mind nagy szótára' kiadásában segítette. Ez időszak alatt következő munkái jelentek meg: 1) *Magyar nyelvtanító könyv.* S. Patak, 1817. 8r. 2) *Barátságos' s ügyes felelet a' „Szemügyre.“* Kassa, 1818. 8r. 3) *Tudományos torlás,* azaz Thewrewk J.

urnak vádjaira való barátságos felelet. Tud. Gy. 1820. II. köt. 4) *Szeremcs városának leírása*. U. ott, VIII. köt. 5) *Egy magyar fejedelmi pompás látogatás*. U. ott, 1821. IV. köt. 6) *Melj (pectus) szónak származtatásáról*. Haszn. Mul. 1827. I. 28. sz. A' magyar academia, mellynek ő még 1831-ben bejelentette szótári munkálkodásait, mart. 9. 1832. választotta el lev. tagjául. Azóta indult meg 7) *Származtató 's gyökerésző magyar-diák szókönyv*. Pest, 1833—8. Négy csomó A—P. n8r. Az utolsó két csomó, vagyis, a' munka' vége, kéziratban maradt. A' halál 1842. mart. 15. érte utól a' munkája' folyvásti javíthatása 's pótlásával foglalatossá aggasztánt.

53) VASS LÁSZLÓ,

tiszteleti tag.

Született 1780. jun. 9. Salomvárt Szala vmgyében; iskoláit Szombathelyt végezte; 1803-ban káplán, 1804—1814. püspöki titoknok, 1815-től pedig haláláig a' kir. egyetemen egyházi történetek' tanítója. Időközben, és pedig 1819. és 1824-ben a' hittud. kar' dékánja; 1828-ban az egyetem' rectora, végre nváradai kanonok, battai apát, 's 1832. mart. 10. óta a' m. t. társaság' tiszteleti tagja. 1837. beutazta Német, Belga, Angol, Francia- és Olaszországot; elébb pedig hazánkat annak minden irányában. Munkái, az alkalmiakon kívül: 1) *Breves animadversiones in opus cui titulus: Inst. hist. eccles. Joannis Alber*. Pest. 1826. 8r. 2) *Responsum ad appendiculam Joannis Alber stb*. Pest, 1827. 8r. 3) *Institutiones hist. Eccl. novi foederis*. Tomus. I. *Introductio*. Pest, 1828. n8r. 4) *Demosthenes és Cicero*. Tud. Gy. 1833. VII. VIII. 5) *B. Szepeszy Ignác' Magyar Új Testamentoma' I. kötetének vizsgálata*. Tud. Gy. 1835. VII. 6) *Az 1789-ki francia revolutionnak okairól*. U. ott, 1835. VIII. 7) *Kis János Socrates' nevezetességeinek vizsgálata*. U. ott, 1835. IX. és *Észrevételek K. J. anticriticájára*. U. ott, X. 8) *A' fordításokról*, U. ott, 1836. IX, X. 9) *Az Anastasiában apr. 4. 1839. ezen cím alatt: „Apologia recentiorum theologorum“ felvett darabra*. Tud. Gy. 1839. IV. 10) *Az egyházi birodalomról*, Egyh. Folyóirat, I—IV. füz. 11) *A' nagy zsidó zsinatról*, melly 1650. Magyarországon tartott. U. ott, III. 12) *A' kath. religionak állapotjáról az északi amerikai szabad köztársaságban*. U. ott, III. 13) *Bibliai könyvismertetés*. U. ott. IV. 14) *Husvéti és áldozócsü-*

törtéki *predikációk*. Szalay Imre' Gyűjt. III. — Több esztendei gyöngélkedés után, melly azonban tanítói hivatala' folytatásában nem gátolta, 1842 martius 24. idegguta' következésében elhunyt.

54) KÖRÖSI CSOMA SÁNDOR,

levelező tag.

Született 17.. Kőrösön, az orbaji székben, Háromszék' egyik megyéjében. Tanulását az enyedi ref. collegiumban végezte 1815. körül, innen Göttingenbe ment, hol két évig leginkább a' nyelv- és történeti tudományokat űzte, előkészületül ázsiai utjához, mellyet a magyarok' régi lakhelyei' kinyomozására tenni szándéklott, 's mellyre 1819. novemberben meg is indult, Oláh-, Bolgár és Románországon keresztül; Enosnál hajóra ülven, Alexandriában szállt ki, innen Palestinába hajózott, 's részint gyalog, részint karavánokkal Aleppón, Bagdadon keresztül Teheránba igyekezett, hol 1820. oct. meg is érkezett, 's az angol főconsulban, mint utóbbi vándorlásain Moorcroft angol utazóban is, tanácsesal és pénzzel kész pártfogókra talált. Juniushan 1822. Lehben, az akkor már Chinának hódolt Ladaki királyság' városában, állapodott meg, 's Sangs-Rgyas zangskári lámában védjét, 's tibet tanulmányainak, mellyek akkor munkálkodásai' elősorába léptek, buzgó segítőjét tisztelte. Onnan, átkelvén 1827. a' Himalayán, a' kanami klastromba vonult, hol előbbi munkáit olly sikerrel folytatta, hogy híre nem csak Keletindiában, hanem Angliában is elterjedne, 's 1830. apr. a' Londoni Ázsiai-társaság' tagjává is elválasztatnék. 1831-ben végre elhagyván tibet magányosságát, munkái' kiadása 's a' sanscrit nyelv' megtanulása végett Calcuttába ment, hol a' bengál Ázsiai-társaság' könyvtárnokává; 1833. pedig nov. 15. Pesten a' m. acad. lev. tagjává választatott. 1834-ben következett két fő munkájának kiadása: 1) *A grammar of the tibetan language, in english*. Calcutta, 1834. n4r. 2) *Essay towards a' dictionary tibetan and english*. U. ott, 1834, n4r. Kőrösi Csoma e munkáiból huszonöt hazai könyvtárnak kedveskedett, a' neki úti segedelmül Magyarországbán gyűjtött pénzből pedig kétszáz aranyat a' m. academia' tőkái' nevelésére ajánlott fel. Azóta az ázsiai tárgyaknak szánt calcuttai és londoni folyóiratok számos nevezetes közléseket hoztak tár-

sunktól, 's neve a' világ' legjelesb tudományos utazóié és nyelvtudósaié közt ragyogott. Ez év' elején elhagyván Calcuttát, ismét Tibet felé fordult, de Lassának vett útjában megbetegedvén, Dardzsilingben, apr. 11. egy veszedelmes láznak áldozata lett. Literáriai egész bútorát a' keletindiai angol kormánynak hagyta, mellynek jóvoltival szakadatlanul élt.

55) KOLOSSVÁRY SÁNDOR,

ig. és tiszt. tag.

Született 1775. mart. 20. Homok-Bödögen Veszprém vmegyében, honnan nemes szülői gyermekeik' könnyebb nevelése végett utóbb Pápára mentek át lakni. Sándor az elemi iskolákat itt, a' gymnasiumokat Sopronban és Veszprém-ben folytatta, 1790. a' veszprémi egyházi megye' növendék papjai közé vétetett fel, 's a' pozsonyi seminariumban a' philosophiai és theologiai tudományokat jeles előmenetellel végezte. 1797. al-, majd feldékán; káptalan' káplánja, predikátor a' székes egyházban, végre 1798. martiusban misés pap, 's a' veszprémi seminariumban az erkölcsi és lelkipásztori tudományok' rendes tanítója; 1804. nagykapornaki plebános és alesperes Zalában, 's a' vmegye' tbirája; 1808. sept. 1. veszprémi kanonok, 1809. veszprémi főplebános, 1812. Veszprém vmegyei tbiró, 1814. vásárhelyi sz. Lámpért' apátja, 1822. següsdí, 1823. pápai főesperes. 1825-ben mint káptalani követ jelen volt az országgyűlésen; 1829-ben megválván a' veszprémi plebánosságtól, káptalani dékán, 1832. óta káptalani olvasó kanonok. A' m. tudós társaság' alapítói őt köz bizodalemmal az academia' igazgató tagjai, maga a' társaság pedig mindjárt 1831-ben tartott első nagy gyűlésében, febr. 15. tiszteleti tagjává választotta; melly viszonyában ő mind a' nagy szótár' előkészületeiben vett munkás részt, mind egyéb szolgálatokkal mozdította elő a' tarsaság' érdekeit. Az academiai alaptőke' neveléséhez még 1832-ban 400 pfttal járult. *Egyházi beszédei* feles számmal Szalay Imre adta ki gyűjteménye V. VI. 's az új folyam' I. II. kötetiben, 's többek még kéziratban vannak. A' halál f. évi dec. 7. vetett véget a' köz tiszteletű férfiú' munkás és jótévő életének.

D. Schedel Ferencz.

V.

A' M. T. T. EDDIG ELHUNYT TAGJAINAK

időrendű sora.

1830.	1836.
1. Kisfaludy Károly rt. †
nov. 21.	21. B. Férussac Endre lt.
jan. 21.
1831.	22. Ersey Dániel lt. febr. 23.
2. Köteles Sámuel rt. maj. 17.	23. Berzsenyi Dániel rt.
febr. 24.
3. Kazinczy Ferencz rt. aug.
22.	24. Péterovics Friderik rt. apr.
12.
4. Tittel Pál rt. aug. 26.	
5. G. Teleki Ferencz tt. dec. 16.	1838.
1832.	25. Gelei József lt. mart. 1.
6. Kresznerics Ferencz tt.
jan. 18.	26. Schuster János rt. maj.
19.
7. Imre János rt. maj. 12.	27. Perger János rt. maj. 25.
8. B. Zach Ferencz külf.
lt. sept. 3.	28. B. Szepesy Ignác tt. jul.
16.
1833.	29. G. Illésházy István ig. t.
jul. 30.
9. Simai Kristóf lt. jul. 14.	30. Kölcsey Ferencz rt. aug.
24.
10. Görög Demeter tt. sept. 7.	31. Nyíry István rt. aug. 27.
1834.	1839.
11. Kovács János tt. apr. 12.	32. B. Prónay Sándor ig. t.
febr. 5.
12. B. Berzeviczy Vincze tt.
apr. 15.	33. Horvát Endre rt. mart. 7.
13. Végh István ig. t. sept. 30.	34. Gorove László lt. mart. 11.
1835.	35. Angyalffy Mátyás lt.
mart. 17.
14. Horváth János tt. jan. 16.	36. Guzmics Izidor tt. sept. 1.
15. Horváth Elek lt. jan. 20.	37. Buczy Emil lt. oct. 28.
16. B. Humboldt Vilmos külf.
lt. apr. 8.	38. Fessler Ignác, külf. lt.
dec. 15.
17. Forgó György lt. jul. 17.	39. Tanárky Sándor rt. dec.
29.
18. Georch Illés tt. jul. 31.	
19. Klaproth Gyula külf. lt.
aug. 27.	
20. G. Kornis Mihály. ig. t.
nov. 27.	

	1840	49. Magda Pál lt. jul. 23,	1842.
40. Gombos Imre tt. jan. 12.			
41. Thaisz András lt. jul. 9.		50. Farkas (Bölöni) Sándor	
42. Márton József lt. jul. 26.		lt. febr. 2.	
43. Baricz György lt. dec. 27.		51. G. Dessewffy Aurel lt.	
	1841.	febr. 9.	
44. Csató Pál lt. febr. 15.		52. Kassai József lt. mart. 15.	
45. Hoffner József lt. febr. 16.		53. Vass László tt. mart. 24.	
46. Péchy Imre ig. t. apr. 20.		54. Csoma (Körösi) Sándor	
47. Kossovich Károly rt.		lt. apr. 11.	
	jun. 19.	55. Kolossváry Sándor ig. 's	
48. Budai Ézsajás tt. jul. 14.		tt. dec. 7.	

Jegyzés. A' múlt évi Névkönyv' 2-d. osztálya' 82-d. lapján Duponceanu Péter lt ál hír' következtében tétetett a' meghaltak' sorába,

VI.

A' MAGYAR TUDÓS TÁRSASÁG'

tiszteleti, rendes és lev. tagjai' sora földirati rendben.

I.

Magyarország.

Abauj.

Gróf Dessewffy József tt. Kas-
sán.

Arad.

Fábián Gábor rt. Aradon.

Bereg.

Dóhovies Vazul lt. Munkácson.

Bihar.

Debreczen.

Balásházy János rt.

Péczely József rt.

Kerekes Ferencz lt.

Sárváry Pál lt.

Vecsei József lt.

Borsod.

Szemere Bertalan lt. Vattán.

Szontagh Gusztáv rt. Miskol-
czön.

Csongrád.

Horváth Cyrill rt. Szegeden.

Kiss Bálint lt. Szentesen.

Esztergam.

Hg. Kopácsy József tt. Esz-
tergam.

Gömör.

G. Andrássy György tt. Hosz-
szuréten.

*Győr.**Győr.*

Czuczor Gergely rt.

Csatsko Imre lt.

Deáki Zsigmond lt.

Kovács Pál lt.

Heves.

Udvardy János lt. Eger.

Hont.

Horváth József rt. Bátor.

Komárom.

Hetényi János rt. Ekelén.

Gáty István lt. Tatán.

Krassó.

Filepp József lt. Oraviczán.

Marmaros.

Lugossy József lt. Szigeten.

Nógrád.

Kubinyi Ferencz lt. Losonczen.

Szabó István lt. Pilisen.

*P e s t.**Buda.*

B. Mednyánszky Alajos tt.

Czech János rt.

Döbrentei Gábor rt.

Vásárhelyi Pál rt.

Ferenczy István lt.

Gaal József lt.

Jakab István lt.

Karácson Mihály lt.

Kiss Ferencz lt.

Lassu István lt.

Podhradzky József lt.

Pest.

Tiszteleti tagok.

Bene Ferencz.

B. Eötvös József.

Fáy András.
 Jankowich Miklós.
 G. Károlyi György.
 Ragályi Tamás.
 Schedius Lajos.
 Stáhly Ignác.
 G. Széchenyi István.

Rendes tagok.

Bajza József.
 Balogh Pál.
 Bugát Pál.
 Fogarasi János.
 Frivaldszky Imre.
 Gebhardt Ferencz.
 Győry Sándor.
 Jerney János.
 Kállay Ferencz.
 Kiss Károly.
 Luczenbacher János.
 Schedel Ferencz. tit.
 Szalay László.
 Szilasy János.
 Sztrokay Antal.
 Szemere Pál.

Vörösmarty Mihály
 Helmeczy Mihály pénztárnok.

Levelező tagok.

Antal Mihály.
 Balla Károly.
 Barabás Miklós.
 Bártfay László.
 Bertha Sándor.
 Bloch Móricz.
 Császár Ferencz.
 Erdélyi János.
 Fényes Elek.
 Filinger Leopold.
 Flór Ferencz.

Garay János.
 Henszlmann Imre.
 Kacs Kovács Lajos.
 Kovács Mihály.
 Lukács Móricz.
 Mátray Gábor.
 Nagy Ignác.
 Peregriny Elek.
 Pólya József.
 Schoepf Ágost.
 Széchy Ágoston.
 Székács József.
 Szenczy Imre.
 Szenvey József.
 Szigligeti Edvárd.
 Tasner Antal.
 Taubner Károly.
 Tóth Lőrincz.
 Török János.
 Trefort Ágoston.
 Vajda Péter.
 Waltherr László.
 Zsivora György.

Gr. Benyóvszky Móricz lt.
 Zsolton.

Warga János lt. N. Kőrösön.

P o z s o n y.

Pozsony.

Döme Károly tt.
 Szlemenics Pál rt.
 Gyurikovics György lt.

Vállas Antal rt. N. Lévárdon.
Sáros.

Pulszky Ferencz tt. Eperjesen
Somogy.

Csorba József lt. Kaposvárt.
Sopron.

Kis János rt. Sopronban.

Szepes.

Fabriczy Sámuel lt. Lőcsén
Hunfalvi Pál lt. Késmárkon,
Tolna.

Beszédes József lt. (Duna-
Egyed Antal lt. (Földvártt.
Wargha István lt. Tolnán.

Torontál.

Bárány Ágoston lt. N. Becske-
rek.

Vas.

Szombathely.

Bitnicz Lajos rt.
Nagy János rt.
Árvay Gergely lt.
Gegő Elek lt.

Edvi Illés Pál lt. Nemes-Dö-
mőkön.

Klauzál Imre lt. Rohonczon.

Verőcze.

Hoblik Márton lt. Eszéken.
B. Lakos János tt. Eszéken.

Veszprém.

Veszprém.

Szalay Imre tt.
Zsoldos Ignác rt.

Pápa.

Stettner György rt.
Tarczay Lajos rt.

Briedl Fidél lt. Bakonybélben.
Zala.

Deák Ferencz tt. Kehidán.
Kisfaludy Sándor tt. Sümegen.
Bresztyenszky Adalbert lt.
Tihanyban.

Horváth Zsigmond lt. Kővá-
gó-Örsön.

Krajner Imre lt. Keszthelyt.

Zemplén.

Somossy János lt. Sáros-Pa-
takon.

II. *E r d é l y.*

Kolosvár.

Gr. Teleki József elnök.
Brassai Sámuel lt.
Csapó József lt.
Kríza János lt.
Méhes Sámuel lt.
Szilágyi Ferencz lt.
Gr. Teleki Domokos lt.
Gr. Teleki László lt.

B. Wesselényi Miklós tt.
Zsibón.

Szász Károly rt. N. Enyeden.
Bolyai Farkas lt. Maros-Vá-
sárhelyt.

Hegedüs Sámuel lt. Szászvá-
rosban.

Herepei Károly lt. N. Enye-
den.

B. Jósika Miklós lt. Szur-
dokon.

Gr. Kemény József lt. Geren-
den.

Péterfi Károly lt. Tordason.

III. *Csehország.*

Palacky Ferencz lt. Prágában.

IV. *Austria.*

Bécs.

Horváth Mihály rt.
Jászay Pál rt.
Nagy Károly rt.
Fülöp Sámuel lt.
Gévay Antal lt.
B. Hammer-Purgstall József lt.

Tessedik Ferencz lt.

V. *Gácsország.*

Kriebel János lt. Brzezánban.

VI *Moldva.*

Viola József lt. Jászvásárt.

VII. *Poroszország*

Schelling Fridrik lt. Berlinben.

Pertz Henrik Fridrik u. ott.

VIII. *Franciaország.*

Beudant F. S. lt. Párizsban.

IX. *Anglia.*

Bowring János lt. (Lon-

Bright Richard lt. (donb.

Babbage Károly lt. Cambrid-
geben.X. *Olaszország.*Markó Károly lt. Florencz-
ben.Mezzofante József lt. Romá-
ban.XI. *Amerika.*

Duponceau Péter lt.

VII.

A' M. T. T. SZEMÉLYZETÉNEK SZÁMA.

*Igazgatóság és tisztviselőség.**M. t. t. tagjai.*

Elnökség és igazgató tanács	Tiszteletbeli tag . . .	21
(köztök 7 tiszt és 1 lt.)	Rendes tag	39
24	Személyes szavazatu tiszt	1
Titoknok és tisztviselőség	Honi levelező tag . . .	94
(köztök 3 rend. és 2 lt.)	Külföldi levelező tag . .	11
11		

166

Cselédség 4

(Üres hely: tiszt. 3. rendes 4.)

NÉVMUTATÓ.

Betűrendben.

Andrásy György	152	Dóhovics Vazul	163
Antal Mihály	161	Döbrentei Gábor	158 169
Árvey Gergely	161	Döme Károly	155
Babbage Károly	168	Eggenberger József	170
Bajza József	158	Egyed Antal	163
Balásházi János	161	Eötvös József b.	155
Balla Károly	161	Erdélyi János	163
Balogh Pál	157 169	Fábián Gábor	157
Barabás Miklós	161	Fabriczy Sámuel	163
Bárány Ágoston	161	Fáy András	155
Bartal György	152	Fényes Elek	163
Bártfay László	161 169	Ferenczy István	163
Batthyány Pülöp hg.	152	Filinger Leopold	163
Bene Ferencz	155	Flór Ferencz	153
Benyóvszky Zsigmond gr.	162	Fogarasi János	160
Bertha Sándor	162 170	Frivaldszky Imre	161
Beszédes József	162	Fülepp József	163
Bendant F. S.	168	Fülöp Sámuel	163
Bitnicz Lajos	159	Gaal József	163
Bloch Móricz	162	Garay János	163
Bolyai Farkas	162	Gáty István	163
Bowring János	168	Gebhardt Ferencz	160
Brassai Sámuel	162	Gegő Elek	163
Bresztyenszky Adalbert	162	Gévay Antal	163
Briedl Fidél	162	Gyóry Sándor	159
Bright Richard	168	Gynrikovics György	164
Bugát Pál	161	Hammer-Purgstall Józs. b.	168
Csáky Károly gr.	152	Hegedüs Sámuel	161
Csapó József	162	Helmezy Mihály	169
Császár Ferencz	162	Henszlmann Imre	161
Csatskó Imre	162	Herepei Károly	164
Csorba József	162	Hetényi János	158
Czech János	159	Hoblik Márton	161
Czirák Antal gr.	153	Horváth Cyrill	158
Czuczor Gergely	157	Horváth József	161
Deák Ferencz	155	Horváth Mihály	159
Deáki Zsigmond	162	Horváth Zsigmond	164
Dessewffy József gr.	153 155	Hunfalvi Pál	164

Illés Pál	164	Perényi Zsigmond	153
Jakab István	164	Pertz Henrik Fridrik	169
Jankowich Miklós	155	Péterfi Károly	166
Jászay Pál	157	Podhradszky József	166
Jerney János	158	Pólya József	166
Jósika Miklós b.	153 164	Ponceau (du) Péter	168
JÓZSEF főherczeg	151	Prónay Albert b.	151
Kacskovics Lajos	164	Pulszky Ferencz	156
Kállay Ferencz	158	Ragályi Tamás	156
Karácson Mihály	164	Reviczky Ádám gr.	154
Károlyi György gr.	153 155	Sárváry Pál	166
Keglevich Gábor gr.	153	Schedel Ferencz	155
Kemény József gr.	164	Schedius Lajos	156
Kerekes Ferencz	165	Schelling Fridrik	169
Kis János	159	Schoepf Auguszt	166
Kisfaludy Sándor	156	Somossy János	166
Kiss Bálint	165	Somsich Pongrácz	154
Kiss Ferencz	165	Stáhly Ignác	156
Kiss Károly	159	Stettner György	160
Klauzál Imre	165	Szabó István	166
Kopácsy József hg. pr.	156	Szalay Imre	156
Kovács Mihály	165	Szalay László	160, 169
Kovács Pál	165	Szász Károly	160
Krajner Imre	165	Széchenyi Ist. gr.	152, 154, 156
Kriebel János	168	Széchy Ágoston	166
Kríza János	165	Szegedy Ferencz	154
Kubinyi Ferencz	165	Székács József	166
Lakos János b.	156	Szemere Bertalan	166
Lassu István	165	Szemere Pál	157
Lauka Gusztáv	170	Szenczy Imre	166
Luczenbacher Ján.	158, 169	Szenvey József	166
Lugossy József	165	Szigligeti Edvárd	166
Lukács Móricz	165	Szilágyi Ferencz	167
Mailáth György	153	Szilasy János	158
Makay László	170	Szlemenics Pál	160
Markó Károly	165	Szontagh Gusztáv	158
Mátray Gábor	165	Sztrokay Antal	160
Mednyanszky Alajos b.	153, 156	Tarczay Lajos	161
Méhes Sámuel	165	Tasner Antal	167
Mezzofante József	168	Taubner Károly	167
Nádasdy Ferencz gr.	153	Teleki Domokos gr.	167
Nagy Ignác	166	Teleki József gr.	152, 154, 156
Nagy János	157	Teleki László gr.	167
Nagy Károly	159	Terebesi Samu	170
Nagy Pál	153	Tessedik Ferencz	167
Palacky Ferencz	169	Tóth Lőrincz	167
Pécze József	159	Török János	167
Peregriny Elek	166	Trefort Ágoston	167

Udvardy János	167	Viola József	167
Vághy Ferencz	154	Vörösmarty Mihály	157
Vajda Péter	167	Waltherr László	168
Vállas Antal	160	Warga János	168
Varga Soma	170	Wargha István	168
Vásárhelyi Pál	159	Wesselényi Miklós b. 154.157	
Vay Ábrám gr.	154	Zsivora György	168
Vay Miklós b.	154	Zsoldos Ignác	160
Vecsei József	167		

